

کتابخانه‌ی (PDF)

گلزار

به هزار دل خوشم دوست

پهشیو حهمهد ئەمین

جلد دوم

بە هەزار دل خۆشىم بەویت

پەشىۋ حەممە ئەمین

رۆمان

۲۰۱۸

پیشنهکى

دلم بەو راھيە تەنگە، تەنانەت بە ترپەي گەورەش شەق دەبات. وەك ئەو مەندالەي لە سكى دايىكى غۇرۇدا لەبار برا، نەبوم بە كورى نىشتىمان. شادى بۇ من، وەك وەرزى پىنجەمى ئەو سالە وابۇو، كە ھەركىز نەھات. نزايدك بۇو نەگەيشتە جى.

وەك پياوه پشتکۈرەكانى دەوري قەلاكەي ھەولىر-كە ژيان ھارپيونى، كە سەرى پەنجهيان پەرە لە زام، كە لە پاشتى عەربەبانەكانىانەوە چل سالە غەم پالدىنىن-بىرم نايەت رۇزىك لە قولايى دلمەوە پىكەنېيم.

تىنۇومە و كانىاوهكانى ئەم ولاتە بۇ من لىئىن. برسىمە و نانى كىلگەكانى ئەم ولاتە بۇ من سوئىن. من چۆلەكەي بالشكاوى وەرزى رەشى گەردەلوولم. ئاپاستەي فەرىنەم لەدەست داوه و، لە كارواندا بەجى ماوم. ماسىي وشكەللاتووى بىرۇونىيىم،

کرپنووش بۇ قومىك ئاو دەبەم، بۇ بارانىك دەستەو نزا پۇو لە ئاسمان چاودەپوانم.

من شۆستەي غەریبى شەقامىكىم، پېرە لە پۆستالى رەشى جەللاد. رانا بۇورى بە سەرمدا مىھەربانى شىۋەي يارم. لەنىو كۈورەي ئاگرىكى ياخىدا تەمەنیكە ھەلدىقىچىم. سەر دەرناكات فريادرەسىك؛ خاموش بکات گپى گيام.

نازانم من ئەييوبى كامە سەبرم؟ خويىنى پژاوى كام حەللاجم؟ ئالاي فرۇشراوى كام نىشتمانم؟ خودا من كىيم؟ نەفرەتى گەرووى كام رۇزگارم؟

پېرم لە بادەي تەنيايى و شەرابى خەستى ئەوين. بەلام چى بکەم نىيە دەستىك، شك نابەم مەستىك، تەنيا شەۋىك بمخواتەوه و، بىتت بە ميوانم.

لە گۆشەي كەلاوهى ژيانىكى هيچدا كەوتۈرم و، ئەوهى ھەمە تەنيا خۆمم. پەيدا نابىت كلاولارىك—گۈئ ھەلبخات بۇ دەرروونم. وەك رېبوارىكى سەرلىشىۋاولەنىوانى مەرگ و ژىندا دىم و دەچم. لەوەتەي ھەم، بە دەستى سىدارەي غەم ھەلۋاسراوم.

لىم گەپىن ياران، تو خودا لىم گەپىن. با نەفرەتى خۆم بنووسماوه. با لە داخى ئەم ھەموو شۆستەي غەدرە، لەتاو دلپەقىي ئەم ھەموو كۆلانى جەورە، ئەژنۆكانم بېرمەوه.

بە هەزار دل خۆشم دەۋىت، بەلام چى بکەم ئەي نىشتمان، كە تۆ سەد جار فرۇشراويت؟ چۈن بە جارىك بىتكەرمەوه؟

دلم ته‌نگ و دلم ته‌نگ و دلم ته‌نگ.

ته‌نگ و هک دلی دایکی شه‌هید. تاریک و هک تاریکستانی نیشتمانه‌که‌م، پهش و هکوو چاره‌نووسن. نا، ببورن. پهش و هک رووی خیانه‌تکارانی می‌ژووی کوردم.

ئەی نیشتمانی من! هۆ دایکی تزى لە خوینم!

دەترسم لە ئامیزتا بە گریهی چاوم شەو بىدار بىت. ئەوەندە بگریم، لەتاو گریهم گیان بىزار بىت. دەترسم له‌نیو بانگی کوتا هەناسەشمندا، ئەم سەگانه‌ی سیاسەت، لوورھی ئەم ھەموو گورگانه‌ی قەباخت، چەتەکانی دەورو به‌ری پادشائى سەر کورسیي نیوسەدە لە سەخافەت، رېگە نەدەن لە ئانووساتى مەرگیشما لە گەرمدا ناوت ھەبىت.

پرسیوته کیم؟ بمناسە ئازىز!

من و هکوو دەرپىي ژنیکى سۆزانى، وام لە پىي نیشتماندا. لە ژیرمدا پارچە گۆشتىك ھەيە، پىي دەلىن: "شەرەف." نامەۋىت باسى جوانى، چىز و خۆشىي ئەو پارچە گۆشتەتان بۇ بىھەم. بىرۇن لە گەۋادەکانى سیاسەت بېرسن، ئەوسا دەزانىن چەندە خۆشە گیانم.

لەوەتەي، ھەم، ھەر رقۇھو ناپاكىك، روورھىشىك ... نا، قاحبەيەك ھەراجم دەكەت. ھەر زەمەنەو حىزبىكى بىكەرامەت بە ناوى كەشتىي سەربەخۆيىھە، سوارم دەبى و حىزم دەكەت.

په ردهی حهیام بوروه به تونیلیک، شوفیری ههرجی دوژمن
ههیه، دئ و به ماشینی زهوقیکی ئاخیر مودیلهوه به قاقاوه
خۆی پیا دهکات.

نازانم من نهفرهتی کامه خودام؟ پرسگەی پیشوازیی کامه
مهلهام؟ کچى حهرامى ج دایکىم؟ نانى سووتاوى ج
رەنجىكىم؟ هاوارى نېبىستراوى کامه دەنگم؟ بوروکى جىماوى
کام ئاهەنگم؟ شەپۇلى نائارامى کام كەنارم؟ تفى نهفرهتی کامه
زارم؟

پىم بلىن من كىم؟ جىھە لە دەرىپىي ڙىنېكى سۆزانى، كە رۇڭ نېيە
دەستى بىحورمەتىك بۇنم نەکات. شەو نېيە ھەوھىسبازىكى
سېاسەتمەدار بە پىياتىكى شۆرپەوە نەپەت و، دواى گەرانەوەى
لە مەملەكتى شەھوھتى خۆى، لە سەر پىخەفى بىڭانەيەك
فرېم نەدات.

وەك پۇوش سووک و پۇسا بۇوم لە نىو بادا. وەك بىرين پېرم
لە ڙان لە كىڭەي ڙيانىدا. بزانە هيىندەي سەگىكىش قەدرم
نەبوو لەلات، تا ھەدا بىدم لە كونجىكى دلنىايىي خاكەكتدا.
لەگەل تۆمە ئەي تارىكستانى گەردۇون، ھۆ نىشتمانى سفلەم!

بەبى پەت مەحکومى سىدارەم و، بى گوللە پژاوه خوين لە
گيانما. ھەوريش نەبى من تكاوم. بى خەزانىش وەريوم لە
باختدا.

گلەيى بىت! هيىندەي يارىك پەرۋشت بۇوم. هاتم و، بۇوم بە
گوارە لە گۈچكەتدا، بەس بۇ ئەوەى تا تۆ جوان بىت. وەك

گەرداڭىز مەنلىم گىرت لە نېو چالى مەمانىتدا. خەندەرى دنيام
كەلەپچە كرد و، هىنام ئازادم كرد لە لىوانت. كەچى دواجار
ھەر تۆ بۇويت گشت خەونەكانت لى زىراند، لەنېو گرييەى
بىدارانى شەوانىتدا.

گەيت لى دەكەم ئەى نىشتمان!

لە دەمەى گوللە دايىدەبىزام، لە شەپگانەى بۇ عىشقى تۆ
دادەگىرسام، من ھەر بىرم لەلائى تۆ بۇ، ئەى نىشتمان!

ئا بىزانە ھاورى! ھەموومان گىرۇدەى يەك دەردىن. تىدرابى
دەستى يەك كۆمەلەى غەدرىن. ھەرييەك لە رۇزىكىدا لەدایك
بۇوىن. بەلام، ھەزار ئەفسوس، لەزىز سايەى ئەوانەى
سەنۋورىان تىزى كرد لە بەزىن، ئەوانەى خيانەتىان كرد بە
شانازى، ئەوانەى خويىنى براڭانىان حەلال كرد، ئەوانەى
شۆستەكانىان پە لە مەندالى بىباوک كرد، دەبىنیت ھاورى چۈن
بە كۆرس دەمرىن؟ دەبىنیت؟

ج بىزىم؟ نازانم ج بىزىم؟

لەم مەنلە وىزانەى ژياندا، لەنېو ئەم ھەموو قومارچىيە
دۇرماۋانەى بازارى ناندا، رۇز ھەيە ھەيندە تىايى شكاوم، گەر
بۇتى باسکەم، دەپرسىت كە چۈن تا ئىستا ماوم. شەو ھەيە
ھەيندە تىايىدا گرياوم، خۆيىشم نازانم كە ئاخۇ چۈن لەنېويدا
نەخنكاوم؟!

وا پىدەچىت من زەكتى مەركى بىپۇدھى عاشقان بىم. من
رېبوارى نامرادى رېگەي ژان بىم. تاوانه من دلە شاد بىت.
كوفره بە ليوم خەندەي ژيان ميوانى بىت.

بۇيە دەلىم: "كىن ھەزارە؟ كىن نەدارە؟"

زەكتىم ھەيە ئىجگار زۆر؛ زەكتى غەم، نەوهك پارە!

دەي كەواتە هاورى وەرە و، با دەردى دل بۇ يەك بەيان
بکەين. وەرە و با ئەو تۆزە عىشقاى لە سىنه ماندا ھەيە،
كىلگەي ئەو دلېرەدە بىئەستانە لى تۇو بىدەين، كە لە چرۇى
ئەۋىنەوە دوورن. كە ترىفەي شەوان نانا سن. كە سەرينەكانىيان
ھەرگىز فرمىسىكى وىزدانىيان بەسەردا نەرژاوه. كە لە عەزابى
بىئدارىي ھىچ شەۋىيکى بىئەستىزەدا نەگەوزىيون.

وەرە و با جياوازى چىنە كان نەھىلەن. با چىمەنەكانى باخچەي
مرۆڤايەتى لە يەك ئاستدا بېرىنەوە. با بىيىنە ياخىيەكى رادىكال
لە عىشقدا، وەك ئەفسانەكەي سىزيف تا بەردى مەينەت
نەگەيەنин بە ترۆپكى ئومىد، وا ز نەھىنن!

وەرەو با لە داخى قىنى رۇزگار، با لەدەست جەورى بىكۆتايىي
بنەمالە و خىل و پادشاى زۆردار، وەك دوو پەپولەي لە
عىشقا يەكدا زامدار، بە خۆشەويسىتمان ژيان جوان كەين، "لە
جيڭاي خوين، شەقامەكان بە گۈل سوور كەين."

با لەم ولاتەي مرۆڤايەتى تىايىدا تۆپىوه، لەو نىشتمانەي و
مۇميا كراوه وىزدان، بۇ شكوفەي گولىك بگەرپىن كە ناوى

مرققبوون بیت. تا تیئر تیئر به هه ناسه مان بۇنى بکەین ... دھى
وھرە ھاوارى! با ئاشت ببىنەوە و دەست لە ملى يەكدى بکەين!

خۆشم دەۋىن، ئەى ئەوانەى رېقنان ليئەمە! بەزەيىم پېتىاندا
دېتەوە، ئەى ئەوانەى كۆيلەن!

لە باش باشتىر، لە چاك چاكتىر بۇ ۋىياتنان ئارەزۈوومە ...

پەشىۋ حەممەد ئەمین

زىستانى ۲۰۱۸

ھەولىئر

به هزار دل خوشم بەوی

له کویستانی ئەوینه و سلاو.

نازانم له شار لای ئىوه بارانه يان نا. بەلام لىزە خۇش دەبارىت. هەوا بەستۈرىيەتى و ناسغان شېتىانە دەگرى. ئەوەتانى خۇم و سەگەكم سەرتاپامان تەرتەر بۇوهـتەر وەکو تەرى چاوهكانت. ئەو چارانەي مەگەر هەر خودا بىزانىت چەندە گرفتارى خۇيان كردووم.

وا لەزىز سايەي شاخىنگىدا ئاگرىيکى خۇشىان كردووه تەوه و، كز كز دەسووتىت، سووتانىك ودك سووتانى دلم بۇ تۇ! مەرەكانيشىم لهو بەر بارانهدا وا شىر دددەنە بەرخەكانيان.

ئا، كەرەكەمم بىر چوو ... ئەومان لەگەلد نىيە و لە مالەوه جىمان ھىشتۇوه، چونكە تازە جاشكۈلەيەكى بۇوه تا بلنى

جوانه. هەرچەند سەيرى دەگەم، هەر لە تو دەچىت—
جوانيەكەي دەلىم، يارم.

ئەوهندەي خۆش دەويىم. هەر بەم بچووكىيە كە هيستان پشتى
نەكردووه، هۆگرى من بۇوه و پىيى خۆشه سوارى بىم—بە
ھەلە تى مەگە، مەبەستم سەر پشتىيەتى، خۆشەويىستم!

ئەي كوتا هەناسەم! دەزانىت چەند؟ هەزار جار قوربانى دەبىم!

ئەو رۆزەي كە هاتبۈويت بى مالى پۈورە ئامىنت لە لادىكەمان،
لەنىو حەسارەكەي مالمانهوه ديار بۈويت لېمەوه. ئا لەو
رۆزەدا كەو خەجالەت بۇو لە جوانى پەھوتت، شەرمەزار بۇو
شۆرە بى لە شىھى نازت. ئەوهى مەلايى مزگەوتەكان ھەموو
جار دەلىن لە بەھەشتدا زۆرن، من ئەو رۆزە رېك بە
چاوهكانى خۆم بىينىم.

سوارەي برا و ھاوريىم، دەيگۈت: "فەرە، ئەوه بۆيە وا جوانه،
بە شامپۇخۆي دەشوا." من لەبەر قور پىوانى رۆزگار ھىچ لە
بارەي شامپۇوه فيئر نەبۇوم، بەلام لە خاويى زولفتدا تىدەگەم
چ حەشرييڭ دەكات بە دلى لاو—دوايى ئەوهى حەمام دەكەيت.
بەس توخوا ئەگەر بۈويت بە ھاوسەرى من، كەم خۆت بىشق.
ئاخى دەلىن، كچانى شار ھەر جارىك حەمام دەكەن، سى
كاشمىرىيان پى دەچىت. دەى من سى كاشمىر بەبى تو چى
بکەم؟

ئىستا كە ئەم نامەيەت بۇ دەنۋوسم، دلەم تەنگە—ئىجگار زۇر.
سېنەم پېپەرە لە ژان. تا دىت سىس و بىرەنگ دەبىم. لە داخى
ئەو بىزىم كە نازانم بۇ كۆئى چۈوه-ھەر دەلىي تۈيە ون بۇوه
لىم—بۇيە بۇ دەنگى شەمالىيک خەريكە وا شىت دەبىم.

ئەمەر قۇل لە كويستان بە دىيار كانيەكى رۇونەوه وەستابۇوم، بە¹
جۇرىك تىايىدا قۇول بۇوبۇومەوه، رېك وىنەي تۇم تىارا
دەبىنى. ئا لەويىدا زانىم تا گيان خانەخوئى توانەوه نەبىت، تا
دل نەبىت بە ئاو، ئىدى مەحالە يارىش پەيدا بىتت.

دە ئا خىر دلى گەنجه وەفادارەكانى لادى، يارەقىن وەك بەرد، يار
كە عاشق بۇون ئەوهندە بە جوانى دەتۈنەوه، بەفر خەجالەت
دەكەن لە رۇوى ئاودا.

ئەى بە ساقەي چاوهكانت، تو ئەى سوورە گول. ئەى شىكۆفەي
خونچەي مىھەربانى! وا مەزانە منى بىرزاوى لادى، منى قىز بە²
تۈزى قەراغى رى، منى راونراوى غەم، منى شوانكارەي نىو
دەشت و چەم، دل نىيە لە سېنەمدا، هەست نىيە لە رۇحمدىا.

نا، گيائىم نا. كاتىك كە دل ئاويتەي عىشق دەبىت، باكى نىيە بە³
حالى ژىن، لەوە ناپرسىتەوه تو چ كارھىت، گەدايت ياخود
پادشا، لادىيىت ياشارستان.

چونکه بُو دلیکی عاشق، تهنيا سینه‌یه ک بهسه تا ئەوهنده ویرانی بکات، که هرگیز برينه‌کانی سارپیز نه بن، تا ئەو رۆژه‌ی دهستی يار پیشی دهگات و، وەک پەرستاریک دەرمانى گشت ژانیکی دهکات.

ئەزىزم! من باش لهو تىدەگەم که عاشق بۇويت، دەبىت له دەستى هيواى دلدار پەنجه‌ی غەم بىرىتىنىت. دەبىت تالى سې لەنیو پرچى رەشىا دانەدانە دەر بەھىتىت. دەبى بەختى بزار بکەيت. ئەوهى رەشە بىدەيتە دەست رەشە با و، سېپەکانىش وەکو نىرگز لە ئىنجانەی چارەنۇوسيا دابچىتىت.

دەبىت له قىبلەی ئەوينىدا هەموو شەۋىك نويژى وەفای بُو بخويتىت. لەنیو زىكرى يادەكانىا بە شىڭوھ ناوى بىتىت. دەبىت ئاسمانى لە بىزىنگ بىدەيت. ئەو رۆژانەی بەلايان تىدا بۇو، پايەي ژىريان بروخىتىت. هەر ئەستىرەيەک لە شەوانى دلتەنگيدا شەوقى نەبۇو، دايگىرت و بىرپەنەت. ئەگەر مانگىش بىمەيلىي نواند، وردى بکەيت و بىشكىتىت. دەبىت سەرينى لە ئاورىشم بُو چى بکەيت. رايەخى ژىريشى لە پەرەي گول. گەلامىو كراسى بىن و، بىدوورىيەوە بە بەندى دل. دەبىت بە رېحانە بۇن خۆشى كەيت، بە باران بىشۇيتەوە. ئاوىنەي ژۇورەكەي لە بەفر بىن و، بە بالى پەپولە تەمى سەر رۇوى بىرىتەوە.

بؤيە ئەگەر من پىت بگەم، لە يەكەم شەھى بۇوکىنەتدا بە لىتوى
ھەنگ ماقچت دەكەم، بە شىنى با دوگەمى سىنەت دەترازىنم.
ورىنگە لە گەرووى بولبول دەدزم و، بە چرىكەي مەل بۆت
دەخويىن. نەكا گۇنات بە گەستىم ھەلپرۇقكى، نەبادا گۈيچكەت
بە دەنگى گەپ و كەپ بى.

بەلى گىانم، باش دەزانم كە عاشق بۇويت، دەبىت لە تاڭھەي
فرميسىكى چاو دەريايى دلت پې ئاو بکەيت. لە كەنارىيا بە¹
پىلۇوی چاو كەشتى ئەوين دروست بکەيت. نەكا رۇژىك يار
پىت بلېت: "ئارەزوومە بچەمە كەنار" ، خەجالەت بى و نەتبى
كەشتى و چەم و رووبار.

كە عاشق بۇويت، تا شىرىنى يار بىتە مالت، دەبىت واز لە²
خۇشى و شادى بىنۇت، وەكۈو فەرھاد تا قىامەت كىۋى ئەوين
ھەلبۈلىت. گەر وانەكەيت، تالى بەشته و، لە عىشقتدا ھەرەس
دەنۇت.

سا جوانكىلەكەم، من حەز دەكەم كچە شارىيەكم خۇش بۇيت
كە ھەميشە لە ناخى دلىيەوە بانگم بکات: "لارىي گيان." نەك پېم
رابویرىت. دەي بەلىن بىت ئەوسا منىش ھەر لەم لارىيەي
خۇمان كە "بارانى" ناوه، دلم بۇي بکەم بە شارى، شار ج
شار؟! ھەرچى پايتەختى جوانى دنيا ھەيە پىئى نەگەن. وەك
تابقىيەك لە دىوارى دلما ھەلىواسىم، ھەرچى نەقاشى گەردۇن

هەن لە جوانىي نەگەن. شارىك دوور لە جەنجالى و خەمى زىان. سادە و ساكار، وەك گىرانە وەي حىكايدە كانى خەجەي نەنكم. بىن وېستگەي شەمەندەدەر، بەبىن بارخانە و شۇستە و ئۆتۈبان.

شارىك بە فەلسەفەي خەيالى شوان. پراو پر لە قاسپەي كەو، لە دەنگى بلوىرى پياوه رېشىپەكانى ئاوايى. لىوانلىق لە هازەرى چەم و باران. ئاواتمە ئەو كچە شارىيە تۆ بىت باوانەكەم.

شىت و حەيران و بىئارامم لە تاو عىشت، سەودايى و پەريشان و بىحالم بە بۇي زوولفت.

ئەي تاقانەترين شۇخى لادىكەي دلم، نازانم لە شار چەندىشەممەيە، بەلام من لە مىزۇوى ئەم نامەيەمدا دەيکەم بە دوو شەم—شەممەيەكىان بۇ من و شەممەيەكىان بۇ تۇ، ئەي شەمى من!

ماچئاوا

كۈرپە شوان

ئاوايىي باران

لە شارو ٩٥ بۇ ئاوايىلى باران

سلاو كاكەمى شوان،

نامەكەت گەيشت، لادىيى گيان. لە شاريش بارانە، ھەموو
كەسم بارانىكى ئەوهندە جوان كە ئاسمان شانازى بە
پىزىنەكانىيە وە دەكتات. گەلاكان ئەوهندە پىيى شادن، وا ھەست
دەكەيت ھەرچى درەختى ئەم شارەيە لە ئىرىيدا نووستۇون.

لە ئەحوالى خۆت و سەگ و مەر و بىزنىڭ كانت دەپرسىم.
خوازيارم كەرهەكەيشت باش بىت، ئەزىزم.

نازانم چىت لە ناوى بىچۈوه كەى ناوە، وا بىزانم ئىۋە پىيى دەلىن
جاشك. بەلام حەز دەكەم ئىتىر بە ناوى منه وە بانگى بکەيت،

چونکه به راستی کهرت کردووم بهو نامهیهت که رئه و هتانی
هه ر له سهره تاوه هاتی و سواری دلم بمویت.

که ری جوانی و سادهییتم. که ری عیشق و راستگوییه که ری
ناختم. که ری ژیانی لادی و کویستانی پر له باختم.

به سواره بلی که ئه ویشم لا ئازیزه. سلاؤی منی پن بگهینه
و، پئی بلی: ئه ویش کەم قۆز نییه. سهره تا که نامه که ری توی
پن گەياندم، دلم به جۆری خورپەی کرد، وەک بیستنى
ھەوالىکى لەناكاو پايچەكاندم. چونکه وام ھەست دەکرد ئه و
نامه يه پەيامى خۆيەتى و، تۇنیيت لەنیو و شەكانىدا.

ئەمه نا لەبەر ئه وەی کە سوارەم لا کەم بىت، بەلكو لەبەر
ئه وەی کە بۆ يەكەم جار پىكەوە بىنیمن، سهره تا تو کەوتىه
دلم. بەلی، به جۆری کەوتىه دلم وەک کەوتىه خوارەوەی
نەيزەكىڭ بۇنیو گۆمۈكى مەنگ ھەڙاندەت.

بەلام ئەگەر ئەم جارە هاتمه وە بۆ لادىكەتان، دەبىت له
حەسارەکەی مالى باوكتدا دىدەنیم بکەيت، تا له پېش چاوى
مەرپەكەنتدا ھەزار ماچت بکەم. چونکە مەرپەكان نازانن بەدكار
بن؛ ئازەلەكان نازانن وەک مرۆقەكان نیوانمان تىك بدەن.
ئەوان دنیا يەكى ئىجگار جوانيان ھەيە، چونکە هيچ لەبارەي
خيانەتەوە نازانن. وەک مرۆقەكانى ئەم سەردەمە نىن،
كۆمەلىك لەنیو ۋىلا بەرزەكانەوە له ژيان بپروان و،

ههندیکیشیان نانی پۇزىيان نەبىت بىخۇن. هەر ھىچ نەبىت، ئەوان لە قەمىكدا ئاو دەخۇنەوە و، لە سەر يەك بژوين دەلەوەرین. ئەوهى لە دنياکەي ئەواندا بۇونى نەبىت، جياوازىي چىنایەتى و ناهاوتايىي ژيانە. چونكە ھەمووان بە يەكسانى دەزىن و پلهى ھىچ كاميان لەويتريان بەرزتر نىيە. جيا لەمانەيش، وھك بىستوومە، ھەمېشە بە دواى كەرىكدا رې دەكەن كە ھەركىز بەو رېگىيانەدا نايابات كە بىزانىت كۆتايمىكەي باش نابىت بۇيان. سەد خۆزگە ئىمەيش لە جىڭكاي سەليم خان، كەرىكى ئاوا سەردارو رېپەرى ئەم نىشتمانەمان با.

ئەزىزم، ئەى ھاودەمى دل، منىش ئەو رۇزەي لە مالى پۇورە ئامىنم بۇوم لە لادىكەтан، سروھى پۇورزام ھەر باسى تۈى دەكىد. دەيگۈت: "تۆ زۆر دلباشىت." دەيگۈت: "بەيانيان زوو بەر لەوهى بىرات بۇ كويستان، دلى نايەت خەبەرى دايىكى بکاتەوە." گوايە خوشكەكانت ماچ دەكەيت و، بە باوكت دەلىت: "تکايە تا دىمەوە، با مابىن و سەلامەت بن."

دەيگۈت: "بە بىانووی زۇرىيى گورگ و ترسى درەندەي ھەوار، تەھنگەكەي باوكت لە شان دەكەيت و، لەگەل خۆتىدا دەيىيەيت، نەكا تا دىيىتهوە بە خويىنى خوشكىكت سوور بىت." چونكە لەم رۇزگارەدا مانەوهى ژن لەنىو ھەناوى ئەم كلتورەدا ئىجگار تەنگە و، پىاوهكان پىيى قەلس دەبن. چونكە پىاوهكانى ئەم

نیشتمانه‌ی من، رېک خەسلەتى مىشەکانیان گرتۇوە. بۆیە وا دەلیم، چونكە مىشەکان زۇو شتیان بىر دەچىتەوە. دەپیاوه‌کانیش هەر وان، لە يادیان چووه کە چەندە ھەناسە دایکیان تەنگ كردىبوو و، بىرە حمانە پىللەقەيان لە سكیان دەدان كە منال بۇون. بەلام دايىك هەر ئەو دايىكەيە كە تا ئەو رۇزە مالئاوايى لە ژيان دەكتات، هەر بە ساقەي بالايان دەبىت و خۆى دەكتات بە قوربانیان .

گیانى من، ئارەزووی بىنىنت دەكەم، چونكە دەزانم تۆ لەو پیاوانە نىيت كە وەك مىشەکان يادگەت ون كردىت و، ھىچ لە بارەي دنيا پەمهىيەكەي ژنانەوە نەزانىت. بۆيە ھەفتەي داھاتوو لە زانكۆ چاوه‌پىت.

وەرە و با بتکەم بە شوانى دلەم. دە ئاخىر بىرت دەكەم. بىرى سەر سنگى ئاوىتە بۇوت بە تەپوتۇزى نىيۇ رانەكانت. بىرى پىلاوه لاستىكەكەي پىت. بىرى ھەناسەي پە لە لرخەي شەوانت. بىرى نان و چايىيەكەي دەستى دايىكت.

من بىزارم لە بۇنى شار، لە شىوه‌يى ئەو ھەموو پیاوه دەبەنگانەي دىن و، بەر لە من دەيان كچى تريان فرييو داوه. هەر يەكەو بە جگەرهىيەكى ئەستوور و شەپقەيەكى لارهە سەدان كچيان لەنیۇ بەلەينە درقىنه‌کانىاندا بە تەنیا جى هيلاوه.

وهره و، با پیت بلیم که تو چ به هاریکی بق فرینی په پولهی
رفحه، ئهی ئازیزترین میوان. وهره و، با به ژیانم بلیم که تو
ههیت له نیویدا، به لکو مردن شهق بیات له داخان. دهی
وهره و فیری گرتنيان که په نجه کانم، وهک جه نگاوه ریک ویرانی
بکه سنه نگه ری ته نیاییم!

لادیی گیان، منیش خوشم ده ویت، هیندهی خوشه ویستی
که ر بق جو و، کانی بق ئاو. ئالووده تم، وهک چوله که بق فرین
و په نجه ره بق هه تاو.

قسهم بق وتن و، رازم بق نوسین زورن، به لام چی به تو بلیم
ئهی کاکهی شوان که وشه کانم ناتوان غهربی ئیوارانی
بیت قیم بنوو سنه وه.

دھی وهره و با پیت بلیم: قهزای گشت ده ریکت له من، ته قهی
دھرگای گشت مه رگیکت له رفحی من.

لیرهیش دووشەممەیه و، هەردوو شەممەکەیش بق تو، به
خوشمه وه.

چاوه ریتم!

نازه نین

چاووړیم به، به سمر بالی هه وړوو دیم!

دیم وهک قهره جيکي بیناونیشان تو ده که م به ناسنامه. وهک کورديکي راونراو تو ده که م به نیشتمان. وهک نیشتمانيکي بیئالايش، ملپیچه که هی تو له سهر دلم ده چه قیزم!

ئه گهر هاتم وهک ده مار دیم، تو ده که م به خوین. وهک تر په دیم تو ده که م به دل. وهک ژيان دیم تو ده که م به روح.

دیم ده زانیت له کوئ؟ له چوارده هه زار کیلو مهتر له قولایي لاریکه هی دلما ده تشارمه وه. تا کوره پانتول فشه کانی شار، شه پقه به سه ره کانی دونیا هه زه لیات، جگه ره به ده ستہ کانی سه ره کوچه کانی ری مالی کچان، ئه وانه هی هه میشه وهکو

سەگ بە گشت جوانییەک دەوەپن، ھەرگیزاو ھەرگیز
نەتدۆز نەوھ.

دېم وەکوو گريانى گەشتىارىيکى نامق بەسەر بالى ھەورىيکى
غەمگىنەوە، بۇنى ئازىزانت بۇ دەھىئىم. وەك نمە بارانىيکى تەرى
پايزانە دەبىمە ميوانى گەللى چاوهكانت، تا وەرينىت دوا بخەم.

دېم وەکوو توانەوھى مۆمىيىك بە ديار قەسىدەي شاعيرىيکى
تەنياوه، لە شەوانى دەيجورى ژوورەكەتدا دادەگىرسىم. وەك
ھەناسەيەكى گەرم لە شەوه ساردەكانتدا، بە كەمەرى
پەنجەكانتدا لوول دەخۆم. وەك ھەتىوييکى بىرسىي، خۆم لە
خەمهكانت تىز دەكەم.

وەکوو ماج دېم و تو دەكەم بە ليو، دېم تا وەکوو يەكەم
نۆبەرەي ئەويىنت لەسەر شلکەي رانەكانت ژىرم بکەيتەوھ.

واى ئەگەر دەزانىت دەتكەم بە چ نىشتمانىيک؟ نىشتمانىيک دوور
بىت لە دەستى غەدر، خالىخالى بىت لە شۆستە و شەقام و
كۈلانەكانى جەور. نىشتمانىيک نە بۇ فرۇشتن دەست بىدات، نە
بىت بە پارووئەكى چەور و ھەر رۇڭەي بە فەرمۇسى
پاشاكەي بىڭانەيەك قۇوتى بىدات.

دېم دەبىم بە گول و، لە خەندەتدا چرۇ دەكەم. وەك كانى دېم
و، بىابانى دلت پې ئاو دەكەم.

ئەگەر ھاتم خۆش خۆش دەبىمە نۆتەي گۆرانىيەكى عاشقانە لە گوچىكەدا. شل شل پرچەكانت دادەھىنم. وەك خەرمانە سنۇور بۇ مانگى شىۋەت دادەنیم، تا ھىچ ئەستىزەيەك نەتوانىت لافى جوانىي خۆى ليىدات لە پال تۇدا.

منىش فەرھادم، بەلام سوارە بە "فەرە" بانگم دەكەت. تۆش چۆن ئارەزوو دەكەيت، بەو جۆرە ناوم بىنە. ئەگەر سوارە لەبرى من بىروات بۇ كويىستان، ئەوا چوارشەممە داھاتوو لەلات دەبىم.

چاوهپىيم بە كاتژمېر نۇ، كافيىكەي زانكۇ.

سپاردەي دىلمت دەكەم ... مالئاوا

فەرھاد

دلداره هاره ئازىزەكەم، چۈنىت؟

ھەرچەندە دەزانم باش نىيت. ئا پىيم بلى چەندە دلت شكاوه لىم؟ چەندە پەشىمان بۇوى لە ھاتىت؟ ياخوا لال بىم، وەك ئەو پەپوولەي کە تا مىرىن قىسىم بۇ گول ناكات. وەك ئەو زەرافەي کە رەنگە رېڭاي غەمەكانى ھىتىدەي ملى درېئىز بن، بەلام زمانىتى بۇ گوتىن نىيە. وەك ئەو نابىنایانەي کە ھىچ لە بارەي وىنەكانەوە نالىن.

سەرەتا وام زانى نەھاتووى، گوتىم رەنگە سوارە ناپىاويى لەگەلتىدا كردىت و لە جىڭات نەچۈبىتە لاي رانەكان.

گيانى من، ئەى لە دەورى وەفا و بەلېنت گەپىم! من ئەمەرۇ بەوەم زانى کە چوارشەممە ھاتووى بۇ بەردەمى زانكۆكەمان و، ھەوالى منت پرسىوھ. بەلام نەيانھىشتىبوو بىتىتە ژۇورەوھ.

گوتیان که مهنجه‌لیک ماستیشت بق هینابووم تا له کافیکه‌دا
پیکه‌وه بیخوین. من ریک کاتژمیر نو چاوه‌ریت بووم. بهلام
ههزار داخ، هه رهبهر ئه‌وهی ساده‌ییت له‌گه‌ل خوتدا هینابو،
ته‌نیا له‌بهر ئه‌وهی سیمات پر کردبوو له و گه‌نجه قوزانه‌یی که
نايانه‌ویت دنیای مودیرنه ماکیاژی بوونیان بکات، هه رهبهر
ئه‌وهی بونی راسته‌قینه‌یی ژیانت لى دههات، نه‌بوو له ملتدا
بؤینباخیکی شورو له پیتدا پیلاویکی برقه‌دار، له دهستت
کاتژمیریکی گرانبه‌ها و هک کاتژمیری دهستی کوره‌کانی
سەرۆک کۆمار، هه رهبهر ئه‌وهی نه‌بوو له ژیرتا ماشینیکی
جوان، له لیوانیشت خەندەی خوشی و کامه‌رانی ژیان؛ پیتیان
گوتبوویت: ”برۆ ئىرە جىگاي تو نىيە.“ دهک خەجالەت بن!
ياخوا له تاریکی شەودا بىرن! ئه‌و هىچ‌وپۇوچە بىمە عريفانه‌ی
ئاوا دهستیان نا به رووته‌وه.

دە ئاخى كەسەكەم چىت پى بلیم؟ ئەی باشترين لاوى
گەردوون، من داخى ئەوه كوشتوومى كە بۆچى بق
مامۆستايىك ئاسايىيە سەگەكەي بە پەتىكى شورەوه بىنىت و
له هۆلى وانه‌كاندا له‌تەنیشت خويىندكاره‌كانيه‌وه له‌سەر
كورسييەك دابنىت. بهلام بق گوندىشىنىكى عاشق، كە سەد
ھۆكاري هەيە بق داپران له خويىندنه‌كەي، ئاسايى نەبىت بىتە
ژورەوه و دىدەنېي خوشەویستەكەي بکات؟

ئا ئەمەيە مەعرىفەي شار دلەم، ئەمەيە ئاستى رۇشنىرىسى
خويىنەوارەكانى ئەم ولاتە.

سا بىنايى دىدەم، من لە هەوينى ئەم راستيانەوە ھەلقۇلۇم.
ئەگىنا چۈن لە يەكەم نامەتدا كاتىك كە سوارە پىيى گەياندىم،
جلەوى خۆم دەدایە دەستت؟ بۇيە ئەگەر ئەمچارە ھاتىت بلى:
”من سەگىكەم و عاشق بە وەفاى كچىكەم كە لىزە دەخويىنەت.“
ئەوسا كەس رېڭات لى ناگىرىت، چونكە لە شاردا دەبىت بەھاى
خۆت لەدەست بەدەيت، دەبىت ھەزار پۇپۇش بېھىتىت تا بە¹
يار دەگەيت.

لە بارودۇخى تۆ تىىدەگەم. دەزانم سەختە بۆت ھىنەدە لە رېنى
شاردا بىت و بچىت. بۇيە من ھەول دەدەم لەم پشووهى
سەرى سالەدا لەگەل دايىك و باوكىدا خۆم بگەيەنمەوە
لادىكەتان.

دىم، گىانم دىم. وەك بىرىيەكى شەيداى نىيۇ حەسار، ئەگەر
رۇزىكەي باراناۋى نەبىت، بە كراسىكى رەش و كەمەربەندىكى
شلەوە لەسەر بانەكەي مالى كاك ئازاد و لەتەنىشت سروھى
پورە ئامىنەوە لىت دەپوانم. چونكە دەزانم بەديار پوانىنى
تۇوە تامى گولەبەرۇزەكان خۆشتر دەبن. شەربەتى
پرتەقالەكان لەنىيۇ پەراخە نايلىۋەكانى ئاوايىدا چىئى زىاتريان
دەبى.

فه‌رهاد، ده‌زانیت ئهو دیمه‌نه زۆر جوان ده‌بیت کاتیک من
 له‌سهر گوییسه‌بانه‌کانه‌وه وەک دلخۆشترین کچى دنيا جۆلانى
 به قاچە‌کانم بکەم و، سروهیش له دواوه پرچە‌کانم بۇ پەلكە
 بکات. تؤیش له مەودایەکى تا راده‌یەک دووره‌وه، جارجاره
 سەرت هەلبىرى و، وەک گەنجىكى لەخۆبايى شانازىي ئەوهەت
 تىا دروست بیت كە چىك هەيە و، عاشق بەو دنيا سادەيەت
 بۇوه. جا له هەمووشى خۆشتر ئەوهەيە دايكت له ساتى
 دۆشىنى مەرەكاندا پیت بلى: ”ئەيەرۇق ئەو كچە بۇ وا بە
 سەرنجەوه لهو سەربانەي مالى ئامەوه لىمان دەروانىت،
 فه‌رهاد؟ ناكا عاشقى كورەكەي من بوبىت؟“

تؤیش بە فيزىيەوه بلىيت: ”دە وازى لى بىنە دايە، با له خۆى
 بايى نەبىت.“ بەلام هەر ئەوهندەي دايكت سەرى خستەوه
 نىوان قاچى مەرەكان و دەستى كردەوه بە دۆشىنيان. ئىتر
 تؤیش چاوه‌كانت بخەيتهوه سەر من و، چاو له نېگام كەلا
 نەكەيت.

واى بۇ ئەو رۇژە ده‌بىت چەند دىلم خۆش بىت. خودا كەي بىت
 ... ياخوا قەت مەركەت نەبىنم.

خنكاوم له قولايى عىشقتدا
 نازەكەي خۆتم.

ئەم شىرىنەكەم

بەس تو وەر، لەبەرانبەر يەك تالى پرچتدا، نەك سەرم بۇ
پىي پىشوازىت، بەلكو نەوەد سال سىنگەت پى دەبەخشم. بۇ
يەك شەۋى سەرى باسكت، كەلەپچە لە پىي ھەزار رۆزى
خۆم دەبەستم.

دەي پىيم بلى بە چىت بکەم؟ بە شىشەي دل يا دىدەي چاو؟ بە
كام رەنگ بىخۆمەوه، سوورىي شەراب يا شىنىي ئاو؟

بەلى ئەو رۆزەي تو باسى دەكەيت، نەك ھەر تامى
گولەبەرۆزە و، شەربەتى نىو پەرداخە نايلىقەكان خۆشتى
دەبن، بەلكو شنەي باي نىو دارەكانىش شانازى بە كزەي
خۆيانەوه دەكەن؛ چونكە پرچەكانى تو دەكەن بە مەنzel
تەنانەت سەكۈي سەر مزگەوتەكەي ئاوايىش پە دەبىت لەو

پیره پیاوه دلته‌پانه‌ی که به هۆی تۆوه خەیاله‌کانیان
دەیانباته‌وھ بۇ ئەو شوینه‌ی هیشتان دەسته‌کانیان بە^۱
گۆچانه‌کان ئاشنا نەبوبوون. کە هیشتان پشتیان بەو راده
نەچەمیبوو تا بۇ ھەلسانیکیان چەند جاریک تین بدهنه خۆیان
و، ئەزىزکانیان ئاوا بنالن لەزىز گرانیی بارى لەشیان.

وھ کاتژمیرى نیو باخەلی کەواکانیشیان ئەوهندە بیزار
نەبوبوون لە ژماردنى ئەو ھەموو کاتانه‌ی مەینەت. بەلام
ئىستا نەک مامە پیره‌کان، بەلکو چركەکانى خۆیشیان لېيان
وھەس بۇون.

چونکە ھەریەکەیان دەرۇن بۇ ئەو دنیایەی-کە وھ کئىستايى
من بۇ تۆسەد جار لەنیویدا خۆیان قوربانى مەعشوقەکانیان
كردووھ. جا تىياندا ھەيە ئەوهندە جوان دەگرین کە مرقۇ
ھەر حەز دەكەت بروات بۇ لایان و، ھەرچىھەکىان لە دلدايە
پېيان ھەلبىزىت. چونکە گريانه‌کان ئەوهندە لە دلدا قورسن،
ئەگەر جارجارە نەيانلىرىت، رەنگە سەرنجام ھىنده بار بن بە
سەرتەوھ کە ھىزى رۇيىشتىت تىا نەھىئىن.

دل تەنگ مەبە نازەکەی خۆم. بەلنى، تۆ نازەکەی خۆميت—
ئەوهى ناوخويىن.

فریشته‌که، ئەی داگیرکەری پقح و دلم. من و شار دەمیکە
لیک داپراوین. من و ئەو بیچورمه‌تیهی بە زانکۆكان دەکریت،
زەمەنیکە دوژمنی يەکین.

رېک شەش سال لەمەوبەر، له قۇناغى سىئى ئەدەبیاتى كوردىدا
دەمھويند. له سالرۇزى تىرۇركردنى ھاوارپىيەكى
پۇزىنامەنۇوسما كە "جوانپۇزى" ناو بۇو-ھاوارپىيەك ھېندهى
يەك برا باش، وىنەي ھەزار باغ له جوانى، ياخى بە وىنەي
كۈرەكانى سپارتا له كۆيلە بۇون. ئەوسا پىكەوه ھەفتەنامەي
ئەوینمان بەرپىوه دەبرد، -ويسىتم لهپاڭ دار سەنەوبەرەكەي
نزيك كافىكەدا يادىك له گەورەيى ئەو مەردە بىگىرمۇ، ئەم
شىعرەم بۇ ئازادى گوت:

لۆمەم مەكە، سويند بە ناوت

وەك جەگەرەكەي دەستى گىفاراي مەزن

بۇ عىشلى تۇ داگىرساوم

بىيىنه پەنجەكانى پىيم گشت ھەلۋەرىن

ھېنده بە پەيژەي بالاتا ھەلگەراوم،

ئەي ئازادى!

سەير بکه،

پەراسووی گشت شۆستەكانم شکاندووه

چى پىلاوى ماركە ھەيە، لە پىيم دراندوومە

ھىنده رېڭاي ژۇوانى تۆم تەى كردووه

دە ئاخىر ئەم سەگانە،

واى لە دەست ئەم سەگانە!

تەنبا بۆ وەى بە تۆ نەگەم

رۇحيان لە بەر رېڭاش دەركردووه

ئەوهتاني ئىستا سەگەكان فىرن،

دىن بۇن بە سكى ژنانى دوو گيانەوە دەكەن

گەر زانىيان تۆ لە نىويىاي،

بە كەلبهى تىزى خيانەتىان لە باريان دەبەن

ئەي ئازادى!

بەلنى ئىستاكە فيئر

لە جىگاي ئەزىزلىرى مەرقۇق،

ئەزىزلىرى شەقامەكان دەشكىنن،

بۇ ئەوهى پەپوولەي ئازادى نەدا لە شەقەي باڭ،

پايهى ئاسماňەكان دەپوخىنن

دېن بۇن بە وشە و،

بۇن بە بىر و خەيالماňەوە دەكەن،

گەر تۈرى تىا بى،

بە پەتى شۆرۈ سىتم لە دارت دەدەن

ئەي ئازادى! چۇن پىت بگەم؟!

سەرم گىزى خەيالىكە و،

وھك ھەۋىنى گەردەلۈولم،

بىچوی كەرويىشى بىلانەم و،

لەنيو بىشەي گورگەلۈولم

بمبوره ئازىز، تو خوا بمبوره!

ئەم سەگانە رېڭە نادەن بە تو بگەم،

رېڭە نادەن تارىكىي دەست لە ملى ھيوا م بکاتەوە،

دىن ...

وهك مەرگ بە ژيانم دەۋەرن و ناھىيەن ... نا،

چراى كۆنى خىلسالارى و،

بىرى دارداوى ئىمپرياليزم

لە شەوگارى نىشتمانم بکۈزۈتەوە

تو لە لووتىكە و، من كىسەلى بىابانم

تو گەرپىدەي شۇستەكان و،

من پىوهندىلەپىيى نىو زىندانم،

دە ئاخىر چۇن پىت بگەم، ئەي ئازادى!

كە بۇ خۆى "تارىكستانى"ناوه

نىشتمانم!

ئەوهتانى ئەم سەگانه،

وا خەريکن بە ئاسمانى خوداش دەوهەن

تا بارانى كۆيلەبۈون دابارىتى

نەكا كانياوى بىرى تىكۆشانمان

رۇزى بژىيەتەوە و، بىانخنكىتى

واى لە دەست ئەم سەگانه!

ئەم سەگى سەگبابانه!

بەلى نازەننەم، دواى ئەوهى ئەم شىعرەم خويىندەوە، رۇزى
دواتر پىاوه سەركەنلىكى سەلیم خان-خادىم و پارىزەرەكەنلى
كۆشكى سەلتەنەت، كۆيلە هىچ لەباردانەبۈوهەكەنلى رىبازى
سەخافەت، جرجە قەلەوە پىسەكانى نىۋ زىرابى مىزۇولە
زانكۆ وەدەريان نام.

بۇيە ئىقىر بېپىارم دا بىگەپىمەوە بۇ ئاوابىيى باران و، لەو ژيانە
سادە و ساكارەدا پادىكالىيەتى خۆم زىن بىكەم. تا لە چەمینەوە
و ژەھراوى يىكىدىنى نانى پسوايى خالى بىم. تا ئەو رۇزە

فرسه‌تیک دیته پیشه‌وه و، هه‌مووان له و راستیه تیددگن که چ
شهرمیکه ژیان له سایه‌ی ئه‌م دده‌لاته بیباکه‌ی زیاتر له نیو
سده‌یه بیحورمه‌تی نه‌ماوه به گه‌لی نه‌کن. ناشرینی نه‌ماوه له
سهر رووی خویان پیشانی نه‌دهن.

ده ئاخر زانکو چ به‌هایه‌کی هه‌یه کاتیک مامؤستایه‌ک به کولی
شه‌هارده‌وه بیت و، حیزی حیزب بی و، شهر بق مانه‌وه‌ی
سته‌مکاری بکات؟

ئه‌وه چ زانکویه‌که که زوربه‌ی خوینده‌واره‌کانی به و بیره
گوش کرابن، باکیان نه‌بیت به رشتني خوینی براکانیان، نه‌بینن
گه‌ل له چ نه‌هامه‌تییه‌کدا ده‌ژی، دنیا بینیان ئه‌وه‌نده کورت بیت
که نه‌گات به نیوه‌ی دریزی بی‌ینباخه‌که‌ی ملیان؟ به راستی من
شهرم ده‌که‌م له و فیرگه‌یه.

ده‌زانم بق خویشت درکت پئی کردووه که بوجی له يه‌که‌م
نامه‌دا گیلانه خوم نمايش کرد؟ سه‌باره‌ت به‌وه‌ی که بوم
نووسیت، هیچ له باره‌ی شامپووه نازانم، یان بیئاگام له‌وه‌ی له
شار چه‌ند شه‌ممه‌یه.

هه‌موو ئه‌م ئاماژانه‌م بق ئه‌وه بوون تا بزانم دنیای مودیرنه
چه‌ند فریوی داویت. ئایا توش وه‌ک کچه لوقت به‌رزه‌کانی
شار، که‌وتوویته‌تله ژیر ده‌ستی بازاری مودیل و هله‌په‌ی

پۆرگار؟ ئایا ناشرینییەكانى ئەم سەردەمە تۆیشيان وىلى
جوانى كردووه؟

بەلام نا ... گيام هەزار جار نا.

تۆ ئەو شۆخەى لە سكى جوانيدا لە دايىك بۇويت. زياتر لەوهى
چاوهرى بۇم، بۇويت بە دۆستم—دۆستى بىر، دۆستى دل،
دۆستى روئىام.

زياتر لە زور داگىرت كردم. بؤىه ھەميشه ئەوهەت بىر نەچىت
كە پىم و تىت:

”دىم وەك قەرهجىكى بىناؤنىشان تۆ دەكەم بە ناسنامە. وەك
كوردىكى راونراو تۆ دەكەم بە نىشتمان. وەك نىشتمانىكى
بىئالايش، ملىپىچەكەى تۆ لە سەر دلەم دەچەقىنم.“ چونكە
شايەنى ئەوهى بەو جۇرە بۆت بىم.

ئەي باشترين دزى لاي چەپى سينەم! بەمرۇوه مانگىك و
شەش رۇزى ماوه بۆ سەرى سال، تا دىيت با نامەكانت
ھەميشه لە رېڭا بن. من ھەر رۇزىك كە سوارە بىت بۆ شار،
وشەكانى سەر دیوارى دلەت بۆ دەھۆنمەوه و دەياننىرم تا لە
حзорتدا بە جۇرەك چۆك دابدەن، لە جىئى ئەژتويان
چوارسەدوحەفتا مەتر زەۋى چال بىكەن. تۆيش لە چەپەي

لیوهکانت به گویچکه‌ی پینووسه‌که‌تدا خوت لال مهکه و،
وهلامی نامه‌کانم بـ بگیره‌وه.

بهلام کراسه رهشه‌که‌ت بیر نه‌چیت، من له ئیستاوه تا ده‌گهیت،
له‌سهر بانه‌که‌ی مالی پوره ئامینت ده‌روانم ... به‌لئی
له‌خوباییشم، چونکه ئه‌وهی من هه‌مه که‌سانیکی دی نیيانه له
دل.

ته‌پی لیوهکانت له ماج ده‌گرم.
فه‌ره لادیشی

کاکه‌ی شوانم ... سا ئازىز ترىنم

ئەم نامە يەتم گەلى لەلا جوان بۇو، چونكە تىيىدا شىقى بەر زت
گەيشتۇوه تەشقى ئاسمانى. ئەى جوان بە قەد يەك ملىقۇن
مرۆق! ئەى بىنازىز لەبرى پەناھەندەى ھەموو جىهان!

لەبارهى وەدەرنانت لە خويىندىن، پې بە شارىئك دلتەنگ بۇوم.
بەلام خەم مەخۇ باشتىرينه كەى دلەم، چونكە ئىيمەيش لىزە
پەزىز موردىن، وەك گولىئىكى تاقانەى زەرد ژاكاوى نىو بىابانىئىكى
بىناز، تىنۇي ئاوى ئازادىي چوار سەد سەدەين.

خەم مەخۇ فەرەكەى ناو گشت ھەناسە يەكى خەمىنم. ئەى دلە
گەورە كەى نىو ئاسمانى پې ئەوينم.

گوی بگره، پیاو! ئەی مەردی گەردوون! دەستەئاپانى مەنیش
وەک تو فېر نین چەپله بۇ بىشەرەفەكان لىپىدەن، ھەرمىز ناھن
بۇ مەيدانىك كە قاحبەكانى نىو سىاسەتى ئەمرو لە نىويدا
هاوار بکەن.

لىيگەرى با ئەوان لە سەر ئەم شانق شەرمەنەي ژياندا دواين
پەرده لەسەر روورەشىي خۇيان ھەلبىالن. لىيگەرى با ئەم
ھەموو سووکە گەرددلۇولى نەفرەت راۋيان بىنیت. دە ئاخىر
گەر ئەوان نەبن، ئىئە تفى قىنمان لە ropyى كى ھەلبسووين؟ لە
پەراويىزى مىزۇوماندا خيانەتى كى بنووسىنەوه؟

ئاخىر چۆن شارەكان تىيىگەپەنин كە ئىئە نەمانفرۇشتىن؟ ئەى
سنۇورەكان بە كى بلىن: ”دەك شەرمەزار بن كە ئاوا جىتان
ھىشىتىن و، سەرشۇرۇتان كردىن لە ڈىر پۇستالى رەشى
دۇزمۇن؟“

نا ئەزىزم خەم مەحق، چونكە ئىئە ئەھلى گۈرانىي باو و
ئاوازى پەنجەكانى بارانىن. ئەھلى نىو گريانى كۆنسىرتەكانى
ئەحمد كایا و، نالەي ھەناوى عوودەكەي دەستى مەردانىن.

ھەر تو غەریب نىيت لە لادى، بەخوا ئىئەيش غەریبىن لە شار.
غەریبىن چونكە غیرەتمان لە جىباتەكان ھەلگرتووە، دەيان
سالە كەرامەتمان لە شاخەكان پاراستووە.

وھک باوکم هەموو جار دھلیت: "ئىمە بەرانيكى ياخىن و تەسلیم نابىن بەو گورگە حىزانەي و ائەورۇكە شاريان قىرىدۇوھ."

من ئەمسال لە كۆتا قۇناغى كۆلىزى پىزىشكىم، دەمەۋىت ئەوهەت پىن بلىم كە وابەستەبۇونى من بە زانكۇوه، پەيوەستە بەو دەردەي شەنەي خوشكمى لى بىردم. چونكە ھەميشە پېنى دەوتم: "نازە كەي دەبىت بە دكتورىكى باش و، چارەي زام دەكەيت؟ تا كەي من لەزىز عەزابى ئەم ژانەدا بىتلىمەوه؟"

كە دەمبىنى رۇزانە پرچەكانى وھك گەللىي پايزى دەوەرين، لىۋەكانى وھك بىابان وشك دەبۇون، تا دەھات جلهكانى بە بەرى گەورە دەبۇون، لە دلى خۆمدا دەمگوت: "دەبىت دكتورەكان تىايىاندا بىت كە ئازىزىكىان وھكۈو من گىرۇدەي ئەم ژانە بىت؟ تو بلىت وھكۈو من ھەست بە دلتەنگى و ئازارى ناكۆتايى نەخۆشەكانىان بىهەن؟"

دەك لال بىم بۇي. كۆتا رۇزانەكانى ژيانى ھىننە بىرەنگ بۇوبۇو دەتكۈت چۈلەكەيەكى نەخۆشە كە لەنیو ئەم ئاسمانە پان و بەرينەدا ھيوايەكى نەبىت بق فرین.

سېيىدەيەك كە خۆى نەيدەزانى رۇزى لەدايكبۇونىتى، لەگەل دايىك و باوكمدا خۆمان ئامادە كردىبو يادىك لە سالرۇزى بۇونىدا بىگىرىن. پىكەوە ھەموومان چۈوين بق ژۇورەكەي. جا

زۇرى حەز بە ورینگەی بولبۇل بۇ، چونكە لای وا بۇ ئەو
شىن و زارىيە ئەو دەيکات لە گۆشەي ژۇورەكەيدا، تەنبا
بولبۇلەكانن لىيى تىدەگات لە قەفەسدا. بۇيە باوكم چوو لە¹
بازارى مەلفرۇشان بولبۇلىكى بۇ ھىئىنا و لە ژۇور سەرييەوە
دايانا.

بانگى كرد: "شىن جوانەكەم، ھەستە بزانە چىم بۇ ھىئىاويت؟"
بەلام ئەو وەك زويربۇونى مەنداڭىك، سەرى خستبۇوه ژىر
لېفەكەيەوە و ھىچ وەلامى نەبۇ.

واى باوكم چەندە خۆش بانگى دەكىد!

دە ھەستە كچە شىرىنهكەم. مەگەر تو نازانىت من حەزم بەم
چۆرە گالتانە نىيە؟ لەو كاتەدا سەريم ھەلدايەوە و گۆتم:
"شىنەكەي من؟" بەلام داخ و ھەزار داخ ... شىن بۇ ھەميشە
چاوهكاني لىك نابۇون. ئەو چاوانەي رۇزىك نەمدىن بە
ئومىدەوە رەشيان بکات. تەنبا شەۋىيەك نەمبىنин لە گرياندا تەپ
نەبن. وەك تەپبۇونى گيانى تو و سەگەكەت، لەزىر بارانى
يەكەم نامەتدا. يادتە؟

دايىم كە ئاوا بىنىي، لە ھۆش خۆى چوو، چونكە نەيتوانى
بەرگەي لاشەي سارد و سېرى كچەكەي بىگرىت كە تا ھەتايە
جىنى دەھىلىت.

وای فهرهاد، چهنده به ئازاره ئەو رۆیشتنانهی مالئاواییان
بىرده چىت، چهنده سەختە بەبى ئەوهى لە باوهش بىگىدرىيىت
لە تەنیايدا بىرىت. چ عەزابىكە خودايە كە بەبى دواين ماچى
ئازىزانت بتتىزىن!

بە دىاريەوە دەستەكانم دەلەرزىن. ئەزىزلىكەن شەكتەشەكتەن
بوون. بىنیم نامەيەك لەنىو مشتىدا لوولدرابۇو. دىلم خۇش بۇو
بەوهى رەنگە ئەوهى كۆتا پەيامى بىت كە بۆمانى جى ھېشىتىت.
دواى ئەوهى بە خاكمان سپارد، كە هاتىنەوە باوكىم گوتى:
”نازە گىان، ئۆقرەم لى بىراوه، بىزانە شىنە چ گله يىنامەيەكى بۇ
نووسىوين.“ نامەكەم ھىنماو بە قولپى گريانەوە خويىندەوە ...

تۇ لەكۈيت، ئازىز؟

تۇ لەكۈيت، ئازىز؟

وا نەزانىت بە دابەزىنى كېشىت، قورساقىت لەنىو دىلمدا كەم
بۇوهتەوە، گىانم. يا بىرسىت لەوهى بە وەرىنى تالەكانى پەچت،
چىيتر شانەي پەنجەكانم بە سەرتدا نايەن.

لیوہ کانت بى سوراویش هر ئالن لای من. گەر وشكىش بن،
تامەزروی گەستنيان هر دەکەم خۆ ...

لە پۇوكانه وھى مەمكە کانت بىيھە وال نىم ... ئەگەر من عاشقى
پۇخت بىم، لەگەل تەختى سىنە تدا پادىم. وھك چۈن پاھاتووم
لەوھى دوو مانگە بەيانى باشىپكىم لى نېبىستۇويت. بەلام چۈن
پاھاتنىڭ؟! با ئەوھىان بىتتۈييم وھلام بىاتەوە. دە ئاخىر ھەندىپك
وھلام ھەن قسەي دلىان دەۋىت، نەك زار، كىانم.

سا كزھى جەركم، شەرم مەكە لە زەردبوونى پېللۇي
چاوەکانت. ئەگەر بىزانىت خۆر لە زەردەپەردا چەندە جوانە،
شانا زىيان پىوه دەكەيت. دە ھەستەوە نىگام بۇ بىكە، ئەى يارى
عەيىارم!

دەي مەھىلە ژيان تولەي خەندەکانت لى بىاتەوە. رېيگە مەدە
پېڭاكانى گەيشتنمان بە يەك مەرك كوتايىيەكەي بىت. با
دلخۇشىيەكانى پابردوومان كىنى سېپى دايىنەپۇشىت، گویت لېيە
چىت پىن دەلىم؟

كوانى ئەو كچەي لە ئاهەنگى دەرچۈونى زانكۈكەيدا جوانلىرىن
چۈپى دەكىشى و، بە لەرزىنى كەمەر بەندەكەي پۇحى
دەھەزاندىم؟

ئەو لىوھ ئالانەت، واى لە لىوھكانت چەندە خەندەكان تىياندا
جوان بۇون! ئا، ئىستاكە دەبىت لە نيو تاميسكى ج ئاخىكدا
وشك بۇوبن، هاوار بە مالىم؟

دەي لە كويىيە ئەو دلېرەي وەك قوماربازىتكى مېھرەبان
دەھات و ھەرجى خەم ھەبۇون لىنى دەبرىمەوه و شادىيەكانىي
پى دەدقىرەندىم؟ ئەي ئىستا بۇ جوولەيەكى نىيە؟ بۇ نايىيەن؟
تو لەكويىت، ئازىز؟

ئا پىم بلى ئەمە ج دەردىكە وا كردوويتى بە پېكەر؟ ج
عەزابىتكە وا باوهشى لى گرتۇويت؟

شىعرەكەي مەولانات بىر ماوه:

”دەرمانى برىينەكانم ، قەراخى لىوھكانته“

ماچم ناوىت، قىسم بۇ بکە؟

دەي قىسم بۇ بکە، كى زىزى كردوويت؟ دە ئاخى كراسەكانت
بىرى بالاكت دەكەن، شىنى بىنازم. ئىستا ھەر يەكەر
حىكاياتى ۋۇانىتت بۇ يەكدى دەگىرەنەوه. ئاوىنەكت، بىرى
بەيانىباشەكانت دەكات. ئەو بۇنەي بە سېپىداندا لە لاملى
جوانىت دەدا، ئىستا ئەو يادى بۇنت دەكات.

ئەها، بىينە پىلاوهكانت بەبى نازى لەنجهت چەند نامقۇن، وەك دوو مەندالى ھەتيو دەستييان خستۇتە ملى يەكەوه و، بۇ كەرانەوهت ھەمېشە دەگرین. تۆ لەكۈيىت ئازىز، تۆ لە كۈيىت؟

چاوهكانم، بەسييە غوربەت، بىرەوه

چۇن بژىم ئاخىزەزىزم،

تۆ لەوى و، من لىرەوه ...

يادتە ئەو گۇرانىيەي ھەموو جارى بۆم دەوتىت؟ دەى پىم بلنى، چۇن بژىم ئاخىزەزىزم—تۆ لەوى و، من لىرەوه؟ ئەوهتانى سەدای نالەكانت وەك چەقۇ گىانم دەبېن. زیاتر لە ھەورىيى شىت دەچن، دىدەكانم ھىنده گرياون.

واى كە تالە ژيانم، دواى ونبۇونى نىگا شىرىنەكانت!

بە گىانى خۆت! لە رپانىنت يەك دنيا نائۇمىدەم، يەك دنياي ترىش پېرم لە ژان—ئەمە دوو دنيا. بەلام لەو دنيايدى كە تۆى تىا نىيت، من جىڭ لە ھىچىيىكى كەورە، ھىچى تر نىم.

واى كە سەختە مرۇف بىت و، لە ژياندا ھەست بە ھىچى و بىنرخىي خۆت بىكەيت. تۆ ئەمە دەزانىت؟ نا، نايزانىت ... ئەگەر زانىبات، پۇوت وەردەگىرپا و پىت دەگوتم، ئەوهتا لىرەم!

لیزه بیونیک، و هک بیونت له نیو خوینما، له نیو دل و ههست و
کانگای پر حما.

به لام ئەی چاوه کانم چى، ئازىز؟ كوانى بق نايييته نیو
پېلوه کانم؟

ئەی شۆخترين کىزى سەدە! سەير بکە چۈن سې بۇوم له نیو
نىگاي پې عەزابت. بىيىنه چەند بە نەرمى توامەوه له نیو گپى
له نجهى نازت.

به لام ھەركىز نەكەي بلىيت، زوو بىزار بۇوى لە پەرسىگاي
خۆشەويىstem، ئەی حەزرهتى شۆخ. چون خولانەوەم ئايىنمه لە
دەورى شىوهى مانگت.

دە ئاخىر گەر بولبول نەگرى و، ترييفه نەتوييتهوه، به سەر كىدا
ناز بکات، گول؟ ئەگەر كىتو نەپرمىت و، شەختە نەبىت بە ئاو،
چۈن دروست بىت كۆزە لە گل.

ئەگەر بارانى چاوه کانم شەكەت نەكەم بە خوين پاشتن،
وەرزى پەشى چارەنۇوسم هيلاك نەكەم بە دل كوشتن، تۈى
پەپولە چۈن دەھاتىت، ئەی بۇوكى خەيالى كۆپى ھەستم؟

ئەگەر پەنكى زەردى سىمام نەبىت لە تاو دوورىت، پەزىزى
جوانىت لە كام ئاويئەدا خۆى بنويىنیت؟ كەر بەختى پەشم

نه پېشىت بېرگى ماتەم، ورشەى ئەستىزەى چاوهكانت لە كام
شەودا سەر دەربىنیت؟

گەرچى سەرم سېيى نىو كىلگەى هەزارىيە و، دلىشم ئەنكاوتهى
تىزەكەى دلدارىيە. بەلام ئەى بەرخۆلە رەنگ سېيەكەى نىو
پاوانى چارەنۇوسى رەشم، چونكە بۇ تۈيە تىكۈشانم، بە
مەردويسىش ھەر دەرقىم و، ماندۇو نابىم لەم پىكەيە.

ئەۋەتانى ھىنده بە جوانى دلەم دەشكىت، ئەۋەندە ئارام چاوم
دەپويىت، لېمگەرئى توخوا با ھەر وا بىم. گەر تو نەدەي ئازارى
كىانم، چۇن بىكىشىم تابلوى عىشقى نامرايدم.

توخوا گولم، ئەگەر ئەم جارە رەشت كردن چاوهكانت، پىيم بلى
تا بەختى خۇمت بۇ بنىرم. نەكا رەشەبائى وەرزى نەھات،
پابىمالى كەلايى نىگات.

ئەگەر ئەم جارە لەنجهكانتت ھەلگرت بەرھو رېڭايى ژۇوان،
خۇت بىخەرە كەشتىي پۇحىمەوە. نەكا زەمین لە تاو جوانىت
بىتىتەوە و، ئاو ھەلبۇلىقىت لە ناخى بەرد.

بە شايەت بە من ئەو كەسەم:

پېنۇرسەكەم دەخنىتىم، ئەگەر ھاتۇو وشەكانى بى شەپۇل
بۇن لە وەسفى دەريايى چاوتا. ئاو ھەلبەستەيش دەسوتىنم،

ئەگەر ھاتتو پستەكانى چەپك چەپك نەبوون بە ھەرىيەمى
دلدارى بەسەر تال بە تالى پەلكەى شۇرتاپەلكەى ئەو
پرچانەيى كە هيىشتا لە خەيالى مندا نەوهرييون.

دە توخوا شتىك بلى، بۇ نموونە بلى: نامرم. بلى كە ئەمە
خەونىكە و ھېچى تر. پىيم بلى كە ئەم بىيەنگىيەت شىوازىكى
تازەي يارىيى نىوان عاشقەكانە.

دەي بلى كە برىندارم، بەلام تواناي رۇيىشتىم ھەر ماوه. تا
منىش وەك ئاسكىكى پىبەخوين بە سەر زۆزانى ئەم دلە
بىيھەواسەمدا بتېمهوه بۇ ھەموو ئەو شوپىنانەيى كە دوو مانگە
تۇى لى نىيت و تەنیاىي خۆميان تىا دەنىيىزم.

شنه، شنهى دلپاكم!

دەي بلى كە مردىن ھەركىز ئەو پياوه نىيە جىڭكاي منت بۇ
بىگرىيەوه. چونكە ئەگەر مردىن پياو با، تەنیا خەندەپەكى بى
رەوا دەبىنېت. بە لايەنى كەمهوه مۇلەتى مالئاوايىيەكى بى
دەدایت كە لە من و دايىك و باوك و نازەنинى خوشكتى بىكەيت.

ئارەزووى مانت دەكەم. مەمرە كزەيى جەرگم، مەمرە. تىكاپە با
مردىن لە تۇدا بىرىت، ئەي گىانى من!

دهی پروت و هلا بکه باوانم، تا پیت بلیم ئەگەر مردن بەلینى
ھەر شویتىكى پىداویت، درق دەکات، پىك وەکو سەگ،
تەنانەت ئەگەر بەھەشىش بىت. چونكە تا من مابم، ھەركىز
ناتوانىت لە روح و دل و خويىنما دەرت بکات.

لەتلەتم بۆت

دلبەزامەكەي خۆتم

بەلى فەرھاد گيان، وابەستەبوونى من بە زانكۇوه تەنيا بۆ
ئەوهىيە بىمە دكتورىكى باش كە شنهى خوشكم ھيواي بۆ
دەخواست. تا بە لايەنى كەمەوه بتوانم لەنیو ئەم ھەموو
دەردەدارانەي دەستى شىرپەنجەدا بىمە دۆستى نالە و
ئازارەكانى تەنيا نەخۆشىك كە پتر لە ژيان، ھيوا بۆ ئەوه
دەخوازن كەسىك ھەبىت و لە ئازارەكانىيان تىېگات. يان ئەگەر
خوا يار بىت، بتوانم يارىك بۆ ئەويىندارەكەي بىگىزمهوه.

خۆم بۆ شەوت بە بۇوك دەبەم ...

نازەنин

چهند خراپه باشیم، له بیت‌ویدا!

ئەی بیویژدان، چۆن توانیت ئاوا له فرمیسکا نو قم بکەيت؟ بە
چ ياسايەك بەبى مۇلەت دەرگاي چاوه كانمت والا كرد و، ئەو
ھەموو گريانەت تىياندا ھەلرۈزاند؟ وات كرد لەسەر بەرزىرىن
لووتکەدا بە خۆم و گشت مەرەكانمەوه، تەنانەت سەگ و
كەرەكەيىشم بکەويىنه سەر چۆك، تا زىاتر لە خودا نزىك بىنەوه
و، تکاي شادبوونى پۇحى شىنە و، ئارامىيى دل بەزامەكەيى لى
بکەين.

ئاخۇ دەبىت ئەو كاكەيە، دواى لە دەستدانى شنەكەي سېيىھى
دىلى، چەند جار بەو گۆرانىيەي عەلى مەردان توابىتەوه كە
دەلىت:

که چاو ده گیرم تو نیت له دهورم

لیلایم دادی ژیان تاله لیم

مهوجی ده ریا بوو توند و به تاو بwoo؟

یا کلپهی ئاگر ئەم زامهی کرد لیم؟

رهنجی بیوارم بهندی جگه رم

داد بق کى بهرم، کى توی ون کرد لیم؟

پیکه نینه کەو ده نگە ناسکە کەو

سروهی هەناسەت بق نایه له گویم؟

دۆسته باشە کەم، نازھنینم ... من له بیترخیی ئەم ژیانە سەر
ده رناکەم، خەریکە له نیویدا وەک ژن دوو گیان دەبم. ئەو به
منداڵ و منیش به غەم. تو بلىیت ئەم سکەی منیش ھەر نۇ
مانگ بىت و تەواو؟ تو بلىیت؟

خەریکە وەک چیاکان دەتە قەمە وە، وەک ده ریا کان گر دەگرم.
چونکە له نیشتمانیکدا دەژیین زۆرتر له بؤیا خچیک دەچى تا

دایک، خو جگه له ره نگردنی تالله کانی قژمان به بفیه یه کسی، کاریکی تری نییه.

نازانم ئەم هەموو خەمە چىيە دەيخوين؟ هەر بە راستى نازانم!
ئىمە نان دەخوين تا تىر بىن، ئەی خواردنى ئەم هەموو خەمە
لە پاي چى؟

ئەی نازەى پې لە پاكىي من! بوكەلە جوانە كەم! هو كاكەي
شوان سەد جار لە دەورت گەريت.

وەك ئەوهى دىلم لە بەفر بىت و نىگاي تۆيش لە گۈ، ھىنده
نەرم لەنیو يادەكانتدا دەتۆيىمەوە، وا ھەست دەكەم تو كچى
باران بىت و منىش كورپى گل.

دەسا ئەی قودسى پيرقزى نیو ئەم دلەم،

ئەگەر جوش بىم ھەر خۆشم دەۋىيى

ئەی دیوارى بەرلىنى رۇحە كەي من

گەر بىشىرىخىيى بە سەرمدا،

دوايى مردىنىش ھەر دەمەوىيى.

سەير بکە شاملوو دەلىت: "ھەر لەبەر ئەوهى تاقەتى خۆ¹
كوشتنم نىيە، خەريكى ژيانم!"

بۇيە دەمەويىت تۆيش ئەوه بىزانيت، منىش ھەر لە بەر ئەوهى
تۈم خۆش دەويىت، خەريكى ژيانم. چونكە لەنئۇ ئەم ولاٽە
بۇگەنەدا ھېشتا كەسانىڭ ماون كە بۇنى گولىانلى دىت و
عەتر لە بالايانەوه دەتكىت. بەلام من ئەوھم پى سەيرە، تۆى
گول چۆن لە زىرابى ئەم نىشتمانەدا رپاوايت! سەيرە، سەير!
تۆى ناسكىر لە بالى پەروانە، چۆن لەژىر كلپەى ئەم ھەموو
ئاگىرى بىدادىدا نەپوشاوىت؟

بى سنور رەشن گولم،

دەلىي دلى مىن لە دواى سووتان

بەسەر رپوتا رېپەو دەگرن

وھك خۆلەميشى دواى باران،

چاوهكانت

پهرش و بلاو سه ما ده کهن

به ده م و هنوز و شنهی باوه

هر ده لیی خه یالی من

بُو دیده نیت ئۆقره یان لى براوه ،

پرچه کانت

هه ناری باغی به هه شت نییه و ،

سیوه حه رامه کهی ئاده میش نییه ،

شیوهی هیشتا نه خولقاوه ،

چون شایه نی دهستی به شهر نییه ،

مه مکو لانت

وھک شیللهی ته‌رپی په‌رپی گولن

ھهزار بولبول بؤی دھخوین

دھلیئی شەرابی سوورى کاسەن

بۇ منى مەست حەرام كراون،

لىۋەكانت

نۇتهی ساز و سەنتۇور نىيە

لە گوئىچكەما زرنگەی دى،

دەنگى باران و خورپەي ئاوه

دەرپۈتىه نېۋە كانياوى دى،

وشەكانت

هیشوه تریی سایه‌ی که پره

یا هرمیی دهمه و بهیان،

دین و دهچن به بای نه سیم

وهک سه‌مای دار لهنیو ره زان،

گواره‌کانت

شوره‌بیه هه‌نگاو ده‌نی،

یا لاولاوی چهم و ته‌لان،

نا گولم هیچیان نیه

بروسکه‌یه، بروسکه

ده‌یه‌ژینی عه‌رشی یه‌زدان،

له‌نجه‌کانت

گهليک جوانيت. به گيانى ئەو غەزالەي دايىم، گەليک جوانيت.
جوانتر له وھى لە چاوى دايكتا ھەيت. زور شيرنى، شيرنتر لە^{تامى ھەنجىر.}

ئەي شەنگە بىي نىو شنهى ھەستەكانم! زور جار بىر له وھ
دەكەمەوھ كە تو ھىي مەنیت. بېرىك جار لە خۆم بايى دەبم.
چونكە دەزانم كەسانىڭى دى تۈيان نىيە.

ھەي داد و سەد داد كە لە خەيالىدا دەبىنم لەنیو كراسە
رەشەكەتدا بە نازى ناوت ناز دەكەيت. دەلىم ئاخۇ ئەم زەمینە،
دەبىن چەند شانازى بە خۆيەوھ بکات كە ئاوا لەئىر پىتىدا
رەكشاوه. بۆيە زور جار نەك لە كورپە پانتۇل فشەكانى شار،
غىرە لە زەمینلەر زەكانىش دەكەم كە پى لە چۈونت دەگرن.
چونكە زەمینلەر زەكان ئەوھم پى دەلىن كە دلى ئەو خاكەيشى
وا بەسەريدا دىيىت و دەچىت، شەقشەق كردووھ.

ئەي لە بىابانى دلما باران و،

لە گلىنەي چاوه كانما رۇشنايى

ھەي لە تارىكى شەوانما تريفه و،

لە شارى تەنباييمدا ھاودەم.

سويند ده خوم تۇ كچى حەوا نىيت. ده ئاخىر حەوا ژن بۇ،
نەك گول. ئەى تۇ لە نەوهى چ قورپىكىت، ئازىز؟

دەي وەرە خۆشەويسىتم، ئەى دكتورە ئازىزەكەى دەررونى پې
بىمارم. بۇ مەگەر نازانىت لە بىتتۈيدا چ شەرمىنلىكى لى
دەرچۈوه، ژيانم!

ئەم سەرى سالە بۇو بە چى، بۇ ھەر نەھات؟ خۆرى نىغان
كام شەو، چ كىۋىك رفاندويمەتى بۇ ھەلنىھات؟

زستانى ساردى بىتتۈمى

كات: تۈرى دەۋىت چاوهپروانىم

فەرھاد

دیمه‌نیک له کویستانه‌و

ئەو دیدگایی تۆم لا پەسندە سوارە. بەلام ئەوهندەی من له ژن تىگەيشتىم، ئەوان بۇونەوەرىكىن جەستەيان بەرگەی ھەموو ساردىيەك دەگرىت، بەلام دلىان نا. بۆيە پياوېيکىان دەۋىت گەلە دەررونىان بەر بىدات.

ئەو پياوهى پىيى وايە ھاوسمەركەي خۆشى ناوىت، با له سەختىرىن شەوى زستاندا رۇوتى بکاتەوە و بىياتە بەر باران و كېيۈھى بەفر، جا لەزىر رۇشنايىي گلۆپى سەر دەرگائى حەوشەكەياندا ھىدى ھىدى دەست بە تالەكانى پرچىدا بەھىنېت و تەماشاي چاوهكانى بكا و، پىيى بلىت:

”خاتۇونەكەم، تو جوانترىنى ئەم گەردۇونەيت. باشتىرىنىت له باشىدا. چاكترىنىت له چاكىدا. مىھرەبانترىنىت له مىھردا. دەي

بینه تەختى تەۋىلت ماج بىڭەم. دەستەكانت بىنە بىانگوشىم." جا
بزانە وەك ئاگر بۇي دادەگىرسىت، يان نا.

بەلى، ژنه كان بەو جۆرەن. نايانەۋىت زۆر پۇشته بن، چونكە
حەزىان لىئىه بە گوفتارى شىرن و قسەى خۇش گەرم دابىن.

دەزانىت سوارە، لە عىشقدا شتىڭ ھەيە پىيى دەلىن: "ھەست."
مرۇڭ كە ھەستى نەبوو، جياوازىي نىيە لەگەل ئەو پەيكەرە
بىدىلانەي لەسەر شەقامەكاندا دانراون. مرۇققى عاشق ناپىت
بىت بە بت و ھەر چاوهپروانى پەرسىن بىت.

تۇ قەت لە خۆتت پرسىوھ بۇچى پياوهكان رەشكىرىنى چاويان
لى نايەت؟ دەزانىت بۇچى گوارە بە گوييە ناكەن؟ بىرت لەوە
نەكردووهتەوە ئەگەر پياويىك لىوهكانى سوور بکات چەند
ناشرينى، يا گەردانەيەك بخاتە ملى چەند دزىيە؟

دە ئاخىر پياوهكان ناسك نىن. بىھىنە پىش چاوى خۆت كە
پياويىك ناوى شوشە بىت، ھەر لە خۆتەوە وا ھەست دەكەيت
ئەو ناوە شەرمە بۇي. چونكە پياوهكان نابن بە شوشە. ناوى
گەلا و گول و، كانى و كۆترىانلى نايەت. بۇيە دەبىت ئېمەي
پياوان دان بەوهدا بىنەن كە ژيان ژنه لە جوانىدا. بەلى، ژيان
ژنه لە جوانىدا.

دەی چى دەبىت؟ با ئىتىر ئىمە ئەم سەردەمە بگۇرىن بۇ سەردەمى پېرۋىزى ژن. با ئەو بەكەمىزانىنىيەيان بخەينە مۆزەخانەي كلتوريكەوە "پابىرىدوو"ى ناو بىت.

خەجەى نەنكەم هەموو جار دەيگىرەتەوە كە ئەو دەمەى بە شۇويان داوه، مارەيىيەكەى دوو مانگا و، چەند فەرەدە گەنمىك بۇوه. دەى تا ئەم كلتورە بەيىت، ژنانى ئەم ولاتە ھەر وەكۈو ئاژەل وىئا دەكرين. ھەميشە قوربانىن و خويىيان حەللىك دەكىت.

باوكم هەموو جار دەلىت: "قالەى مامى، گەورەترين شانا زى كە بە خۆيەوە دەيکرد، ئەوە بۇ كە تا مردىش نەيەيشتۇوە رېحانەي ژنى عەورەتى بېيىت." ئاخىر تۇو شەرهەفت ئەمە چ جەھلىكە، چ جىئەمانىكە لە ماراسقۇنى پىشىكە وتنى دنيادا؟

وا بىزانم جارىكى تريش حىكايهتى ئەو شوانەم بۇ باسکردوویت كە كاتى خۆى لەم لادىيەى خۆماندا ژنىيان بۇ هيئا بۇو. دەيانگوت كە سالىك بەسەر ھاو سەرگىريەكەياندا تىپەپى كردىبوو، يەك جار ... تەنيا يەك جار لەگەلیدا سەرجىيى كردىبوو. كاتىك لىيان پرسى بۇو: "ئەمە واتاي چىه؟" داماوه لە وەلامدا گوتبوو: "من ھەر وام زانىوھ ژنىش وەك بىن وايە كە دەبىت سالى يەك جار لە گەلیدا جووت بىت."

دەی ئەگەر ئەمە ئەو پەری گەمژەیی نەبىت، لەوە زیاتر ^ج
ناویک ھەلەگریت؟

جا تؤیش بەر لەوەی هېچ پەيامىڭ بۇ سروھ بىنۈرىت، دەبىت
لەو راستيانە خۆت نەشارىتەوە. كىشە نىيە ئەگەر كەسىت لە
زىاندا نەماوه، ئەو بىكە بە گشت كەست. بەلام وا مەكە ھەر
لەبەر ئەوەي پىشتر دايىت نانكەرى مالان بۇوه و، خۆيىشت
لەپاڭ خويىندەكەتدا بۇياغچىيەكى گەپىدەي شاران، بەزەيىي
پىتىدا بىتەوە، چونكە ئەوە ياساى ژيانە، ھەر كەسىك بە ھۆى
بەزەيىيەوە كەسىكى خۆش بويىت، رەنگە دواى چاكبوونى
بارق دۆخى ژيانى، ئىتىر ئەو كەسە هېچ ھەستىكى بۇي نەمىنىت.

وا ھەست نەكەيت تاوانى خراپى ئەم ژيانە و، ئەو كۆلەپشتهى
ھەزارى ناویهتى بە كۆلتەوە، سووجى تۆ بىت. سەد خۆزگە
باوكت شەھيد نەبا، ئەوساكە نە تۆ ئىستا رۇوتورەجالىكى
بىيماڭ دەبۈويت و، نە دايىكىشت بە داخى غەريبى و بىكەسىي
خۆيەوە سەرى دەنایەوە. چونكە ئەم ولاتە كۆمەلېك بىشەرم
بەرپىوهى دەبەن، ئىتىر باكىان بە هېچ دۆرانىك نىيە. سل لەوە
ناكەنەوە كە لە پەرأويىزى مىۋۇودا بە مەرەكەبى كام مىز
دەنووسرىيەوە.

ئەو رەزەي بۇ بىنىنى نازە چۈوم بۇ شار، لە رەزىنامەيەكدا
نامەي ترۆزىفەرۆشىكەم خويىندەوە كە بۇ سەرەتكى
^{ئەم}

تاریکستانه‌ی نووسیبوو. بزانه من هەموو کات، گشت ئا، و دەقە جوانانه‌ی لە ژیانمدا بەر چاوم کەوتۇون، وەک ھاوارىيەكى باش لە گەلەدان و بۇ ھەموو شوینىك لەم جانتايەی شاندەدا لەگەل خۆمدا دەيانگىرەم. ئەوەتانى ئەو رۇزىنامەيەشىم لەگەل خۆمدا ھىناوه و ئىستا نامەكەی نىۋىت بۇ دەخويىنمەوه. ئەگەر سولتان و حاكمەكانى ئىرە يەك تۆزقال كەرامەتىان ھەبۈوايە، دەبۇو تەنیا بەم نامەيە دەستىيان لەكار بىشىنەوه. سەير بىكەن جوانى نووسىوە:

بگات بە چاوه شۇرپەكانى سەرۇك، سەليم خان

دەزانم تەندروستىت زۇر باشە، بۇيە لە ھەوالىت ناپرسى!

تەنیا دەمەۋىت لەم نامەيەدا چىرۇكىيكت بۇ بىرىمەوه. ھيوادارم لەبر شەھوھتى نىئۆ پېيھەف و راپواردىت لەگەل كچەكانى ئەم نىشىمانەدا كە خۇت بە باوكىيان دەزانىت، كاتى خويىندەۋەيت ھەبىت.

من دەرچۈرى بەشى مىزۇوم، ئەو مىزۇوهى دەيان پاشا و سەرۇك و سولتانەكانى وەك تو و ھاوبىرەكانى، تەنانەت بە زىلدانەكەيشى رەوا نەبىنى و، ئىستاكە لەنئۇ تف و نەفرەتى گەلەكەياندا ئىسقانەكانىشىيان نەماون.

ئەمپۇق بەديار فرۇشتىنى ترۇزىيەكانمەوه، مىزۇوى شۇرۇشى
فەرەنسىم دەخويىندهوه. لە شوينىكدا نووسراابۇ: "چەند
سەردەيەك لەمەوبەر، گەلى فەرەنسا سکالاى بىرىتى و خراپىي
گۈزەرانىيان دەبەنە لاي لويسى شانزەيەم كە ئەو كات پاشاي
ولات بۇو. بەلام لە جىڭكاي ئەوهى پاشا چاره يەكىيان بىكان،
مارى ئەتوانىتى هاوسمەرى بە گالتەجارپىيەوه پېيان دەلىت:

"بېقۇن بىسىت بخۇن."

دواجار ئەم قىسىم دەبىتە ھەۋىنى تورپەسى كەل و، شۇرۇشىكى
مەزنى لى پەيدا دەبىت. شۇرۇشىك بە ھەموو واتاكانىيەوه. ھەر
لە ئازادىيەوه بىگە تا كەرەنەوهى رېز و شىكى كەل. تا
چەسپاندى ياسا و، وەگەرخىستى ديمۆكراسى و
سەربەخۆكىرىدى دادگاكان.

دە ئاخىر ئەوه چ دادگايىكە كە بەر لە ھەموو كەس حاكم خۆى
حۆكم درابىت؟ رېك وەك ئەوهى لەم ولاتە بۇونى ھەيە. بەر
لە ھەر كۆيلەيەك، دادوھر بۇ خۆى بە كريڭىراو و، كەلەپچە لە
دەستى و پىوهند لە پىى كرابىت؟

سەرنجام سەرى پاشا دەبەنە بەر مەقسەلەيەك و دەپەپىن.
چونكە ھەر بى حورمەتىيەك بە كەرامەتى هاولاتى بىرىت،
باچى خۆى ھەيە. جا ھەر كەسىك بىكەت و لە ھەر

سەردەمیکدا بىت گرنگ نىيە. گرنگ ئەوهىه زۇو بىت يا درەنگ،
دەبىت باجەكەى وەربىرىتەوه.

بەلى، سەرقا! ئەمە تەواوى چىرۇكەكە بۇ. ھيوادارم بە¹
باشى لىنى تىپگەيت!

ئاھىز بىستىم جەنابىشتن ئەوهتان فەرمۇوه كە ئەگەر ئىمەى
دەرچوانى زانكۇ كارىڭمان دەستكىر نەبوو لەگەل پىپۇرى
خۆماندا بىگۈنچىت، بېرىن حەمالى بىكەين، يان بىين بە چايچى
و بۇياغچىي سەر شەقامەكان. بۇ نموونە دەرچويەكى كولىئىزى
پىشىكى بىروات بىت بە ناترى حەمام و، دەرەننەسىك بىت
بە قەساب و، مىۋۇنۇسىك ترۇزى بىرۇشىت و،
مامۇستايەك پې بە كەرۇوى هاوار بىكەت: وەرنەوه بۇ ئاوى
سارد. يان توپۇزەرىكى كۆمەلايەتى چەققۇ بىرۇشىت و،
ددانسازىيەكىش بە جووت گۇرەوى ھەپاج بىكەت.

جەنابى سەرقا! لىرەدا پىرسەكە ئەوه نىيە كە ئەم كارانە
نائاسايى و ناياسايىن و، خالىن لە شىقىمىندى. چونكە
ھەرچىيەك بن، باشتىن لەوهى خاكفرۇش بىت. خاستىن لەوهى
بە درىزايىي نىو سەدە، خيانەت لە دۇزى كەلەكت بىكەيت.
بىزانە ئىمە دەمەكە بەم كارانە راھاتۇوين و، نەمانھىشتووه مال
و مەندالمان لە بىرسدا بىرەن. چونكە ئىمە ئەھلى بازارى
كاسەلىپسى و سەرشۇرىپسى سەر سەخافەت نىن و،

هەرگىزىش نابىن. بەلكو پرسەكە ئەوهىيە كە ئايا تو و
خانە وادەكەت، ئىستا لەكويىن و چەند دوورن لە خەمى زۇرى
ئىمەوه؟ تو كە لە قسەكەرېكى درقىن بەولاوه ھىچى تر نىت،
چۈن دەتوانىت زاتى ئەوه بکەيت گۈويەكى لەم جۆرە بخۇيت؟
تو كە هەر شەو لەنىو پىيغەفى شەوه سوورەكانىدا بە¹
ئارەزووى خۇت پادەبوئىرىت، چۈن دەتوانىت ھىنده بىئەرزىش
بىت و، بىت پەيپەلىي ئىمە بکەيت؟

دەمەۋىت شىڭ بىزانتىت:

وەك چۈن تو لەنىو ئەو كۆشك و تەلارە بەرزاڭە ئىياتتەوە
ئىمە بە بچۇوك دەپىنەت، دلنىا بە ئىمە زۇر بچۇوكىر لەوە
وينايى تو دەكەين. ئەگەر راست دەكەيت، وەرە و بىينە حالى
ئيانى مىللەتكەت، تا بىزانتىت لەنىو ئەم ھەموو كەلاوهى بىتجە
لە مەينەت ناوىيکى تريان نىيە، چۈن دىن و دەپقۇن.

بىينە ئەو خەلكە چۈن لە بىرىتىدا پاوى نان دەكەن. تەماشاڭ
چاوهكاني ئەم كەله چەند تىزاوى خوين و برىن بۇوه.

من مرۇقى وا دەناسم، رۇزانە بە تەزىيەتىكى شۇرۇوه سەدان
جار خەتمى غەرېبىي خۇى دەكەت. دۇستى وام ھەيە، دەيان
جار ئارەزووى خۆكۈشتى كەدووه. تو كەسى وا دەناسىت؟

نا، هرگیز ... چونکه تو له پوپرھشیک زیاتر هیچی تر نیست.
ئوانھی دوستی تون، جگه له گروپیک کەوارد و قاحبەی کەم
و کورت، پیناسیکی تر هەلناگرن.

دایکى من شەوان كە دەنويت، سۇندەي ئاوهكەي بە¹
قاچەكانیھوھ گرى دەدات، تا كە ئاوەت بىرۈزى بە سەريدا و بە²
ئاگا بىتھوھ. دەزانى ئەمە واتاي چىيە؟ ئەمە واتاي ئەوھيە لەم
ویرانھيە ژياندا، شەوانە خەوى ھەزاران ڏن و دایكى ئاوا
دەزرين، كە تو خۆت بە سەرۆك و باوك و برايان دەزانيت.

دایكم كە مريشكىكمان بۇ سەردەپرېت، ران و سنگەكەي
دەخاتە كاسەكەي ئىمەھوھ و، بۇ خۆى قاچەكانى دەخوات. بەلى،
ئىمە پەرەردەي وەها دایكىكىن، بۇيە دەتوانىن لەبارەي واتاي
مېھرەبانىھوھ پۇمانىك بنووسىن. لە ھەستىرىدىن بە ژانى كەل،
توانامان ھەيە يەك سەدە بدۋىيىن. ئەى تو چى دەزانىت؟ چى
لەبارەي شعورەوە فىرڭراویت؟ واي كە خالىيت لە ھەموو
شىڭ جگە لە بىكەرامەتى و فرۇشتى خاك و خيانەتى ھەموو
پۇزەكان!

بۇيە پىنمايت دەكەم كە ئىتىر بە ئاگا بىتھوھ، چونكە
سېدارەكان برسىن و، بە سەرىكى كەورە نەبىت لە تىز بۇون
ناكشىنەوە ... ببورە مشتەریم هات!

جا سواره گیان، سهیر بکه هر دوینی بوو نیوهی ئەم خاکه یان فرۇشت و نىشتمانیان دايىه دەست قەدەرىيکى ون.

بىرمە تەمەنم نۆ سال بۇ، شەۋىيەكىان لەگەل دايىك و باوكىدا لە مىوانىيەك، تېرىكملى بەر بۇوهوه زۇرىش دەنگى بەرز نەبۇو، بەلام خۆت دەزانىت رەھوشتى تېر وايە، گەورە و بچووكى بۇ نىيە و، هەر ناوى تېرە ئىتر. كاتىك چۈويئەوه مال، بە بىانۇوى ئەوهى ئادابى كۆمەلایەتىم شەكەندۇوه، باوكىم سەرتى لى كىردىم. بەو بۇنەوه ئىستايىشى پىتە بىت، رۇوم نايە بېرۇمىھەوه ئەو مالەي تېرەكەم لى كەند. بۇ زانىارىت، مالەكەيش مالى كاك رەھىمى دراوسىيمان بۇو.

كەچى سەركىرەكەنلى ئەم ولاتەي ئىمە، نیوهى خاکى ئەم ولاتەيان لەدەست دەرچوو، بەلام هەر نارقۇن و شەرم نايانگرىت. بۇ يە دەلىم: "نىشتمان لاي ئەم ھەموو سووک و رەسوايانەي سەر تەختى دەسەلات نرخى تېرىكى نىيە،" چونكە تەواو خالىن لە ئادابى سىياسى و كۆمەلایەتى و خۆشەويسىتى نىشتمان.

تۆيىش بۇ خۆت سروه باش دەناسىت. ئەو ھەرزەيەكى بىزپۇئىا نىيە. رۇزانە وانە بە مندالانى لادىكەمان دەلىتەوه و، نەوهكانمان ئامادە بۇ ئايىنده دەكات. بەش بە حالى خۆى لە بارەي ئەم دۆخە نالە بارەوه تىپۋانىنى ھەيە و تىدەگات لەوهى

تۇ كىيىت و چ كارهيت. بەلام ئەوهەت بىر نەچىت، هەرچى راستى
ھەيە لەبارهى راپردووی دلتەوه، پىيى بلى و لىيى مەشارهوه.
چونكە ئەم دنيايه بۇ نەھىئىيەكان زۆر بچووکە و، رېۋىزىك دادىت
كە ئاشكرا دەبن.

باشە فەرھاد، ئەگەر سروھ رازى نەبوو چى بىھەم؟

بىزانە هاوارى، عىشق وەك كتىبى دووهمى خودا وايە، بەلام لە
مزگەوتى دلەكاندا ھەلگىراوه. بۇيە مرۆقى باوهەپدار پىيى،
چەنېك بىخويىنىتەوه ھەر كەمە. كۆلمەدە و بۇي بىسەلمىنە كە
تۇ كىيىت و بۇ دەتهۋىت دلخوازەكەت ئەو بىت؟

ھەول بده لەو دىوى سروشتى ئەۋينەوه دنيايهكى لە
خۆشەويسىتى بۇ دروست بىھەت. تا حالى فەناپۇون بۇي
بىزىت. ئەوساكە ئەویش نامەردىيە گەر بۇت نەمرىت.
ھەرچەندە من باوهەرم وايە عىشق بە تكا و پارانەوه دەستگىر
نايە، بەلام رەنگە لەو رېڭەدا دەيان جار شەكەت بىت. رەنگە
زۆر جار بگەيتە ترۇپكى بىھيوابۇون. جارى وا ھەيە وا ھەست
دەكەيت ھىنڈە تەننەيت، تەننەيت بۇت دەبىتە باشتىرىن دۇست.
بەلام ھىواكان لەۋىدا دەژىيىنەوه، وەك ئەو مەلهى بالىان
شىكەندە، دلى خۆى بەوه دەداتەوه كە ئەسلىن گەردوون
ئاسمانىيەكى نەبووه بۇ فەرین. تا بىرینەكەي سارپىز دەبىت و،

ئەوسا كويى ئارەزۇو بىت، بۇي دەفرېت و دووباره دەراتەوە
لە شەقەي باڭ.

مرۆقى عاشق نابىت وەك ئەو مىرۇولەيە بىر بکاتەوە، كاتىك
ئاو دەپژىتە لانەكەي، هاوار بکات و بلىت: ”فريام بکەون ياراز!
ھەموو دنيا ئاو بىرى، ھەموو دنيا!“ چونكە نابىت لە عىشقا
شەكەتبۇون ھەبىت. دەبىت بىتھىوابۇونت بىر بچىتەوە. ھەر
ئەوهندەي كە نىگايەكى يارت پى گەيشت، گشت برىينەكان
سارپىز دەبن. نالەي ھەموو ئەو شەوانەت لەياد دەكەيت كە بە
يادى يارەوە بىداريان كردووى.

بزانە دەرياكان ھەرگىز نابىن بە دەريا، ئەگەر فرمىسىكى تاقىگە و
ھەورەكانىيان تى نەپزىن. ئەگەر توانەوەي بەفر و
جۇڭەلەكانىيان بۇ نەچنەوە.

چايەكان لە ئەزەلدا وەك كەكرەم وان ھىننە قالىن، بەلام بۇ
ئەوهى شىرن بىن، دەبىت شىتىك ھەبىت لە نىوياندا بتويتەوە.
دەي عىشقىش ھەر وايە سوارە، بەبى توانەوە لە نىويدا تال
تالە وەك ئەو رۇڭارەي ئىمە تىيى كەوتۇوين.

ئەوانەي شوفىرى نازان، بە پالنانى ماشىنەكانىيان ھەرگىز
ناگەنە جى. ياخود ئەوهەتا ناگەنە كۆتايىي رېڭاكە، ياخود لە رېڭاكادا
وەردەگەرپىن. بۇيە دەبىت لە عىشقا شوفىرىيکى كارامە بىت.

ئەگەر نا، ئەو وىسگەيەرى ئارەزۇوته پىنى بىگەيت، سەرەنjam
بەر لە تۆ شوفىرىيکى تر پىنى دەگا و، پىشىتلى دەگرىيته وە.

مەرقۇنى نەخويىندەوار بۇ ئەوهى بۇ كەسىك بنووسىت: "بە
ھەزار دل خۆشم دەۋىت،" سەرەتا دەبىت خۆى فىرى
ئەلفوبىنى ئەوين بىكەت. دەبىت دەيان كاغەزى سېپى پې بىكەتە وە
تا دەگات بەو ئاستەرى مەعشوقةي تىبىگەيەنىت كە چىيلى
دەۋىت. يان ئەوهەتا بويىرى ئەوهى ھەبىت كە بىروات لە
بەرانبەريدا ئەوهى كە لە دلىايەتى سلىلى لى نەكەتە وە دەرگائى
دللى بۇ بخاتە سەر پىشت.

دەرى ئىستا كات درەنگى كردووھ و، مەرەكانىش كاتى
چۈونەوهىانە. ھەستە تۆ كەرەكە بىنە و، با منىش ئەشىاكان كۆ
بىگەمە وە.

لە سواروگەی پۇورە ئامىن

بۇ سروھى جوان، بۇ ئەو كچەي تالەكانى پرچى ھىندەي
خەمەكانى من درىژن. بۇ ئەو كىزە لادىيىھى لە دوورى
دوورەوە ھەست بە بۇنە خۆشەكەي جەستەي دەكەم.

نە فەردە لىئى پې دەبىت، نە ماشىن رايدەكىشىت. ھەر دەلىت
بارى گرانى لەشى منه لەزىز عەزابى تەنبايىمدا، "سەنگى
جوانىت."

فەرە دەيگۈت: "ئاگەدار بە سوارە، سروھ دلى ھەشت دۇنما"
ھىندە گەورەيە. "گوتىم: "جا دەيھەۋىت بۇيىشى را بىرم وايە؟"

گوتى: "بەلى ..."

ئىستا تەنیا بىر لە كەربۇونى خۆم دەكەمەوە. دە ئاخىر ئەگەر
كەرت نەبم، چۈن بتوانم بەم دلە بچۇوكەي خۆمەوە، ئەو
ھەموو مەزنييەت تو رابگرم؟

مامۆستاي تەپ و ناسكم، ئەي نەشميلىه چاو خومارەكەم! پىش
ئەوهى قوربانت بم، بەر لەوهى چىشتى دلەم بە كوانووئى گېرى
عىشتىت لە سىنەمدا داگىرسىئىم و، فەرمۇوتلى بىكەم تا لە
ژەمىكى سووتانم تىئى بىت، دەمەويت چى راستى ھەيە لە
بارەي رابردۇومەوە، پىتى رابگەيەنم.

كىشەي من ئەوه بۇو لەم ژيانەدا ھېچم نەبۇو جە لە دلىكى
بچۇوك و خەمىكى زۆر. ئەوهى ھەمبۇو، پىرە دايىكىكى
رەنجىبەر و بىكەس. ئەو نانكەرى مالان و منىش بۇياغچىي
سەر شۆستەكانى شار. دەي بۇ ژيانىك كە بەرھەمى ژانىك
بىت هەر ژانە ئىتىر. دە ئاخىر سەختە بەم جۆرە بژىيت و
عاشقىش بىت. چونكە لەم ولاتەدا بەھاى مرۆڤ پارە و
سامانە، دەي منىش نەمبۇو.

ئەو كاتەي كامەرانى باوكم شەھيد بۇو، من تەمەنم تەنیا دوو
سال بۇو. بە رۇزگارىكى سەختدا تىپەرپىم تا گەيشتم بە زانكۆ.
لەۋى بە تىپەرپۇونى كات كچىكىم ناسى گەلائى ناو بۇو، بەلام
زوو وەرى. واي چەند زۇو وەرى ... باي خەزانى
سەرمایەدارى هات توپى دا و، لېكى كردىن.

گه لا نه پده زانی که من هیندنه بیکه سم و ئه و هنده يش رووت و
رەجال. رۆزىکيان دەمهو بەيانىيەكى سارد بۇو کە هېستان
زۇرىك لە شەقامەكان غەريبىي مەرقەكان لىتىان نەئالابۇ.
ھېشتا ترافىكەكان گلۇپى سەوزى مەينەتىان دانەگىرساندبوو.
سروھىيەكى كز لە سېپىدەكانەوە دەھات. بەدەم وەنەوزى ئەو
بايەوە ئالاي نىئو حەوشە زانكۆكەمان لە داخى ھەموو
رۆزفرۆشتى نىشتمانەكەي، نەرمەرم لە گەلیدا فرمىسىكەكانى
دەرشت.

ھەورەكان ئەو رۆزە شلشل نەفرەتىانلى دەبارى. وا دەھات
پىش چاوم کە ئەو بارانە مىزى نەفرەتى ئاسماň و دايىردووه
بەسەر بىئرخىي ئەو پياوه بىحورمەتانەي رۆزگاريان تۈزى
كردووين لە ماندووبۇون. چونكە لەم نىشتمانەي من و تۈى
تىدا دەزىين، مەرقە هیندە زوو پىر دەبىت، ھىچ باوكىك دلنىا
نىيە لەوهى کە بەيانىان لە مالەوە بۇ راونانى لەتى نانى حەلال
دەردەچىت، كاتىك ئىواران دىتەوە، مندالەكانى بە باپىرە بانگى
نەكەن.

ئا لەو رۆزەدا، بانگى گەلام كرد و پىيم گوت: "دەمەنگە شەيداي
تۇم. خۇشم دەويىت تا خۇشەويىستى بىرستى تىيا بىمېنېت. بۇت
دەرم تا كۈرەستانەكانى ئەم شارە پەر دەبن لە لاشەم."

چوانیه کی بیئنه ندازه‌ی ههبوو. وەک دایکم دەیگوت: "جوان بwoo
ھیندەی لاشەکەی کامەرانى باوكت." کاتىك لە سەر تاتە
شۆرەکە مەرگ دەیگە وزاند، لە پىتىاۋ ئەو نىشتىمانەی دواى
خۆى منى تىدا هەتيو خست و، دايىكىشمى كرد بە نانكەر و بە
كىرىگىراوى سەركىرەكانى دواى خۆى كە ھىچيان لەبارەي
وەفاوه نەزانى.

پىئم گوت: "تۆ لە نەسلى شەونم و پەرەي گولىت. بىكەسم،
تەنیام ... تۆ بى و خودا، لەو بۇنەت بىبىشىم مەكە! دەست مەنى
بە ڕۇومەوه، نەكا لەو رېسوايەى كە ھەم، زىاتر ھەست بە
تاوان بکەم. با لەو غەرېبەي شەوانە لەنیو عەزابى بىدارىدا
خەو ناچىتە چاوم، چىتر بىخەو نەبم. تکات لى دەكەم! تۆ
دەزانىت تکا چىيە؟ ئەوھىيە كە من پىتى دەلىم: 'خۆشت بويىم.'

دواى ئەوهى منى پەسەند كرد ... ئەویش ھەستىكى قوولى بۆم
ھەبوو. بەلام ھەموو كات لە كافىكەي زانكۆ خۆم دەدرىيەوه،
نەبادا بۆ ئەو خواردنەي كە ئەو داواى دەكات، خەرجىي
پىويىstem پى نەبىت.

رۇزىكىان گوتى: "سوارە."

گوتى: "گيانى سوارە."

گوتی: "ئەمپۇق لەگەل ھاۋپىكانمدا داوهتى تۈين، لە^{كى}
چىشتىخانەكەي قەراغ شار."

گوتىم: "باشە گولم، بەوه شاد دەبم."

راستى، نەمدەزانى چى بکەم! تاكە يادگارىي باوكم مستىلەيەكى
ئاللىون بۇو لە پەنجەمدا كە دايىم ھەر لەسەر تاتەشۇرەكە بەر
لەوهى بىشۇن، لە پەنجەيى دەرىھىنابۇو تا كاتىك من گەورە
دەبم، بىكەمە پەنجەم. ناچار چۈرم ئەو مستىلەيەم فرۇشت و
داوهتەكەم كىرىدىن.

دواى ئەوه دەترسام كە چۈن بېچمەوه بۇ مال و، بە دايىم بلىم
كە مستىلەكەي باوكم نەماوه.

كە چۈرمەوه، زۇر لە دەرگام دا. چەندىك بانگم كرد: "دايىه،
سوارەم دەرگاكە بکەرەوه." ھىچ وەلامىك نەبۇو. گوتىم
لەوانەيە خەريكى دروستىكىرىنى نان بىت و، لە بەر دەنگى
پەرەمىزەكەي گۈيى لە دەنگى من و تەقەيى دەرگاكە نەبىت.

جا لەو كات و ساتەدا، حاجىيەك ھەبۇو كە ھەموو جارىك
ئاردى بايەعىيەكەي بۇ دەھىناینەوه، ھەر جارىك كە دەيىينىم
دەستى دەخستە ملم و دەيگوت: "سوارە گىان، من تۆم زۇر
خوش دەويت، چونكە كورپىكى چاكيت." بەلام من دەمزانى درى

دەکا و، ئەو خۆشەویستىيەي بۇ منى ھەبوو، تەنیا بە ھۆى دايكمەوە بۇو، كە ئىمانى بۇي نەمابۇو.

چەند جارييکىش خوازبىتىي لە دايكم كردىبوو، بەلام دايكم رازى نەبوو. تاكە چەكى بەھىز كە لە دەستى حاجىدا بۇو، ئەوھ بۇو كە رۇڙىكىان بە دايكمى گوتبوو: "گەر رازى نەبىت شوم پىيىكەيت، من چىتر ئاردى بايەعەكەتان بۇ ناھىئىنمەوە."

دوای ئەوهى چەند جارييکى تريش لە دەرگام دايھەوە و وەلام نەبوو، ناچار بۇوم بەسەر دیوارى حەوشەكەدا سەر بىكەوم، خۆم فرى بدەم و چۈومە ژۇورەوە. سەيرىم كرد دايكم بە سەر كەولى ئارد و نانەكەيدا كەوتۇوھ و، ھەستى لى بىراوه.

"دایه؟ دایه گیان؟ كەسەكەم؟" ... كاتىك سەرەيم بەرز كردىوە و دەستم خستە سەر دلى، دەتكۈت كۈترە و رۇح نەماوە لە سىنەيدا .

كەسم ئاگەدار نەكردىوە. گوتىم با تا بەيانى لە باوهىشمدا بىت و، تىرتىر بۇنى بىكەم. دە ئاخىر دايكم ھەموو جارييک دەيگۈت: "رۇلەي شىرنم! ئەگەر من بىرم، خەمى تۆمە كى نان و ئاوت دەداتى؟ كى نازى بىكەسييەكەت دەكىشىت؟ كى جلهكانت بۇ دەشوات و نان و چاي بەيانىانت لەگەل دەخوات؟"

بهر له مه رگى دايكم له لام وا بورو ڦين هه ده پوا، ئه گه
دايک بوونى نه بيٽ. له لام وا بورو زور ئاسانه له بيري که،
له نيو دلمندا پيٽگهٽ نه بيٽ. له لام وا بورو من ده تواني به يه کجاري
له خه يالما دهريبيٽن. بهو ئهندازهٽ تاهه تايه له نيو روحها
ويٽنهٽ نه بيٽ. له لام وا بورو دايكم تهنيا ڙنيٽکي سادهٽ، له هه
شوينيٽک له دنيادا ڙنيٽک هه بيٽ، دايکيش ده بيٽ. که چي ئيٽستا له
دووريٽ ئه، کز و لاواز له مردنام. چارهٽ نيه له هيج
شوينيٽک، لاي ئه و نه بيٽ. له خه يالما کوتريٽکي به رزه فره و
چهندن ڦيٽک برووا به ره و ئاسمان، هه نزيٽکه و له چاوانما قهٽ ون
نابيٽ.

گه چي ڙنانى دونيا هه مو جوان، گشت فريشته و نه رم و
نيان، به لام هه رگيز نابنه دايكم. ليٽ ببورن من لهو قسم
په شيمانم.

”ئامان دايه، قوربانتم دايه، هه ناسهم دايه ... وا نه زانيت له
خه يالما ويٽهٽ نيه و به جيٽ هيٽشتوووم. به پيرقزيت من
سويند ده خوم، هه سواره کهٽ جارانم و نه گوراوم! ئه گه رئم
جاره بيٽه و، تاسهٽ چهند سالى دووريٽ پيٽ ده شكينم. له
نيگاتدا خوم مهست ده که، رئم جارهيان من به لايلايه
ده تخد ويٽن. ئه گه رئم جاره بيٽه و، چي شاديٽ هه يه به
سهرته و ده يئاللينم. خهنده کانم به به روكتا هه لدھ واسم، چي
غهٽ هه يه، رايدھ مالم. ئه گه رئم جاره بيٽه و، له به رده متدا

چۈك دادەم، دلەم دەكەم بە تويىشۇرى پىت، پىت دەبەخشم
بۇمو گيام ... دېيىتەوھ ئەنلىك كە دېيىتەوھ. بۇ ھىچ شتىك
ئالىيەت؟ ئەى دەمارى جەستە و خويىنەكەى ناو گيام ... دايە!"

بۇ بەيانى كە بىردىمان بۇ گۇرپستان، ھەستم دەكىد دنيا زور
كېدە، تەنانەت كوكۇختىيەكانى سەر ئارپىالى مالەكانىش مانيان
مۇرتىبو لە خويىندىن. دنيا بەو راپەيدە كېپ بۇ كە بىحورمەتلىرىن
سەگى سەر دالان و كوچەكانىش نەدەوھرىن. ئەوهى دەبىسترا،
تەنيا گريانى من و، ھەنسكى ئەو حاجىيە بۇ كە تەواوىك لە
دوورىي مەراسىمى ناشتنەكەى دايىكم، لە پال شىرە جىيەكەيەوه
دەهاتە گوئى. وا پىيەتەچوو حاجى پەشيمان بىت لەوهى كە
گۇتبۇي چىتر ئاردى بايەعەكانى بۇ ناھىيەتەوھ.

ئا لەو سېيىدە بىزەنگەدا زۆر غەمگىن بۇوم. شەكەت شەكەت،
خۆم وەك كۆتا ھەناسەكانى ژيان لە سينەي نەخۆشىكدا
دەهاتە پىش چاول. تەنيا ئەوانەي دايىكىان نىيە لەم ھەستەي من
تىدەگەن.

رۇحت شاد دايىكە گيان، دايەي ماندووم. گەرچى دواي خۆت
ئەزىزىت بە تەواوى شكانىم، بەلام من ھەر خۆشىم دەۋىيەت.

ئەو كاتەي دايىكم مىرى، لە كەلاوهكانى خىللاندا دەزىيان. لەگەل
ئىمەدا دەيان خىزانى تر خىوهتىيان تىادا ھەلدا بۇو. ھەرچەندە
وھکۈر مولك ئىمە خاوهنى نەبۇوىن، بەلام داگىرىشىمان

نەکردىبوو، تەنیا ئەوھ نەبىت كە لە ناچارىدا لەۋىدا
گىرسابۇۋىنەوە. چاوهپى بۇوين شارەوانى شويىنىكمان بۇ
بىدۇزىتەوە.

چەند شەۋىيەك دواى دايكم، بە تەنیا لەو كەلاۋانەدا دەمامەوە.
بەلام ئىتر بەرگەي ئەو ھەموو يادگاريانەي دايكم نەگرت و
ئەويم جى ھېشت.

تا زانكۆم تەواو كرد، ماوهىيەك لەژىر سەيوانى مزگەوتەكان و
ديوارە مىھەبانەكانى قەلائى ھەزاراندا دەمامەوە.

ھەر جارىك كە ھاۋپىيەكم دەھات، فەرمۇوييەكى لى دەكرىم و
رەتم دەكرىدەوە، لە ناخى دلەوە لە خودا دەپارامەوە تا جارىكى
تر پىم بلىتەوە، بەلام ھەر ئەو جارە بۇو و تەواو.

ئا، من لەۋىدا تەنیايم ناسى. لەۋىدا تىڭەيشتم كە ئەوانەي
خەمى ئەوانى تريانە چەندە درقىزنى. لەۋىدا ئاشنای ھەموو
درقىيەك بۇوم، جىڭ لە راستىي ئەو عەمۇودانە نەبىت كە پشتم
پىوه دەنان و لە پالىاندا سەرقالى بۇياغىرىدىنى پىلاوه كان بۇوم
كەچى قەت رۇزىك لە رۇزان پىيان نەگوتم بىرۇ، ئىزە شويىنى
تۇ نىيە. عەمۇودەكان دەلىم، كەسم!

دواى ماوهىيەك لە كۆچى دايكم، رۇزىكىان گەلا پىئى گوتم
”سوارە گىان، خۇت دەزانىت من كچى گەورەي مالىم و

خوازبىتىش زۆر دىت. يەكىك لەوانه كورپ مامىكىمە كە باوكم دەيەويت بە زۆر شۇوى پى بکەم. ئىستا هېچ بىانوو يەكم نىيە تا پەتى بکەمەوھ. باوکىشىم لەو قسانە تىناتاگات كە تەواوكردى خويىندن بکەم بە بىانوو. يَا بلىم جارى ئارەزووى شۇوكىردىم نىيە. بۆيە ئەگەر دەتوانىت، وەرە خوازبىتىم.

منىش گوتىم: "گەلای جوانم، خۆت باش دەزانىت كە من چەندە بىكەسم. ئەوهىش گوزھرانمە كە دەيىتىت." ئەلبەته لەو ماوهىدا ھەموو راستىيەكم بۇ دركاند. دەيزانى كە چەندە بىحالىم.

گەلە گوتى: "بە ساقەى يەك ھەناسەت بىم." توند باوهشى لېڭرىتم و كەوتە گريان. بەلام ئاخ و ھەزاران داخ، باوکى چەندە بىدل بۇو! نەيەيشت بۇ يەك بىن و، لېكى كردىن.

رۇزىكىان دەمهو ئىوارەيەكى زستان بۇو، لەپاڭ مزگەوتى گەورە بۇياخم دەكىد. گەنجىكى شەپقەبەسەر بە پالتقىيەكى شۇر و جەرەيەكى ئەستۇورەوھەت و پىيى گوتىم: "پياو، ئەمشەو ئاهەنگى ھاوسەرگىرىمە و، ئەم پىلاوانەم جوان بۇ بۇياغ بکە.

گوتىم: "بە چاوان."

کاتى تەواو بۇوم، پىتى گوتىم: "بۇ ئەمشەۋىش لە ھۆلى بۇنەكان داوهتى منىت."

گوتىم: "ئاخىر كەس ناناسم و، پىيم شەرمە بىيەم."

گوتى: "بابە من زاواام و، كارت بەسەر كەسەوە نەبىت. تۇ ميوانى منىت."

منىش ئەو رۆزە چەنېك كارم كردىبوو، دام بە گولىك و، چووم بۇ ئاهەنگەكە. بۇوك تارايىھەكى سوورى لەسەردا بۇ. كاكى زاوا لە دوورەوە ناسىمييەوە و ئاماژەيى كرد بىرۇم بۇ لايىن.

چووم باوهشىڭم پيا كرد و، فەرمۇسى: "ئەوهش گەلای ھاوسەرمە." تاراكەي لا دا و، سەيرم كرد خۆ ئەوه گەلاكەي منه. سەرى ھەلبىرى و چاوهكاني پى بۇون لە فرمىسىك، وام ھەست دەكىد لەو ساتەدا چاوهكاني جىڭە لە بىنин، قىسىش دەكەن. جىا لەو ماكياز و رەنگانەيشى وا لە ئارايىشگەكەدا خرابووه سەر رۇخسارى، قەتماغەي شەرمەزارىش بە ئاشكرا لە سىمايدا ھەست پىيەدەكرا. بەلام خۆ شەرمەزارى كارىكى لەدەست نايەت.

زۇر تىيى رامام. نەمتوانى چىتىر دان بە خۆمدا بىگرم. گريان بەر بىنگى گىرتىم و لە نىگايى خۆى شەلالى كىردىم. كاكى زاوا گوتى: "پىاو، بۇ چى دەگرىيەت؟"

گوتم: "هاوری، گهلاکهت زور ناسکه. تو خوا نه کهیت هرگیز
زویری بکهیت."

پیکهنه و گوتنی: "پیاو، تو فیئری عیشقمان ده کهیت؟"

گوتم: "نا، بهلام خۆزگه منیش گهلایه کی ئاواام ده بیو کە دوور
بیت لە وەرین، لە رەشەبای وەرزى نەھات، لە خەزانى بەدکار.
وەلی ھەمبیو، بهلام تەمەنی ئىچگار كورت بیو." ئىتر بە چاوی
پر لە گریانەوە جىم ھېشتن و، ھاتمه دەرەوە.

لە رېگای گەرانەوە مدا، وەك ئەوهى بالى وەريوی مەلىک بىم و،
با راوى نابم، خۆيىشم نەمدەزانى بۇ كۆي دەپقۇم. بە خۆم
دەگوت: "بگرى سوارە. تا دەتوانىت ھەر بگرى."

دەمگوت: "واى لە دەست تو ئەی ژيان، چەندە بۇ من
سەخىفيت! واى مرۇققى ھەزار چەندە بى نرخىت!"

دوای ماوهىيەك، بىستم گەلا زور پەريشانە لەو چۈونەي. لەو
سەفەرەي بەبىن مالئاوايى جىيى ھېشتم. بۇ يە ليتى ناشارمەوە،
دوای ئەوه كۆتا پەيامى خۆم پىيى گەياند، ئىتر بە يەكجارى لە
دلما ناشتم.

رەنگە لە پەيامەكەمدا وا ھەست بکەيت ئىستاكەش خۆشىم
دەويىت. بەلنى، خۆشىم دەويىت، چونكە دل ھەمېشە كارىك
دەكات لە دەرەوەي ويسىتى مرۇققەكان بىت. بهلام من ھەمېشە

باوه‌رم وايه گشت شتیک کال ده‌بیته‌وه. به‌لام ئه و دله‌ی به بؤیه‌ی ئه‌وین ره‌نگ کرابیت، ره‌نگه تا سالانیکی زور بخایه‌نیت تا به ته‌واوی بیزه‌نگ ده‌بیت.

دوور نیه تویش پیشتر که‌سیک له ژیانتدا هه‌بویت. ره‌نگه زوریش نزیک بیت—ئیستاکه‌یش هه‌تبیت. ئه‌گه‌ر هه‌تبووه، جا به هه‌ر هۆکاریک دابراپن، ئه‌وا ده‌لیم: ”رابردووی خوت بۇ خوت و، به بیستنیشی دلتەنگ نام. ئه‌گه‌ر ئیستایش له په‌یوه‌ندیدایت، ئه‌وا له نووسینی ئه‌م نامه‌یه‌م کولیک ”شهرمه‌زارم.“

ئه‌ی سروه‌ی ئازیزتر له ئازیزم! جا بزانه من کیم گولم؟

من کوپی وەفام ... وەفا!

به‌لام نازانم بۇ چى کچانى ئه‌م ولاته‌ی من هه‌میشه چىز لەوە وەردەگرن، کاتیک کورپیک دیتە رېنیان و له باره‌ی هەرسى رابردوویانه‌وه بؤیان ده‌دویت، دایمە پیتیان خوشە بیوھف او بیبەلینه‌که له و هەرسەدا کوران بۇوبن، نەک ئه‌و کچانه‌ی خوشیان ویستوون و هاو رەگەزى خۆیان؟

دە ئاخر ئه‌مە زور هەلەیه. ئه‌مە جگە له حەسادەت، هیچى نییه. چونکه ئه‌گه‌ر ئه‌و کورپانه وەفایان بۇ عىشقى رابردوویان

نېبووبىت، دلنىا بن له ويستگەى دووهمىشدا هەر ھەمان كار
دووباره دەكەنەوە.

بەلى، لەم نىشتمانەى مندا ھەن و ئىجگار زۆرن، لەو كچە
ناحالىيانەى كاتىك كورىك لەو پەرى سەخافەتى خۇيدا، پىيان
دەلىت: "بژاردەي من لەنیوانى تىق و دايىمدا، ھەمىشە تۈيت،"
ئىتر بالا دەكەن و يەك دنيا خەندە دەكەويتە سەر لىويان. وەك
قاچبەيەك نازىكى پراوپر لە درق دەكەن و، شىوهى حىزىك
لەبرانبهر ئەو بىمروھتىيەيان، لەمەر وەفای دايىكىان، ماچىك لە
رۇومەتىان دەكەن و، وەك ئەوهى پىيان بلىن: "ئافەرین ...
پياوى عاشق ئاوا دەبىت." نەخىر، ئەوه نە پياوه و، نە ھىچ
شتىك لە بارەي سۆز و خۆشەويسىتەوە دەزانىت.

دە ئاخىر گەمزەيى چى بىت، زىاتر لەوهى بەوه خۆشحال بىت
كە دايىك تا ئەو تەمنە ھەرچى تالى و سوئىرىي ژيان ھەيە
لە پىناو گەورەكىدى كورپەيدا چەشتىتى، كەچى دواجار
بىگۇرۇتەوە بە ئەوينىك كە رەنگە درىڭىزلىرىن مەوداي نىوانىيان
چەند سالىك تىپەر نەكات.

بۇيە هيادارم لەمەر ئەو وەفایەى من بۇ گەلام ھەيە كە رەنگە
ئىستا داماوترىن كچى دونيا بىت و، يەك بە ئاسمان پەشيمان
بىت لەوهى وا بە ئاسانى جىنى ھىشتم، تىپگەيت كە ئەمە واتاي
چىيە و لەكويۇھ سەرچاوهى گرتۇوه؟

ئىنجا دەمەۋىت لەو راستىيېش دلىيات بىكەمەوه كە ئەمەمى ئىستا لە دلى مندا هەيە، خۆشەويىستىيەكە بەزەيى ھەۋىنىيەتى، نەك بەردىوامبۇونى ئەو عىشقەى كە پىشتر بۇيم ھەبوو. ئەمانەيش دوو چەمكى جياوازان، چونكە ئەو بۇو بە قۇچى قوربانىي سىستەمى باوكسالارى و، ئەو كلتۈرە بۇگەنەمى كە رۆژانە دەيان كچ و ژنى ئەم ولاتە دەكاتە قوربانى.

بەلام ئەگەر تو لىم بېرسىت ئىستاكە لەنیوانى من و گەلارا كىمان ھەلدەبىزىرىت؟ بىڭومان تو ھەلدەبىزىرم. ئەمە نە پەيوەندىيى بە بىۋەفايىيەوه ھەيە و، نە كەسىش دەتوانىت رەخنەى لى بىرىت. چونكە من دانم بەو راستىيەدا ناوه كە ئىپ دوو رىيگاى ھاوتەرييىن و ھەرگىز بەيەك ناگەين.

لە سەرتاشدا كە گوتىم: "لە دلى خۆمدا ناشتم،" واتاي ئەوهىي كە ئىستاكەيش لە دلەمدا ھەر ماوه، بەلام بە مردووپىي. چونكە بۇ مەرقۇنى عاشق گرنگ نىيە كە بە يار دەگات يان نا، بەلكو گرنگ ئەوهىي فەرىي نەدات، بە سەرىدا نەپروات، پىيى پىا نەنېت. ئا ئەمەيە واتا راستەقىنەكەي عىشق.

چونكە رۇيىشتىن بەسەر ئەۋىنېكدا كە پىشتر ژىانت بۇوه، تىپ بۇوه لە سىنەتدا، خوين بۇوه لە دەمارەكانت، بەر لە ھەمۇ شتىك دلى خۆت عەزاب دەدات.

بۇيىه من نامەویت مەركى ئەو بىكم بە پەيژە، تا بە سەربانى ئەوینى تۆ بىگەم. تكا دەكەم تۆيىش بە ھەموو بۇونتەوە ئەمە رەت بىکەرەوە. جا ھەرگىز لەۋەيش نىگەران مەبە كە دلەم گۇرستانى ئارامى ھەر كەسىكە. دەى خۆ گۇرستانەكان ئەوهندەى زىندۇوەكان سەردانىان دەكەن، مەردووەكان تىايىاندا نازىن. كەواتە تۆ وەرە و بېھ مىوانى ھەمېشەيىي گۇرستانى ئەم دلە تەنگەم. دە ئاخىر چى بىت لەۋە جوانتر كە ژيان بۇ گۇرستانەكان بىگىرىتەوە؟ ھەر بە راست، ھەيە لەمە جوانتر؟

ئەى سروھى يەك دەريا له ناز، من رېرەوى ئەم تاقغانەى فرمىسكم بە كى بىپىرم، ئەگەر له تۇدا نەرژىن؟ نىگاكانم لهكويىدا لهنگەر بىگەن، گەر بە بالاکەي تۇدا لۇول نەخۇن؟ فريام بىكەوە، تۆ لهكويىت؟

گەر لەمە زياڭىز تەنباشى بىنام، رەنگە ئىتەر خۆم بىر بچىتەوە. دەسا مىھەرەبان بە و، بەر لەۋە لە خۆمدا ون بىم، تۆ وەرە و بىدۇزەوە، ئازىز.

نۇتەي ئاوازىكى ئىجگار غەریب دەچرى، وشەكانى بە پىتۇسى غەمگىنلىرىن شاعيرى دنيا نۇوسراونەتەوە، چەقۇى ھەرچى جەللاد ھەيە تكاون لە خويىنى سىنەي.

دەزانىت چى؟ گۇرانىي ئەم ژيانەي من.

زه‌پبی دلم بیزار بwoo له لیدانی پهنجه‌ی سه‌ودام. له ده‌رگای
هه‌ر شادییه‌ک ده‌دهم، پیاویکی چوارشانه‌ی بالا به‌رز ده‌یکاته‌وه
... دهست له ملم ده‌کات و پیم ده‌لیت: "به‌خیر بیت بو لای
پیره‌پیاوی خه‌م. خوش هاتیت، ئه‌ی کورپه‌ی شیرینم. ئه‌ی
هاوده‌می رۆژگاری من. ئه‌ی رسواترینی زه‌من."

سازی رۆح خه‌ریکه ده‌شکیت له ئامیزی بیکه‌سیمدا.
هه‌ناسه‌کانم وه‌ک نه‌ی پرن له ناله، ئه‌ی ده‌زانیت ئه‌میان
بوچی؟ چونکه هام له‌نیو ئه‌م هه‌موو شه‌وه ره‌شانه‌ی له
دلته‌نگیدا تیرو، برسی برسین له شادیدا.

وه‌ک کولاره‌ی ده‌ستی مندالیک یاریم پیده‌کات، چاره‌نوسوم.
نازانم من خه‌ونی زراوی کام کابووس. وشه‌ی نه‌فره‌تی
مه‌ره‌که‌بی کام پینوسوم.

بوچیه زورجار ده‌لیم: "هه‌زار ئه‌فسوس! ئه‌وه‌ی من ناسیم ژیان
نه‌بوو، ژان بwoo. ئه‌وه‌ی منی گه‌وره کرد نان نه‌بوو، ده‌رد بwoo
"..."

به‌ر له‌وه‌ی کوتایی به په‌یامه‌که‌م بینم، ده‌مه‌ویت کوتا نامه‌ی
مالئاواییم که بو گه‌لام نووسی به تویشی بلیم، چونکه به‌لینم
داوه هیچ شتیکم له تو په‌نهان نه‌بیت. به‌لام تکایه ئه‌م نامه‌یه‌م
له سیاقی زه‌منی خویدا هه‌لبسه‌نگینه، چونکه وه‌ک وتم:
"رابردووی خوت بو خوت و، رابردووی خویشم بو خوم."

چونکه ئەوھى بۇ من و تۆ گرنگە، داھاتووه. وھك مەھوی
دەلىت:

چووه چوو، نەھاتوو نادىارە

قەسىدە دواين نامە

بەيانىت باش، ئەى ئىوارەى پەنگ زەردى جىماوى من.
بەھارت باش، ئەى كەلائى سىس بۇوي خەزانى من. ئۇمۇت
باش، ئەى بەختى پەشى چارەنۇوسم. ژيانىت باش، ئەى
تابۇوتى لاشەى سىسىم. خەندەت باش، ئەى گريانى كەرۈمى
تالىم. گورانىت باش، ئەى ھاوارى نۆتهى زارم. فېرىت باش،
ئەى پەپوولەى بالشكاۋى سەر لق و چىل. شىكوفەت باش، ئەى
خەيالى پەزىمۇردى ئىنجانەى دل.

دەزانم پەنگە وەکوو جاران تاقەتى گوېڭىرتىت بۇم نەمايىت.
پەنگە وەکوو يەكەم نامەم مەيلى ماچىرىنى وشەكانمت تىيا
نەمايىت.

ناپرسم لە ئەحوالى دارى خۆزگەم. پەنگە ئەویش وھك سىيماي
خۆم وشك بۇوبىت. پەنگە لە جىئى چەپەى شەمالى ھەست،
دەستى زىريان لە مليا بىت. پەنگە لەنیو بوخچەى يادەكانتا، بە

قههکراویش رۇزىكىمى تىا نەمايت. لە بىنېستى گۈمەكەي
چاوتا، بە خنكاویش نىگايەكم نەنىڭرابىت.

دەزانم ئىستا پەنجهكانت شەمالىيڭىن بە ليوانى شوانىكەوه،
ئاوازى هەزار عىشقى ساختە بە بالايان شۇپ بۇوهتەوه. رەنگ
ئىستا مەمكۇلانت دەستىكى دى ھەلىانگوشىت. باغى سىنهى
بەهارشىۋەت ھەنگىكى تر ھەليمزىت.

دەزانم رەنگە دلت ئىجگار شاد بىت ... دەك رەببى ھەميشە
شاد بىت. رەنگە ھەركىز ترپەكانى ناوى منيان بىر نەمايت.

باش دەزانم لەمىز سالە لە نىگاتدا من نەماوم. لە پىخەفى
شەۋى سوورتا عەيامىكە دەقىراوم.

واي گولم، چەندە خيانەتىكى مەزنە بۆ ئەو كەسەي غەمىكى
شىرىنى ھەبىت، دەست بۆ قاوهى تال درىز بکات. دە ئاخىرى كى
ھەيە وەك غەم بەوهفا بىت؟ كام رۇز بۇوه ئەم ئاشنايى
دەرگايى دلمان والا نەكات؟

چەند بىمرووهتە ئەو گولەي وا ھەتا دويىنى كىۋىك ساپەي
بۇوه، كەچى ئەمرۇ بە شەرمەوه لە قەدىپالى تەپۋلەيەك ژيان
بکات.

سېرکە گولم، چەند دزىوھ ئەو بارانھى پىژنھى نىيە. چەند
ناپۇوته ئەو گولھى وا بۇنى نىيە. چەند تەنیا يە ئەو مەلھى وا
بالى نىيە.

بۇ مەگەر من پىژنھەم نەبوو؟ باغى دلم بۇنى نەبوو؟ مەلى
عېشقم بالى نەبوو؟ لالى مەكە زارى وشەت، كەپى مەكە
مەستى گۈچەت.

ئىستايىش ئەگەر بۇت بىمە دوان، نىگات بكم له جىئى ژووان،
دەبىت گيانىت وەك شۇرپەبى بىنەمە لەرزىن—هەستى دلت بىنەمە
فرىن. عەرشى ژىئى پىت بكم به باغ، دابارىتىم به سەرتىدا
شىللەي ئەوين.

لە پاش چەند سال لە دابىران، ھېشتا ماومە خەونى جوان. چون
ھېشتاكە دەستم بەر نەداوه له بىشكەي ھيواى ژيان. چون
دەزانم ھېشتا ساواى، به لانكەي دل پەك به بالاى. ھېشتا
مابۇوت گەورەت بكم، تا پىن بگرى و ئازادت كەم.

ئى كىژولھى بالا چنار، ئى كەستىرەي نىو شەۋى تار. گۈز
مەلبخە لەم پەيامەم، لە دوا وشەي دواين نامەم.

كەر تو بىرقىت، ئەوھى پىر دەبىت، جەستەم نىيە، ھيوامە.
ئەوھى كز دەبىت، چاوم نىيە، نىگامە. ئەوھى بىزار دەبىت لە
لەلىشتن، ئەزىز نىيە، پىگامە. ئەوھى دەخريتە تابۇوتى
مەركەوە، خۆم نىم، خولىامە.

ئەگەر مەسيحىيت، بىكە بە خاتىر كورپەكەي مەرييم دامگەر بەسەر زامى خاچەوە. ئەگەر موسىلمانىت، بىكە بە خاترى فەزلى مەھمەد، مەمەخەرە نىوان كىنى ئاخەوە. مرقۇف بە مرقۇف. بە خاترى ئادەم، بېھ حەواى دل، ئەى يارى هاودەم.

پەنگە بلىت ئىجگار زۇرن قىزەردى چاوكال. پەنگە بلىت ھېشتا ماون چاومەستى لىتوئال. پەنگە بلىت پەنجەي زۇر ھەن كە دواى تو غەمەكانم بۇ دابىتن. پەنگە بلىت ئاشنا زۇرن، بىن و لە جىت بەدوين. ئەى چاوكەلاي دلئاسىن، ئەى دوا پى قىنى ئەوين، پەنگە لاي تو ئەم دنيايه پە لە پەنگ بىت. پەنگە لاي تو گويىچەكەي عىشق پە لە دەنگ بىت. بەلام گيانه من گوتۇومە:

”گەر زوبانم ناوى كەسىكى دى لە ئامىز گرت، ياخوا لال بىت. گەر چەپى دەنگىكى دى هاتە گويىچەكەم، ياخوا كەپ بىت. گەر پەنگى عىشقىكى دىم خستە چاوم، ياخوا ئەو چاوهيش تا ئەبەد كويىر بىت.“

بەلام گيانه، ھەر كە زانىم شووت كردووھ، فەرسى سىنەت بۇ پياوىكى تر را خستووھ، مىدم ... مىد—وھك پەيكەرى بىتللى بالاي شەقام. وھك سوتانى دوايىن پەرپەي كولى هيوم.

ئىستايش بۇيە دەيدىركىن، نەكا بلىتى مىد و ... بىمرووھت داوه تنانەيەكى بۇ نەزاردم. ئەى نەو نەمام، ئەى بۇوكى خەبالى

زینی ته‌نیام. تو و بی خاتر به‌ردکهی که‌عبه، ئەگەر هاتیت، زویر مه‌به لیم. نه‌لیت که وا بۇ پیشوازیت گولپیزم نه‌کردووه هەنگاوی پیت. خۇ منیش ھەر وەک مردووانی تر بە کفنى غەم بەستراوه پیم. له‌نیو خاکدا راخراوه جىم.

مالت ئاوا ئەی يارهکەی جەللادى دل. شانا زىيە عىشقى تو بمخاته ئىر گل. چون من زەکاتى مەركى عاشقانم. من پېوارى نامرادى پېگەی ژانم. تاوانە گولم ... تاوانە من دلم شاد بیت. كوفره بە ليوم خەندەي ژيان ميوانى بیت.

بەلام ئەوهى بۇ من سەختە، مەرقۇ يەك جار لە ژيان دەمرىت. يەك جار كفنى ماتەمۆھەي بە بەر دەبپىت. يەك جار لاشەي دەخريتە گۇپ. يەك جار پرسەي بۇ دا دەنرىت. كەچى رۇحى شەكەتى من لە دواى چۈونت، گىانمى كردووه بە هيلاڭە. ھەر وەکوو مەل رۇزى سەد جار تىيدا دەفرىت. رۇزى سەد جار تەلقينى ئەوين دەدرىت.

مالئاوا، ئەی چاوكەلای دلئاسىن. ژيان ئاوا، ئەی دوا رېمى قىنى ئەوين.

سروهکەم، سا گەلای نويى دارى تەمهنم، دەزانم رەنگە زۇرم نۇوسىيەت و، تۆيش لە خويىندەوهى هيلاڭ بۇوبىت، بەلام ئەگەر دەزانىت چەندە پېم لە گوتىن، چەندە بىئۇقرەم بۇ كردنى

دەردەدلیک کە وەک ئاو لەنیویاندا دەكولىم، وەک پەروانە تىياندا دەسوتىم، ھەرگىز لۆمەى رېانى كاسەى پېرى ئەم بىئۇمېدىيەم ناكەيت. ھيوادارم پەيامەكەم گەيشتىت و، تۈرىش دەروازەى رووتىم لى كليل نەدەيت. تا پىچەوانەى راکەى حوسىتى پەناھى بىسەلمىتىم كە وتوىھەتى:

”كاتىك بادەمىكى تال دەخۆيت، بەدوايىدا خىرا چەند بادەمىكى شىرن دەخۆيت. ئەمە لەبەر ئەوه نىيە تا چىز لە بادەمەكانى دواتر وەربىرىت، بەلگو تەنيا بۇ لەبىركردنى بادەمە تالەكەي پىشوتە. بۇيە عىشقى يەكەميش ھەر وايە، كاتىك كە تىيدا شىكت دەھىنەت، چەند جارىكى ترىش عاشق دەبىتەوه، تا ئازار و تالىي عىشقى يەكەمت بىر بچىتەوه.“

بەلام خۆزگە پەناھى مابا تا پىيم وتبى: ”ئەگەر لە دواي ھەرسى يەكەميدا، تۆى كەوتبايەته دل و دووبارە عاشق ببوايەتهوه، ئایا دەيتوانى بەو پەرى راستگۆيىھەوھ قىسىمەلىم جۆره بکات؟ بىڭومان ھەرگىز ...“

قەشمەرتىرين مەرقۇنى دەستى ژيان

سوارەى ھىچ وپۇلما

خۆشم دەۋىت

سلاو باشترینه کەمی من، ئەم پیاوی جوان!

گله بى بىت، گيام؛ سروه كەت گرياند. به خودا زور گريام. لە كاتى خويىندە وەرى نامە كەتدا وام هەست دەكىد لە كۆپىكى ماتە مىنيدا دانىشتوم و گويم بۇ قەسىدە يەكى غەمگىن هەلخستووه بۇ يادى لە دەستچوونى ئازىزلىرىن ئازىزم.

قەت نەمدەزانى تۆ ھېىنده بە قوولى لە ژيان دەپۋانىت. چونكە ئەو رۈزە لەگەل نازەرى پۇورزامدا كە تۆمان لەنئۇ حەسارە كەمى مالى فەرھاددا بىنى و، بە پىئە مىزت دەكىد، ھېنلە بە فشە كەرانە وەستابۇويت، دەمگوت: "نازە، وا پىلەچىت ئەم كورە ھەرچى ناوى خەم بىت، نەبىت. ئەمەرى لە دەستى داوه قەت، سلى لى نەكاتە وە." چونكە بەر لە وەرى بەم نامە يەت ئاشنا بىم، باجى غەزالى دايىكى فەرھاد پاسى تۆى كېرابۇوه بۇ ئامەمى دايىكم. بەشىكى كەميش لەو چىرۇكە

دەزانم كە فەرھاد چۆن ئاشنات بۇوه و، تۆى هيئاۋەتەوە بۇ
مالى خۆيان تا لەو بارە نالەبارەي شار پزگارت بىت.

لەبارەي مەردى و جوانخاسىيى تۇوه زۇر شت دەزانم.
ئەوھىش دەزانم كە ناتەۋىت تا سەر لىرە بىئىتەوە و، رەنگ
بەم نزىكانە بىگەرېتەوە بۇ شار.

بەلام تۆ بلىتىت سروھ ئەوھندە بىيھەست بىت تا بەھىلىت بە¹
سەبەتەي بەتالەوە لە لادىكەمان دەربچىت؟ تۆ بلىتىت ھىندە
دلەق بىم ئەم ھەموو ھەستە جوانانەي تۆ لە تەختى سىنەمدا
چىرىيەك نەكەن؟

نا گىانم نا. من لەو كچە خولىابازانە نىم كە ھىچ لەبارەي
ئەوينەوە نازانن و، بە زەنگىنى و ھەگبەي پىرى گىرفانى
گەنچەكان فرييو دەخۇن. چونكە لام وايە ئەوانەي نرخى خۆيان
بە ئالتۇن و دراو دەگۆرنەوە، رۆژىك دادىت موشتەريەكى
باشتىر بىانكىرىت.

جا بىزانە من لە ئەھلى ئەو خۆفرۇشانە نىم. ئەوھى دەتوانىت لە²
خۆم بىئىتەوە، تەنیا دلىكە وەك ئاوىنەيەك خۆمى تىدا
بىيىنمەوە. ئاوىنەيەك بەلىن بىات كە تىيدا نەشكىيم. بە رۇونى
ژيانم نىشان بىات، هەر ئەوھ نەبىت فرمىسىكە كانمى تىدا بېرىن،
يا لە روويدا تف لە بۇونى خۆم بىكەم و، تىيدا بىحالىم وىنا
بىكەم.

بژانه من سه‌رمایه‌داری له هه کوئیه ک بیت، لینی پادکه‌م.
چونکه تیگه‌یشتووم له‌وهی ئه‌وانه‌ی ته‌نیا پاره‌یان هه‌یه، له دلدا
زؤر هه‌زارن. حالیم له‌وهی ئه‌وانه‌ی بیکه‌سن و که‌سیک ده‌که‌ن
به دؤست، وا به‌ئاسانی ده‌ستبه‌رداری نابن. بق نمونه تقا!

له‌باره‌ی مه‌رگی دایکته‌وه، وه ک که‌ویک وام له‌نیو تفردا که
ڇان باله‌کانی به‌ستم. چونکه باش ده‌زانم ده‌ردی دووری له
دایکه‌وه چه‌نده له مردن نزیکت ده‌خاته‌وه. به جه‌ریک
بیچه‌وشه‌لت ده‌کات، خوت به رسواترین مرؤثی دنیا ده‌زانیت.
بویه جئی پیکه‌نین نه‌بوو به لامه‌وه کاتیک له کوتاییی نامه‌که‌تدا
به‌و په‌ری ئیحاسه‌وه نووسیبوبوت:

”قه‌شمهرترین مرؤثی ده‌ستی ڇیان“

”سواره...“ به دوایدا ”خوشم ده‌وییت.“، دهی منیش خوشم
ده‌وییت.

ده‌زانم سه‌خته دوور بیت له ئازیزان. ده ئاخر کاتیک که‌سیکت
نه‌بیت که پیت بلیت به ساقه‌ی یه‌ک هه‌ناسه‌ت بم، خوت وه‌کوو
هه‌وریک دیتہ پیش چاو که ناخی پره له باران. وه ک ئاگریک
ده‌سووتیت که ياخی بووبیت له کوژانه‌وه.

ته‌نیایی خوشه به‌لام، له نه‌بوونی دایکدا ده‌تهاپیت. له بیباوکیدا
له‌تله‌ت ده‌کات. به‌لام خه‌م مه‌خۆ ئازیز، ئىرە ولاتی غه‌ریبانه.

چونکه لىرە ژيانىلى دەربچىت، گشت شتىك بىنرخە و تەواو
ھەرزانە.

ئەگەر لەم وىرانەدا خەمىكت نەبىت، بە راستى سەيرە. چونكە
لىرە ئەوهندەي دلەكان دەشكىن، شۇوشەكان بەر نابنەوە.
ئەوهندەي چاوهكان دائەچۈرىن، تاڭگەكان شۇپنابنەوە. لىرە
ئەوهندەي پۇچەكان دەفرىن، بالىنەكان بال ناگرن. ئەوهندەي
گيان دەسووتىت، پشکۆكان گپ ناگرن. ئەوهندەي لىيۇهكان
تىنۇون، خۇ سەحراماكان بەبى ئاو نىن. ئەوهندەي دواپۇز لىلە
شەوهەكان پەش و تار نىن.

لىرە ئەوهندەي ژيان ئاوا دەبىت، پۇچەكان ئاوا نابن. ئەوهندەي
مرۇقق پەزىمىرىدەيە، باغەكان تېرىي وەرين نابن. لىرە ئەوهندەي
عىشق ھەلدىواسرىت، تەنافى ئاسمانانەكان ئەستىرە ناگرن.
ئەوهندەي گيان بارى خەمە، زەمينەكان سروشت لە كول
ناگرن. ئەوهندەي خەندەكان بەبى لىيون، پىكى مەيخانەكان
بىھاودەم نىن. ئەوهندەي دادگاكان مەركى بە ناحەق بەيان
دەكەن، جەنگەكان دوژمنى ژيان نىن. لىرە ئەوهندەي شادى
شاراوهەيە، شىۋەي خودا پەنھان نىيە. ئەوهندەي نزاكان ناگەنە
جى، وىستىگەي كۆتا سەفەر بىرپىوار نىيە.

لېرە و لهنیو ئەم جەنگەلەدا ھەر مرۇفە و وا پاۋ دەنرىت.
ھەمومان بۇوین بە رەشى پۇوى چارەنۇوس. تۆ بلېيت لاي
خودايش مافمان بخورىت؟

لېرە ئەگەر ئاھ و زامى مرۇف گېرى گرتبا لە سىنەدا، ئىستا
ئەم نىشتىمانەي ئىمە گەورەترين دۆزەخ بۇ لە دىنادا. ئەگەر
لاشەي شەھىدە كانمان چرۇيان كردى با لەزىر خاكدا، ئىستا ئەم
ولاتەي من و تۆ جوانترىن بەھەشت بۇ لە گەردۇوندا.

بەلى ئازىز، لېرە گىان ھىنده بىرسى و شەكەتى پىيە، نان بە¹
نانەوە دەخوات. خەون بە خەونەوە دەبىنىت. بەلام چى بکەين
كە ويژدانى مرۇقايەتى كويىرە، چاوىيىك نىيە بىمانبىنىت.

جا چى بە تۆ بلېم سوارەي ھەر لە ئادەمرا تا دواين
لەدایكبوونى مەندالى ئەم كەونە لە دلەمدا ئازىز؟ ئەگەر بە²
تالەكانى قىزى من دلەنەوابىت دىت، ھانى بىرى و شانەيان كە.
ئەگەر ليوهكانم تىنۈيىت دەشكىنن، وەرە و سل مەكە تا
دەتوانىت ماچىان بکە. من لە ماچى ئەوين ناترسم، كورپى باش.
ئەگەر ئەويىنن راستىگۈي پەى پى بىرىت، لېڭەپى با
لەسەرى بىمكۈژن. ھەزار جار گىانم پىرقۇزى ئەو خاكە بىت.

چونكە لەم ولاتەدا زۇرمان لە بارەي بىقەي خۆشەويسىتىيەوە
بىست. لە بارەي سووتانى ئەو ھەموو ڙن و كچانەي كە

دەيانه وىست بۇ عىشق بئىن، كەچى مەركىان خست بە^{دەيانه وىست}
بەرۋىكىاندا.

سەير بکە، نيو سەردەيە خيانە تبازە كانى ئەم ولاتە،
بەناوشۇر شىگىرە دەبەنگە كانى نىشتمان، خويىنى برا و باوك و
كەسى ئىمە حەلال دەكەن تا سەربە خۆيىمان بۇ بىتن. كەچى لە
درۆيەك زياتر ھىچى تريان بۇ نەھىتىن. كەواتە لىپىگەرى با
ئىمە دەولەتى سەربە خۆيى بۇ دلمان بەھىتىن. لىپىگەرى با ئالاي
عىشقى ئىمە، ھەمىشە شەكانە وەى خۆى زىن بکات.

خۆزگە ئىستا لەلام دەبوویت، تا دەستە كانت لە كەمەرم بئالىنم.
تا دوا سنورى ناز لە بەردەمتا سەما بکەم، بەلكو ھەر ھىچ
نەبىت كەمىڭ لە خەمە كانت رابىمالم.

بە گيانى ئامەى دايىم! ھىندەم خوش دەۋىتىت، زياتر لەوەى
خۆت بىرىلى دەكەيتەوە.

ئا، دەمەۋىت دان بەو راستىيەيشدا بىنەم، ئەگەر خۆت ئەو
پەيامەت بۇ نەنار دبام، سنورى ھەموو شەرمىكىم تىڭ
دەشكاند و خۆم دەھاتىم سەر پىگاكەت و، پىم دەگوتىت:

”بەدەست خۆم نىيە و دلەم وىستى، سوارە. ترپەكانى بانگت
دەكەن. ئەژنۇكىانم بۇ خۆيان پىگەيان گرت. دەستەكانم حەز بە

گرتنی دهسته کانت دهکه ن، جا تو چی دهلى؟ تویش حهز به
گرتنی دهسته کانم دهکه یت؟.“

سءباره ت به و هرینى گه لاكه يشت، هيئنده راستگويانه هاتىه
دوان، هيئنده غەريبانه ياده کانيت له و شەكانتدا ئاويته كردووه،
باوه بکه ئەوهى گەرد بىت له بارهى رابردووته و دلم
نەيگرت. تەنيا ئەوه نەبىت كه به هۆى ئەوه و زياتر خۆشم
ويسىتىت، چونكە وەفات بۇ ئەو پىتى گوتىم كه تو كەسىكى
ھەرگىز لە ناسىنت پەشيمان نابم.

بەلام تکات لى دهکەم، هەرگىز ئەو لە مندا مەبينه. وا مەكە به
جەسته لەگەل مندا بىت و، لە دلىشەوە يادى ئەو بکەيت. بەلكو
وھ دوو گول وىنامان بکە كە هەر يەكەو لە نەژادى
خونچە يەكەوە شکۇفەمان لە رۇختا كردىت. با وھك ئەوهى
پەناھى فەرومۇيە كە تەنيا بادەمىك نەبم بۇ لە بىركردنى تالىي
بادەمەكەي پېشىوت. با هەر يەكەمان ئاوى مىوهك بىن و، بە
دوو تامى جياواز بمان نۆشىت.

ئاسايىھ ئەگەر يەكەم مندالمان كچ بۇو، وھك وەفايەك ناوى
گەلای لى بىنېت، بەلام تکايە با دايىكى راستەقينەي هەر من بم.
چونكە ئەوه ئازارم دەدات لەسەر پىخەفى شەوە سوورەكانمان
جە لە كۆپىيەكى ئەو، ھىچى تر نەبم. مەبەستمە بلىم: بە
جۈرىك مەمكۈلانى ئەو لە سىنەي مندا بگريت و، نىڭاكانى ئەو

لە چاوانى مندا سېت بىكەن. ئەمە خيانەتە خيانەتىكى
كە سنورى ھەموو بىشەرمىيەك دەشكىتىنى، چونكە وام لىنى
دەگات لە مالەكەتىدا لە سۇزانىيەك زىاتر، ھەست بە هېيجى
بۇونىكى تىرنەكەم لە لات.

منىش وەك تو نامەۋىت پاپىرىدۇوم لە سىنەى نەھىئىەكانمدا
بشارمەوه. دەمەۋىت ھېنەدى خۆت لە گەلتىدا راستىڭىز بىم. بەم
بۇنەوه نامەيەكم لايە، دەمەۋىت وەكۈو خۆرى بۇتى
بنووسىمەوه. كە لە قۇناغى دووى زانكۆمدا لەلايەن گەنجىكى
نامرادى دەشكەواهە پېم گەيشت.

نامەى كورپىكى كەمئەندام بۇ كچىكى تەواو!

جوانىت باش، ئەى كىژە چاو سەوزەكەى بەهارى دل.

گەرجى نازانىم ئەم نامەيەم پېت دەگات يان نا، بەلام ھەر
دەينووسىم. دەينووسىم چونكە پېم وايە وشەكانم كەمئەندام
نин. باورەرم وايە دلم ھىشتا لەپىن نەكەوتتووه و، پەيامەكانى
دەگەنە جىن. لەۋەيش دلىيام ئەزىزكەنلىقى رۇحىم ھىشتا نەشىكاون
و، گەرجى بە ھىواشى ھەنگاول دەننەن، بەلام توانايان ھەيە بىگەن
بە كوتايىس پەتكەن. بۇيە ئۇمىيەم وايە كە ئەم نامەيەم
سەرەنچام پېت دەگات و، تۈيىش دەيخۇيىتەوه.

دەزانم رەنگە ھەرگىز لە خەيالىدا رۇوى نەدابىت كە
چاوه روانى پۈزىك بىت كورىك كە ھەردوو قاچەكانى
لەدەست دابىت، بىت و نامەيەكى عاشقانەت بۇ بنووسيت و
دەركاي دلىت بۇ بىكاتەوە. چونكە باوهەرى كەمانى ئەم ولاتە
وايە، ھەميشە وا دەزانن پىاوى سەر عەرەبانەكان تەنبا دەزانن
سوالى پارە بىخەن. وەلى شۆخە مىھەبانەكەم، من لەو پىاوانە
نىم و، بۇ سوالى دلت ھاتۇرم.

رەنگە ھەرگىز بىرت لەوە نەكىرىدىتەوە كە مرۆققىنى نىوە
جەستە بىت و داواى تەواوى گىانت بىكەت. بەلام گىانە تو ئەوە
دەزانىت كە ھەميشە گولە جوانەكان لە كىۋە سەختەكاندا
دەپويىن؟ ھەميشە تاڭگەكان بە بالاى كىۋە لەتپۇوهكاندا شۇپ
دەبنەوە؟ دەرى تىريش گول و تاڭگەي نىو ئەم كىۋە سەختەي
دللى منيت.

سەير بىكە، خۆ ئاسمانىش پىنى نىيە، كە چى ئامىزى بۇ
گەردوونىك والا كردووه تەوە كە بە ملىونان ئەستىرەي تىدا
دەزىن. دە ئاخىر عىشق لە دلدا ھەلدەگىردىت، وە لە خەيالدا
درۇست دەبىت و ئۆقرە دەگرىت، دى و پۇح دەكەت بە مەنzel.
جەكارى بەسەر لەش و گىانەوە ھەيە؟ پىك وەك ئەو
مردووانەي كاتىك دەپقۇن، سەدان خولىيائى نىوەچەل لە بالى
پۇحيان گرى دەدەن و دەپېن لەگەل خۇياندا.

سەير بىكە، ئەوهى لە عىشقا دەسووقىت، پىن نىيە—زىلە. ئەوهى لە نىگادا سېر دەبىت، پىن نىيە—چاوه. ئەوهى دەفرىت بەرھو ئاسمان، پىن نىيە—پۇچە. ئەوهى كولى دلدارى بە بەرۋىكى زنانەوە ھەلدەواسىت لە رۇزانى يادەكانىدا، پىن نىيە—زەستە. ئەوهى تامى شىلالەي لىتوهكان دەكات و كورانى بۇ ئەوين دەچەرىت، پىن نىيە—زارە. ئەوهى خەمەكانت لە كۆل دەگرىت، پىن نىيە—پىشىتە. ئەوهى بە سىدەرەي عىشقا وە ھەلىدەواسىن و شانازىشى پىتوھ دەكات، خۇ پىن نىيە—گەردەنە.

بەلام ئەوهى خائىنەكان پىتى ھەلدىن، پىتىكەان. ئەوهى ئامادەسى سۈزۈدەي عىشق نىيە، ئەزىزى لە خۇبایىي بىتوھفا كان. ئەوهى دلەكان بەر شەق دەدات، دايىمە نۇووكى تىزى پىتلاؤھەكان. سوپاس كە من نىمە!

پاستە من كەمئەندام، بەلام خۇ دىلم تەواوه. پاستە ناتوانىم لەسەر بىن بىم، بەلام خۇ دەستم بۇ شانەي نەرمى پېچەكانت هېشىتا ماوه.

دەسا ئەى كچى تەواو، لەسەر ئەم عەرەبانە شپۇشۇلەي ژىرمدا چەندە جوانە تو بىتىت و بە ئارەزووى خۇت كويت بويت، بىمبەيت. چەند جوانە كە باۋەشم پىتىدا دەكەيت و دامدەگرىت—ھەزار جار قوربانى مىھرەبانىيەكەت بىم.

چهند خوش له حه‌مامدا دهسته‌کانی تو بین و بمشون. ده
ئاخر پیاوی سه‌ر عه‌ره‌بانه‌کان زور غه‌ریبن، که‌س تییان ناگات
که چهنده به هیمنی ریگای ژیان ده‌برن. چهند سوپاس‌گوزارن
که‌سیک بیت و پالیان بنیت. جا ئه‌گه‌ر ئه‌و که‌س‌هیش
خوش‌ویسته‌که‌یان بیت، به‌ه به‌ه ده‌بیت ج به وه‌فایه‌کیان لى
ده‌رچیت؟

ده‌سا تو وهره و پالم بنی ئه‌ی دوست. پالم بنی بق ناو دلت. له
کولانه‌کانی پرچی خاوتدا عه‌ره‌بانه‌که‌م بوه‌ستینه. واى ئه‌مه ج
ئاره‌زوویه‌که من هه‌مه، ئازیز!

ده‌زانم من پیاویکی بچووکم، به‌لام ره‌نگه ئامانجی خودا له‌مه‌دا
ئه‌وه بیت تا پر به باوهشت بم و نه‌توانم لیت را بکه‌م. تکا
ده‌که‌م تؤیش خوت مه‌که به پیلاو، چونکه ئه‌وهی هه‌رگیز به
من ئاشنا نییه، پیلاوه‌کانن—له به‌ر ئه‌وهی بی پیم.

کراس به و وهره به‌رم، تا منیش به‌لیت پی بدهم تا قیامه‌ت تو
بپوشم. چهندم خوش ده‌ویت خوایه، ئه‌ی کچی ته‌واو ...
مال‌ثاوا.

ئه‌و گه‌نجه‌ی ئه‌م نامه‌یهی بق ناردم، به‌ختیاری ناو بمو که له
رفرانی خوپیشاندان و ناره‌زاییه‌کانی گه‌لدا له‌به‌ردم باره‌گای
حیزبیکی خوین‌پیزدا به فیشه‌کی چه‌ته‌کانی حیزب پیکرا و،
سه‌رنجام به هۆیه‌وه قاچه‌کانی له‌دهست دا.

له پاستیدا دواي گهيشتنى ئەم نامەيەي، خۆشم دەۋىست.
بەلام بەر لەوهى عاشقى بىم، بەيانىھەكىان كاتىك چۈوم بۇ
زانكۆ، بىنیم لەسەر لافىتەيەكى رەش، بە خەتىكى سېپى لەسەر
ديوارى زانكۆكەمان نووسراابو:

ئەمرق دلىكى گەورە لە لىدان كەوت. بەختىارىك نىشتمانى
چەتكان بە خۆي رەوابى نەبىنى و، مىدن لە ئامىزى گرت.
مالئاوا ھاپرى. تۆ شاد بە و، دوژمنەكانىشت ھەميشە
سەرشۇر.

دیار بۇو كۆيلەكانى دەسەلات بەو كەمئەندامىيەي خۆيەوە
ھېستان لىي دەترسان، چونكە بەختىار يەكىك بۇو لە¹
بزوينەرانى ھەموو ئەو نارەزايىانەي بۇ پاراستنى كەرامەتى
مرقۇ و ئازادى، دايىمە لەپىشى پىشەوە ھاوارى دەكرد.
سەرنجام ئىوارەكىان كە ھېشتا مانگەشەو دەرنەكەوتبوو تا
سەگەكانى دەسەلات پىي بۇھىن، ھېستان شەونمى تەر
نەرپازابونە سەر گەلاكان، ئەو سەگانە ئارامىان نەگرت و
كەلبهى تىزيان لە گياني بەختىاردا سوور كرد.

ئىتر ئاوايە سوارە گيان، هەر يەكەو خاوهنى چىرۇكىكىن كە
لەنييىدا نەبۈرين بە پالەوان. چونكە ئەم نىشتمانە سوپىند دراوه
كە ھىچ كەس تىيىدا براوه و بەختىار نەبىت، تا دۆرماھەكان بەبى
رکابەر لە نىيىدا بەمېتتەوە.

فېريان کردووه هەرچى جوانى ھەيە، لە ناوى بىات تا بلىن
ئەۋەتاني جوانى ھەر بۇونى نىيە و، بە كەيفى خۆيان چى
ناشىنى ھەيە لە شانقى ئەم مەرگەساتەدا نمايشى بکەن و،
ئىمەيش جگە لە گريان كارىكى ترمان لەدەست نەيەت.

بۇيە هەرگىز نە من لۆمەى تۆ دەكەم لە بارەى راپردووته و،
نە تۈش مافى ئەۋەت ھەيە، وەك خۆت گوتت. چونكە ئەوانەى
لەدەستيان دەدەين، بەبى ويستى خۆمانە و، دل بىئاكا يە لە
چۈونىان.

كەواتە با ھەول بىدەين بۇ داھاتوو بىزىن. خۆ ژيان ھەر ئەمپۇق
و دويىنى نىيە. با ئىتر سبەينىمان پې بکەين لە خۆشە ويستى.
بىزانىن قەدەرى ئىمەيش تا كۈ دەپرات؟

بە گريانەوە دەلىم: ”خۆشم دەۋىت، چونكە دەزانم لەم گريانەم
باش تىددەگەيت.“

وەك مىنالەكان پىيم دەلىن: ”مامۆستا سروه.“

بەلام دەزانىت بۇ تۆ چى دەكەم؟ خۆم ۋەپسىتەن دەكەمەوھ،
بۇيە مامۆستا كە لابەرھو با ھەر سروھ بىم لەلات.

شەوت شاد بىت، ئازىزەكەم. ئەى سوارەى پىاوا.

ماچىكى مەزن ...

بە توندى دەستەكانت دەگوشم!

ئەی هەزار جار بە لەيلت بىم، چۆنیت، فەرھادەكەي من؟

لەوەتهى تۆم ناسىوە، دىلم ھىننە ناسك بۇوەتەوە، بۇ دىدارىكت
خەريکە لە خۆيەوە دەشكىت. چاوم بۇ نىگايىهكىت ئەوەندە
حەسرەتبارە، زۆرى نەماوه لە گلىنەمدا تۆ بىرويىت. شەوەكانم
وەك ئەوەي چەقۇ بن لەسەر سەرينەكەم، لە تاو خەيالىت خەو
ناچىت بە لايانەوە. ئەوەندەت بىر دەكەم گىانم، مەگەر يەعقوب
ھىننە زامى تەنبايىي چەشتىت لە تاو يۈسفەكەي.

ئەي بە زولەيخارى ئەويىنت بىم، سا عەزىزى مىسىرى ئەم دىلم
وەك بەلىنەم پى دابۇويت، ھەفتەي داھاتوو لەلات دەبم. كراسە
رەشەكەيشم ئامادەيە ... ئەگەر كەش وەهوا باراناوى نەبىت
بۇتى دەپوشىم. پالتويەكى رەشى جوانىشىم بۇ كېرىويت. ئەگەر
بوار بىرەخسىت، حەز دەكەم بە دەستەكانى خۆم بىكەمە بالات.

بەلام بەر لەوھى بىئم، تکايە با نامەيەكى ترت پىئم بگات. نەبادا ئەم چەند رۇزھ ئۆقرەي بىتتۈييم لى بېرىن. نامەۋىت گلەيى لە كورتىي نامەكەم بىكەيت، گيام. چونكە دوو رۇزھ زۇر نەخۆشىم، نزاي چاكبۇونەوەم بق بىكە. تا بە زووپىي بىگەمە لات.

كات: تۈرى دەھۋىت دەلم

نازەنин

به دل سلامت لن دهکم

ئەی ئەو شۆخەی دە بەهارە پاپىزى سىنەم چاوهپىتە. ئەی
ئەو ماچەى ھەر نەھاتى و، بەمتوپىنەوە بە سەر لىوتا. كى
دىيىت، ئەی بە رېقىم نزىك و، لە چاوم دوور؟ تاكەى قەدى
مەرگم دەكەيت لەنىو كفنى ئەم دوورىيەتا؟ تاكەى گيانم تا
كەى؟

منىش لەو ساتەوھى عاشقت بۇوم، ياخىم لە ھەموو ئەو
ئەستىزانە كە نىگات دەدزىن، لە گشت ئەو شەوانەى
خەونەكانت لە كۆل دەگرن. تەنانەت لە باخانەيش، كاتىك
بەنیوياندا دەرۋىيت و، گولەكانى بۇنى قېزت دەگرن.

ھۆ نازەكەم! جارى وا ھەيە بە يادتەوھ ئەوەندە دوور دەرۋىم
لە سەر پەتى خەيال، دەلىيىت لە سەفەرى چىندام و لەسەر

شوراکهی رئ دهکم. بهلام کاتیک به ئاگا دیمهوه، ئهوهی لە
سەرمدايە، نە تۆيت و نە هىچ شتىكى تر جگە لە كۈنە
جامانەكەی باوكم.

رەبىنيت دوورىت چۇن كردوومى بە مەزھى خۆى؟ ئاگات لىئىه
چۇن فيراقت پىم پادەبويرىت؟

ئەي ئەو دلەي لە سىنه مدا ژيان دهكەيت، ئەي ئەو جوانەي لە
تاو جوانىت گول شەيداي ناوت دهكەيت، تو چىت و كىت پى
دهلىن؟ ئەرى تاكەي لە عىشقت رسواام دهكەيت؟

هانى دەستەكانم بىگە، تا گېرى دەرروونمت پىشان بىدەم. ئەي بە
فەرھادى كىۋى جوانىت بىم. كەي دىيىت شىرنى من تا ھەزار
جار خۆمت فيدا بىكەم؟

تا كەي ئەم تالىھى دوورىت، لە پىكى خەيالى ژۇوانىدا سەودا
بىكەم، كەسم؟ كەي دىيىت جوانىم كەي؟

ئەي كچى بىخوداي پەرستگاي ئەم رۇحەي من! ئەي شاڭنى
دۇور لە كورسى شاشىينى ئەم دلەي من! گيام، ھۆ شىنەبائى
نیو وەشتى نەرم، ئەي دەزانىت چى؟ ئەي دل گەرم! وەرە و
بىكە بە ئاوىنەي خەيالى پېر لە خۆزگەي ئايىنەت. ئەگەر چىزى
لى دەبىنيت، بىكە بە پىسواترین عاشقى نیو ئەم سەددەت. ئەي
مندالە ژىرەكەي پۇلى دلەم. ئەگەر حەز دەكەيت بىكە بە تۆز

لەزىز پېتىدا، چاوه‌رېئى چىيىت؟ ھا، لەهارە دەرى، بىلول بە تالىيا دەر
ھى خۆتە. دەرى وەرە و بېمكە با، كولالارەى دەستى خولىدەن،
بىفرىئە لە كۈلانەكانى تا، ختنى سىينەت.

ھۇ ئەو گەھى لە ھەناسەم وەكىو ئاڭر داگىرساۋىت، نۇمى ئەو
شۇخەى لە قومارخانەى خەيالىمدا ھەر براوهيت و نەدرارويت،
وەرە و بىبەرەوە بۇ پېشىنگى يەكەم نىڭات، نىگايىھەكى ئەوەندە
مېھرەبان تا وەك بەستەلەكى ئۆقىانۇوسى خەم پېشكۈرى دلم
كې و سېركات.

ياخوا گىانم نەزىرى گىانت بىت. ھەناسەم فيدائى چاوى رەشت
بىت.

ئەى شاجوانى جوانتر لە جوان، بىرت دەكەم! ھىندهى پېرىنى
شەيداي لاوى، ھىندهى گولى نىو بىبابانىك بۇ ژىز كەپرى
سايەى جوانى.

بە ھيوا م نەخۆشىيەكەت تەنيا تاي عىشق بىت و، ھەر لە
گەرمى دلتا پەريشان بۇوبىت. ھەى قەزاي گشت دەردىيكت لە
من، ئەى بە چارەى گشت ژانىيكت بىم.

پىيم خۆشە ئەمشەو بىيم و لە دەرگات بىدەم، وەك ھەلۇيەكى
شىت بىگەمە لات. تا بىيم و بەبى سلا كردن، وەك شاعيرىيک بە
تۇ بلىيم: "دەتوانم تا بەيانى لات بىمېنەمەوە؟ رېيگەم دەدەپت

ئەمشەو گویچکەت پر بکەم لە گۇرانى و، خەمى گرياوى
عىشقت ئىر كەمەوه؟ وەك بەفرىڭ توانەوەم بىنە سەر لىوت
و، تاي گەرمىي ئەۋىنت سارد كەمەوه. دەي بلى كە دەتوانم!

بىم تالبەتالى پرچەكانت بەقۇمەوه؟ لە جىيى مۆمى نىيۇ
زۇورەكەت، ھىدى ھىدى بە باي ھەناسەت، وەك شەكانەوى
ئالاي فرۇشراوى نىشتمان بېنىمەوه؟

لە مالى ئەم شەو؟ تا بىم و لە جىيگايى نان، نا ... نا، لە برى ئاو
لە كاسەي جوانىت بخۇمەوه؟ بەلىن دەدەيت ئەگەر ھاتم
لەسەر شلکەي رانەكانت بىرم و تا قيامەت راست نەبەمەوه؟
دەتوانم؟ دەي بلى كە دەتوانم!

دەتوانم ئەمشەو بىم و گۇرانى لە سەر سىنەتا بچىرم. گەرووم
بکەم بە ئاوازى خونچە و، لە گولى رووتدا بەهار بىرم؟
تۇخودا بلى كە دەتوانم!

ئەگەر رېگەم بىدەيت، ئەمشەو دىم و ئەستىرەت بۇ راو دەكەم.
بەلىن دەدەم مانگ لەنیۇ شەوقى قەشەنگىتدا بىرەنگ بکەم.

زوویر نابىت ئەگەر بلىم: 'خۇشم دەۋىت؟' بەرگە دەگرىت
بۇت بسووتىم؟ خۇ گەرمات نابىت ئەزىزم، گەر لە ژۇورەكەت
دا بىگىرسىم؟ دەي رېگەم بىدە با ئەمشەو بىم!

دەتوانم ئەمشەو بىئم و ناوى تۆ لە خۆم بىئم؟ رېگەم دەدەيت
لەنیو دلما پتنووسمهوه؟ حەز دەكەيت ھەموو بۇونم بىكم بە
تۆ و، جوانىت بۇ شۆستەكانى شار بەرمەوه؟

دەتوانم بە خودا بلىم: تا ھەتايه تۆم پىشکەش بىكات؟
فرىشتەكانى سەر شانت وەدەربىنى و، ئامانەتى مەن بىكات؟

دە ئاخىر منى ھەزار شىتىك نىيە بە ناومەوه بىت. رېگەم
دەدەيت تاوانەكانت بىكم بە ناوى خۆمەوه؟ تەنانەت لە
دۆزەخىشدا لە جىڭاي تۆ بتلىيمەوه؟ دەتوانم؟ دەى بلى كە
دەتوانم!

شاينىت نىيە گولم، زۆر سوپاس ...

چونكە من بۇ سووتان چى كراوم. وا ھەست دەكەم ھەر لە
يەكەم پۇرۇي بۇونمەوه بۇ گۈرگەتن لە عىشقى تۆدا نىرداوام.

دەتوانم بلىم كە مىژۇوى مۆسىقا لە دەنگى تۆوه دروست
بۇوه، سويند بخۆم كە بىھۇقۇن، لە لەنجهكانى تۆدا نۆتەكانى
داراشتۇوه؟

دەتوانم بلىم رەگى دەريا لە قولايى دلە مەزنەكەي تۆدا
پۇواوه؟ بلىم كەوا چى شاخ ھەيە لە سېبەرى بالاکەتدا
ھەلۋاسراوه؟

بیم و بلیم: تو ئاسما نیت ... هەر خوت لە نیویدا پەلکە زیرنە و،
نەرمە وەشتى دواى بارانیت؟ دەتوانم؟ دەی بلى كە دەتوانم!

ئەي نازھى تەر، ئەي لە دلما نۇوستويھەكى جوان! لە دواى
خودا، تەنیا باوھەر بە عىشقى تو دەھىئىم. دواى دايىكىشىم، تو و
دەزانىت كىيى تى؟ تەنیا هەر تو بە سەرچاوهى بۇونم لەم
زىانەدا دەناسىيىنم!

دەتوانم بلیم: مىژۇرى شارى دلەكەم توى، تا لە پىناوتدا
شەھيد بىم؟ بلیم: دەمرم ئەي نىشتمانى پېرۋزم، ئەگەر رۇزىك
نەبەم ناوت؟ دەرگام لى دەكەيتەوە ئەگەر ئەمشەو بىم؟
زەكاتى عىشقتىم پى دەبەخشىت؟

ئەگەر هاتم دەمناسىتەوە؟ لە گەلما دادەنىشىت؟ دە با بىم ئەم
شەو، دەی بلى كە دەتوانم!

دەي با ئەمشەو لات بىيىنمەوە. بمخەويىنە لە ژۇورەكتە. ئەوسا
بە گشت شتىك رازى دەبم. تەنانەت مەركىشىم دووقەد بىكەيت
لەنیو نەرمىي پىخەفەكتە.

گەرنا رېيگەم بىدە ئەمشەو بىم و، سەرى سېپىي غەمەكانم بە
تاسەي گەيشتنى دىدارت رەش كەمەوە. وام لى بىكە ھەموو
دنىا لەبىر كەم و، تەنیا بىر لە تو بىكەمەوە.

چهنده باسی جوانیت بکەم کە جوانی تو تەواو نابیت؟ کچى
کامە بارانی ئازىز کە پىژنەی نازت قەت تەواو نابیت؟

دەتوانم بە فریشتەی مەرگ بلىم: ئەگەر هات لە جىڭىاي رۇچ،
نازت بېكىشىت؟ پىگە دەدەيت مەلى خۆزگەت، بىن و لەسەر
دەمارى دلەن بېكىشىت؟ دەتوانم ھەواي دوورىت لە چارۇكەي
خەيالىم گرى بىدەم؟ ئەگەر جوانە بە لاتەوه، پەنجەكانىت بە
بۇيەي فرمىسىم رەنگدار بکەم؟ دەتوانم لە ھەورەكانىت
ھەلکىشىم و لەسەر با بتخەويىنم؟ حەز دەكەيت بۇت بىم بە
خۆل و رەگى عىشقىتم تىا بچىنىت؟ دەى بلى كە دەتوانم!

دەتوانم لە پەرەي گول وىنەكانىت بنەخشىنىم؟ تا لەنئۇياندا
لەسەر بالى پەپولە بتفرىئىنم؟ دواتر بتخەمە چوارچىوهى
ئاسمانەوه، مانگى چواردە لەزىر پىتىدا بتاسىئىنم؟

دەتوانم بۇنى ھەنيەت بەسەر شاردا بېرژىئىنم؟ پىگەم دەدەيت
گولى زارت بە باخەكان بناسىئىنم؟

دەتوانم ئەمشەو بىم و بسووتىم بە بروسكەي تەرى ھەورى
نىگات؟ حەز دەكەيت لەم وادەي ھاتنى سەرى سالەدا بىمە
قوربانىيى جەزنى خولىيات؟

دەتوانم شىرىينىيى گوفتارت لە چا بکەم؟ پىگە دەدەيت تالىي
ژيانم بە وشەكانىت بخۆمەوه؟

مەر ناتوانم ... دەی لە چالەکەی ژىر گەردەنتدا بمنىزە. مەھىلە
ئا ئەپەد راست بىمەوه. واى خودا ئەوە چ مەركىكە! من وا لە
خۇشىپى ئەو مردىنەيىشدا خەرىكە دەمرم.

خۇپەرسىت نىم باوانەكەم، بەلام من ئەو مەركە خەنیم دەكات،
ئەگەر تو سىپەر بىت بق لاشەكەم.

بە چىركەى سەعاتى ژۇورەكت بىم، چونكە ھەمېشە وەك
پاسەوانىتىك بىتدارە بە دىارتەوه.

كاکەى شوان

بهجیت دیلم!

سەرەتا دەمەویت ئەوه بىنیم: ئەمەرۇ زۆر جوانىت. جوانتر لەوھى بىكىيەت بە وشە. ناسكىرىت لەوھى لە قەدى بەرزى رېستەكانمدا ھەلتبواسم.

ئەمەرۇ بەنازىرىت لە دوينى. لىيوھكانت تەپترن لە جاران. ئەوهندە مەستىت ئەمەرۇ، زىاتر لە چاوجەمى كانىيەكى پې لە ئاو دەكەيت، لەو ساتەي كەويى دىلم دى و دەتخواتەوه.

ئەوهتاني لىقەوه دىيارىت. واى كە نەرم دىيىت و دەچىت لەو پۇلەدا! خۆزگە منىش يەكىن بام لەو مەندالانە. تا بۇ وەلامى هەر پرسىيارىكت دەستم ھەلبىريا و گوتباڭ: "خۆشىم دەۋىت" ھۆ ما مۆستا قەشەنگەكەم!"

رەمەویت شىتىكت پى بلۇم: راستىيەكەى ئەوهىه من تەنبا
ھەفتەيەكى تر لىزە دەمىنەوە و، بە جىت دېلەم. بەلام دلىنا بە
تۆوهك نىشتمان وايت لە دلەدا. بۇ ھەر شويىتىك بىرۇم، دەتبەم
لەگەل خۇمدا.

ھەرچەندە دەزانم دوورىي تۇ دەمھارىت، پارچە پارچەم
دەكەت. وام لى دەكەت بىم بە مەرقۇنىكى دايىھە غەمبار. لەلام
پۇونە فىرى جەرەم دەكەت و، لەنئۇ دوكەلى ھەناسەكانمدا
دەمختىكىتتىت. وەکوو ھەورىنگ تۈرم دەدات و لە چاوهكەنما
تىڭى رېزىنەي يادتىم پى دەرژىتتىت. خەزان دېننەتى بەر دەرگائى
رۇح. دەكەت بە كوانۇوى ئاگرىنگ و لەنئۇيدا وەکوو
پېڭۈ دەمسوتىتتىت. وەك مەرقۇنىكى دوورەولات غەريبىم زىن
دەكەت. شىۋەي مەيزەدەيەكى ھىلاكى مەيخانەكان، سەرم بە
مېزەكان دەبەخشى و، ئەڙنۇكەنام شەكەتى رېۋىشتىن دەكەت. وَا
دەكەت دەستەكانم ھەست بە لەرزىنى خۇيان بىكەن. بە خودا ...
ئا بە ھەرچى پېرۇزى ھەيە، پېرپېرم دەكەت.

دوورىت بە جۆرىنگ دەمكۈرۈتتەوە، وەك ماشىننىكى سىكراپ لە
ترافىكى سەوزى ئەم ژيانەدا بە پالنانىش ھەر پىتىابم. بالەكانم
وەك بالى كەنارىيەكى زامدار دەشكىتتىت و، چەند بخويتتىت
كەس بە فرييائى ناگات.

دەرۇم و تو بە دلەم دەسپىئىرم. چونكە دلىيام بەشىئىكى گەورەي
لېرە جى دەمىنەت و، لە گەلمدا نايەت.

ئەرى تۇ كىيىت؟ كە وا من بەم جۇرە موبىتەلايى ناوت بۇوم؟

تۇ كىيىت گىانم، كەسم، ھاوارىيەم؟ كە وا ھىزىشى خەيالەكانى
سەنگەريانلى گرتۇوم و، وەكۈو كەعبە كردوومىت بە¹
میزراھىك و ھەمىشە لە دەورتدا خول دەخۇم؟

بەلى ئازىز، دەرۇم و بەجىت دىلەم. بەلام لە ھەركۈى بىم، يارد
دەكەم. وەك سەگىيکى بەوهەفا چەند لىت دوور بىھۆمەوه، كۆتا
جار لە ھەركۈى بىت، دەگەرپىمەوه بۇ لات و ھەر بە بۇن
دەتەۋەزمەوه. ئەوسالە بەردەرگائى ئەو دلە مەزنەتدا تا دەمرىم،
دەبىم بە پاسەوان.

ھەرچەندە مالى فەرھاد بە مالى خۆم دەزانىم و، تا بلىنىت لە
گەلمدا باشنى. چونكە فەرھاد بۇ من زىاتر لە برايەك كارى
خۆى كرد. رەنگە تا قىامەت نەتوانم ئەو چاكەيەى بىدەمەوه.
خوشكەكانى و دايىك و باوکى ئەوەندە مىھەربانى لە گەلمدا،
ھەرجى بلىم گوزارشت لەو ھەموو مەزنييەيان ناكات. ئەوهى
ئەوان بۇيان كردىم، رەنگە ئەگەر دايىك و باوکى خۆيىشىم لە
زىاندا مابان، ھەر ئەوهىان بۇ كردىما. چونكە لەوەتەي لېرەم،
بۇ چىركەيەكىش وايان نەكردووھ ھەست بە نامۆيىسى خۆم بىھەم
يا وەك مىوانىك لە خۆم بىرۋانم.

ئازىزم، ژيان لەم لادىيەي ئىوھدا بۇنى بەھەشتى لى دىت.
ھيندەي ئەو پەپوولەيە تىيدا شادم كە كەوتىت بەسەر شارىك
لە باخدا. بەلام تەمەنى من لەم باخدا ھەر ھيندەي
پەپوولەيەكە و، دەبىت بىرۇم ئىتر.

من لىزە بۇ ئەوان ھىچ نەبووم، بەلام ئەوان گشت كەسىك
بۇون بۇ من. ئەو دايىكەي فەرە، پورە غەزالى ئازىز، ھەي بە
بەفيدائى ناوهكەي بىم، ژنىكە رېك كۆكراوهى سەد ژنى باشە.

سەدا و سەرباخى خوشكى ئەوندەيان خۆش دەويىم، بە كاكە
سوارە بانگم دەكەن. ئىستايىش كە ئەوندەيان زانىوھ جىيان دىلم،
بە كاك سالەھى باوكىشىانەوە دنيا يەك نىگەرانن.

بە جۈرىك ئاشناي ئەم خىزانە جوانە بۇوم، رەنگە نەتوانم وا
بە ئاسانى پىناسەيان بىكەم. ئەو متمانەيەي ئەوان بە منيان
بەخشى، سەروھت و سامانى ئەم دنيا يە بۇ من دىنیت.

رۇزانە كە ماست و پەنيرەكانىيانم دەبردن بۇ شار و
لەمفرۇشتىن، وام ھەست دەكىد رېك يەكىكم لەو خانەوادەيە.
چونكە ئەوان وايان كرد رۇحى دايىك و باوكىم لە گۇرەكانىاندا
شاد بىن، بەوهى كە دەيانبىنى سوارەي كورپىان لە دواى
نەمانيان چەندە بە شادى دەزى لەم مالەدا.

هه رگیز ئەو رۇژە لە ياد ناكەم، بە يانىيەكى زۇو بۇو، ھېشىتا دەنگى گەمەگى كۆتۈرەكان دەھات. شەونمى سەر بەيداخەكان تەپ بۇون جارىيەك. بۇنى دوكەل و نانى نىيۇ تەنۇورەكانى ئاوايى پىاۋى ھەزارى مەست دەكىد. چۈلەكەكان ئەم چىل و ئەو چلىان دەكىد. حاجى ستار بە خۆيى و شىرى ماشىئەكەيە وە لە دەرگاي مالى فەرەدا وەستابۇون. من و پۇورە غەزال ماست و پەنیرەكانمانلى بار دەكىد تا بىبەم بۇ شار. كاتىيە ئامادە بۇوين بۇق پۇيىشتىن، پۇورە غەزال پارچە كاغەزىيەكى دايە دەستم و كۆمەلىيەك راسپاردەي تىا نۇوسىبۇو تا لەو سەرەوە كە گەرامەوە، بۇيان بىيىنم. هەر جارىيەك كە ئەوھم بىر دىتەوە، لە ناخى دلەوە دەگرىم. چونكە ئەو رۇژە يەكەم جار بۇ ژىنلىك بە ھەمان تام و بۇي دايكمەوە باوهشىملى بىرىت و بەرپىم بخات.

لە رېڭارا كە دەپۇيىشتىن، حاجى ستار گۆرانىيەكى حەسەن زىرەكى خستبۇوە سەر تەسجىلەكەي، دەتكوت نە باي دىوە و نە باران. جا نازانم بە ھۆى ئەوھو و بۇ كە مەلهك خانمى خەيات لە تەنېشىتىيەوە سوار بۇوبۇو، يَا هەر خۆى خولىيائى دەنگى حەسەنى ھەبۇو؟ چونكە ئەو رۇژە مەلهك خانم تا بلىنى جوان بۇو، بە راستى ھەولىيېبۇونى خۆى سەلماند بۇو. بۇنى مىنخەك و گولىلىلى دەبارى. گەرچى ئەملاولاي چاوهكانى چەند لۇچىنلىكى تى كەوتبۇون، بەلام ھېشىتا توanaxى ئەوھيان

ههبوو سهه پیاوی وهک حاجی ستار گیژ و ور بکهن. ژنیکی
پان و پر و جوان ... لهنیو کراسیکی گولدارهوه، ده تگوت
خونچه يه و به روی سپیدهدا پیده كه نیت.

خوت له من باشتئه و ده ناسیت که چهنده ژنیکی به ئابرووه.
بەلام چى بهو كلتوروه بۆگەنه دەلیت ئەگەر ژنیک پیاوە كەي
نه ماپیت و خۆى جوان بکات، وا دهزانن کە هیچ خەمیکى نیيە
و، به جۆريک تىيى دەروان، يا حىزه ... يا ئارەزووی
شۇوكىدنه وھى ھەيە؟

ھەمو مانگىك چەند جاريک دەھات بۆ شار تا قوماش بکېيت.
من زۆر نیيە ئەو ده ناسىم، بەلام ئاگادار بۈوم کە ھەميشە
ئارەزووی دەكرد كچانى ئەم لادىيە جوانلىرىن كراس بېقشن.

من لە دواوهى ماشىنە كەدا سوار بۈوبۇوم. جارجارە ھەوايە كى
سارد لە كونى نايلىۋەنە شىنە كەوه دەھاتە ژورى. لە بەرانبەرمدا
ژن و پیاوىكى نزىك پەنجا سال دانىشتىبۇون و لە سەرماندا تا
دەھات لە يەكدى نزىك دەبۈونەوه. كاتىك بەربەستىك يا
چالىك دەھاتە پېش ماشىنە كە و، حاجى ھىواشى دەكردەوه،
دەنگى حەسەن زياتر ژىر ئەو سەيوانەى پر دەكرد لە گۇرانى.
لە سەرەوەيىش باران نمەنە دەبارى.

حەسەن دەيگوت:

سویندم خواردووه و ماچى دەكەم، تەختى نىو چاوانى تو!

دیار بۇو لهو گۇرانىيەدا حەسەن باسى كىژىتىكى ھەولىرى دەكىد و ھەمېشە ئەوهى دووباره دەكردەوە كە دەلىت: "چارقەت ھەولىرىيە، كۆلۈانەت ھەولىرىيە."

وا دەھاتە پىش چاوم كە ئەو گۇرانىيە پىك حاجى ستارە و بۇ مەلهك خانمى دەچرىت. چونكە له جامەكەي دواوه سەيرم دەكىد كاتىك حاجى ماشىئەكەي لهو چال و چۆلە دەرباز دەكىد، به گور و تىنىكى زۆرەوە دەستى بۇ گىزەكەي دەبرد و تەكانيكى دەدا به خۆى و ماشىئەكەي و، به خەندەيەكەوە له مەلهك خانمى دەپوانى، وەك ئەوهى پىيى بلىت: گویت لىيە حەسەن چى دەلىت، مەلهك خان؟ خۆ گویت لىيە؟

بەلام مەلهك خانم ھەر لەپىشى خۆى دەپوانى و جارجارەيش نىگايەكى قەراغ پىگاكەي دەكىد. ئەوهندە ئەو نازەيلى دەھات، كە له رۇوي حاجى ستاردا دەيىكىد، پياو ھەر حەزى دەكىد چاوهكانى دايىمە لەسەرى بن. واى كە جوان بۇو. كاتىك هېشتا له نيوھى پىگاكەدا بۇوين، ئەو ژنهى له بەرانبەرمدا دانىشتبوو و سەرى كەوتبوھ سەرشانى ھاو سەرەكەي و، وەك مەنداڭىك لە خەۋىكى خۆشى نىو بىشكەدا دەھات و دەچوو، لهو كاتەدا پارچە كاغەزەكەم دەرهىتىا و، گوتىم: بىزانم پۇورە غەزال چىي گەرەكە بۇي بەرمەوھ.

له سهرهوه نووسیبوی: "پاکه تیک شیرنی عهنتاب و، کیسه یه کی خنه‌ی هیندی بُو کچه کان. پیلاویک بُو فرهاد و، جامانه یه کی پیشوهداریش بُو ساله‌ح. به لام هیچ کام لهوانه ناکریت، تا تیز به سکی خوت لهو پاره یه نان و که باب نه خوت و، دهستیک جلی جوانیش بُو خوت نه کریت." ئا لیزهدا به ته واوی هه ستم بهوه کرد که من کیم و چ پیگه یه کم هه یه لهو ماله‌دا.

گهیشتینه نزیک شار و له بازگه که و هستاین. دیار بولو پولیسه کان ئیهانه‌ی حاجی ستاریان ده کرد که بُوچی ده نگی ته سجیله که‌ی کم نه کرد و وه ته وه؟

پولیسیکی بیحورمه‌ت له ولاوه هات و سهیری مهلهک خانمی کرد و به گالت‌وه به حاجیی گوت: "ئه مه کییه وا خوت ده که یته قوربانی سو خمه‌ی کونی؟ ها ئه وه کییه وا عه‌رزی کیلاویت، حاجی؟ که سو خمه‌که‌ی وهک میخه ک بهند ده روات بُونی؟"

حاجی نه یده زانی له شهرماندا چی بکات. ته‌نیا گوتی: "کاکه شرم بتگریت، ئه م قسانه چیه ده یکه یت؟" ئه ویش تا تواني شه قازله یه کی کیشا به بناگوییدا و کلاو و جامانه که‌ی پن خسته ئه رز. حاجیش به چاوانی پر له فرمیسکه وه، کلاو و جامانه که‌ی هه لگرت‌وه و گوتی: "حه واله‌ی خوا بن."

که ئه دیمه‌نهم بینی، ویستم دابه‌زم، به لام حاجی ئاماژه‌ی کرد تا کاره که لهوه خراپتر نه بیت، هیچ نه لیم.

بەلام من لۆمەی ئەو پۆلیسە ناکەم، چونكە ئەگەر
 پاسه وانه کانى ئەم ولاتە پەروھردەي دەستى حىزب بن و سەر
 بەو رېبازانە بن كە ئەمپۇڭ كراون بە پەرسىتگا، بىيگومان ھەر
 سەگى ئاوا هاريانلى دەردەچىت و، بە گشت جوانىيەك
 دەوهەرن.

دە ئاخىر ئەوە كەى تاوانە حاجىيەك بىت و عاشقى ژىنچىك بىت.
 بۇ مەگەر دل پىربۇون دەزانىت؟ بۇ مەگەر چى هيىندەي ئەوە
 رۇح دەبزوپىتت كاتىك لە شەقامىيەكدا دەبىنەت پىرەپياوىك
 دەستى خاتۇونەكەى گرتۇوە و، لە پىشىدا خۆى كردووە بە
 قەلغان؟ ها پىيم بلى چى ھەيە لەوە جوانتر؟

دەي ئەگەر پىربۇون كۆتاينىي گشت جوانىيەكان با، بۇ چى
 پىرەژىنچىك دوايى مردىنى پياوهكەى ئەوەندە دلى ناسك دەبىتەوە
 كە دايىمە ناخى سوارە بۇ گريان؟ من بە نەنكىمپا دەزانام. كاتىك
 باپىرم مرد، تەنيا ئەو رۇزانە كلى لە چاوەكانى دەسووى كە
 رۇزانى پىنجىشەممە دەچوو بۇ دىدەنەيى مەزارەكەى.

بە دەيان جار گويملى بىووه كە منى لە گشت كورەزاكانى ترى
 زياتر خوش دەويت—گوايىه پەنجه گەورەي پىيم لە پەنجه كانى
 باوهكەورەم دەكەن. دەي ئەگەر ئەمە عىشق نەبىت، چى ناو
 دەنئىن؟

کاتیک کەرپامەوە مال و باسی ئەو پووداوهم بۇ فەرھاد كرد.
 فەرە گوتى: " حاجى ستار ھەرچىيەك بکات بۇ مەلەك خانم،
 مافى خۆيەتى. چونكە سالانى زوو کاتیک مالى مەلەك خانم لە
 ھەولىزەوە ھاتۇن بۇ ئەم لادىيە، حاجى عاشقى دەبىت و
 چەند سال لە خۆشەويىستىدا دەبن. بەلام بە ھۆى ئەوهى
 حاجى ستار دەكەوييە زىيندانى بەعسەوە و ھەوالى
 لەسىدارەدانى دەگەرىيەوە، دواى چەند سالىك مەلەك خانم
 شۇو بە ئامۇزايىكى خۆى دەكات. بە داخەوە ئەويش لە
 جەنگى عىراق - كويىتدا چارەنۇوسى ون دەبىت و ئىستايىشى
 پىوه بىت، مەلەك خانم ھەر چاوهپەرىيە تا بىتەوە.

"ھەرچەندە زۆر ھەوالى ھات كە ئەوانەى چون بۇ جەنگى
 كويىت، ئىتر ناگەرىيەوە و بە داخەوە لە ژياندا نەماون. بەلام
 مەلەك خانم ھەمىشە دەلىت: ' دل ھېشتا ماويەتى لەم قسانە
 تىيگات. بەلىنى، ماويەتى جارىك!' "

ئا بەو سو خەمەيەى نىئۇ گۇرانىيەكەي كە حاجى بە ھۆيەوە گریا،
 چىرۇكى ژيانى ھاۋپەرىيەكەم بىر كەوتەوە. دلنىام بە گىرپانەوەي
 خۆشحال دەبىت، چونكە كۆتايىيەكەي تۆلەيەكى جوانى تىدايە
 لەمەپ ئەو ھەموو دەستدرېڭى و تاوان و ئىهانانەي سەرانى
 سىاسەت و بەرپرسە دەبەنگەكانى حىزب رۇزانە بە گەلى
 دەكەن.

ئەو کاتەی لە شار بۇوم، دواى شەھيد بۇونى باوکم،
هاورپىيەكى بۇياخچىم ھەبۇو. ناوى عەبدوللە بۇ، بەلام ئىنە
پىمان دەگوت: عەبە. چەند سال پىكەوە بۇياخمان دەكرد.
ئەويش وەك من تەنیا خۆى و دايىكى پىكەوە دەزىيان. مەنالىكى
ورىا بۇو، دايىكىشى ژىنلىكى بە حەوسەلە و، جوان بۇو. باوکى
لە شەپى براڭوژىدا حىزب كردىيە قوربانى خۆى.

وەك خۆى دەيگوت: "خۆزگە باوکم لە رېگەيەكى پېرۋىزدا
لەدەستى من و دايىكم چووبَا." چونكە باوهەرى وا بۇ ئەوانەي
لە شەپى براڭوژىدا كۈڭرائون، ھەرگىز نابىن بە شەھيد.

ھەرچەندە تەمەنلىكى ئەوتۇرى نەبۇو، بەلام زۆر شتى لە بارەسى
ژيانەوە دەزانى. زۆر ھۆشىيار بۇو. رۇقىيەكىان باسى يەكىن لەو
شەرانەيى كرد كە باوکى تىيىدا بەشدار بۇوە.

ھەر جارىك باسى دەكرد، كۆلىك مەراق دايىدەگرت و پىنى
دەگوتم: "سوارە، خۆزگە باوکى منىش وەك باوکى تو لە
رېگەيى نىشتماندا سەرى نابايەوە، نەك ئەو قەشمەرخانەيى
براڭوژى كە ئەم حىزبانە ناويان لى ناوە شۆرۈش و
ئەوانەيشى كە تىيىدا دەرباز بۇون، دايىمە ئەم جۆرە خەباتەمان
پى دەفرۇشىنەوە. تا ھىچ كات ھەست بەو تاوانە نەكەم كە
باوکم لە جەللادىك زىياتر ھىچى تر نەبۇوە."

جاریکیان پیم گوت: "عهبه، باوکت چى كردووه كه ئاوا بهم
شیوه يه وینای دهكەيت؟"

گوتى: "سواره گيان، باوكم بەر لە كوزرانى، بۇ ماممى
گىراپبووه و گوتبوى: "لە يەكىك لە شەرەكاندا لەنیوان
حىزبەكەي ئىمە و حىزبىكى ترى كوردىدا، لە لادىيەكى ئەم
نىشتمانه بۇو بە جەنگ." وەك عەبە دەيگوت: "جەنگىك نە لە
پىناوى نىشتمان بۇو، نە تەعداي دوژمن بۆسەر كەرامەتى
خەلک و خاكەكەي، بەلكو لە شەرەقۆچى نىوان دوو بەرانى
شىت چىتر نەبۇو. لە پىناو بەمهېرىكىن و سواربۇونى ئەم
كۆمەلگەيەدا."

ئەو دوو حىزبەش هەر وەكىو ئىستا. يەكىان سەليم خان
سەكتىرى بۇو، ئەويتريشيان خادم شا. بەلام ئەوساكەيش هەر
حىزبەكەي سەليم خان زياتر بالا دەست بۇو، چونكە سەليم
خان ھەموو كات لە پىناو مانەوهى خۆيدا، دەچوو دەستى
لەگەل ھەموو ئەو دوژمنانەدا تىكەل دەكىد كە چەندىن سەدەيە
پى لە سەربەخۆيى ئەم تارىكستانە دەگرن. هەرچەندە خادم
شايش ھىچى لەو باشتىر نەبۇو، بەلام جوگرافيا و خەلکەكەي
زۇرجار ھۆكار بۇون بۇ ئەوهى كە بەلايەنى كەمەوه باشتىر
بىت لە سەليم خان.

ئىتر هاته وە سەر قسەكانى باوکى و گوتى: " پېشىھەرگە يە كمان لە گەلدا بۇ ناوى ئاراس بۇ. تەنیا برايەكى هەبۇ، بەلام ئە و دوو حىزبە كرد بۇونىان بە دوژمنى يەك كاتىك بۇ بە شەپ، ئىمە لە دەرەوەي لادىكە بۇونىن، ئەوانىش لەنیو خانووه قورپەكانى ئاوايىھەكەدا بەرگرييان دەكرد. ئە و شويىنهى ئىمە لىنى وەستابۇونىن، لە و شويىنهى ئەوان بەرزتر بۇ. وەك ئەوهى كەوتىن بۆسەوە، تا توانيمان بە جۆرەها چەك قەسفمان كردى.

"پاش چەند كاتژمیرىك لە هيڭشى ئىمە و بەرگريي ئەوان، لە كۆتايىدا هەستمان كرد كە هەموو يانمان كوشتوون و دەستمان كرد بە ئاھەنگىپان. ئىتر دواى ئەوه دابەزىنە ناو لادىكە و، بەدواى دەستكە و تەكاندا دەگەرپاين. من و ئاراس پىكەوه چۈوينە خانوو يەكەوه و، بىنیمان چەند لاشەيەك لە ژۇورىكدا كەوتۇون. يەكى لەوانە جامانەيەكى خویناوابى بەسەردا درابۇو. بەر لە من ئاراس چۈوه سەرى و، ھېشتا جامانەكەي لەسەرى لا نەدابۇو، گوتى: 'دەشاد؟' كە ئاپرەم بۇي دايەوه، بىنیم تا تواني شەقىكى لە لاشەكەي دا و بە قاقاوه گوتى: 'دەل، سەيرى ئەم كەرە زلە بکە چۈن تۆپاندوومان،' كاتىك سەرى هەلدايەوه، بىنیم دەستى كرد بە گرييان. باوهشى پيا كرد بۇو و بانگى دەكرد: 'ھەزار؟ كاكەي من؟ بۇ نەتۈن

لېزم؟ ده ئاخىر من چى بە دايىكم بلىم؟ هەستەوە كەسەكەي
من،

”دیار بۇو ھەزار تاقانه براکەي خۆى بۇو، بەلام ئەو لە^١
حىزبەكەي خادم شا بۇو و، ئىمەيش لە بەرھى سەلیم خان.
ھىشتا رۇھى بە تەواوى دەرنەچوو بۇو، شلەي مىشكى لە^٢
گۈچەكەكانىيەوە دەھاتە دەرھوھ. ئەوهندەمان گۈى لى بۇو،
داراي ئاوى دەكىرد.

”ئاتىك ئاوهكەمان بەگەروویدا كرد، كۆتا قىسى كە بە زور لە^٣
گەروویدا دەھاتە دەر، ئەوه بۇو گوتى: ’ئارە گيان، بە دايىكم
نەلىت كە من بەدەستەكانى تو كۈژراوم. ئاگات لە مندالەكانم
بىن و، سلاوم بە ئەزىن بگەيەنە.’ ديار بۇو ئەزىن
هاوسەرەكەي بۇو. دواى ئەوه بە يەكجارى چاوهكەكانى ليكتنان
و، تەنبا قورپىوانى بۇ ئەو دايىكە جى ھىشت كە تا ئەبەد دەبىت
رەش بېۋىشىت و، هاوسەر و مندالەكانىشى ھەر خەمى تەنبايى
و بىنگەسى خۆيان بخۇنەوە.

”بىلى سوارە گيان، باوکى منىش دواى ئەوه لە شەرگەيەكى
ماوشىۋەدا بە دەستى حىزبەكەي خادم شا كۈژرا و، لەو
رىنگەدا سەرى نايەوە كە ئەوهى پىرۇزى بىت تىابدا بە
دىناكىرىت. ئا تو پىيم بلى، ئەمانە پىيان دەوتلىت شەھىد؟ ئاخۇ
باوکى منىش دەبىت دەستەكانى بە خويىنى چەند كەسى وەك

ههزار سوور بوبن؟ ده بیت چهند ئەزىزى وەك ھاوسەرە كەمى
ھهزار بىزىن و، چهند مندالى لەنئۇ بىشىكەدا لە چاوهروانى
باوكىياندا ھەتيو كردىت؟ ... ھەزار ئەفسووس.

ھەرچەند گىزانەوەي ئەم تىراژىدىيابىه واي كرد لە باسەكە دوور
بکەومەوه، جا دەيشزانم ئىستاكە دلت پېپە بوبە لە گريانى
نائومىدى، بەلام ئەمانە ئەگەر منىش نەيانگىزەمەوه، مىزۇو
ھەركىز لە يادىيان ناكات.

دەي بەسە ئىتر چاوهكانت بىرىھ و، با بىمەوه سەر باسەكەي
عەبە.

عەبە گوتى: "دوای نەمانى باوكم، گوزھرانمان زۇر خراپ بوبو.
جا ئەو كات نيوھى مندالى ئەم تارىكستانە، يا گولە بەرۋەھى
دەفرۇشت، يا پاقلاوه و ئايىسکريم. پىشەكە ئەوهندە زۇر
بوبوبو، ئەويش خىرى نەمابۇو. خەلکىش ھەزار و دەستكىرت
بوبون. بە تاكە نەعل و ھىلەكە و كۆنە فافۇن، ئەو شتان، يان
دەكىرى. رۈزىكىان دايىم پىنى گوتىم: 'عەبە گيان، ئەم ئىش،
خىرى نەماوه و وەرە ئىشەكەت بىگۈرە.'

"گوتىم: 'ئاخىر دايىه، چ ئىشىكى ترم لە دەست دى تا بىكەم؟'

"گوتى: 'رۇلە، كورپەكەي باجى پەرى ماوه يەكە كارىكى تازەي
گرتۇوهتە دەست، وەك دايىكى دەيگۈت خىرىكى باشىان لى

کردووه، دیار بwoo مه بهستی له رپشه بwoo که مندالانی گه رپک
پینیان ده گوت: رپشه چلمن.

گوتی: 'کورم، له مه و دوا ستیانت به په رق و تهل بق دروست
ده کهم و، تویش دهیبیت له سهر سینیه ک به لاریکاندا
ده یفرؤشت. تاکو ئیستا که م که س بیریان له و ئیشه
کردووه ته و، به لکو ئه و خوایه پاره یه کی باشی پی کو
بکه ینه و تا موحتاجی دهستی هیچ نامه ردیک نه بین.'

"گوتم: 'وهلا دایکه، له و باشتر نابی.'

"ئیتر دایکیشم له کونه کراسه کانی خوی و ئه و قوماشه
حه ریرانهی له بازار دهیکرین، به قوپچه و جوره ته لیکی
تاپیت که نازام له کوئی دههینا، دهستی کرد به دروستکردنی
ستیان. دوای چهند رقزیک سه رقالی به و ئیشه و، دایکم پانزه
بیست دانهی بق دروستکردم و خستیه سهر سینیه ک بوم.
گوتی: 'هانی کورم، برق بیان فرؤش.' منیش خستمنه سهر
سهرم و رؤیشتم. کاتیک نزیک ده رگاکه بوومه و، بانگی کردم:
'عه به گیان؟'

"گوتم: 'گیانی عه به.'

"گوتی: 'دانهی له ۱۰ دینار که متر نه فرؤشت.'

"گوتم: 'باشه، دایکه گیان.'

”یه که م لادی که بُوی چووم، هه ستم به شه رمیک ده کرد“
 ده شتر سام له وهی نه کا کل تور و ئادابی کومه لایه تی پینگه بُو
 کاره نه دات. به لام به ره بره لئی راهاتم و پیشوازیه کی باشم
 لئی کرا. چونکه خه لکی لادیکان نه ياندە تواني هینده بُو
 بازار کردن سه ردانی شار بکهن.

”بُنیو ئه و کولانانه را که و تبوم، يه ک به خوم هاوارم ده کرد
 يالا و هرنوه بُو ستیان، ستیانی جوانمان لایه: رهش، هور،
 په مهیی، پرته قالی و باينجانی. دهی و هرنوه بُو ستیان.“

”یه که م مشته ریم ژنیک بُو، وا پیڈه چوو تازه له حه مام هاتیتیه
 ده ره وه، پرچه کانی هیشتا ته پ بُون. شانه کهی هیشتا به
 ده ستیه وه بُو. وا پیڈه چوو ژنی پیاویکی زه نگین بیت، چونکه
 له دووریی چهند مه تره وه هه ستم به بُونی شامپیکهی ده کرد.“

بُویه یه که م جار که فه رهاد نازهی پور زاتی بینی، دیمه نی ئه و
 ژنهم هاته پیش چاو که عه به بُوی باس کردم. بُویه گوتم:
 ”فه رهاد، ئه م کچه بُویه وا جوانه ره نگه به شامپی خوی
 بشوات.“

ئیتر عه به گوتی: ”ئه و ژنه وه ک ئه وهی هه ستم به کردنی
 تاوانیک بِکات، سه ییریکی ئه م لا و ئه ولاي خوی کرد و بانگی
 کردم و بر دمیه حه و شه که يانه وه. گوتی: ”کوری جوان، ئه م
 ستیانه بنه و شه بیه به چهنده؟“ گوتم: ”۱۰ دیناره، خوشکی

بېرپىز، ھەلى گرت و، چوو پارەكەي بۇ ھىئىنام. ئىتىر پەرداخىك
ئاوى دايىه دەستم و، لەۋى دەرچووم.

كە ھاتمه دەرھوھ، دەستم كردىوھ بە ھاوار: 'دەى ژنانى لادى
وەرنەوھ بۇ سەتىان: شىن، سېپى، شەرابى. ھەموو رەنگىكىمان
لایه. گويم لى بۇ ژىنلەك لە دواوه بانگى كردى و، منىش كە
ئاپرم دايىھوھ، بىنیم ژىنلەكى تەپ پىرى تابلىي جوان. گوتى:
'گەنجىق، وەرە ژۇورەوھ.' كاتىك چوومە ژۇورەوھ، سى كچى
ھەبۈن. ئەوانىشى بانگ كرد و، بە خۆيەوھ چوار دانەيان لى
كېرىم. ئىتىر ئەو رۇڭە ھەر ئەو پىنج دانەم لى فرۇشتىن و
گەرامەوھ بۇ مالەوھ.

"ھەركە گەيشتمەوھ، لە دەرگاوه دايىكم گوتى: 'ھا عەبە، چىت
كىرىدەوھ؟ بايى چەندت فرۇشتىوھ؟'

"گوتى: 'وەلا دايىكە، مەمكى كچان و ژنانى ئەم ولاتە خۇش بن،
پەنجا دىنارم ھىتىناوهتەوھ.'

"دايىكىش بە پىكەنинەوھ گوتى: 'بەخوا خويىپىيت.'

"گوتى: 'سوپاس دايىكە، لە سايىھى خەباتى باوكمەوھ، خويىپىيش
كراين.'

"ئىتىر ھەموو رۇڭ ئەوھ پىشەم بۇو. بە ماوهىيەكى كەم
پارەيەكى زۇرمان كۆ كردىوھ.

"له نزیک شار مالیک ههبوو که باخچه یه کی گهوره یان ههبوو.
 چهند سهیرم دهکرد، له مالیکی ئاسایی نه دهچوو. وام ههست
 دهکرد ئه وه بەرپرسیکی سیاسى خاوه نیه تی. چونکه له و
 پۇزگارهدا تەنیا مالى سیاسەتمەداره کان و ئهوانهی ئەمۇ
 شۇرۇشمان پى دەفرۇشنه وه، ئاوا گهوره و خۆش بۇون. هەر
 جاریک بەھویدا دەرپۇيىشتىم، ژنیک دەھاتە دەرەوە و بانگى
 دەکردىم. زۆربەی سەتىانانە کانم ئه و دەیکرپىن. هەموو جاریک پىنى
 دەگوتىم: 'ئەم سەتىانانە زۆر نەرم و تايىبەتن.' بە قسەی خۆى،
 ئهوانهی له بازاردا ھەن وەك ئەمانهی دايىكم دروستى دەکردىن،
 مەمکى تىيىدا ئاسودە نىن. له راستىشدا وا بۇ، چونکە دايىكم
 زۆر بە سەلىقە وە دروستى دەکردىن. ژنیکى بالا بەرز و
 شىكشىوھ بۇو. مەمکى گهورەی ههبوو. بەلام نازانم بۇ
 ئەوهندە چاوبرسى بۇو، زۆرجار بە قەرز سەتىانانە کانى لى
 دەکرپىم. پەنگە ھۆکار ئه وه بۇوبىت كە ئهوانه ھەرگىز
 تىرپۇونيان بۇ نىھ و، دايىمە چاولە مالى خەلکى دەبرىن. ھەر
 بۇيە سەرانى سیاسەتى ئەم ولاتەيش وا نيو سەدەيە تىر
 نەبۇون و ھەر نارپۇن.

"پۇزگارىان بۇ جاریکى تر بەھویدا تىيپەرپىم و، دىسانە وە بانگى
 كردىم وە. ئەوهندە چووبۇوم بۇ مالىيان، ناوه كەم لاي ئاشنا
 بۇو. گوتى: 'عەبە گىيان، دوو سەتىانى جوانم بەرى.' گوتى: 'تۇ

درو دانه‌ی تریش قه‌رزاری. بینه پاره‌ی ئهوانم به‌رئ، منیش
پیت ده‌دهم.

”گوتى: باشە وەرە ژۇورەوە پارەكەيت دەدەمىن،“ کاتىك
چۈرمە ژۇورەوە و سەيرى مالەكەيم كرد، نەمدەزانى لە چى
بىروانم. دەيشەزمانى كە ئەوە ھەمووى پارەي دزراوى گەلە و
رەنگ بەشى منىشى تىدا بىت. لەسەر قەنەفەيەك دانىشتىم و
سېنىكەم بە سەيانەكانەوە لەسەر مىزەكەى بەردەمم دانا.
ئەويش دەستى هيىنا و تەوقەيەكى لەگەلدا كردىم. دواى
بەخىرەاتنم. گوتى: ”عەبە، چى دەخۆيت بۆت بىن؟“ گوتىم: ”ھىچ
ناخۆم، پارەكەم بۇ بىنە و، دەرقەم.“

”لەو كاتەدا كە بەديارمەوە وەستابۇو، دانەيەكى تریشى
ھەلگرت و، لەپىش چاوى مندا خۆى رۈوت كردىوە. سەيرى
كىرىم و بە نازىكەوە گوتى: ”عەبە گىان، ئەمە تۆزىك تەنگە بە
بەرم، بەلام لام جوانە. ئا وەرە لە دوواوه قۆپچەكىنام بۇ دابخە
بىزانە لىم دىت؟“

”منىش ئەوكاتە هەرزەيەكى شەھوھەتباز بۇوم. بە وينەي سەر
جامخانەي ئارايىشگاكانىش دەورووژام. وەلى يەكەم جارىشم
بۇ ژىنەك ئاوا لەو سرۇشته راستەقىنەي خۆيدا بىيىنم. بەلام
كانتىك بىرم كردىوە كە ئەمە ژنى سىاسەتمەدارىيکى بىئەرزىشە.
جا رەنگە بۇ خۆيشى كچى گەۋادىيکى ولاتىرۇش بىت،“

نه مکرده نامه‌ردی و هه‌ستام قوچه‌کانیم بق داخت. به‌لام
خوا هه‌لناگریت ئه‌ویش وەک وەفايەک لوتھی خۆی نواند و
هات زنجیرى پا‌نقوله‌کەی بق کردمه‌وه. جا دواى ته‌واو
بۇونمان دەزانىت چىيى كرد؟“

منىش گوتى: “عەبە چىيى كرد؟“

”گوتى: ‘بۇشى داخستمەوه. هاهاهاهاها.’ به‌لام له سەروھختى
ته‌واوبۇونمدا عارھقىيکى زورم کردىبووه‌وه، چونكە يەكم جارم
بۇ ئەو كاره بکەم. هه‌ستىك دايگرتبۈوم نەمدەزانى ئەوه
چىيە! گوتى: ‘ها عەبە، بق وا پەشۇكماۋىت؟’

”گوتى: ‘نازانم ... يا گۈوم دىت، يان دەمرم!’

”چونكە گوکردن خۆشترين ھەست بە مرۆڤ دەدات. بە
تاپەت له دۆلەت دەشته‌کەی مالى باوهگەورەم. وە مەرنىش
لەم ژيانه تالەدا باشترين دەستكەوته گەر پىيى بگەيت.“

گوتى: ”عەبە، مەبەستت چىيە له دۆلەت مالى باوهگەورەت؟“

گوتى: ”بۇھستە، دواتر بۇت دەگىزىمەوه.“

ئىتر گوتى: ”كاتىك ويستم بېرىمەوه. پىيم گوت: ‘پارەئى دو دو
ستىيانەيىش ناوىت. با ئەوه حەقى خۆفرقشىيەكەت بىت.’ دواى
ئەوه جارىكى تر بە ناوەدا نەچۈرمەوه. به‌لام ھەركىز لىنى

پەشيمان نيم. چونكه ئەوانه له وەتهى هەن وا سوارى ژيان و
فۇونتى ئەم خەلکە دەبن. چى دەبىت ئەگەر ئىمەيش جارىك
سوارى جەستەيان بىن و، وەكoo گاجووت لهشى بىنرخيان
بىكىئىن؟

”كەچى له سەر شاشەي تىقىيەكانى ئەم ولاتەوە ھەر ئەو
زنانەن خۆيانلى كردووين بە مەريەمى پىرۇز و بە رائەتى
ساختەي خۆيانيان خستووەتە چوارچىۋەوە و، ئەو خەلکەي
بى دەگەوجىئىن. بەلام ئەوانه جىڭ لە خۆفرۇشىك ھىچى تر
نىن. ھەركات بىتەويت بە دەستىيان بىنیت، لە خواردنەوەي
پەرادخىك ئاو سانا ترە. چونكه بەس من ماھىيەتىي
پاستەقىنهيان دەناسم و دەزانم لە مەعدەنى چ زېلىكىن! بەلام
من داخى ئەوە كوشتوومى كە ئىستاكەيش زۇرن لەو
گەمزانەي خۆيان بە كۆيلە و خزمەتكاريان دەزانن و شانازى
بە پەرسەتىيانەوە دەكەن. يەكىك بە دادە بانگيان دەكات و،
يەكىك بە خانمى فريشته و، دەيان و سەدانى تريش بە دايىكە.“

بەلى سروه گيان، گىرمانەوەي ئەم باسه با وەك تۆلەيەك بىت
بۇ ئەو گەووادەي بە ھۆى گۇرانىيەكەوە حاجى ستارى گرياند
كە تىيدا باسى لە سوخىمەي يار دەكرد.

ئىتر دواي ئەوە عەبە مەبەستى لە دۆلەكەي مالى باوه
گەورەشى بۇ پۇون كردىمەوە ...

گوتی: "دوای کوژرانی باوکم، ماوهی چهند مانگیک گه راینه وه بُو لادیکهی مالی دایکم. بهلام ئه و کات و هرزی هاوین بُو و، مالی باوه گه ورھیشم باریان کردبوو بُو دهشت. له وئی له ژیز سایهی که پریکدا ده ژیان. زور نه دار و دهستکورت بُون، بهلام چونکه هیچ در او سیئه کیان نه بُو و، که س نه دههان به سه ریاندا، دولنکی بچوو کیان له ولای ماله که یانه وه کردبوو به ته والیت. دهمه و نیوھ پر قیه کی دره نگ، فه رماندھیه کی بالای ئه و هایزبی باوکمی به کوشتن دا، هات بُو دیده نیی ئیمه. گوایه هاتووه دلن واییمان بکات و باسی پیر قزیه کانی شور پشی بُو ده کردین.

"بهلام دایکم ئه وهی بین و تبوم که ئه و زاته ناموباره که چهنده مرؤ قیکی کمه و، دهیناسی که چهند بین رخه. چونکه پیشتر بُوی گیرا بو ومه وه که جه نابیان له گشت شه رگه کاندا خوی دزیوه ته و بُوی ده رچووه. ناوه راسته قینه کهی مه غدید بُو، بهلام ناسناوه کهی له حیزبدا مه لا شاکر بُو. جا به در قزنترین پیاوی حیزب مه شهور بُو.

"که چی ئه و روزه هاتبوو خوی لی کردبووین به شور پشگیزیانی قیتنام. چونکه ئه وهی قیتنا میه کان کردیان بُو به رگری له هاتوی پایته خت، به ریبه رایه تی هقشی مین، تا میزوو مایت هر ده بیت باس بکریت.

”بې جۇريک باسى لە ئازايىي خۆى و داستانەكانى لەگەل باوكمدا دەكىد، عومەر موختار ھەر باوى نەمابىو.

”بەلى، مەلا درقى واى دەكىد، ئەگەر درق بىرايە بە موشەك، ئىستا درقىكانى ئەو ھىندى يەك كىشىور سنووريان دەبىرى. منىش ھەر وام دەزانى گۇو دەخوات.

”لە كاتەدا بىرى ئەو قىسىمى ئاك موحىسىنى عارەقىم كەوتەوە كە لە شار دراوسىيمان بۇو. ھەموو جار دەيگۈت: ”رۇلە، ئەگەر گورە بۇون و فيزى خواردنەوە بۇون، بۇ ھەر مەشروعىنىڭ كە دەيخۇنەوە، وا بىكەن مەزەكەى لە خۇرى بىت، تا ئەو يىش يادىنلىكى گەنجىتى خۇرى بىكەويتەوە و، بىكەرىتەوە بۇ زەمەنى لاۋىتىي خۇرى. بۇ نۇمنە عارەق با رازيانە و، شەرابىش با ترى مەزەيان بن.“

عەبە گۇتى: ”منىش لە دلى خۇمدا گۇتم: ”میوان ھەر لە ئەزەلەوە شىكۈرى خۇرى ھەبووه و پىويسىتە رىزى لى بىگىردىت.“ بۇيە بىيارمدا بۇ مەلا شاكر كە خۇرى مەست كىدبوو لە درق، بىم بە ساقى و خزمەتىنلىكى باشى بىكەم. لەر دۆلەئى كە باسم كرد ... مالى باپىرم كىدبوويان بە تەوالىت. باوه گەورەم ئەو قنهى خۇش بىت، گويمەكى كىدبوو، تۇرى شۇوتىيەكى تىا شىن بۇوبۇوھوھ. ھەموو جار كە دەچوو بۇ ئەو دونيا پەلە فانتازىيە ئەو دۆلە، ئەو ئاوهى لە پىويسىتىي خۇرى

زیادی دهکرد، دهیکرده بئنی. تا واى لئى هات شووتیه کی گرت
هیندەی يەک سەرینی لادىي خۆی راکىشابۇ. جا زۇر دلى
پىئى خۆش بۇو، دهیگوت: 'كۈرم، مالى سېپى بۇ رۇڭىزى پەش.
مرۇققىش وەک سەمۇرە دەبىت دايىمە خۆى بۇ داھاتۇو ئامادە
بکات.' منىش لە خەيالى خۆمدا گوتىم: 'بە خوا رۇڭىزگار لەم
پەشتىر نابىت و، لەم شووتىهش باشتىر نىيە بۇ مەزەكەی مەلا
شاكر.' چونكە له وەتهى هاتۇوه وا گۇو دەخوات و، پىيوىستە
مەزەي خواردنەكەيشى هەوئىنى هەمان شت بىت. چونكە كاك
موحسىنى عارەق واى فەرمۇوه، چۇن دەبىت قىسى بشكىت؟

"ئىتر چوم بۇم ھېئنا و، خستمانە بەر دەستى. شاكرە ئەفەندى
ھيندە بە چىزەوه دەيخوارد، جارجارە دەستى بە سەمەيدا
دەھېئا و دەيگوت: 'بە ژيانم شووتىي وا شىرنم نەخواردووه.'
منىش لەئىر لىۋوه دەمگوت: 'ئەى نۆشى گىانت بىت، كاك
مەلا.'

"جا ئەم شاكرەي باسى دەكەم، زۇر پىاوىيىكى بىناموس بۇووه
گوتىان كاتى خۆى كچ و دايىكىيىكى زۇر جوان لە لادىيەك
دەژيان. پىكەوه رەنجلەرىيان دەكىد تا بىزىويى ژيانيان پەيدا
بکەن. سەرقالى پىننى باغەكان بۇون تا لە بەرانبەردا بېلە
پارەيەك كۆ بکەنهوه و بە سەربەرزىيەوه پىئى بىزىن. بەلام
كاتىيىك ئەم نامەلايە ئاشنایان دەبىت، تەعدايى ناموسىيان لى
دەكتات. بەلام ئەوان بە هەموو تونانى خۆيان ئەوه رەن

لەکەنەوە. سەرەنجام شەویک بە سەریاندا دەدات و چى خراپە
 هېیە لەگەلېداندا دەيکات. هەر لە ئازارى جەستەوە تا
 دەستىردىن بۇ حەيا و كەرامەتىان. ئىتىر ئەوانىش سکالاى ئەو
 ھەموو نامەردىيە لەگەلېداندا كرا بۇ، دەبەن بۇ لاي پىش
 سېيەكەي ئاوايى و، وەك خۆى ھەموو شتىكى بۇ دەگىزپەنەوە
 كە مەلا چى بەرانبەر كردوون. ئىتىر ئەم دەنگ و باسە بلاو
 دەبىتەوە و دەگات بە شار. لەۋىدا پياوېكى زەنگىن و خانەدان
 بېرىار دەدات بۇ سبەي بىروات بىانھىنىت بۇلای خۆى و، لە
 ھامان كاتىشدا شويىنېك بۇ حەوانەوە يان ئامادە بکات و، لە
 يېكىك لە كارگەكانىشىدا بىانخاتە سەر كار.

”بەلام بە داخەوە ... كاتىك بۇ بەيانىكەي دەپروات بۇ
 لارىكەيان. دەبىنېت ھەردوکياب شەللى خوين كراون و، وەكۈو
 يېڭىنگ گيانيان كون كون كراوه بە فيشهك. دواى ماوهىيەك
 ئاشكرا دەبىت كە ئەم مەلا شاكرە ئەو كارەي كردووھ و بۇوھ
 بە جەللادىيان.“

”بەلام عەبە دەيگوت: ”سويند بە گياني باوكم، ئەگەر ئەو
 پۇزىھى هات بۇ دىدەنیمان لە مالى باوه گەورەم كە دلىنام
 مەبەستىكى خراپى ھەبووھ و، رەنگە جوانىيەكەي دايىم ھۆكار
 بۇوبىت بۇ هاتنى. ئەگەر ئەوساكە ئەم بەسەرەتەم زانىبا،
 دەبوو ھەر لەۋىدا وەكۈو سەگ بىتۆپىئىم.“

دەیگوت: "گەر لە ژیاندا بەمێنم، تەنیا بۇ تۆلەی ئەو كچ و دایكە دەمێنم و، دەبىت نەھىلەم ئەو خوئىنەيان وا بە ئاسانى بەفېرىز
بىروات."

دەزانم سروه گیان، رەنگە زۆر لە باسى چوونى خۆم و ئەو
عىشقاھى لەنیوانماندا ھېيە دووركەوتىمەوه، بەلام من ناتوانم
ھىچ باسىك لە نیوھدا جى بەھىلەم. تەنانەت ئەو پاستىيانەيشى لە
چىرۇكەكانى نىئو ئەم نامەيەمدا ھەن، ئەگەر تەمەن پىگەم
بدات، دەبىت پۇزىك بۇ دنیاي بىگىرمەوه كە ئىمە كىيىن و
بەرھەمى خەباتمان تا كويىي بىرىدىن؟ بۇيە ھەرگىز لۆمەم مەكە
كاتىك ئەم باسانە دەھىنەوه بۇنىئو دىرەكانى دلدارى، چونكە
عىشق بەوه تەواو نابىت ھەر باس لە جوانىي يەكىن بىكەين و،
بىر لە پىكخىستنى ژۇوانەكان بىكەينەوه. دە ئاخىر ئەو عاشقانەي
تەنیا لە بىرى خۆياندان و، تەركى غەمى عالەم دەكەن، تەنیا
مرۇقىيەن و ھىچى تر.

بەلكو ئەوهى عىشقاھى يان تەواو دەكات، پەيىردىنە بە كۆى
مرۇقايەتى. واتە لە ھەر شوينىك دلىك ژان بکات، ئەوانىش لاي
خۆيانەوه ھەست بە ئازارەكەي بىكەن. لەكويىدا سكىك بىرسى
بۇو، ئەوانىش بە ھەمان جۆر تەركى خواردن بىكەن. دەي
ئەگەر وا نابىت، جىاوازىيمان لەكەل ئەو ھەموو بەرپرسە
ھىزىانەي سىياسەتدا چى دەبىت، كەوا بۇ خۆيان لە بەرزىرىنى

کوشک و ته لاردا ده زین و، خەلکانیتکیش هەن نیانە کە ژەمیک
بە تىرى نان بخۇن.

من تا دەمرم چىرۇكى ئەو ژۇنم بىر ناچىتەوە. كاتىك رۇزىك
بەر لە جەزنى قوربان دەچىت بۇ قەسابخانە و دەلىت:
”قوربان، ئەگەر ھەتە كىلۆيەك ئىسقانم بۇ بىكىشە.“ بەلام كاكى
قەساب پىيى دەلىت: ”خۆگە زووتر ھاتبایت، چونكە ئىستاكە
خەلکى فيئن بەيانىان زوو دىن و بۇ سەگاكانىان دەيىھەن.“

بەلام كاتىك دەبىنېت ئەو خانمە دەست دەكات بە گريان و بە
نائومىدىيەكى زۆرەوە جىيى دەھىلىت، ئىنجا تىدەگات کە ئەو
ئىسقانى بۇ مندالەكانى ويستووھ کە ئەو بە سەگ ناوى بردن.
تا ئەگەر بۇ خواردىش نەبىت، سېھى مندالەكانى بۇنى بکەن.

بۇيە كاكى قەساب بە شكۇوه بانگى دەكات و، عەلاڭەيەكى پر
لە گۆشت دەخاتە دەستىيەوە و پىيى دەلىت: ”گەر نەمبوريت، تا
دەمرم خۆم و مندالەكانم سزا دەدەم و، ناھىلەم تا لە ژياندا بن
تامى گۆشت بکەن.“

جا عىشقيش ھەر وايە، سروھكەي من. مەرقۇ كاتىك دەكەويتە
نىيۇ عىشقاوە، دەبىت مىھرەبان بىت. دەبىت لەو باسە دووبارانە
دەرچىت کە مەرقۇھ ھەرزەكان بۇ يەكدىي دەگىرپەنەوە. بۇيە
دەمەويت من و تۇ، نمونەي دوو باشتىرىنى دنیاي سۆز بىن. بۇ
يەك بىزىن و لە خەمى ئەوانى ترىشدا، ئەگەر پىيوىستى كرد،

بمرین، چونکه واتا راسته قینه کهی شورش لای من ته نیا ئەوه
نییە چەکىك بخېيە شان و بەو كەڭ و كىوھدا خۆت وىل
بىكەيت و، نەزانىت ئامانجىت چىيە. بەلكو له پال ئەمەرا
خەباتىكى تر ھەيە كە من بە خەباتى سپى ناوى دەبەم. بۇ
نمونە، دەستگرتنى پىاۋىيکى نابىنا، گىرپانە وەي ژيان بۇ كەسىك
كە نا ئومىدى كوشتو وېتى، بەرگرىكىردىن له مافى خەلکانىك
كە پىويستيان به تواناي تو ھەيە، باشبوون له گەل
دراوسيكانت، راستگۈيى لە پىشەدا، بەخشىن، مىھرەبانى،
ويژدان ... تا دەگات بە گشت ئەو چالاكىيە مەدەننیيانەي لە پىناو
مرۆقا يەتىدا رېك دەخرىن.

ئا لىرەدا دەمەويت ئەوهت پى بلېم كە من بۇيە دەگەرېمەوه بۇ
شار، تا جى نەمىنم لە هاوارى ئەو خىزانە ھەزارانەي كە
شارەوانى دەيەويت كەلاوهكانيان به سەردا بروخىنەت. بە
بيانووی ئەوهى ئەو پارچە زەويەي ئەوان تىيدا نىشته جىن،
دەيکەن بە پارك و ژىنگەي شارى پى باش دەكەن. لە كاتىكدا
ئەو ھەموو گرد و تەپۋلكانە ھەن كە ھەر يەكەو گەۋادىكى
سياسەتمەدار، بىئەرزىشىكى وەكۈو مەلا شاكر داگىرى
كىدوون، بەلام كەس ناویرىت بچىت بە لايانەوه.

ئەوان كۆمەلىك دەرددارى دەستى سىتەمى ئەم رۇڭارەن
رەنگە كەم كەس ھەبىت لىيان تىېگات. بەلام من نا، چونكە
لەنیوياندا ژياوم. مەبەستم لە كەلاوهكانى خىلانە كە دوايى

شههید بونی باوکم له گال دایکمدا تییدا ده زیاین. به لام و هک پیشتر باسم کرد، که دایکم مرد، ئیتر نه متوانی له نیو ئه و همو يادگاريانهدا بميئنه و که بؤى جى هييشتم. بؤى دواي ئه و ده رويشتم له سايىه دیوار و كه لاوه چوله كان و مزگه و ته كاندا ده ماماوه. تا رقزىكىان که له برساندا به سه ر سندووقى بؤيا غەكانمدا که و تبۇوم، گەنجىك هات و بانگى كردم و گوتى: "ھەسته پىاو، ئەمرق داوهتى منيت." ھەرچەندە زۆر ئىنكارييم کرد، به لام ئه و له و کەسانه نه بۇو وا به زووبيي جىم بھىلىكت. تا و هک ئه و هى لە نامەكانى پىشۈرمدا بۇم باسکردىت، پې به دل ھيوا بخوازم کە جاريىكى تريش پىيم بلېتە و، به لکو لە گەلپىدا بېرۇم. ئىتر بىرمى بق چىشتاخانە يەك و نانىكى باشى پى دام. دواي ئه و ه چۈوين بق چاخانە يەك و کە و تىنە باسى ژيانە و، من ئه و هندە به قوولى لە بارەي رقزگارى خۆمە و بۇي دوام، ھەر لە باسى شەھيد بونى باوکم و، مردى دايكم و، لە دەستدانى گەلاو، رقزانى زانكۇ، مانه و هم له نیو شە و بېيەزەيىه كانى شار و، رقزگارە جەللادەكانى ژيانم، سەيرم كرد چاوه كانى پېپې بۇون لە فرمىسک و، ھەرچەند دەيويست دان به خويدا بگرىت، به لام نه يتوانى و دەستى كرد به گريان.

لە راستىدا مە به ستم نه بۇو به زەيىي پىمدا بېتە و، چونكە من ئەھلى پارانە و نوزانە و هى بەر دەرگاكان نه بۇوم. به تەمەنى خۆم دەستم لە هىچ كەسىك پان نه كردو و هتە و ه. به لام ھەمىشە

شاد دهبووم کاتیک سکالای دلم بق که سیک بهیان بکه م که لیم
تیگات. بؤیه دوای ئوهی ئه و گنه نجه ئاشنای ئه و هه موو
مهینه تی و بیکه سیه م بوو، پئی گوتم که مالیان له ده روهی
شاره و، له ئاواییه کدا ده زین به ناوی باران. ئاره زووی کرد
برؤم له گه لیدا و ماوهیه ک میوانی ئه و بم. گوتیشی که ئه وان
سەرقالى ئازھل دارین و، ئه گەر حەز بکه م ده توام لە وئی بیم
بە رەنجلەریان.

دوای ئوهی رازی کردم و له گه لیدا چووم، نەک نەبووم بە
رەنجلەر، بە لکو زیاتر له کورپیکی ئه و ماله سەیر ده کرام و،
بووم بە خاوهن مال.

دوای چەند مانگیک مانه وهم له و لادییه، عاشقی کچیک بووم
سروهی ناو بوو ... بە لئى، سروه. کیزه شۆخە کەی پووره
ئامین. ئەی هەزار جار فیدای ئه و دله هەشت دۇنمیهی بم. ئەی
بە قوربانی فەرھادیش کە تۆ و خانه واده و ئەم لادى جوانەی
پئى ناساند م.

بؤیه ئىستا نازانم چۈن مالئاواییتان لى بکه م؟ بە کام چاو بق
جىھىشتىنان بگرىم؟ چۈن كۆتا جار ئەم هەموو ئازىزەی کە
لىزه ناسىمن و عاشقىان بووم، له باوه شىمدا جى بکەمە و
سپاردهی خوداييان کەم؟

بەلام گیانم! هەی لەتاو عىشقت بە هەزار رەفح بىرم. ئىتىر
پەنلى سەبرىم پچرا و، چىتىر ئەو سىتەمەم پى هەزم ناكرىت كە
لەشاردا يەخەى ئەو خەلکەى گرتۇوە لە كەلاوهكانى خىلاندا.

دەزانم ئەگەر نەگەرپىمەوە دايىكم لۆمەم دەكەت، چونكە من
كۈرى پىاوىتىك نىم دۆستەكەنام لە نىوهى رېدا جى بېھىلەم. دەرەقەم
ئەوان كەسانىتىكى داماو و فەقىر حالىن، كەم كەسىان تىدا هەي
خويىندەوارىيەكى باشى هەبىت و بتوانىت لەسەر سەكۈى
نارەزايىيەكانىيان بەرگىريانلى بكا و سكالا و داوا كانىيان بکات
بە نۇوسرابۇ. بەلى، ئىدى من ئەو كارە دەگەرمە ئەستق. بۆيە
ئەگەر بەمىن، يەكەم كار كە بىكەم گەرانەوەمە بولاي تۆ و،
ھىنانى ئەلقلەيەكە بۆ پەنجەكانت. ئەگەر نا، چاوى تۆ خوش.

دە ئاخىر سەختە بىينىت لە نىشتىمانەكەى خۆياندا كەسانىتىك
سەرگەردان و ئاوارە بىرىن و تۆش هىچ نەلىتىت. سەختە ئەوە
بە رەوا بىزانتىت بۆ چاندىنى چەند نەمام و گولىتىك، رەگى ژيانى
دەيان خىزان لە بىنرا ھەلتەكىنن.

من لەوەتەي ھەم، ئەوەم بىستۇوە لە تەواوى دنیادا گولەكان
بۆ خۆشكىرىدى ھەناسەي مەرقۇقەكان دەچىنن. بەلام سەيرە،
لىرىھ والەپىناو گولەكاندا ژيان لە مەرقۇقەكان دەسىپىنەوە.

که چی دهشیانه ویت ئه و پارکهی دروستی دهکه، ناوی لی
بنین "پارکی ئازادی." ده ئاخر ئه و گولهی له جىی ژیانی
مرۆقیک دهرویت، ده بیت جوانی لەکویدا بیت؟ ئه و بونهی که
دهيدات به سروشت، چون ده توانيت ئارامى بادات به روحى
پەپولەكان؟ ئه و چ ژینگە يەکه ياران که به سەرگەردانى
مرۆقەكان خوش ده بیت؟

ئەمە رېک له و فيلمه ده چىت، که له شانقى گۆرستانە كان
نمایش ده كریت، کاتىك لەسەر گۆرى هەر مردوویەك دىن و
کۆمەلېك گول ده روینن. ده ئاخر به مردوو چى به گول
دايپۇشنى يا به ئاوى باران بىشۇنەوھ؟ به عەتر بۇنخۇشى كەن
و به دەنگى بولبۇل تەلقىنەكەی بخويىنەوھ؟

بەلام وا دياره ئەوانىش دەيانە ویت ئەم ولاتە بکەن به
گۆرستان. چونكە دلىنام هەر لېقەوماۋىك له و كەلاوانەي
خىلاندا وەدەربىرىت و چارەيەكى بۇ نەدقۇزىتەوھ، هەر لەۋىدا
ژيانى خۆى دەنیزىت و، ئەوهى دەمەنیتەوھ له لەشىدا تەنبا
وھك پەيکەريکى بىرپۇحە و، زىاتر له مردوویەك ده چىت تا
زىندۇو.

چونكە من باوهەرم وايە: مردووەكان هەر ئەوانە نىن کە لەنیو
گۆرەكاندا نىڭراون. مرۆقىك كە لەپىناو راوكىرىدى لەتى ناندا
گشت تەمەنى خۆى به شۇستەكان سپاردېتىت، مرۆقىك كە لە

پیشتمانه که‌ی خویدا ده رگایه کی نه بئ تا ئیواران بؤی بچیته وه،
لانه بکی نه بیت خهونه کانی تیا ببینیت، کوچه‌یه ک شک نه بات
یارگاریه کانی مندالی بیتیت پیش چاو، ئا ئه مه مه زنترین واتایه
بؤ مردن. شکودارترینه بؤ پیتاسی عه زاب.

بؤیه وا دیتھ پیش چاوم که ئه و گول و نه مامانه‌ی له و پارچه
زهويه‌دا دهیانپروین و، به هؤیه وه سه‌دان خیزان ئاواره
دهکرین، زیاتر له گولی سه‌ر مه زاریکی گهوره ده چن، نه وه ک
ئه وه ئه وان پیتی ده لین پارک.

راسته ئه وه مولکی گشتیه و تاپۆکه‌ی به ناوی
شاره وانییه وهیه، به لام ئه و خله‌که‌ش بؤ ئه وه نه چوون تا
داگیری بکه‌ن. به لکو وه کوو قۇناغیکی راگوزه‌ر له ویدا
گىرساونه ته وه و، ئه گه‌ر چاره‌یه کیان بؤ بدۇززیتھ وه، هەرگىز
ئىنكاری له مانه وه يان ناکه‌ن.

گیان و دلّم ... نامه ویت دلتەنگی من بیت و نیگەرانی بارودۇخ
بیت. چونکه من ده میکه له تەنیایی راھاتووم و ده زانم چۇن
بەرهنگاری دەبمە وه. به لام ئه وهی لەم چوونەم دلتەنگم دەکات،
تەنیا ئه وهیه که ئیتر کی نامه کانی فەرھاد به نازھی پۇورزات
بگەیەنیت و، نامه کانی ئه ویش بەھینیتھ وه. مەگه‌ر فەرھاد بؤ
خۆی ئه و کاره بکات و، له جىگاي خۆی باوکی بنىریت بؤ لای
رانه کانی.

چاوه‌کانت،

واته ههردوو چاوه‌کانت

پونتر بلیم: چاوی راست و چهپت

ههـر گـهـشـ بـنـ وـ،ـ ماـچـیـانـ دـهـکـهـمـ

مالـئـاـواـيـيـتـ پـيـ دـهـلـيـمـ،ـ ئـازـيزـ

سواره

بە گیانت قەسم، لىو رېزى ئەشکەم

لە غەمنى چۈونت، سوارە

دەبىت بىدەم بە دەريا، بە باران، بە كانى

بە ئاونگى تەپى سەر گەلائى نىو بەيانى

فرمىسکەكەنام لە دواى چۇنت.

دەبىت لە گشت شويىنى بە دوايدا راکەم

لەنئۇ شاخان، لەسەر سەرين، لە ئاسمانى بىيىنى خوا

لە دارستان، لە لادى و لە شار،

لە تارىكى و نئۇ چىنگى با ... باشىيەكانت

وھک بەھار هاتى و پايزانه پۇيىشتى، گيام. بە وەفات قەسەم،
بە گيانت سويىن، ھيلاكم ... زۇر.

من لەدواي تۆ سەرگەردانم. ئەي بە لەيلاي ئەو دلە
مەجنوونەت بىم. ئەمە چ بريىنچ بۇ خستتە گيام؟

درۆ ئەوھىي باوهپ بە چۈونت نەكەم و، راستىش ئەوھىي كە تۆ
دەرپۇيت. بۆيە لىرەدا درۆ جوانلىقىنە لاي من.

لە هيجرى تۆ، بە خودا ژيان تامى دەبرېت. ئىدى كى چارەي
دەردم بکات سوارە؟ بەلام پەنگە چارەنۇوسى من وا بىت،
ھەر گولىك دىتە باغم، نامۇيە بەم ھەوارە. بەلام ئەي ئازىزى
لە گيامدا نۇوستۇو، ئەي دوا پىكى كاسەي لىيۇم، ئەگەر ھەر
دەرپۇيت چاوهكانتىم بۇ جى بەھىلە. دە ئاخىر چاوهكانم دواي ون
بۇونت گريانى زياتريان دەۋىت.

ئەوھندەم خۇش دەۋىت ... ئەگەر ئەزدىيەيش لە دلتا بىت،
دەيکەم بە مال. ئەوھندە پەرىشانى سەفەرتىم، كەسم، تەنانەت
يەك چركە دواي مالئاوايىت لام دەبىت بە سال.

ماچت دەكەم، ئەگەر لىيۇھكانت ئاگرىش بن، ماچت دەكەم. يادت
دەكەم، ئەگەر يادەكانت وەكۈو فيشەك كاسەي سەرم دابىئىن،
ھەر يادت دەكەم.

ئەی پالهوانى دىرى سىتم، ئەی جەنگاوهرى شەرگەي نادارى،
ھق مەسيحای خۇنە ويستى سەردەم، من دەمەويت لەگەل تو
بم، عاشقانە لەگەل تو بىم.

جىئم مەھىلە ئەى لووتکەي جوانىم. من بە توانەوھى كىۋەكان
رېانەھاتووم. جىئم مەھىلە ئەى غەريپەكەي كەلاوهكانى خىلان،
من بە دەردى چۈونت موبىتەلام.

ئەى پەلكەزىپنەى لە مندا ھەلاتتووى دواى بارانى شادى، رەنگە
تائىستا نرخى تۆم وەك ئەوھى ھەيت نەزانىبىت، چونكە لەلام
بوویت، بەلام ئىتر نا!

رەنگە تائىستا بە كول بۆت نەگريابم، چونكە لەلام بوویت،
بەلام ئىتر نا! رەنگە تا ئىرە لە دلەمدا ھەر سوارەيەكى تەنبا
بووبىت و بەس، بەلام ئىتر يەك دنيا كەسى لەلام. ئىتر نا،
گيانم نا.

ئەى لە دلەمدا ناسكترين شووشە، تو خوا مەھىلە نىشان لە
سینەم بىرىت فېشەكى دوورىت.

لە ئاوابۇنى خۇرى دل رېانەھاتووم. سېپىدەكان بىگەرپۇھ بۆلام،
كۆتى من. چونكە تو دەستكەوتى تەواوى ئەم ژيانەميت،
ئىدى چۈن دەستبەردارى ئەو رەنجهم بىم، ئەى خۆشخوانەكەي
سەر مالى من؟

خۆشم ده ویت ... به مهودای دووریی دلت تا دلم.

بە گیانی ئامەی دایکم، بىرە حمانە عاشقت بۇوم، ئەم
چەو سىئەرى جوان.

ئا من چ ناشرينىك بۇوم سوارە، كە وا دەرقىت و جارىكىتىر
سەيرم ناكەيت؟ من چ خوين تالىك بۇوم كەسم، كە ئىتىرلى يولە
كانى ليوم ناخەيت؟

بزانە ئەو رۆزە خودا رۆحى خستە گيام، ئەو رۆزە بۇ تو
هاتىتە ژيانم. بەلام ئىستا كە تو دەرقىت، مردن ھەر ناوى
نەماوه، ھىنده لەم چۈونەت نىگەرانم.

من ئىتىر سەر بىنېمە سەر شانى كى تا گۇرائىم بۇ بلىت؟
گوارە كانم لە سەر شانى چ پياويڭى تر لە دلخۆشىدا لە رەيان
بىت؟

ئا خر لەم دوا لە خەمى ناسكىي كىدا گول بىرم؟ لە گەل كىدا
شۆستەي درىزى شەوهە كانم تەي بکات خەيال، كاتىك تو دوور
بىت و، منىش دلشكارىكى ويرانەمال؟

نازانم ئەم عىشقا بۇ ئەوهندە نامەردە، تا خەندەيەكت بىن
دەبەخشىت، گريانە كانى هەزار قامچىت لى دەدەن. تا دوو
ئەوين پىكەوە گرى دەدات، هەزار بەندى دل دەپچەرىنىت و
لىكىان دەكات. كەچى سەيرە ھەر خۆشمان دە ويت!

به پئی خۆمان بولای ده چین، لئی ده پاریینه وه و، بۇی
 دەکەوینه سەر چۈك تا يەکىن لە مورىدە كانى خويمان
 پېشکەش بگات، شانا زى دەکەين بە ھەموو ئەو عەزابانەي
 پیمان دەدات، بە گشت ئەو شەوانەي خەونە كانمان بىدار
 دەگات، جارى وا ھەيە ئەوەندە نائومىت دەبىن تىيدا، ئەوەندە
 بىحالمان دەگات، كەچى زاتى ئەو ناكەين نەفرەتىكى تى
 بگىن، بويىرىي ئەوەمان نىيە بۇ چركەيەكىش لئى دوور
 بکەوینەوه. چونكە بۇ خۆى ھەم دەردە و ھەميش دەرمان.
 وەك كىشانى جگەرەي دەستى ئەو پياوه وايە كە سوور
 دەزانىت سىنهى وىران دەگات، بەلام تا نەيكۈزىت،
 دەستبەردارى نابىت.

بەلى سوارە گيان، منىش لهنىو عىشقى تۇدا وەك تليا كىيەك
 وام كە لىت دوور بىم، بىحال و سەرگەر دان دەبىم. كاتىكىش لە
 بەر دەستىمدا يت، پىت ئارام دەبىمه وە. چونكە من پىم وايە
 سادەترىن پىناسەي عاشقبوون ئەوەيە: "ئەگەر ھەزار دەردى
 پىوه بىت، ئالوودەي خۆيت دەگات. تەنانەت ئەگەر مىدىن بىنىتىه
 بەر دەرگا كەيىشت، ھەميشە وەك موبىتەلايەك فەرمۇسى لى
 دەكەيت، دەلىي وەرە و رۇح سەد جار بە فيدات."

بۇيە منىش دەلىم: لە ھەر كۈي بىت، لىزە يا ئەو پەپى دەنیا،
 دوور بىت يا نزىك، لە باوهشى راستەقىنەي خۆمدا بىت يان

خه ياله کانم، له ته نیشت خومدا له سه رینی جيگاکه م بنوویت
يا خه ونه کانم، من هه ر ئاشوفته حالي تقم.

به لام گيانه که تو ده زقيت، هه وره کانى ئاسمان هاوار ده کهن
و، دين چاوه کانى من ده کهن به مه نزل. خنه نجه ره کان
ده يانه وييت ليويان له خوين سوور بکهن و، سينه يى من داوا
ده کهن.

ئه وه تانى دلم و هکوو کانى خه ريكه ده ته قىت. خودا ئه و رۇزه
نەھىنىت تو له نىويدا بخنكىت.

ئاگه دارى خوت به، كەسى من. چونكە به خيلان زۆرن چاويان
بەم پىگايە هەلنايە با نەكە ويته بۆسەي جەللادانه وە، ئازىز.

بېرىق سپاردهي خوا و دلم بىت

تا دىيىته وە، من بىحالىم ده لا و يىنمه وە

زوو بگەريوھ، ئەي ده واي من

سرۋە

سەرى ساڵ، ئاوايى باران

فەرھاد: "ئاخ ئەمە چ ژيانىكە، نازە؟ هەر دەلىت نويزەكانى نەنكمە ئەوهندە لەنىيىدا كەوتىنە سەرچۆك، تا لىمان بۇو بە خودا. مەگەر تەنیا دواى مردن بتوانىن پىيى بگەين و، بە دىدارى شاد بىنەوە."

نازەنин: "نا. فەرھاد گيان، ئەم ژيانە ھەرگىز لە خودا ناچىت، چونكە رۇڭ نىيە نەمانكۈزىت و ھەناسەكانمان نەبرېت. كەچى دواى ھەر زىندوبۇونەوهىك، دەبىنин ھەر جەللادەكەي جارانە و وەك فيشەكىيىكى وىيى دىت و بەر سىنەمان دەكەويتەوە."

فەرھاد: "زۆر لەم سەفەرەي سوارە نىگەرانم. دەترسم سەگە بىيەزەيىه كانى سەلیم خان، يان بە كرييگىراوهكانى خادم شا لەپاي ئەو داكۆكىيەي لەو خەلکەي دەكات، چىتر فرسەتى مانەوهى نەدەن لە ژيان. چونكە ئەوان ھەميشه تىنۇون بە

خوييني ئهو مەردانه‌ي کە نايانه‌ويت وەك ئەوان بە شەرمەوە
بزىن.“

نازەنин: ”من تا ئەمشەو سوارەم وەك خۆى نەناسىبۇو، بەلام
کاتىك سروھ كۆتا نامەي بۇ خويىندەوە، ئىنجا تېگەيشتم كە
ئەم كورپۇچ دنيا يەكە لە جوانى. چ شانا زىيەكە بۇ خۆشۈستەن.
سروھ لە تاو ئەم جىھىيىشتەنە زۇر بىچال بۇوه. گومانى زۇر
خراپى دەبرد. بۇيە تکات لى دەكەم مەھىلە سەركىشى بە
ھەلوىستەكانىيەوە بکات. ئەگەر ھەر دەپروات، با شىستانە نەچىت.“

فەرھاد: ”تۆ دەلىيىت چى، نازە گيان؟ سوارە ھەرگىز لەو
مرۆقانە نىيە بە مەزاج بېرىار بىدات. ئەگەر وەك من ئەو
بناسىت، تەنیا ئەو دەلىيىت كە منىش بگەرپىمەوە بۇ شار و
شانبەشانى ئەو لەو رېگەدا خەبات بىكەين. چونكە ئەگەر من
ھىچ نەلىم و توش ھىچ نەلىيىت، سەرنجام بىدەنگى كاسەي
سەرمان دەخوا و، دەبىت تا ئەبەد يەخسىرى دەستى سەمى
ئەم رۇزگارە بىن.

”بزانە گيانم، ئەگەر من چراى بىرم لەم تارىكىستان
دانەگىرسىتىم و، توش بە خاموشبوونم دلخۆش بىت. كۆتا جار
لەنئۇ مىحنەتى ئەم شەوھ رەشانەدا ھەموومان ون دەبىن. بۇيە
بەو بۇنەوە منىش بېرىارم داوه ئىتىر لادى جى بەھىلەم و بىمەوە
لە ھەفتەنامەي ئەويندا كار بىكەم. چونكە ئەگەر ئىمە نەتوانىن

لەپىناو مەرقۇھەكاندا بجهنگىن، چۈن دەتوانىن بىبىن بەو مەرقۇھەى
مەرقۇھا ئىتى شەرم لە بۇونمان نەكەت؟

”ئەوهەتانى وا بۇ حەوت سال دەچىت من شوانكارەي ئەم
ھەوارەم. جارى وا ھەبووه لەپىناو موبىتلابۇونى مەرىكىم
بەدەست دەردىكەوھ، لە ناخى دلەوھ گریاوم. بە دەيان شەو
لەپىناو پاراستنى ژيانىاندا تا سەھەر ھەر بىدار بۇوم، نەكا لەم
ھەوارە پەھوھ گورگىڭ بىن و لىيان بىدەن. دەي كەواتە چۈن
بتوانم ئەوھ بىيىم كە لە شاردا ئەو ھەموو خەلکە بە مەر
كراون و، گورگەكانى سىاسەت تىيان بەربۇون و، منىش ھىچ
نەلىم؟ دەي پىيم بلى چۈن بتوانم؟!

”ئاخىر چۈن ھەدا بىدەم، پىنۇوسەكەي دەستم لال بىھەم و
نەيھىنە گۆ؟ بۇ مەگەر ژيانى كى ئەبەدى بۇوه تا ھىيى من
ئەبەدى بىت و، بۇ لەدەستدانى سل بىھەمەوھ؟“

نازەنин：“دەزانم گيام. تۆ لە رەنگى زەردى كفنه كان ناترسىت
و نەترساویت. لە تەنبايىي نىئو گۆرەكان باكت نىيە. لە بەخشىنى
سەرت بە كىلەكان خورپەيەك نايەت بە دلتا. لە راستىدا منىش
وام، بەلام ترسم لە ژيانى پر مەرگەساتى بىتتىيى ھەيە. بۇيە
دەلىم كە ھاوارى تۆ لە ھەر كويىيەك بىت، گەرووى منىش لەو
مەيدانەيە. فرمىسىكى تۆ لە ھەر چاوىك بېرىت، چاوى منىش
كەنارى ئەو پىلۇھىيە. بۇيە لىنაگەرېم بە تەنبا يەك ھەنگاۋ

بنیت. لیزهوه هاو سه فه ری گشت چوونیکت ده بم. ته نانهت
ئه گهر بونیو کلپهی ئاگریش برقیت، من هه ر له گلتا
”دەمینمە و ھ.“

فەرەاد: ”ئەی ۋىنۇسى ئاسمانى ئەم ئەوينەم، من نامە وىت پىي
هاتتى لى بىرم. جا ناشمە وىت بە ھۆى منهوه بىت. ئىنجا
دەشزانم ئەم پىگە يە. چەند بۇ من سەختە، دە ھېننە بۇ تو.
چونكە لەم ولاتەدا ژىبۈون ھەر لە خۆرپا عەزابە. جا ئەگەر
بچىتە دىنايى ياخى بۇونە وە، ئەوە ھەر مەپرسە. بەلام خۆ^ن
ناكىت تا ھەتا يە ژنان باكىان بە وە ھەبىت كە بقەى كلىتۇر
سەورداريان بکات. نابىت چىتىر ھەر وەكو مەكىنە يە كى
خستنە وە مەندال ئىشيان پى بىرىت. چونكە تا ژن ئازاد
نەبىت، ئازادى بە مردوو يى لە دايىك دەبىت. ھەر كۆمەلگا يە كى
ھاوارى بويىرىي ژنى تىا نەبىسترىت، گەر دۇون لە ئاستىدا
خۆى كەر دەكات.

”من ئەم ژيانەم وەك ماشىنىك دىتە پىش چاو، ئەگەر ژنان بۇ
خۆيان تىيدا نەبن بە شوفىرىكى كارامە، دەبىت تەنبا وەك
سەرنشىنىكى بە بارمەگىراو لە قەراغى پىگاكان بىروان و،
كەسيان نازانن كۆتا يى كەيان بە كۆئى دەگات.“

نازەنин: ”مە بەستت لە ھەفتە نامەي ئەوين چى بۇ؟“

فهراهاد: "سەرەتايىش بۆم باسکردىت. ئەو رۆزانەي لە زانكۇ بۇوم، لەگەل چەند هاورپىيەكمدا هەفتەي جارىك لەسەر ئەركى خۆمان ژمارەيەكمان لىنى دەردەكرد، كە بۆ خۆم سەرنووسەرى بۇوم. بەلام دواى شەھىد بۇونى جوانرۇ بە دەستى پياوهكاني سەليم خان، دەسەلات مۆلەتى لىنى وەرگرتىنەوە و نەيەيىشت چىتر چاپى نوئى لىنى دەربكەين."

نازەنин: "ئەوين هەفتە نامەيەكى سىاسى بۇو؟"

فهراهاد: "نا هەمەرەنگ بۇو. واتە گۆشەكانى جياواز بۇون. بەلام ئەو گۆشەي من و جوانرۇ تىيدا دەماننۇوسى، گۆشەيەكى تەواو پادىكال بۇو. گوزارشى لە گشت چۆرە ياخى بۇونىك دەكرد. هەر لە ياخىبۇونى كلتورەوە، تا ئايىن و، سىاست و كۆمەلگا. كە سەرەنجام بە ھۆيەوە جوانرۇ شەھىد كراو، منىش لە زانكۇ دوور خرامەوە. جيا لەم گۆشەيەش، كەسانىك ھەبۇون بىئەندازە جوان كۆمىدىياي رەشيان تىيدا دەنۇوسى و، ئازارەكانى كۆمەلگايان تىدا دەھۆنېوە.

"گۆشەيەكى دىكەشمان ھەبۇو بە ناوى گۆشەي ئازادەوە. زياتر ئەو نامانەي لەخۇ دەگرت كە لەبارەي سۆزداريەوە دەنۇوسران. جوانىي ئەم گۆشەيە لەوەدا بۇو، ئەوهى تىيدا دەينۇوسى، سلى لە ھىچ نەدەكردەوە. چى لە دلدا با دەيىكىدە پەيامىك و بۆ خۆشەويسىتەكەي دەنارد. نۇوسەرانى ئەم

گوشەيە لە هەردوو رەگەزدا زۆر بۇون. جا پې خويىنەرتىزىن
گوشەمان بۇو. بە تايىھەت نامەكانى ئايىدا. ئەو خانمەي ئەوهندە
عاشقانە تىيىدا دەينووسى، ھەر كورپىك كە دەيخويىندهوھ، پې بە
دل ئارەزووى دەكىد كە خانمىكى وەكۈو ئايىدا ھاۋازىنى بىت.
بەلام ئايىدا ھىچ كات ئەوهى نەئەدرىكىندا كە پالھوانى نىيۇ
وشه كانى كىن و ئاراستەي كىيان دەكات. دواي شەھيدىرىنى
جوانپۇ كە بەھەر حالىك بۇو توانيمان كۆتا ژمارەيلى چاپ
بکەين، ئايىدا ئەمەي نۇرسىبىوو ... ئا بۇھستە، بەر لەوهى بۆت
بخويىنەوھ، با بىرۇم مەرپىك بىدقىشەم و جامىك شىرت بقى
بکوللىئىم. تا نەلىت ئەم خانە خويىھەم ھىچ شعورپىكى نەبۇو و
ھىچى پى نەدام.

نازەنин : ”باشە بەلام حەزەكەم خۆم بىدقىشەم.“

فەرھاد: ”ئاي لەم بىرىيە جوانە ... دەي كەواتە ھەستە با
بىرۇم.“

نازەنин : ”ئەي دەستەكانم ناگرىت؟“

فەرھاد: ”تۆ دەمىكە بە دەستەكانت رۆحەت گوشىيۇم. باشتىر وا
بۇو بلىتىت: ماچم ناكەيت؟ چونكە ئەوهى من نەمكردۇوھ لە
تۆدا، تەنيا ماچى ئەو لىوانەتە كە ھىنەرى ئاوايى باران تەپن.“

نازەنин: ”جا لادىيى، تۆ چۈوزانىت ماچم بکەيت؟“

فهراهاد: "خهـت نـهـبـيـت، كـارـيـكـىـ وـاـنـاكـهـمـ كـهـ چـويـتـهـوـهـ دـايـكـتـ
پـيـتـ بـلـيـتـ: ئـهـوـهـ چـ مـارـيـكـ وـاـ لـيـوـهـكـانـىـ گـهـسـتـوـوـيـتـ؟ـ چـ
بـيـوـيـزـدـانـيـكـ وـهـكـوـوـ سـيـوـ گـازـىـ لـهـ كـولـمـهـكـانـتـ گـرـتوـوـهـ."ـ"

نازهـنـينـ: "ئـهـىـ بـهـ نـيـچـيرـىـ رـاـوهـكـهـتـ بـمـ. وـاـيـ فـهـرـهـ ئـهـمـهـ چـ
سوـتـفـهـيـهـكـ بـوـوـ؟ـ ئـهـاـ دـهـبـيـنـيـتـ چـقـونـ لـهـمـ كـاتـهـداـ بـارـانـ دـايـكـرـدـ؟ـ"

فـهـرـهـادـ: "نـاـ، ئـهـوـهـ بـارـانـ نـيـيـهـ گـولـمـ، بـهـلـكـوـ هـهـورـىـ دـلـخـوشـيـيـ منـهـ
وـاـ رـيـزـنـهـ دـهـكـاتـ. دـهـىـ وـهـرـهـ باـوـهـشـمـ وـ سـاتـيـكـ چـاـوـهـكـانـتـ
داـبـخـهـ. تـاـ تـيـيـكـهـيـتـ كـهـ ئـهـمـ لـاـدـيـيـيـهـ دـهـزـانـيـتـ ماـچـتـ بـكـاتـ، يـانـ
نـاـ!"

نازهـنـينـ: "فـهـرـهـادـ؟ـ"

فـهـرـهـادـ: "گـيـانـهـكـهـىـ منـ؟ـ"

نازهـنـينـ: "ئـهـگـهـرـ حـهـزـ بـهـ توـانـهـوـهـ دـهـكـهـيـتـ، بـهـرـدـهـوـامـ بـهـ.
تونـدـتـرـ باـوـهـشـمـ پـيـاـ بـكـهـ، ئـهـزـيـزـمـ. ئـهـگـهـرـ نـاـ، بـهـسـهـ ئـيـتـرـ باـ لـهـ
ئـامـيـزـتـداـ نـهـبـمـ بـهـ ئـاوـ."ـ

فـهـرـهـادـ: "دـهـىـ كـهـوـاتـهـ باـ بـرـقـيـنـ شـيـرـهـكـهـ بـيـنـينـ."

نازهـنـينـ: "نـاـ فـهـرـهـادـ، پـهـشـيمـانـ بـوـوـمـهـوـهـ. حـهـزـمـ چـوـوـهـ چـايـ.
چـونـكـهـ باـوـكـمـ زـقـرـ باـسـىـ چـيـژـىـ چـايـ سـهـرـ ئـاـگـرـىـ دـارـ دـهـكـاتـ."

فـهـرـهـادـ: "وـهـ بـانـ دـيـيـهـمـ، هـهـرـ ئـيـسـتاـ."

نازه‌نین: "دھی زووکه کاکه‌ی شوان، تا به‌دهم خواردن‌وھی
چاکه‌وھ، نامه‌که‌ی ئایدام بۇ بخوینیتەوھ."

فەرھاد: "ئەوهش چاکه ئاماده بۇو. ئىستا پىم بلى، چاي تال
دەخويتەوھ، يان شىرن؟"

نازه‌نین: "تال."

فەرھاد: "دە ئاخىر بۇ لىتىكى وھك شەكر، كوا ھىچ شىنىڭ
تالە؟"

نازه‌نین: "فەرھاد، مىزم دىت، چى بکەم؟"

فەرھاد: "بۇ لەم ولاتەي كە زىاتر لە تەوالىتىكى گەورە دەچىت،
ناكا بلىنى شوينىكت نىيە بۇ دانىشتن؟"

نازه‌نین: "باشە دەپقۇم لە پەناى كەرەكەتدا دەيىكەم، بەلام بەلىن
بە دە سەيرم نەكەيت."

فەرھاد: "دھى ئەگەر پىت وايە بۇ كەرىك حەلال بىت سەيرت
بکات و، بۇ منىش نەزەر بىت، بەلىن دەدەم."

نازه‌نین: "كۈرە چى دەكەيت بىكە، كاتى ئەم قسانە نىيە، خەرىكە
دەيىكەم بە خۆمدا."

فه‌هاد: "ئىستا من نامەكەي ئايدات بۇ دەخويىنمه‌وھ و، توش
سەر بىنېرە سەر شانەكائىم."

نازەنин: "ئم."

لە ئايداوه ...

تەنبايسىيەكەي خۆم دەكەم بە قوربانت، ئەى زامى جىيمماو لەم
سېنە شەقارشەقارەي من. ئەى لە دلدا هيىندەي يەك گەردۇون
مەزن، تو ئەى جوانپۇرى لە من پۇيىشتۇو.

واي دلم چەند ژان دەكات. چەندە بى تو لەم تارىكستانەي
نىشتماندا بىتھەواسىم. ئا پىيم بلى، ئەمە قەتماغەي ج بىرىنچىك بۇو
لە مندا ھەلتمالى؟ دەركايى ج مىحنەتىك بۇو لىت والا كردىم؟ تو
ج رۇزىك بۇويت كەوا بەم جۆرە ئاوا بۇويت و، لە
سېيدەكىاندا ياخىيان كردىت؟

دەپىم بلى، من ئىتىر چى بە شەونمى تەپى كەلاي چاوهكائىم
بلىم كە وا لەنىو ئەم باغە غەمگىنەي رۇحمدە جىت هىشتن؟

خەلتانى خويىم و گريانىم دىت، گريانىك نە ھەورەكان
ھەلپەگىن و، نە لە دەرياكاندا جىڭايى دەبىتەوھ. گەر باوهە

ناکهیت، وهره و بینه لافاوی چ خوینیکت پژاندووهه سه
گوناکانم.

حهزم به خق کوشتنه، بهلام چی بهو چه قویانه بلیم که بهوه
ده مترسین، ئه گهه له سینه بیانچه قیئم، تو له دلدا ده کنه
ئامانج؟

دهمهویت خوم بخنکیئم، بهلام سیداره کان دواى مه رگى تو
ئه ونه نیگه ران، هه مویان بون به کورپىکى باش. دهمهویت
خوم بسووتیئم، بهلام ئاگره کان دواى کوچى تو سه رمايان
بووه. چونکه وا کوژاونه ته وه، ره نگه هه رگىز جارپىکى تر
دانه گير سینه وه.

به من چى يادى ناوه که، که دل داواى خوتىم لى ده کات. به
من چى سه ردانى مه زاره که، که ده ستم داواى گرتى
ده سته کانت ده کات. به من چى پوانىنى وينه غەمگىنه کانت، که
چاوا داواى خەندەي زارت ده کات.

بۆيە داواى بە خشىنت لى ده کەم که ئەمشەو هه مو وينه کانت
سووتاندن ئە وينانەي له سەر پوپە پى هەفتە نامەي ئە وين
نيگاييان بۆ ده كردم. بهلام سپىدە که هەلسام، بىنیم گشت
كولىرە کانى ده ستي دايكم تامى تويان گرتبوو. ده زانىت بۆچى؟
چونکه گشت وينه کانتم له تەنۇورە کەي دايكمدا سووتاندبوو.

بەلام دوای سووتاندۇنى وىتەكانت، ئېجكار پەشيمان بۇوم. بۇيە
ئىستا تا خەيالەكانم تۇم لى ون نەكەن، هەر جارەو بەدىپار
پادىكتەوە دەبىمە پاسەوان، تا لە لام نەرۇن. بەلام ئەوهندە
پارەكانت ئازىزىن، خەرىكە خەيالەكانيشىم عاشق بە خۆيان
دەكەن.

دەم توندە ئەى دۆست! بەردىك ھاتۇوەتە رۇحەوە خەرىكە
سېنەم دەتەقىزىت. دە ئاخىر تۇ ئەستىرەتى ئاسمانىتى بەرز
بۇويت و، بالاي منىش كورت. ئەسەف دەستەكانم پىت
نەگەيشتن. تۇ رېگايى درېڭىز سەفەرىك بۇويت و، ئەژنۇكانى
منىش شەكەت. ھەنگاوهەكانم پىت نەگەيشتن. تۇ ئاوازى
گۈرانىيەك بۇويت و، زوبانى منىش لال. ئىدى چۇن بىتچەرم
ئەى ھەناسەم؟

نامەۋى بەخودا نامەۋى... ئەگەر ئەم ژيانە عومرى نوحىشىم
بداتى ھەر نامەۋى. چونكە ساختەيە تەمەنى بى تۈمى لەم
كەشتىيەتى نىشتماندا.

دوای مەركەت گوتىم كى دىت بىرۇين؟ من ئەم شارە جى دەھىلەم.

وەتىان بۇ چى؟

وەنم چونكە لىزە جەنگى رەنگەكانە، لىزە باو باوى كېكىرىدى
دەنگەكانە. لىزە مرۆڤ كولىتى پەزىمۇرددە و سىسىھە. ھەر چوار

و هر ز بُوی خه زانه، نیشتمان به هه شته بُو ههندیک که س، بُو
زوری تر گز رستانه، بُو خائینان ده ریای زیره و بُو دلسوزان
بیری و شکی بیابانه.

به لئن لیزه شهره ف پاره و زیره، پیاوی ههزار دایمه بررسی و
سیاسی خویپیش دایمه تیزه.

له دوای تو به ژیانم وت: بو هسته ئهی ژیان، ئهی نامه ردی په
له سته، ئهی به دترین ناوی سه رد هم، ئهی بالاترینی
خیانه تکار، ئهی ههزار پووی سیمای پوژکار. تو ئهی ناوینه
شادی مالی زه نگین، ئهی شووشهی شکاو بُو پئی ههزار
بو هسته ئهی شیرن به گه رووی زور که س، ئهی تال به لیوی
گه دای بیچار. له وه تهی توم ناسیوھ ئهی ژیان، له وه تهی تیا
گه وره بووم ئهی ژان، له جئی ئه وھی شادیم بُو بهینیت، هر
پوژه و ئازیزیکم لئن ده سیتیت.

هاتیت و کرد مت به ده ریای شین، به تافگهی زام، نه بورو
جاریک له ئینجانهی ئهم دله شکاوه مدا خهنده یکت دا بچینیت.
هاتیت و پرت کردم له ره نگی زه رد، ئه وه تانی بووم به
تابووتی ماتهم و ده رد.

سلیر بکه، که پاییز دیت موله ت له ره نگی من داوا ده کات. که
پشکویه ک داده گیر سیت، گه رمی له هه ناسهی من بُو خلی
ده بات.

بودهسته ئەی هاوارى پې لە نالەی هاودەمى من. ئەی ئەزىزلىق
 شەكەتى پۇزىكارى من. بودهسته ئەی مىزۇوى پەشى
 چارەنۇوسم. ئەی نەفرەتى پې بە گەرۇرى نىئۇ پېتۇوسم. ئەی
 ئابلىقى شىۋاوى وىئەي زامم. ھۆ پەشە باى دلپەقى پەنجەرەي
 خۆزگەكانم. بودهسته ئەی كەلەپچەي دەستى خولىام. ئەي
 خۆرى پەشى ئاسقى هيومام. ئەي دارى بىبەرى باخى تەمن.
 ئەي سەخىفتىرىنى هاورپىي زەمن. بودهسته ئەي خۆفرۇش.
 ئەي بوكەلەي خولىاي سامان. ئالوودەبووى تەلارى جوان.
 ئەي تىر نەبووى زىپ و دراو. لەكەل تۆمە ئەي ژيان، ئەي
 قاحبەي بە كريگيراو. بودهسته ئەي دادوھرى نايەكسانى، ئەي
 سىدارەي گەردەنى جوانى. بودهسته ئەي ژيان، من تۈرەم لېت
 دادەبەزام ... چىتر هاورپىي ناوت نابم. ئىتر مەرك دەستى منه.
 كوالەكويىيە؟ بۇ نايەت بىمگەيەنېت بە تۇ ... قوربانى بىم!

مەپرسە بۇ؟ چونكە بۇ خۇت باش دەزانىت كە وا مەرك چەندە
 جوانە. دە ئاخىر مەرك دوورپۇ نىيە، وەك سىماي تۇ ئەي
 ژيان. لەپاي جەورت كۆتا خەونى چى ئىنسانە. وەك تۇ نىيە
 خۆفرۇش بىت، بۇ ھەندىيە كەس مىھەبان و، لە پۇرى
 ئېڭەش سەگى هار بىت.

بۇ خوين بلەن، كەر لە زىندانى دەمارەكان بىزار بۇوه، يَا لە
 خولكەي گياني بىمار شەكت بۇوه، ئازادى كەن لە لاشەي
 من، چون دەمەيىكە جەستەي كزم ئاشناي مەركى ژىر گل بۇوه.

بې تاڭەش بلىن، چىتىر كىيۇھكان دوولەت نەكەت، با بىت لە
چاوى مندا بىتكىيەوە. دەمەنچە من ئەشكى سوئىرم، وەك جۆگەل
بەسەر رۇومدا پىى گرتۇوە.

بې پايىزىش راگەيەن، واز لە ژيانى كەلا بىتتىت. زەمەنەنچە من
وەرىيۇم و، خونچەي عومرم بىرپەنگ بۇوە. گەر دەپرسن كەوا
من كىئم؟ من بارانم باران. بەلام خنکان پىناسەمە. پېم لە ئاۋ
كەچى ئاگر ھەناسەمە. من ئەو كەسەم تا پىچەنىيەكىم لەدايىك
دەبىت، سەد گريانم لەبار دەچىت. تا خۆزگەيەكم بىن
ھەلدەگرىت، ھەزار خولىام ئەزىزى دەشكىت.

ئەگەر ئەم جارە خۆرى ئۇمىد بەيانى كرد، بلىن نامەرد بۇ كى
ھەلدەتىت؟ لەپاش مەركى سېيدەي گول لەگەل خونچەي كام باغ
دەدوتتىت؟

پىى بلىن، ھەتا دىلم بەستۇرى غەم بۇو، ئەو لەكوى بۇو؟ لە
ئاسمانى كام خودادا، وەك سەگەكەي ماكسىمېليان لە خەودا
بۇو؟

من كە پەنجەرهى ھيوام داخراوه، كە رۇشنايى نىگاى يارەكەم
لەنیو خاكدا كويىر كراوه، چى لى بىكەم تېشكى ھەتاو. وەك
ماسىيەكى ليوار كەنا، دواي خنکانم بۇ چىمە ئاۋ.

توخوا لیم گه رین یاران، با ئەم شىنەم سەوداسەر كەم، وەك
شەھىدى دواى جەنگىك، پەنگى تابلىقىم بەبى سەر كەم.

تازە بۇ چىمە خۇرى ئۇمىد، كە خۆم ئاوا بۇوبىم لە ژيان.
نامەۋىت ترپەي دلى بىتتۈي كە دواى چوونت كوشتمت بە ژان.

بوھستە ئەى ژيان، من ئەم شارە جى دەھىلەم. جىنى دەھىلەم
وەك جوانپۇق. وەك شەھىدى ناخى گلڭو.

ئۇف چىان كرد لە دلەم سەگە بىّحورمه تەكانى سەليم خان.
گورگە بىسىەكانى خادىم شا.

بە بەختى بىبەختىم سوپىند ... شەرتە دواى تو بە هەزار دەست
قورپۇپىم. بە چىل ملىقۇن چاوشەر بۇت بىگىم. دە ئاخىر ئەگەر
تو نەبىت، ژيان چىيە؟ هەناسەمى من، تو بۇويت كەسم. دل
بەبى تو ئامىرىيکە هەركىز نايىت بە خاوهەن مال، چونكە بۇ
خۇى لە سىنەمدا كىرىچىيە.

داى چەندە غەرېيم، چەندە بىزازىم لە گىان. فرمىسىكم لى بىراوه
و چاوىيکى تر لەكۈئى بىنەم؟ رۇقىم پەرە لە بىتەنگى و دەفى
شىوهنى كام دل وەكتۇ بىنەم؟

دەمار لە گىانمدا بۇوه بە داۋ. خاك لە ژىرمدا بۇوه بە ئاۋ.
پەنجه كانم پېرن لە دەزۋوئى داخ. هەناسەشم بە كلپەي ئاخ. ئاخ
بۇ كى؟ بۇ شىكانى بالى ئەمەل، بۇ نەمانى جوانپۇرى كەل. بۇ

ئەو پىنۇرسەي ھەميشە دەيگۈت: "نا، ھەزارجار نا. با بىرلىخىت
بىرى مېڭەل."

ئەگەر مېزۇو دايىك بۇوايە، تو تاقانەي جوامىرىي ئەو دايىك
بۇويت. ئەگەر چىاش پىنى گرتىبا، تو يەكم ھەنگاوى پىنى لونكى
بۇويت. ئەگەر شەرەف پايتەختى ھەبا، دەبۇو ناوى توى لى
بنىن. ئەگەر ھەلۆكانىش بىان بە شا، دەبۇو تاجى غىرەتى تو لە^{سەر بىنن.}

ئەى پانگى نىتو رەشاباي ياخىبۇونم، ئەى ھاوارى ئەم چەند
سالەي نىتو ئەوينم، كە تو لهۇى بە كەلهپچەي شەرافەن
كوتکراویت، بە گوللەي وىلل پىكراویت، من چۇن لېرەوه
شەرمىنەي ئازادبۇون نەبم؟ چۇن ھەتا دەمرم رەشپۇشى
ماتەم نەبم؟

لە ئايداوه ھەزار سلاؤ. لە ئايداوه گەردۇونىڭ ماج بىز
كۈرپەكت.

نازەنин: "ۋاي فەرە، چەند دلىكى پەريشانى ھەيە ئەم كچە!
چەند عاشقانە رازەكانى كردووه بە گريان! چەند بە جوانى
سکالا لە ژيان دەكات!"

فەرھاد: "تاقەتى ھېچم نەماوه، نازە. جوانپۇق ھەر بە تەنیا
ئايداي نەكوشت، بەلكو دواى ئەو، بويىرىي پىنۇوسەكانىش
مەدن. من ئىتر شەرم لە بىدەنگبۇونى خۆم دەكەم ... بەسە
ئىتر ھەستە بىرۇقىن ..."

یەکەمەفتەی بىتتۆيى ...

وا مەزانە كە لىت دوورم و يادت ناكەم،

بە چاوت قەسەم، ئەوهندە تىرم لە دنیاي خەياللدا،

چەند رۇزە هەر نان ناخۆم.

تۆچ جوانىيكتى، سروھكەى من؟!

من ئەگەر ھەور بىم، قەت داناکەم بە سەر تۇدا، چونكە ئەوهندە
ناسكىت، ترسم ھەيە بە باران بىتۈيىتەوھ. بەلام چى بەو رەنگە
گەنمىيەت بلېم كە ئىجگار تىنۇون بۇ پىزىنەي چاوهكائىم؟

ئىستا نازانم تۆ جوانلىرىت يان شەو؟

بىزانە كە شەو دادىت، تىشكى ھەتاو بەسەر كەلدا دەتۈيىتەوھ.
شار پىر دەبىت لە بىدەنگى و، چىپەي گەلا جىڭاي فېرىنى مەل
دەگرىتىتەوھ. خورەي ئاو گۆرانى بۇ چەم دەلى و، بالاي چنار بە^{هەناسەي نەسىم دەشنىتىتەوھ.}

که شهو دادیت، مندالانی ماندووی لادی، یا پیبوری شهکه‌تی
ری، باوهش له سهرين و بهرد دهگرن. مردووی سهدان
ساله‌ی نیو گوره‌کان، گوئ بق سرته‌ی ژووانی زیندووان
دهگرن. پیره پیاوان یاد بق گهنجیتی خویان دهگیرن. ساقیان
له مهیخانان مهی دهگیرن.

که شهو دادیت، دلداره‌کان رازی ته‌نیاییان به بیداری
دههونته‌وه. بهیداغی سه‌ر گهلاکان، شهونمی پرویان
دهخونه‌وه. سهیر بکه گولم چهند جوانه شهو!

بهلام گیانه که تو هه‌لدیت له نیگای چاوی مهستما، له خهیالی
پر له تاسه‌ی نیو هه‌لبه‌ستما، شاده‌ماری مردووی گیانم
دهزینه‌وه. تربه‌کانی دلی دووریم له تو، وهک خونچه‌ی دهمه‌وه
بهیان ئواز بق ژیان ده‌لینه‌وه.

که تو هه‌لدیت گیانی گیانم، وهک ئاونگی نیو سپیکه، ده‌رژیی
به‌سه‌ر سه‌حرای ژینما. کاژی ماتهم فری ده‌دهیت به‌سه‌ر
سیمای بیت‌تیما. پرم ده‌که‌یت له ده‌نگی خوش، وهکوو بولبول
ده‌مه‌تیه جوش. وهکوو باران وهک کرپوه دا ده‌باری به
سه‌رمدا. ده‌یته‌زینیت مه‌لی هه‌ستم له‌نیو گپی کانگای دلدا.
ده‌ملاویی و ده‌مخه‌یته خه‌و، بق‌م ده‌خوینیت وهک قاسپه‌ی
که‌و.

دەی پىم بلى سروھکەي من، ئىستا شىوهى كامتان رەنگىنترە؟
تۆي هەزار رەنگ، يان رەشىي شەو؟

ئازىزم، نازانم ئاگادارى فەرھادىت يان نا، بەلام ئەۋىش بە
نيازە بگەپىتەوە بۇ شار و، ھەفتەنامەي ئەۋين زىندۇو
بکاتەوە. ئەگەر ئەمە رۇو بىدات، بۇ من دەستكەوتىكى باشە.
چونكە دەتوانم لەو مىنبەرەوە خەمى ئەو خەلکە بگەيەنم و
سکالاكانيان بگەيەنم جى. ھەرچەندە رەنگە مۇلەتى
كاركردىمان نەدەن، چونكە ئەۋين ھەفتەنامەيەكى بى ناو و
دەنگ نەبووە لە راپىدوودا تا ئىستا دەسەلات سلى لى
نەكاتەوە. بەلام گەر بە ناياسايىش بىت، ئىمە ھەر سەرپىنى
دەخەين.

دويىنى فەرھاد لىرە بۇ، لەگەل مالى نازەنیندا ھاتبوو. تا
ئىوارەيەكى درەنگ پىكەوە بۇوىن. گفتۇگۆيەكى زۆرمان لە
بارەي ئەۋىنەوە كرد. تاكو ئىستا تاكە كېشە لە بەردىممازدا
لايەنى ئابورىيەكەيەتى، چونكە دەمانەۋىت بە تىراژى زۆر لە
چاپى بىدەين و، بۇ خۆيىشمان گوزھارانمان ھەر ئەوهىيە كە
دەيىينىت. بەلام فەرھاد گوتى: "پەيوەندى بە ئايداوه دەكەم."
گوايە ئەو خانمە خۆشەۋىستىيەكى زۆرى بۇ ئەۋين ھەيە و،
باوكىشى يەكىكە لەو پياوه شىكۈدار و زەنگىنائە كە چى لە
دەست بىت، ھاوكارىمان دەكتا و، بەو ھۆيەوە ئەۋىش
چارەسەر دەبىت.

رەنگە تو ئايدا نەناسىت، بەلام ئەگەر بەو شىۋە بىت كە فەرھار
بۇي باس كردىم، نمونەي لەم پۇزگارەدا كەمە. چونكە كچىكى
ئازادە و، باوکىشى زەمەنى خۆرى يەكىن بۇوه لە رېبەرانى
پىرى كۆمۇنىستى و خاوهنى چەندىن كتىپىشە، لە بوارەكانى:
ئازادى و، فەلسەفەي ياخىبۇون و، كۆمەلناسى.

لەم پۇزانەدا يەكم چالاكىمان دەست پىدەكت، دژى ئەو
بىرپارەي شارەوانى. خوازىيارم دەسەلات گويمانلى بىرىت.
ھەرچەندە باوهەرم وايە ئەوان رېز بۇ ھىچ خەباتىك دانانىن كە
مەدەنیەت ھەۋىنى بىت. چونكە خالىن لە ھەموو بەھاكانى
ديمۆكراسى و پەرنىسىپەكانى ئەخلاق. بەلام ئىمە كۆل نادەين و
لە مەلبەندى شاردا گرددبۇونەوهى خۆمان رېك دەخەين.

ھەرچەندە ئاگانامەي زۇرم لە لايەن پىاوەكانى سەليم خانەوە
بۇ ھاتووه تا دەستبەردارى رېبەرايەتىي ئەو دەنگە
ستەملېڭراوانە بىم، بەلام تا چارەيەك بۇ ئەو خەلکە پەريشانە
نەخەنە بەر دەست، من بە تەواوى بۇونمەوه ئەوە رەت
دەكەمەوھ.

خۆشم دەھۋىي

ئەي شۇخى لە جوانىدا خنكاو.

بىرت دەكەم

ئەي چنارى لە دل پواو

سوارە

سلاو ئايدا گيان

زور هولم دا به ديدارت شاد بم. بهلام چهند هولم دا،
ناونيشاني ماله تازه كه تانم نه دوزييه و. مه به ستم مالي باوكته،
چونكه دهزانم تو هميشه به يادي عيشقى جوانرقوه ده زيت
و نابيت به مولكى هىچ پياويكى تر، تا مالي سره به خوت
هه بيت. بهلام دواتر بيرم كرد هوه برقوم بق كتىخانه كه ي
باوكت، تا ئهم نامه يهت پى بگەيەنېت. هيوا دارم گەيشتىت.

سره تا بەر لەھى هىچ بلىم، دەميكە نامه يه كى جوانرقوم لاي
كە دەيويست لە ئەويinda بوقتى بنوسىت، بهلام ئەفسوس
بەسەريدا رقىشت و نەيتوانى ئەو كاره بکات. هەرچەندە
نەمدەويست ئەو نامه يهت بق بنىرم، چونكه گوتم نەكا دواي
شەھيد بۇنى جوانرق، بير و رات بگۈردىت و ژيانىكى نوى
دەست پىتكەيتەوھ. ياخىم نامه يه وات لى بکات كە نەتوانىت

ئەو بېپىارە بىدەيت و ھەر لە يادى ئەودا بژىيەت، بۇيە تاكو
ئىستا لاي خۆم پاراستۇومە.

ھەرچەندە ئىستايىش دوودلەم لە ناردىنى، بەلام پىيم وايە حەوت
سال بەسە بۇ ئەوهى مرقۇڭ تىيىدا بېپىار لەسەر ئايىندهى خۆى
بدات. جا دلىيائىشم تو ئەو بېپىارتەت داوه.

رەنگە بۇ خۆم تاكو ئىستا زىاتر لە سەد جار خويىندېتىمەوه،
بۇيە دەمەۋىت ئىتىر بە تۈرىشى رەوا بىبىن، تا چاوهكانت شلشل
بە دىارييەوه بىگىن. چونكە ھەندىيەك گريان ھەن، خەمەكانت لا
شىرتىر دەكەن. وا دەكەن رېت لە تەنيايهكەى خۆت نەبىت. بە
جۇرىيەك لە چاوتەوه دەتكىن، كە وا ھەست دەكەيت بارى گرانى
لەشتىن و لە چاوهكانتەوه دىنە خوارى.

لە جوانرۇوە بۇ ئايداى ھەزار رەنگ

ئەگەر رېيگەم بىدەن، دەمەۋىت بېزىم.

بېزىم بۇ تىق، بۇ نۇوسىنەوهى خەمنامەمى گەل، بۇ رېيگەتن لە¹
كىرىنى كۆمەلگا بە مىيىگەل. بۇيە نامەۋىت كىيانم دەربېچىت، ئەى
كىيان لە مندا. ئەى ترپەى دلىيائىي ڑيانەكەم لە سىنەمدا.

ھەرچەندە رقم لە ڙيانە لەم تارىكىستانەي نىشىتماندا، ياخىم لە²
ھەناسەكانى شار، لە دەنگى وەرىنى سەگەكانى سەليم خان،

بلام به هنر تزویه هم و شتیکم خوش دهونیت. ئەی ئایدایی
هزار روح له گیانی مندا.

ئىتر دەھەویت بە گشت عالەمى راگەپەنم ، كە توم خوش
دهونیت. بە مانگ بلېم، شەرم لە مەلھاتنى خزى بکات لمۇ
شەوانەی تو تىایي دەپزىت.

ئەی بە ساقەی تالىنگ لە ئەبرۇی كەۋانت بىم. ئەی بە نىچىرى
پاۋى دلخۇشىت بىم.

ياخوا كە بىگەم لە تاور جوانىت. تا دەبىم بە كل و لە بازارى
ئىناندا بىغۇشىن، بەلكو تۈرىت و بىكەبتە مىوانى چاوه كانت.

تۈر ئەودەت زانىوە كە بە بام گۇتۇرە خەونى پېرىجە كانت لە سەر
شانەكانت بىدار نەكانت؟ ہېيان گۇتۇرۇت، بە ئاسمانم گۇتۇرە
كەم بىبارىت، تا سوورىمى لىنۇھەكانت بىزەنگ نەكانت؟

ئاگادار بۇويت لەھى يەك سالى تەراو چۈرمە خەلوەت، تا
بىم بە پىنگەمبەرى ئەۋىندارى، نەك لەبىر ئەوھى خودا دەرگائى
بەھەشتەكەيم بۇ والا بکات، بەلكو تەنيا بۇ ئەوھى پىنى بلېم: با
لە تۆبەي تۇدا فريشىتەي مەرگە ئەگەر فريشىتەي و مىھەدەبان،
مردن تەرك بكا و بىت لە پۇچى من ژيان بىبات؟ چونكە بۇنى
تۇ دەدەن شەقامەكان. جوانىنى تۈيان ھەلگرتۇرە ئاسمانەكان.

پىدمە شەۋىيەكىان بە دايىكم گوت: ”دايىكە، نازانم ئەمشەو بۇ
ئارىكە دنیا؟ بۇ لىلە گەردوون؟“

گۇنى: ”كۈرم، ھەر كاتىك شەوت بىنى بەم جۆرە تارىك، ئەوا
بىزانە چاوهكانى يارت خەوتۇون.“

ھەر ئەو شەوه لە ساقىيەكم پرسى: ”ئەرى خالق، ئەمشەو
ماپخانەكان بۇ ھىئىنده پېن؟“ لە گوشەيەكى تارىكەوە مەستىك
ھانە قسە و، گوتى گوايىه، لەتاو لەنجەي رۇزى تۆيە بەسەر
شەقامەكاندا كە ئەم مەخلۇوقە وا بەم جۆرە گىئىز و وېن.

دەزانم بۇيە تاكو ئىستا خۇت لىيم تەرىك دەگرىت، چونكە
گوتۇويانە پېت كە وا من عاشقى كەسىكى دىم. بەلى، راستە
من خيانەتم لە تۆ كرد گىانم.

دانى پىدا دەنیم بەر لە تۆ، بىستوحةوت سال كەسىكى دىم
خۇش ويستۇوه. بىستوحةوت سال ھەموو شەۋىك لەسەر
پاڭ جىڭەدا لەگەلمدا پال كەوتۇوه. ئەوھندەم خۇش دەويىت،
بە سەدان شەو چاوهكانم بۇيى گرياوە، بۇ ھەر شوينىك كە
پۇيىشتىم، بىردوومە لەگەل خۆمدا و، جى نەماوه.

بىست و حەوت سالە ھەموو ئىوارانىك پىكەوە دەپقىن
شەرابى سوور دەخۇينەوە. دواىي مەست بۇونمان، باسى
عىشق و ئازارى ژيان بە گۇرانى بۇ يەك دەلىئىنەوە. كاتىك

شەویش دەگات بە نیوھ، دەستى يەك دەگرین و بەرهو مال
دەرقىنەوە.

بىستو حەوت ساله پې بە گەرووم بانگى دەكەم. مەگەر خۆم
لەبىر بچىت تا ئەو لەبىركەم. كاتىك پرچەكانى لە غەمدا درىز
دەبن، دەيىم لەكەل خۇمدا لاي باشترين سەرتاشخانەي شار
بۇي چاك دەكەم.

بەلى ناتوانم لىتى بشارمەوە، بىستو حەوت ساله لەسەرىيەكى
مېز نان دەخۆين و، ئەوەندە ئاوىتەي يەكدىيەن، بە يەك جەستە
ژيان دەكەين. يەك دلمان ھەيە بۇ لىدان و، بەيەك گەروویش
ھاوار دەكەين.

بىستو حەوت ساله دەمارەكانم خويىنى ئەويان پىدا دەپروا و،
سيماي زەبۈونم رەنگى ئەويان ھەلگرتووە. من بە ج رېڭايەكى
رۇيىشىم، ئەویش ھەمان رېڭاي ھەلگرتووە. بەلام گىانە دوولل
مەبە، ئەو كەسەيش دەكەم بە فیداي تۇ. گەر حەز بکەيت، وەك
قوربانى سەرى دەبىرم لەزىر پىيى تۇ. چونكە ئەو كەسە تەنبىا
خۆم بۇوم كە بەر لە تۇ عاشقى بۇوم. كە بەر لە ناسىينى تۆى
ئازىزم، ھەموو رۇزىك مىوانام بۇو و، مىوانى بۇوم. بەلام
لەوەتەي تۆم ناسىيە، ئايىدای ئازىز، غىرە لە ئەويىنى خۆيىش
دەكەم. لەو رۇزەوەي ناوى تۇ ھاتووەتە زارم، لە ناوى
خۆيىش شەرم دەكەم.

شار نه ما ئیواران له گەل غەمە کانیدا ئاواام نەکات. تابوت نەما
ل، نیویدا پۇچى سېیم بانگت نەکات. ئەی کچى بارانى تەر، تو
لەکوئىت، ئەی جوانتر لە سەنەوبەر؟ باغى هەرچى عىشقە وا
پىكەيى، تەنیا كېلگەي من و توپىه پىپەر. ئەی ھەۋىنى ماقى
خودا، ئەی ئۇمىدى دەستى پې لە دوعا، دلم بە جۇرىك تەنگە
بىن تو، ترسى لە ترپەي خۆيىشى ھەيە ... دەزانىت بۇ؟ نەكا
شەق با.

يا خوا دلم شەرمەزار بىت، گەر لەدواى تو موبىتەلاي ھەر
ئەۋىنېكى تر بىت. بەلام گيانە نەكەيت ئەگەر پۇزىك ون بۇوم،
يا سەگەكانى سەلیم خان سەر بىننە لاشەم، گومانى خراپ
بىبەيت. بلىتىت كەوا جىئى هيىشتم و، لە نەفرەتخانەي خۆتدا فېرىم
بىدەيت. نا گيانم، نا ... ئەوسا وەرە و لەنیو پەشەبادا بىم
بگەرە، نە بادا باي دوورىت لوولى دابم. يا لە بىبەستى گۇمى
چاوتدا بىدقۇزەوە، زۇر نزىكە لە قولالىيى نىگاكانتا نىئىرابم.

ئەگەر ھەر نەبۇوم، لە گريانى ھەور سەرنج بىدە، دوور نىيە
برۇسکەي عىشقت قۇوتى دابم. يا لە پىالەي چاکەي دەستىدا،
لە تاۋ شىرنىيى لىيۇھكانت وشك بۇوبم. خۇ من كوتى سەر
چلى بالاکەي تو بۇوم، ئاوم لە گەلاي چاوهكانت دەخواردەوە.
مەگەر بىرم، يا تو وشك بىت، جىئىت بەھىلەم و بىرقەمەوە.

بزانه ئازىز ... نامەۋىت نىگەرانى من بىت كەوا بەم جۇرە
 ياخىم لە دەست سىتەمى رېزگار، لە دەست پىاوه
 بىحورمەتەكانى سەلیم خان، لە دەست بىنەمالە و خىل و
 پادشاي زۇردار. هەرچەندە باش دەزانم كۆتايىسى من نزىكە و
 رەنگە بەم زۇوانە جىت بەھىلەم. بۇيە دەلىم:

”لە كۆتايدا رېحى هەمووان دەكىشىت ملک المۇت، وەلى تەنبا
 رېحى عىشقت نەبىت، لە دلى من. دواجار و لەگەل نەفخى
 سوورپدا گشت دەنگىك خۆى ھەلدەخات، تەنلى ورشهى پرچت
 نەبىت، لەنىو گوچىكەي بىدارى من.

خودا گوتۇويەتى: ”لە كۆتايسى زەماندا ھەموو رەنگەكان كال
 دەبنەوە. هەرچى رېحە بۇ ئاسمان دەرېنەوە.“ تەنبا رەنگى تو
 نەبى لە خويىنى من. چونكە تو عىسای ھەستى ئەۋىندارىي و
 بەھەشتى نەپراوهى جوانىيەت. بۇيە هەر دەجالىيکى چاوخىل
 بىھەۋىت تۈم لى بىكەت، بەر لە من خودام رېسواى دەكەت.

لەدواي تو، هەرچى ژنانى دنيا ھەن ئەستىرەن، بەلام تو بە^١
 تەنبا خۆت ئاسمانىيەت! لەدواي تو، هەرچى ژنانى دنيا ھەن
 كانىن، بەلام تو بە تەنبا خۆت دەرىيائىت و، خۆت بارانىيەت!

جوانىزىز ...

بمبوره ئايدا گيان. رەنگه ئەم نامەيە سەرتاپاي گيانلىق پەزىزىت لە شىوهن، بەلام نەمتوانى ھەمېشە لاي خۆم بېھىلەمەوە.

مازىتى باشم، ئەى دۇستى دىرىينم، من دەمەۋىت ئەوين زىندىو بىكەمەوە و، لەم رۇزانەدا دەگەرپىمەوە بۇ شار. بەلام چەند دەكەم ناتوانم بەم گوزھارانەى خۆمەوە ئەو كاره بىكەم. ئەگەر باوكت بتوانىت ھاوكاريماڭ بىكەت، رەنگە نەك من، بەلكو نىشتىمانىش دنیايەك سوپاسى بىن بلېت. چونكە خۆت ئاگادارىت كە لەزىر سايەي دەسەلاتى سەلەيم خانەوە، ئەم خەلکە ج ژيانىك بەسەر دەبەن. بۇيە بەر لەوەي ياخىبۈون بەرىت، تكايم بافرىاي كەوين و، رۇحى جوانىرق لە گۇرپەكەيدا شاد كەين.

ئەگەر توانىت ئەو كاره بىكەيت، سېھى لە قاوهخانەى نىگا چاوهپىت دەبىم—ئەوسا قىسى زياترمان دەبىت.

فەرھاد

دھواری خیلّان

”بەخىر بىن ھاونىشتمانىياني ئازىز، ئەى زولەملىكراوانى دەستى غەدر. ئەمپۇق دەمانەۋىت جوانترىن خەباتى مەدەنى پىشانى دۇنيا بىدەين. تکايە ئارام بگىن و رې بىدەن با سوارەسى شەھىد كامەران بىتە سەرەوە.“

”سوارە ... سوارە ... سوارە ... سوارە ...“

”سلاو دۆستان! قوربانى ئىۋەم. لە خەمتان تىندەگەم. دەزانم چى دەچىزىن، بەلام ...“

”سوارە ... سوارە سوارە ...“

”تکایه به ئارامى. سوپاس ... سوپاس ... لىرەوە دەمەۋىت پىتىان
بلىم: ئىمە لىرە ناپقىن. ناپقىن تا دەسەلات وەلامى داواكىانمان
نەراتەوە. چونكە لهۇتهى ھەين، ساتىك بە ئارامى لەم
تارىكستانەدا نەزىياوين. لهۇتهى ھەين، وەك پەرپۇيەكى تەر بە^١
ئاوي غەم لەسەر تەنافى سىدارەي ئەم نىشتمانەدا ھەلخراوين.

”لە رۆزگارىكدا دەزىين، ئەگەر لە مىژۇوى گەردۇوندا
بىنوسرىتەوە، وەك بىنرخترىن مەرقۇش تىيدا وىنى دەكىيەن. رۆز
دواي رۆز ھەناسەمان تىيدا تەنگىر دەبىت. عارەقى
ماندۇوبۇونمان لەنېيىدا زىاتر دەتكىت. بە درېڭىزىي زەمەن
زولم ھەر ھەبووھ، بەلام من نەمدىوھ لەمانە زالىت. لهۇتهى
كەون ھەيە، جەللادىش ھەر ھەيە، بەلام نېيە لە ھىچ
مىژۇويەكدا لەمانە جەللادتن.

”لە زۇربەي ولاتاندا لىرە و لهۇى، پەلە ھەورىيکى چىكى دىت و،
پېزىنەك لە خيانەت دەبارىيىت و دەگەپىتەوە. بەلام خۇ
لەبىن ھەورەكانى ئىرە ھەر ھەموويان بۇون بە خائىن. ئا
بىرۇن بگەپىن—شۇستە و شەقامى ھىچ نىشتمانىك نېيە
غەرەپىيەكى تىدا نەبىت، بەلام لىرە غەرەپىيەكان ئەوهندە زۇرن،
خەرىكە بلىم ئىرە بۇوھ بە نىشتمانى تەواوى بىكەسەكانى دەنيا.

”زور سهيره! له پاي خيانه‌تى ئەم دەربارانه‌ي سياست، ئەم رپوره‌شانه‌ي سەدە، رپۇز نېيە شاريک ھەرچاڭ نەكريفت، رپۇز نېيە پېرۋازىي ئەم خاكە بۇ بىيگانه‌يەك بە بۇوك نەبريت.

”ئەوەندە دۇراون، جەنگ نېيە حورمەتى سنورى ئەم نىشتمانە وەك دلى ئىمە لەنىويدا نەشكابىت. كەچى ئەمانە ئەوەندە بىياكن، شەو نېيە لە مەيخانەي پېلەمەززەي سەرشۇرپىيان، قاقايان پەردهي حەوت تەبەقەي ئاسمان نەبريت. ئىستايش كەلاوه‌يەك بە ئىمە رەوا نابىنن تىيدا بىزىن. بۇ مەگەر ئىرە پايتەختى چ گۆرپاستىنىكى غەدرە؟ ئەى لاوانى ولات هەتا كەى ئارامى؟ پىيم بلىن :غىره‌تى ئىمە كورپى كام ئەييوبى سەبرە، تا ئىتر بىدەنگ بىن؟!

”ئەو دەمەي ئىمە بە نىشتمانمان دەگوت: ‘كوربانى خوينى دەمارت بىن. بە شۆستەي رېي پىلاوى ھەزارت بىن،’ ئەم قاھچانەي سياست لەكۈرى بۇون؟ لەسەر جىڭاي كام بىشەرف، كام بىيگانه، كامە دوژمن، خۆيان ھەرچاڭ دەكىد و، لەسەر پشت بۇون؟

”ئۆف ... ئۆف.

راوچىيەك بۇين ئاوامان لە ھەورەكانه‌وھ بۇ دەدزى. بىزمارمان لە پىيى ڙانى دەرفاند. وەك قومارچىيەكى دلباش، شەرەفمان بۇي دەبرەدەوە و، خيانەتمان پىيى دەدقۇراند! ئەو دەمەي ئىمە

سازی که رامه‌تمان بُوی ده‌ژه‌نی، ئەم كەووادانەی سیاستەت له حىزگاي كامه باپ بۇون؟ ئەو كاتەي ئىمە زريانى پقىمان هەلّدەلووشى، ئەم هەزار پروانەي ئىستاي دەسەلات، پشىلەي كاسەلىسى نىو چىشتخانەي كام دوژمن بۇون؟ كەچى ئىستا ئەوان بۇون به شىرى سەر دەستكەوت و، ئىمەيش قەلەپشىكى سووک. ئەوان بۇون به گىشاراي تىكۈشان و، ئىمەيش سەربازى بچووک بچووک. ئەو دەمەي ئىمە پېمان دەخستە سەر مىنەكان، ئەوان لە باوهشى ترسى هەوادا بۇون. ئەو كاتەي ئىمە پرچى شۆرشمان شانە دەكىد، ئەوان لە ئارايشتگاي حىزه كان بۇون.

”واى لە ئىمە چىمان بە سەر هات! سەر نەفرەت لەم شىوهى خەبات ... مردىن ھىنده چاوه‌پوانى ئازادى بىن، كەچى ستهم بەرھو روومان هات!

بُويە دەلىم: دەمەۋىت سىاسييەكان بىكم بە قۇندەرە. هەر پۇزھو بىانخەمە ژىر پىيى مندالە هەزارىك. دانە دانە لە سىدارەيان دەم، هەر سېيدەو لە گورپەپانى ئازادى شارىك. دەمەۋىت وەك سەگ بىسىيان كەم، هەتا دەمرن بىرۇن لە دارستانەكان بلورىن. دواى مەركىشيان، لاشەي تۈپپۈيان بە زىراپەكان بىناسىئىم. دەمەۋىت تفى هەموو دنيا لە پۈويان كەم وەك لاشەي بىودايىيەكان، هەر لەسەر زەمين ئاڭر لە جەستەيان بەردەم. دەمەۋىت ھىنده بە پسوایى بىرەن، تەنانەت

شهرم له دۆزەخى خودايش بکەن. له جىى كىنى سېپىي
مردووان، له پۇوي رەشى مىژۇوی خۇيان قەدیان بکەم!

”ئازىزانى من! دەزانم من لاوازترين مرۆڤى ياخىم له نېوتان.
من قەترەيەكم له دەريايى خەمى زۇرتان. دە ئاخر چۈن وا
نەلېم؟ من پىاوى وا دەناسم لهو كەلاوانەدا، كاتىك كراسەكەي
بەرى دەشوات، دەپوا خۆى دەخاتە كونى ژۇورەوھ، چونكە بە
بزمارى سەر دىوارەكەيەوھ دانەيەكى ترى نىيە. واى بە حالى
ئەو پىاوه، ئەگەر دنيا سارد بىت و بارانىش بىرەحمان
داببارىت!

”ئىمە لەم نىشتمانەدا وەك ماسىمانلىق هات؛ كەس نەيدى
فرميسىكى چاوه كانمان. ئەرى بەس نىيە گريان؟ بەس نىيە شىن
و لە خۆدان؟ دە ئى جوامىرانى نىو كەلاوه كانى شەرافەتى
خىلان، نەكەن سل لە هىچ شىتىك بکەنەوھ. دە ئاخر بۆچى لە
مردن بىرسىن كە سەدان كەس لەم وىرانەدا ئەوهندە بىحالى،
وا شهرم له ژيان دەكەن.

”ھەى داد، ئاسمان! خۆ تۆ بە شاهىد بۇويت ... چەندىم دوعام
كرد خودا ولاتىكىم بىراتى هەر هىچ نەبىت ئالاکەي پېرۋىز تەرى بىت
لە دەپىتى ژنى شاكەي. مرۆفەكان ئەوهندە تىيدا حەسرەت
نەخۇن بۆ ژيانى سەگى نىو مالەكەي. ولاتىك جىاوازىي ئىمە و
گويدىرىتىك تەنيا دوو پىي زىاد نەبىت، بەلكو ئىمە لەپىناو

بلهارهله رئیس امکار این فرمانداری ایالات همچنانه خدمتی را در این
 شهر ایشان و لاتلیک چوپیده گردیان لد همایون ایمان اینها میگردند
 تیریدا نیا و هنده نامه ای این نایبیت که بیت و گهاری لد سمهانی نیمه
 برو خلوی پیلات، همایون ای اکان نهادله ریکانی ناسران، دعیخانه کانی
 لد جینی باده، مرغوف نه اکان به، مهارزهی ژیان، و لاتلیک داده در
 به دهستی چهار قلعه کیشنه کانی همه حکوم نه بیلت، سعیداره کانی همچو
 نه نیا بلو ملى هزار نایبیت، همه معمو شتیک به سه نگی خدمتی
 نه ک لدنیویا ریوی شیل و، شیل ریوی بیت. که جی نه نجام لد
 و لاتلیک گیرساینا و، جی نی ژیان نه بلو بلو مرغوفیک گهر کزیک و
 ئه لقا لد گویی حیزیک نه بیت.

"بهلام ناسمان گوتی:

نه وه یاسایه،

چه نی کون بیت میزووی شه راب

نه شئه و چیزی زیاتر ده بی:

مندال تا دی ژیرتر ده بی:

سه گیش هه روا رفیز لد دوای رفیز و هفای زور و زور تر ده بی،

بهلام دلله دل مهده ئهی لاو،

لەم نىشتمانەي تۆدا

سەرکردەي واتان ھەئەھەر وەكۈو كەر،

تا گەورە بىن، كەرتىر دەبىن،

چونكە كەلاوهى بىريان بۇوه بە تەوالىت

ھەتا كۆن بن، زىاتر بۇنىيان بىلاو دەبىن“

”زۇر سوپاس بۇ كاك سوارە. ئىستايىش رۆژنامەنۇوس
”فەرھادى سالھى، ناسراو بە كاكەي شوان ... با بەھرمۇویت
بۇ پىشىكەشىرىدىنە و تارەكەي.“

”سلاو دۆستانى ئازىز، ئەي دلىپەزىمىرەكانى نىشتمان.
ھەرچەندە من جىنىشىنى ئەو كەلاوانەي مەينەت نىم كە ئىۋە
تىيدا دەزىن، بەلام توانىيۇمە لە پېگەي سوارەوە كەمىك بە
خەمەكانتان ئاشنا بىم. بۇيە نەمتوانى دان بە خۆمدا بىرم و
ھەر لە دوورەوە وەك فيلمىكى ترازيىدى لە دلە شەقاوهەكانى ئەم
مەيدانەي ئىۋە بىروانم.

”تكايىھ لە گەلما بن، تا پە بە گەرۇوم نەفرەت لەو دايىكە بىڭىم
كە ناويانلىنى نا ‘نىشتمان’، و، ئىمەن لە ئامىزى كۈچە و
شەقامەكانىدا ھەتيو خىست.

”لیوھکانم نارده جەنگىك، تا ولاتى خەندەم بۇ داگىر كەن، بەلام
ھەزار ئەفسوس، پارتىزانەكانى شادىم و، شۆپشىگىرەكانى
لاويم و، پىشمه رگەكانى بزه و، گەريلاكانى دلخوشىم دۆران
لەو جەنگەدا. تىكرا هەموو شەھيد كران لە بۆسەي چەتەكانى
غەمدە.

”دەسا ئەي نىشتمانم، ئەي بەرگى ماتەمى رۇزگارى من، ئەي
دۇزەخ بە دارى رۇحەم و، سىدىارەي گەردەنى من! پىيم بلى، من
لە نەوهى چ قورپىكت بۇوم؟ نەسلى كامە ئەھرىمەنى بىدىنت
بۇوم؟ كۆرپەي حەرامى سكى كام ژنى بىئابپوت بۇوم؟ ئاوا
نەفرەت لە بۇونم دەكەيت. وا بەم جۇرە بە پشکۈزى ژان لە
ئامىزتا گۆشم دەكەيت؟ خۇ ھېشتكە تەرىقەتى ئەۋىنى تۆم
بەرنەداوه. رىي خەراباتى مەستبۇونم لە جوانىت بەرنەداوه.
ئەوهتانى چاوهكانم پېن لە نىڭاي شىوهى ماندووت.
دەستەكانم پېن لە دوعاى كۈزانەوهى گىانى سووتماكى گر
تىپەربۇوت. ھېشتا بە يادى بىننى سپىئەيەكى ئارامتەوه
شەوان تا سەھەر ھەر بىدارم. ھەر ئەو مەندالەي جارانم و،
ئىستايش تامى مژىينى مەمكەكانت ھا لە زارم.

”ئەي نىشتمانى بى شەرم! كە گەورە بۇوم بۇ فەيت دام؟ خۇ
من ئەھلى زېلخانەي بىرى سىاسىيەكانت نەبۇوم. خۇ من ئەھلى
سەگوھپى دەرگاي خائىنانت نەبۇوم. بۇچى گىانم ... بۇچى؟

”بیرته که مندال بووم، پیم ده گوتیت: ’دایه، ئەم كۆلانانەی يارییان تىدا دەگەم، فيرم بکە چۆن بیانکەم بە ملوانکە و لە مليان كەم؟ دە ئاخر دەترسام كە گەورە بووم ئەم كۆلانانە ... وای لە دەست ئەم كۆلانانە ... ئىتىر ئەوان يارى بە من بکەن. دەترسام وەك ئەوهى ئەمرق ھەيە، لەسەرى ھەر كوچەيەك، ھەر شەقام و ھەر ويستگەيەك، جىيى كوشتنى برايەكم بە دەستى ئەوى تر بىت. ئەوسا نەزانم شويىنپى كاميان ماچ كەم ... ماچ لە پۈويان شەرمەزار بىت!

”تۆ سەيركە، گەورە بۇونم چ ئافاتىك بۇو، دايىه. دەبىنىت گەوادەكانى حىزب چۆن كردىيانىت بە سۆزانى و، منىش كاسەى شەرەفييلى بەتال لە حەيا؟

”ئىستا نازانم چى بکەم. كاغەزى وەسىەتنامەى بەر لە مەرگم بە كام فرمىسىكى پەشيمانىم تەر كەم؟ تابلوى گيانى پر لە زامم بە خويىنى چاوى كام ھاونىشتىمانىم رەنگ كەم؟ خۆزگە دەكرا ئەم ژيانە ھەر خەونىك با و، ئىمەيش پەپولەيەكى كورت تەمەن. خۆزگە دەكرا تەمەنىشمان بارانىك با و، كىلەكەي ئەم جەستە بىرىندارەيشمان باغيىكى پر لە چەمەن. تا ھەمىشە خەونمان بەوەوە دىبىا كە گولەكان چۆن چرق دەكەن؟ شكۆفەكان چۆن دەكرينەوە؟ باغەكان چۆن لە شادىدا ھەلدەپەرن؟ كوكۇختىيەكان چۆن ئاو دەخونەوە؟ يان كە ئىواران دادىت، پاسارىيەكان چۆن پىز دەبەستن و بە گۇرانى

دەرۋىنەوە؟ نەك وەك ئىستا دايىمە خەون بەو جەللاڭانەوە
بىيىن كە شەوانە وەك كابوس دىن و سەرىنە كانمان پې ھاوار
رەكەن. گيامان لەنىو عارەقى شەكت بۇوندا نغۇرۇ دەكەن.

"ھۇ دايىچى جوانم، ئەى نىشتمان! خۆزگە ھەر لە مەندالىمەوە،
وەك زاكىرەي پىاوايىكى پىير تۆم لەبىر چووبايەوە، تا لە تابلوى
نىو مەتحەفى سۆزازانىيە كانى دنيادا گوتباام ئەوە دايىكى من نىيە
و، نەمناسىبىياتىتەوە. خۆزگە وەك زريانىكى پەنگخواردوو، ھەر
رەشەباكانى غوربەت تۈورپىان دابام. تا پىللاؤى ھەموو گەلانى
دنىا ماج كەم. چووبام خۆم لە شۆستە و شەقامى گشت
بىنگانەيەك لۇول دابا، نەك وەك ئەو ھەتىوھى كە ئىستا ھەم،
ماندوو و بىزار، لە پەراوىزى ئەم گەردۇونەدا بە شەرمەوە
زىان بىكەم.

خۆزگە وەك ورجىيەكى سېي، يَا وەك بەترييقىكى لەنجەدار،
قوتلى باشۇور نىشتمانم با، نەك تۆ. تا ساردىيى بەفرى
ئۇقىانووسە كانى ئەو بەستەلەكە گيام لەگەل بەفرا مۇميا
بىكەن. تا وەك رپسا و رپورەشىيەكى زىان، ھەموو رۇئىك
چەپەلە كانى حىزب و سىياسەت نەيەن و، يارى بە كەرامەت و
شكۈم نەكەن.

”دە ئاھر لەم ولاتەی ناوى تۆيانلى ناوە ’دايە‘، شکۆي
بە شهر ئەوەندە كەمە، گرام گرام دەخرييە سەر تەرزاؤو—
كەرامەت بۇوه بە ئارەزۇو.

”ھەيە حەز دەكەت جوان بىت و، پىيى جوانىيلى دەگەن
ئەوەيش كە مەيلى بىشەرەفييى ھەيە، ئەوەندە بە نرخە، بى
شەرەفييەكەي وەكۈ زىپلى دەدىزىن.

”دەسا چى بىكەم دايە؟ ئەم ولاتەي تۆ بە منت ئاشنا كرد، حەيا
و حورمەت تىيدا پارە ناكات، سەخافەت لەنىيىدا بۇوه بە^{سەرمایە}.

”گلەيى بىت، ئەي نىشتىمانم! ئەي ئاوازى پې لە زامى گەرووى
گيام. لىرە پىنۇوسەكان پրاپېن لە ئىمزاى كوشتن. دەستى
باگەوانەكان لە جىڭگايى گول، پىشەيان بۇوه بە مرۆڤ ناشتن.

”ئەي بىئاگايى غەفلەتىزىدە، جوانى دەمىيکە لىت تۆراوە. كەي لەم
خەوه قوولەت بىدار دەبىت، گياني من؟ هەر دەلىيىت پادشاكانى
ستەمكارىيەت و، تاجى ناشرىينىت لەسەر ناوە. ئەمە كەي ژيان
بۇو، دايە، داتە دەستى من؟ بە خودا سوينىد! ژيان نەبۇو، گولم،
ڇان بۇو، بەلام چ ڇان؟ ڇانى مىدن! دەكىرىت تكايەكتلى بىكەم،
دايە؟ دەي قوربانى فەرمۇوى غەمت كە دەستى لە ملى
لىۋىتدايە. من حەز دەكەم لىرە بىرۇم، چونكە لىرە شادى لېم
تۆراوە. تەنيا غەم بە مالىم فىرە. ئەگەر دەتوانىت تۆيش لە

گەلەمدا وەرە، تا بىرپۇين بىق بەھەشىتىكى دوور دوور. ئەۋەندە دوور كە ھەرگىز پىيمان نەگات بۇنى مەركەساتى ئەم ھەوارە—بۇنى ئەو زىرائبستانەي كە لەنیویدا ھەر باو باوى قاھىچەكانى خۆفرۇشى و، گەوادەكانى تىنۇوى دېلارە.

”دەرى چەقۇكەت تىزكە ئەى شار، ئەى پايتەختى قەسابخانەي رەنگى ئازاد! گەردەنى من حەلالت بىت، ئەى دۇست، ئەى باستىلى پې زىندانى خەون و ئاوات. چەقۇكەت تىزكە ئەى شار، زووتر سەرم بىرپە، ھاواپى، چونكە من زەكتى مەركى دېمۇكراسيي ئەم كىيڭىچەيەم. ئەگەر خويىنى من شەقامەكانى سوور سوور نەكەن، گولانى سەربەستىي باغەكانى ئازادىت لە ئىنجانەي كامە گياندا سەر دەربكەن. چەقۇكەت تىزكە ئەى شار، من حەللاجى حەقىيىتى ئەم ولاتەم. من مەسيحى لە سەر خاچى ئەو ئاواتەم كە لەپىناو لەتىك ناندا كۆيلە نەكرين و سەر شۇپ نەكەن مىللەتكەم. چونكە تاوانبارىكى پېلەكوفر و بىدىن، من. ھەميشە گوتومە و دەيلىم: ‘نەفرەت لە پەرسىتگايى حىزب و خىل، لە ئاتەشگاي بىتەكانى نىئۆ ئەم سەددەم.’ تو ئەى شار، ئەى سىكۈشەي بەرمۇدای نىشتمانم، ئەى نائاشنا بە دىدگا و خەونى جوانم، تا دەتوانىت قووتم بىدە، چونكە منى بەدبەختى پۇزىگار، پەرسىيارە بىئۇھلەمەكەي سەر پەرەي ژيانم. تۈيەك كە پۇزى نىيە شىكۈرى بۇونم ئەتك نەكەيت، كانياوى بىرى ئازادىم بىر لە بەردى گەورە گەورە نەكەيت، وەك قەرهجىنگ ھەر

رۇزىو لەسەر شۆستەيەك فرېم نەدەيت، جا بە من چى ئەم
شارەي تۆ كە لە نىۋىدا وەك مەدووى گۆرستانم؟

لە جەستەم خوين دەبارىت و، مامە پىرەي ئەجەل بەپىوهى.
دەي چەقۆكەت تىڭىكە، ئەي شار. تىڭ وەکوو كەلبەي
سەگەكانى سەلىم خان. نانا وەك سەگى هار. يان وەك تەورى
جەللادى دار. ئىدى تۆ شايەنى ئەوە نىيت كە من لەسەر
شۆستەكانت بۇ ئازادى بىكەم ھاوار.

”ئەي ژنى نىو پىخەفەكانى سەتكاران، ئەلچەي ئەم شوودت
پىرۇز نەبىت، ئەي بىوهفای خالى لە يار ...

”خىراكە سەرم بىرە. دەي چەقۆكەت تىڭىكە، ئەي شار.

”ئازىزانم، دەمەويىت لەم سەكۆ جوانەتانەوە ئەوە رابگەيەنم،
ئىتر دەنگ و رەنگى ئىۋە دەبىت بگات بە گشت شوينىك. ئەگەر
دەسەلات پىيى وا بىت كە دەتوانىت خۆى لە ھاوارтан كەپ
بگات، ئەوە پىيان دەلىم ئەم خەيالەيان ھېشتا كالە. و
پىنەگەيىوه. يا ئەگەر پىيى وا بىت لەزىز زەبر و زەنگدا دەتوانىت
ئەم مەيدانەتان پى چۆل بگات، ئەوا دىسانەوە دەلىم ھەلەن.
چونكە لەمۇق بەدواوه ھەفتەنامەي ئەوين بە ھەمان گۈر و
تىنى جارانەوە دىتەوە بەر دىدى خوينەران. بۇيە بە فرسەتى
دەزانم ئەوە بلىم: ئەم ھەفتەنامەيە وا لى دەكەين كە رۇلى
مېدىايمەكى گەورە بىيىت. بە جۇرىك، بۇ ھەرجى دەنگى

نارازی ههیه بیت به بلندگویه کی بهز و سل له هدیج
 کپیوونیک نه کاته وه. چونکه ته واوی ئه و پیوشوینانه مان
 گرت و ته بهن، تا جاریکی تر که س نه توانیت لیمانی
 و هربگریته وه و چالاکیه کانمان لە نیویدا سنوردار بکات. وه
 لیزه وه به پیویستی ده زانم که سوپاسیکی بیتايان بنیزم بق
 هاوپی دیرینم، ئایدا خانم، که بق خوشی لیزه دا ئاماده بیسی
 ههیه و، بق باوكیشی يەك ئاسمان سلاو ده نیزم که توانيی
 ته واوی تیچووی ئەم هەفتەنامەیه بگریته ئەستق. بۆیه لە مرق
 بەدواوه، هەرچى چالاکی سیاسى و كۆمەلايەتى لە
 سەرتاسەری ئەم ویرانەیە نېشتماندا هەن، دەخريتە بەر باس
 و، بلاو دەکرینە وه. چونکه پیمان وايە دەمیکە ئەم فەراغە
 دروست بۇوه و، ئىدى پیویستە پر بکریتە وه. جیا لە مانەيش،
 لايەنی ئەدەبى و فەرھەنگى و پەروەردەيىشمان فەراموش
 نەکردووه و، هەر كەسيك ئارەزوو دەکات، دەتوانیت لیزه دا
 بىتە پېنۇوسىكى ئاشنا بە ئەوين.

"لە كۆتاييدا دەلىم: رېزى زۇرم بۇتان ههیه و، خۆشحالىم كە
 لەگەل ئىۋە دا هاودەنگم."

"زۇر سوپاس بق رۇڭنامەنۇس، فەرھادى سالەھى."

"ئامادە بوانى بەرپىز، ئىستايش وەك رېكخەرانى ئەم
 گردىبونە وەيە پېيان باش بۇو، هەفتەيەك مۆلەت دەلەين بە

سەرانى دەسەلات و شارەوانىي شار تا پىداچۇونەوە يەك بە بېيارەكە ياندا بکەن و، ئەم ھەموو خىزانانە رەنجلۇق و ئاوارە نەكەن. ئەگەرنا، لە پۇزانى داھاتوودا ھەموو پىگايەك دەگرىنە بەر، تا دەسەلات ناچار دەكەين كە بىزاردەيەكى باشتىرمان لەبەرانبەر چۆلكردى ئەو پارچە زەويەدا بىداتى كە بېيار وايد لەپىتىاو چاندى چەند نەمام و گولىيڭدا بە ھۆيەوە ژيانى ئىۋەن وىران بکەن. لە كاتىيڭدا دەيان گىرد و تەپۋىلکە و پارچە زەويى تر ھەن كە ھەرييەكە يان چەند فىرۇھەونىيڭ تىيىدا دەزىن و، كەس ناتوانىت بىروا بە لايانەوە. بۆيە ئەگەر ئەم بېيارە تەنيا ئىنم بىگىتەوە، ئەوا ھەلوىستى توندىمان دەبىت و، تا دواين دلىپى خوين، تەنانەت لە جەستەمى مەندالى نىئۇ بىشىكە كانىشمان، ئەم مەيدانە و ئەو كەلاۋانە ژيانمان چۆل ناكەين.

”سوارە گىان، من دەپۇرمەوە بۇ ئاوابىي و، دوو سېھى دەگەرپىمەوە.“

”نا، ئاسايىيە ... سلاو لە تۆيىش ئايىدا گىان.“

”ئەوە سوارەي ھاپىمە. پىويسەت ناكات تو خۆتى بى بىناسىتىت، چونكە باسيم بۇ كردوويت.“

”خۆشحالىم كاڭ سوارە ... و تارەكە يىشتم بەدل بۇو.“

“ئازىزنى بە قوربان.”

“دەي فەرھاد گيان، من دەبىت بىرۇم باسى پلانەكانى راھاتۇو مان بۇ ئەو خەلکە بىكەم. سلاو بە مالەوه بىگەيەنە و، ھەموو يان لەبرى من ماج بىكە. ئەم پەيامەيشم بە سروه بىگەيەنە.”

“باشە گيان، سپاردى خوا بىت.”

لە سوارو ٥٥٠

بەر لە وەی دەنگم پىت بگات، با وشەکانم لەلات بن. بىرت
دەكەم ئەی كچە بەنازەكەي ئامە خان. ئەی بە قوربانى
ھەناسەي گەرمىت گيانى من. ئەي لە چاوم دوور و، لە دلما
خويىن. وا نەزانىت فەرامۆشم كردوپىت، ئەي لە مىدا گشت
كەس. خۆ ھېشتا گەرمىي دەستەكانت لە پەنجەكەنما دەر
ماون، ئازىز. ھېشتا بۇنى زولفەكانت لە تەختى سىنەمدا
نەرۋىشتۇن، گولم. ياخوا چالەكەي ژىر گەردەنت بە گۈرم
بىت. تا رەشمارى زولفەكانت سەرم تى بىنن.

من ئىستاكە ھاوارپى ئەو نەسيمانەم كە بەر لە ھاتنىان بۇلام،
سېيىدەكان خۆيان لە بۇنى تو ھەلدەكىشىن. دۆستى ھەرە
ئازىزى ئەو شەقامانەي شارم كە رۇزىك لە رۇزان
ھەنگاوهكاني تو بە سەريدا رۋىشتۇن.

ئازىزم، وا خەرىكە دەگەم بەو رۇزەي باوكم بەجىي ھېشتىن.
ھەموو سالىك لەم ساتەدا دەبم بە مىرروولەيەكى غەمناڭ كە
باران بەسەريدا رېزنه دەكات و، لانەكەي لى گوم بۇوه. ھەموو
سالىك لەم كاتەدا دلەم ئەوەندە ناسك دەبىتەوە، زىاتر لە

په‌رهی گولیکی سپی ده‌چم که رهشہ با ئیرهی بے جوانیی
بردووه. لەم شەوانەی سالدا تەنیایی زیاتر دەبىتە دۆستم،
وھک كەشتىيەكى بىڭاپتن خۇيىش نازانم چارقەكانى خەيالىم
بۇ كويىم دەبەن و، دواتر لە كام كەنارى نائارامدا فرىئم دەدەن.

تۇ بەفتر دىوھ چۈن دەتۈيىتەوھ؟ ئاوا لهنىو گەرمىيى
ھەناسەكانمدا يەك پارچە دەبم بە ئاو. بەلام كاتىك بىرم
دىتەوھ كە تۆم ھەيت، دەرۇم بە ئاوىنەكان دەلىم: من چىتر
تەنیا نىم، دىم و بە ھەردوو دەستم سلاوت لىنى دەكەم.

ئەوهندە بە خەيال ھىناؤمۇتە سەر جىڭەكەم، سەرينەكەم لە
خۇپا بۇنى تۇ دەدات.

گىانى من، ژيان لەگەل تۆدا مژدهى بەھەشتىكە، دواى تەمەنېك
لە سووتان. هاتنى وەرزىكى پې بارانە، دواى سالانېك لە
تىنۇيىتى. سلاوى ئەستىرەكانە بۇ شەوه تارىكەكانى مىحنەت.
وھك گەرانەوھى ژيانى ماسىيەكە لهنىو شووشەدا بۇ ئاو:
ئازادبۇونى زىندانىيەكە دواى تىپەرپۇونى تەمەنېك لەو دىو
پەنجەرەكانەوھ.

ئەى سروھكەى من، بە جۇرىك خۇشم دەۋىت كە ھەرگىز
گىزىگەن بە كىيەكانى نەگوتۇوھ. تەنانەت تەقەى ھىچ دەرگايەكى
چاوه روانىيىش بە هاتنەوھى ئازىزەكەى نەگوتۇوھ.

ئەی يار غەزالى من، بە جۇرىك حەسەرەتى دوورىت دەكىيىش،
زارم گۇ ناکات بۇ گوتىنى، پىك لەو مەرقۇقە لالە دەچم كە
لەبەردەم دادوھرىيکى كويىردا نازانىت چۈن شەكانى خۆى بەيان
بگات و، كەس تىيىنากات. بەو بارانە خۆم دىتە پېش چاو كە لە
دوورىي هەزاران مىللەوە دەيەۋىت بگات بە ماتەمى گولىيکى
سىس، بەلام كاتىك دەگات، خەزان ھەموو شتىكى
براندووهتەوە.

خۆ گوتىم كە دوورىت فىرى جەگەرەم دەگات. دەزانم ئەمەت بىن
ناخۆشە، بەلام چى بەو ھەموو نازەى تو بلىم، ئەگەر وەك
جەگەر نەيانكىيىش. بەلام دلىيا بە تو ھەرگىز لەو جەگەرانە نىيت
كە دواى تەواوبۇونت بىتخەمە ژىر پىم. بەلكو دواى ھەر
لەلىوگرتىيىكت بە ئەسپايى دەتىخەمەوە پاكەتە شپۇشۇلەكەي
خەيالى دل.

پوخسارم بە جۇرىك پىر بۇوە، ئەگەر بىبەم بۇ ھەر
مۆزەخانەيەك لىمى وەرناكىن، چونكە باوھەر بەو تەمەنە كورتە
و، ئەو سىما زەبۇونەم ناكەن.

لە تەوقى سەرمەوە تا بىنى پىم بىرەت دەكەم.

ئا پىم بلى، ئەگەر تو نەبىت، گەردوون چىيە، جە لەو پايىزەي
گەلاكان دەوھرىيىت و پەپولەكان ئاشنائى ماتەم دەگات؟ جە
لەو ھاوينەي دلى زەمین لەتلەت دەكا و تىكرا شەقامەكانى

رەگات بە پشکق؟ جگە لەو ئاسماھەی ئەگەر رېژنەيەك
بىارىنىت بەسەر لىۋى ھەلالەدا، دووسەد رۇڭ لىيى دەتۈرىت؟

ھەموويان درقۇن نىشانەكانى رۇڭى دوايى، چونكە باوهەرم وايد
ئەوەي قىامەتى پىن ھەلدەستىت، تەنيا مەركى تۆيە، گولم. بۇيە
دەپىت زەمینەكان ھەمېشە شانازارى بە تۆۋە بىكەن.

پىرم كردەوە بتىكم بە يەكىن لە رۇڭى دەكانى بەهار، بەلام
نەمتوانى، چونكە سروشت پىنى گوتىم كە تۆ ھەمېشەيىيت—تۆ
جوانىكى پېرىت لە ناكۆتايى.

گوتىم كە دلەم بۇت دەكەم بە ئۆقيانووسى ئەوين، بەلام كاتىك
بەستەلەكى پىر تەماويىي ئۆقيانووسەكان سىنهيان داپوشىم.
گوتىم كە بە راست من خەريكى چ تاوانىكىم؟ ئاخىر چۇن دەبىت
ئەو چاوه گەشانەي تۆ لە ئاوىنەي دلەمدا تەم رېنى نىگايىانلى
بىرىت و بە رۇونى خۆيان نەبىن ... چۇن؟

كىن ئەوانەي پىيم دەلىن: 'خۆشەويسىتى ئاگر نىيە؟ با دلدارىكىم
بۇ بەھىن تا بەو گېرە نەسووتاپىت. كىن ئەوانەي پىيم دەلىن:
'خۆشەويسىتى زريان نىيە؟ با مرۆققىكىم پىشان بىدەن كە لە
رېڭەي كارى فەرھادىدا بۇ شىرنەكەي تەخت و تاراجى
مەملەكتى سىنهكەي تىك نەشكابىت.

تاوانە مرۆق عاشق بۇوبىت و نەگریاپىت. لە پاي گېرى
ئەۋىندارى پاوانى گشت جەستەي نەسووتاپىت.

نهی لهيلای من، زهبوونی خهلاته بق مه جنون سیفاته کان. بؤیه
دهلیم: هزارجار قوربانت بم، نهی به قوربان.

سەدای شین دینت له رەشمەنلى ھوارى دل. خوا نەکات ئەو
رۇزە بىت تىق بچىتە ئىزىز گل.

باوانم، من لىزەدە زۇر ھەست بە غەربىي خۇم دەكەم، چونكە
غوربەت ھەر بە تەنبا جىپېشتنى نىشتەمان نىيە، بەلكو
جىپېشتنى يارە، لەم ژۇورە بق ژۇورىيکى تر. تەنانەت ئەگەر
ديواردىكەي نىوانىشىان لە شۇوشە بىت.

خۆ ئەگەر پىت نەكەم، شەرتە ئەۋەندە خۇشم بولىت، تا ئەو
رەددىھەي لە خۆشەوېستېتىدا دەبم بە مەيمون، بەلكو شانازى
بەوهەدە بىكەم كە غەزىدى جوانىيەت گىرتۇومى. دە ئاخىر ژيانى
بىتتۈمى بق چى باشە، ئەگەر نەتكات بە شىت و وەحشىي نىو
دارستانەكان. چونكە لىزە مرۇۋەكان لە شەھادەتى گەيشتن بە
شىتى ھەرگىز تىنالىگەن و، نەگەيشتۇن.

برىندارى نىو زامى دوورىيەكەتم

سوارە

هفتەنامەی گەوین

پەرەی يەكەم

دواى تەمهنىك لە چاوه‌روانى، دوو دلى شەيدا، دوو مرۇقى بۇ
يەكدى تىنۇو، دوو چاوى لە چاوه‌روانىدا شەكەت، دوو ئامىزى
بۇ يەكدى گەرم، دوو ئەستىرەي لە نىگاي يەكدا رېزاو، دوو
دەستى تامەززى گرتن، دوو ھەنگاوى يەك رېگا، دوو
چۈلەكەي سەر يەك چىل، دوو ماسىي نىتو يەك دەريا؛ ھەموو
ئەم دووانە بۇون بە يەك.

سەرنجام پياويك لەو پەرى نا ئومىدىيەوە، دواى تەمهنىك لە
حەسرەت، لە تەنيايى، لە بەرىكىدنى ھەزاران شەۋى غەریب،
لە بەخشىنى دەريايەك فرمىسىك بەسەرينەكەي، لە دابارىنى
دەيان ھەورى دلتەنگى غەمى نىتو سينەكەي، لە بىزاربۇونى
تەنيايى پىالە چاكەي، لە ئىهانانەكىرىدىنە ھەموو پۇئىكى

پولیسەکان، لەمەر ئەو ژنەی لە پىيى شاردا جوانلىرىن سەرنشىن بۇوـدەزانى لە كۈى؟ لە جىيەكەىـلە ئارەزۇرى گەيشتن بە ئامىزى يار لە مالەكەى، لە حەزى گرتى ئەو مەمکانەي نىو سوخىمەكەى، لە لاپىدى تاراي سوورى سەر رووهكەى؛ ...

مەلەك خان و مەلەك خان و مەلەك خان. دەك ھەزار جار پىرۆز بىت لە حاجىيەكەى.

حاجى ستار: "ئەرى مەلەك، تاكەى ئاخت بۇ ھەلبكىشىم؟ لە رۇزگارىكەوە خۆشم دەۋىت كە ھىشتا لەگەل مەنداڭاندا ئارەزۇرى يارىكىدى نىو كۆلانەكانم دەكرد. ھىشتا بە تەواوى تالەكانى پىشىم نەھاتبۇون. ھىچم نەدەزانى لەبارەي پياوبۇنەوە. ئەوهى كە ئاشناي بۇوم، تەنيا و تەنيا حەزىك بۇو كە پىت بگەم. كەچى ئىستا پىر بۇوم و، وا خەريكە دەگەم بە كۆتاپىيەكانى تەمن. رەنگە چەند سالىكى كەمم لە ژياندا مابىت. كەچى تۆ ھەر خۆتت پى رەوا نەبىنيم. ئەوهتانى جامانەكان بە سەرم ئاشنا بۇون و، تۆ ھەر نەبووپىت. بىينە تالەكانى قۇم سېپتى داگىرى كردن و، تۆ ھەر نەھاتتىت.

"ئىتر بىزار بۇوم لە زوو نووستنى شەوان و، تەنياپىي سەر جىڭەكەم. ماندووم بە خودايى لەم مالە سارد و سېپەم. بەسە

مهلهک ... بهسه. منیش مرؤشم و دلم ههیه. ئیتر توانای هیچم
نهماوه. ئهگەر پیم نهگەيت، رەنگە لىزەدا كوتايى پى بهتىم.
رەنگە شىت بىم. چۈوزانم ... رەنگە هەر ئەمشەو بىرم.“

مهلهک خان: ”چى بلېم ستار؟ نازانم چى بلېم. منیش بىزارم
لەم ژيانە. لە بەرىكىرىنى ھەموو ئەو شەوانەي بەر لە نووستن
كەسىك نىيە و، باسکى بۆم بکات بە سەرين.

”لىت تىدەگەم پىرە گيان ... لىت تىدەگەم.

”ئى بە گۆچانى دەستەكانت بىم. ھۆ سەد جار بە ساقەي
پىشوهى جامانەكەت بىم. منیش دەخوازم لەگەل تو بىم. ئهگەر
لەپىناو عىشقىشت نەبىت، خزمەتكارى مالەكەت بىم.

”پىرە گيان، ئى بە وەفاتىن پياو، منیش ئىتر گەيشتم بەو
راستىيە چاوهپروانىم بىھودەيە بۇ گەرانەوەي ھاوسمەركەم.
بۇيە بىريارم داوه كە شووت پى بکەم. بەلام پىرەي جوانم، خۇ
من ئەو مەلهكەي جاران نەماوم كە ھەموو جار پىت دەگوتم:
’سیوه لاسوورەي باغان.“ رۇيىشت باوانم ... رۇيىشت. خەمى
ژيان ھەموو جوانىيەكانى بىدم.“

حاجى ستار: ”پىرە لە دەورت گەرىت، كەس و كارم. ئەو
قسانە چىيە دەيانكەيت؟ بۇچى مەگەر دل ماناي پىر بۇون
دەزانىت؟ ئهگەر زانىبائى، ئىستا پىربۇون زاكىرەي ئەويشى

دەبرد. دەی ئەگەر وايى، وەرە بىزانە تۆى بىرچۇوھەۋە؟ بىزانە
بە درىزايىسى ئەم ھەموو سالە، بۇ يەك چركەيش تۆى
فەراموش كردووھە لېت دوور كەوتۇتەۋە؟

مەلەك خان: "بەخوا حاجى، دلى منىش ھەروا بۇوھ. بە
درىزايىسى ئەم ماوهىيە ھەر ترپەيەكى ناوى تۆى بە شكتۇرە
ئامانەتى ترپەكەي دواى خۆى كردووھ."

حاجى ستار: "دەي كەواتە با بە شەرعى دل بۆيەك بىن و،
كۆتاينى بەم ھەموو چاوهپۈانىيە بىتتىن."

مەلەك خان: "....."

حاجى ستار: "مەگرى رۇحەكەم، مەگرى. ئىتر من تا لە ژياندا
بىتتىم، ناھىيىم يەك چركەيش دلت تەنگ بىتت. بەلىن دەدەم ھەر
وەكۈ جاران خۆم جلهكىنام بشۇم. خۆم نان و چاي بەيانىان
ئامادە بىكەم. تۆ تەنبا مىوانىيک بەو لەسەر چاوهكىنام دابنىشە.
ئەي سىتوھ لاسۇورەكەي باخان."

باری نائیاسایی له شاردا

ئەمرىق بە هۆى كوشتنى يەكىك لە كاربەدەستە بالاكانى حىزبەوه، بە ناوى "مەلا شاكر" وە، بارى نائیاسایی له شاردا راگەيەندرا. ھەر لەمەر ئەم باسەوه دەزگا ئەمنىيەكان دەستيان داوهتە گرتنى زۇرىك لەو خەلکانەي گومانى ئەوهيانلى دەكريت كە ناوبراويان كوشتبىت. بەلام بەپىي ئەو زانياريانەي دەستى ئەوين كەوتۇون، بکۈژەكە لە شويىنى كوشتنەكەي مەلا شاكردا نووسراوييکى جى هيىشتۇوه و، نووسىيويەتى:

"تۆلەكان پىر دەبن، بەلام ھەرگىز نامرن. ئەو خوینانەي بە ناحەق پڙاون، وشك دەبنەوه، بەلام ھەرگىز كال نابنەوه ... من عەبەم.

"رەنگە دواتر بزانى من كىم؟ بەلام تا ئاشكرا دەبم، زۇرىك لە ئىوه بە گۇرەكان دەناسىيەم. كارى زۇرم ماوه بىيانكەم. بەلين بىت ژيانستان پە بکەم لە كابووس. تۆلەي ھەموو ئەو ناخەقىيانەتانلى بکەمەوه كە بە درېڭايىي نيوسەدە لە گەلى دەكەن.

”تینوومه و، تینووی خوینم—تینوی سهريکی گهوره. جاری
له سهرهتای په یزه که دام و به جوگه لهی خوینی ئه م سهره
بچووکانه يش تینوویتیم ناشکیت. بؤیه تا نه گه م به
سه رچاوه که، کول نادهم و ده بیت له خهونی هه رچی سیاسی
ئه م ولاتهدا هه یه، بیم به کابووس.

”خوت بگره سه لیم خان، ها کا گه يشتمه لات. چاوه ریم به،
خادم شای ده بنه نگ. زورم نه ماوه پیت بگه م.

”گه ر ده تانه ویت رامبگرن، برقن ره شه باکان بوه ستین. ئه گه ر
ده تانه وی ب مدوز نه وه، ئه وه تانی له م شاره دام. ئیتر کاتم نیه
زياتر بنووسم، چونکه سه ر قالی ره شکر دنه وهی ناویکی ترم، تا
ده گه م به پلیکانه هی دووه م ... به مه رگتان ده سپیرم.”

ئەمشەو ئاسمان تەماوييە

كۈيت بۇ بىگەرىم ھاوارى كە وا ئەمشەو ئاسمان تەماوييە؟
تەماوييە وەك ئاوىنەيلىلى ئەم ژيانە ھىچە كە تۆيان ون كرد
لە نىپيا.

ئەمشەو لە ھەر مەيخانەيەك پىالاھىيەك بشكىت، ئەوھ دەنگى
شکانى دلى منه. ھەر مەستىك سەرى بە مىزەكان بەخشى،
پايەكانى ئەو مىزە ئەزىزى منه. ئەمشەو ھەورەكان رەشتىن
لە جاران، چونكە ئاسمان مىوانى بەختى منه.

دەرياكان سوپىرن ئەمشەو لە ئەشكى من، بۆيە تەنانەت
ماسىيەكانىش ترسىيان ھەيە لە خنكان. ئەمشەو ئاگرەكانىش
شەرم لە سووتانى خۆيان دەكەن، چونكە زانىويانە كە دلى من
گەرمىرە لەوان. ئەمشەو گەمەگى كوندەكان نايەت لەنپۇ چەم،
چونكە گوئىگرى نالەي من. ئەمشەو شەقامەكان تەواو چۆلنى،
والە پرسەي تەنيايى من. ئەمشەو ئاسمان تەماوييە ... واي كە
زۇرتەماوييە.

ئەمشەو كەس ھىيى كەس نىيە، بەو شىوهى كە تۆ ھىيى منىت.
ئەمشەو گولەكان سكارلايان ئىجگار زۇرە لە باخەوان، چونكە

ئەمشەو تۆ جوانترىنى شاگولى ئىنجانەي دلىت. ئەمشەو كىتوھكان ديار نىن لەبەر تەم. دە ئاخىر چۇن ديار بن جانى جانان كە بالاى بەرزى يادەكانت لە خەيالى مندا گەيشتۈوه بە حەوتەمین تەبەقەي ئاسمان؟ ئەمشەو ئاسمان تەماوييە ... بىزپە حمانە تەماوييە.

ئەمشەو ئارەزووى هەر كۆلانىك، هەنگاوهكانى تۆيە لەنىۋيان. مەيلى هەرچى پىنۇوس ھەيە، نۇوسىنى ناوەكەي تۆيە پىيان. بۆيە ئەمشەو بۆت دەنۇوسم:

“خۆشىم دەوىيىت.”

خۆشىم دەوىيىت تا گويىچكەت كەپ دەكەم لەم وشەيە، بەلكو چاوهكانى ئەوهندە بىخويىننەوە تا كويىريان دەكات ئەم خامەيە.

ئەمشەو ئاسمان تەماوييە ... واى كە بىتام تەماوييە.

تەماوييە وەك ئايىندهى نىشتىمان. وەك دوارپۇزى گەيشتنى عاشقە جوانەكانى ئەم تارىكستانە بە يەكدى. وەك خەونەكانى جوانرۇكەي من كە ئەمشەو دەيانبىيىت لەو گۆرسستانە. بەلام هەرچەند تەماوى بىت ئەمشەو ئاسمان، من دېم و ئەستىرەبارانت دەكەم. من دېم و لەنيو خەرمانەي مانگدا شلکەي رانەكانم بە سەرىنى خەونت دەكەم.

بەلام خەم مەخۆ ئازىز. با ئاسمان هەر تەماوى بىت. من دېم و
گۈرەكەت دەكەم بە چراخان. كىلەكەت لەزۇور سەرتدا دەكەم
بە سوورەيىا. رېڭىز دەكەم بە گلىئەي چاوهكانت. دلىشىم بە
پەنجەرەي نىگات.

ئەمشەو ئاسمان تەماوييە ... لىگەرى با هەر تەماوى بىت. دەي
خۆ وىنەكانى تۆ لە خەيالى مندا تەماوى نىن. با ولات هەر
تارىكستان بىت. تۆ كە لە ئاوىنەي دىلمدا كراویت بە تابلو، باكت
چىيە؟

ئەمشەو ئاسمان تەماوييە، ئەگەر ھەموو شەوهكانى سال
تەماوى بن. ناتوانى پىيى بىننى تۆم لى بىر، چونكە لە
چاوهكانمدا وەکوو نۇور داگىرساویت، بۆيە دەلىم: تا دەمرم
ترسم لە شەو نىيە ...

ئەمشەو ئاسمان تەماوييە ... دلرەقانە تەماوييە.

پەرەم چوارەم

وەلامىك بۇ دەسەلات

نۇرسىنى : سوارە

هاتووم و ناگەرىمەوه. هاتووم وەکوو جەنگىكى ياخى لە دۆران. وەکوو شەدە و زەممەى سوورەتكانى قورئان دوور لە گۆران. وەك ئەفسانەكەى سىزىف بەبى ماندوو بۇون، وەك ئازاترین زۇرانبازى شەرگەى ژيان، تف لە ناموسى ئىۋە بىھەم! ئەى هەزار جار خائىن و، ئەى بە عومرى نوح بىشەرم و ئەى بە تەمەنى زەھى خۇفرۇش.

ھۆ فېرۇھونەكانى ھەرەمى نىشتىمان!

هاتووم قەلەمەكەم پې كردووه لە ئاوى تۈرەيى ئاسمان و، لە چىڭلەكى زىرابەكانى شار و، لە مىزى تەوالىتى مزگەوتەكان و، لە پاشەرۇمى سەگە بىحورەتكان و، لە خوينى رەشى سوورپى مانگانەى ژىنە سۆزانىيەكان، تا تابلۇمى سەخافەتنان بۇ مىزۇو بىنەخشىتىم، ئەى سەردارە بىسەرەكانى تارىكستانم.

هاتووم بە باي تۈرپى زريانەكان و، بە هەناسەئى ساردى دلە پەزىانەكان و، بە پەنجەى مەنداانى ھەتىوی سەر شەقام و، بە وەشتى نەرمى دواى توفان و، بە ورشهى بالى مەلە بىلانەكان، پەردەى روورەشىستان لەسەر لا دەم بەلكو ئىتر ئەم شانزىھەرس بىنېت كە دەيان سالە نمايشى گالتەجارى و بىخورمەتى خۇتانى تىدا نىشان دەدەن.

هاتووم بتانخەمە تابۇوتى مەركىنکەوە، سەرىنتان لە پىلاوى ماندووى ھەزاران و، كفتان لە چەرمى كەر و، كىلىشىستان لە قەعدەى پاشەرۇمى زارتان بۇ دروست كەم؛ بە ئاوى ئابرووى تكاوى خۇتان بتانشۇمەوە، بە نەفرەتى خودا تەلقىنتان دەم. دواتر لە جىنى گۆرسەنانەكان، بۇ نىو زېلخانە و پىستىز زېرابى مىژۇو فەرىتان دەم. ئەرىوانەنەن نىو سەددەيە وەكۇ زەرۇو لە خويىنماندا نما دەكەن.

بەلى، هاتووم و ناگەرېمەوە ... تا مۇمياى سەخافەتنان بۇ مىژۇو جى نەھىلەم. ناگەرېمەوە، تا گەرۇوى پە لە زامى ئەم مىلەتە لەمەر نادادى ئىۋە نەوەستىنەم.

پىم بلىن ئىۋە كىن تا ئەوهندە بىشەرم بىن؟ قۇندەرەي كام پىن تا فيرى رۇيىشتىمان بىكەن؟ ئەھلى نىو كام كىتىي جوانىن، تا فيرى رەوشىتمان كەن؟

سەرەتا كە هاتن، گوتمان: "ئەم كەلاوانە دەكەين بە باغ." گوتمان: "باشە، فەرمۇن جىڭەيەك بۇ ئىمە بىقۇزۇنەوە و، كەس دەستى نەگرتۇون." دواتر هاتنەوە و، پىتان گوتىن: "بىيارى دەولەتە و دەبىت چۆلى بىكەن." گوتمان: "باشە دەرۇين، بەلام بەو مەرجەي بەر لە ئىمە تەواوى ئەو گرد و تەپۆلکانەيش چۆل بىرىن كە ھەرييەكەيان گەووادىيکى حىزب تىيدا دەژىن و مىش میوانىيان نىيە."

ئىستا كە زانىتان بويىرىي ئەو كارەтан نىيە، هاتۇن ئەوهتان كەدووە بە بىانۇو كە گوايى لەم كەلاوانەدا ژنان و كچانى ئىمە بىرھوشتى بلاو دەكەنەوە و خۇيان دەفرۇشنى. گوايى ئاسايىشى كۆمەلایەتى شارتان تىك چۈوه و نىشتمانتان بۇوه بە بەرەلخانە.

دەك ھزارجار شەرمەزار بن، بۇ خۆتان و وەلامتان.

بۇيە بەو بۇنەوە دەلىم: ئىوھن خۆفرۇش، ئىوھن گەوواد و خائىنى زياتر لە نيو سەدە. تا كچان و ژنانى بىپەروھەدى ئىوھ مابن، مىبازەكانى ئەم ولاتە چ كاريyan بە كچانى پې لە رەوشتى ئىمە ھەيە؟

بەلى، ھەر ئىوھن ئارەزووى كەوتىنە سەرپشت و ئەھلى نىو پىخەفەكانى سەر شۇرۇين. ئەگەر ئەوھ ئىمە باين، ئىستاكە ئەم كەلاوانە جىڭامان نەدەبۇو و، لەم دەوارە شەپوشۇلانەي

خىلاندا نەدەگىرسايىنەوە. چونكە ئاشكرايە ھەموو ئەوانەي
وھك ئىۋە لەسەر شۇرپى بىباكن، ھەموو ئەوانەي وھك ئىۋە
سل ناكەنەوە لە چۆك دادان، باشترين ژيانيان ھەيە و لە¹
خۇشترين قىئلا و بالەخانە و خانووى جواندا دەزىن و دايىمە
شادن. بۆيە مەگەر مەرگ بىت و بمانبات، ئەگىنا ھەرگىز ئىرە
چۈل ناكەين.

قه سیده هی له و ئیواره هی تؤیان به بولوک برد، کاتژمیر چوار بولو

به پینووسی: بولندار پیرزاد

رېک کاتژمیر چواری ئیواره بولو، له دوورى دووره وه هەستم
بە بۇنى شانىلە كەت دەكىد. زانىم پاش كەمىكى تر دىتىت، بەلى
ھاتىت ... بەلام تەنیا نەبۈويت.

ئا، رېک کاتژمیر چوارى ئیواره بولو كەۋاھى ئەو
ئۆتۆمبىلانە لەگەل تۇدا بولۇن بەلامدا تىپەرلىن. هەموو ئەو
تیرانە لىيان دەترسام، بەر دىلم كەوتىن. هەر وەك زىندۇویەك
وا بولۇم لە گۆرپا. بىنۇت چۇن بە دىيار ئاوابۇونتە وە تاسابۇوم؟
چۇن لە سەرى ئەو شەقامەدا بولۇبۇوم بە پەيکەر و خوينىم لى
دەچۆرپا؟ سەرنجىت دا چۇن لەنىو گەنجىتىي خۆمدا پىر
دەچۈرمە وە؟ نا نەتىبىنى ...

بە گريانە وە گەرامە وە بۇ مال. لە رېگادا ئەو قىسى باوكم بىر
كەوتە وە كە هەموو جار پىيى دەگوتىم: "شەرمە بۇ پىاو بىرى."
بۇيە بە خۆم دەگوت: "يا من پىاو نىم، يا باوكم هەركىز

عاشق نهبووه.“ درق ناکەم، به خودای کاتژمیر چواری ئىواره
بوو. وەك ئىستا رۇزھەكەم لە بىرە.

چى پەيمان بwoo له نىوانماندا، شكاندت. چى وەفا بwoo، لەگەل
خۆتدا بردت. تەنياوتەنیا من نەبىت كە به جىت ھىشتم.

ئا لهو ئىوارەدا كە له کاتژمیرەكەي دەستى تۈيشىدا کاتژمیر
چوار بwoo، گريان شىلى كىدبووم، به جۇرىك گەيشتبۇوم بە¹
لىوارى توانەوهى خۆم. دنيا بە شىوه يەك كپ بwoo، بايەكانىش
له شەنە وەستابۇون. تەنانەت رۇزىش له ئاوابۇون ياخى بwoo.
چونكە كىۋەكان رېيان بق ئاوابۇونى خۆرەكەي من چۆل
كىدبوو.

لەو ئىوارەي تۈيان بە بwooک برد، چ بىزىم، نازانم چ بىزىم؟
بىزىگە لەوهى پىت بلېم کاتژمیر چوار بwoo. بەلام ئەگەر
دەتەۋىت بىزانىت لەلائى من چ وەختىك بwoo، نازانم ... سوينىد بە²
نىڭا وىرانكەرهكانى راپىدووى چاوت، نازانم. چونكە چركەكان
لە کاتژمیرەكەي لائى چەپى سىنەمدا دەرچووبۇون و له
سەررووى دلەمەوه لېيان دەدا. هاتبۇون لەنیو پىلۇي چاوهكانما،
وەك شكانى دلى ھەتىويكى بىكەس نەرم نەرم ھەنسكىيان دەدا.
“دەزانى بۆچى؟ چونكە کاتژمیر ”من تۆى دەۋىست له دلەمدا.“
بەلام چى بە تۆ بلېم كە مەنت نەۋىست؟ دەى بېرىق ئاوا بە، ئەى
شۇخە جوانەكەي مىزۇوى دوينىم.

دەك پەبى لە تارىكىدا نغۇرۇ بېيت، دوغا دەكەم لە ئاسمانى
 هىچ شەۋىيکى تر مدا ئەستىرەت نىگات پەشىنگى نەبىت. لە
 سېپىدەتلىكى داھاتووئى تەمەندا پەنجەرەت تەننیايم
 بۇ خۆرى ھاتتهوھت والا نەبىت. چونكە لەو كاتژمىزە شۇومەدا
 ھىندەتلىكى بىست سال مەن پېر كرد. ھىندەتلىكى بىست خەزان مەن
 وەراند. بە ئەندازەتلىكى بىست سالى بىباران وشكەت كەرمەن.

بە گىانى دايكم كاتژمىزە چوارى ئىوارە بۇو ...

لە دەمەتلىكى بەلامدا تىپەرەتلىكى، وەك ئەو ئىوارەتلىكى مالەكەمان
 ئاگرى گرت، من و دايكم لە ژۇورىكىدا بىرەحمانە ئاگر
 دەيسۈوتاندىن، ئاوا كلپەتلىكى دەناسەتلىكىن ئاگرىيان لە سىنەم بەر
 دابۇو. وەك خنكانى مەندا ئاگرى ئەندا ئاگرى ئەندا ئاگرى ئەندا
 باوهشىم بە مەركىيەتلىكى غەرەپغەرەتلىكى كەندا كەندا كەندا كەندا
 تەننە ئەندا
 چۇن ئەو ھەموو بى مەرسەتلىكى تۇق كە وا دووبارە گشت
 گىانمى سوتاندووھ، بۇ شەقامەكان باس بىكەم.

مەگەر بىرۇم بە خوا بلىيەم: گلهىي بىت، ئەى پەروەردگارم! ئەگەر
 ئەمە بۇ چارەنۇوسم، چۇن رېگەت دا جەللادىكى ئاوا بىت بە^{يام؟}

چىت پى بلىيەم؟ نازانم چىت پى بلىيەم.

کاتژمیر چوار بوو ...

ئا لهو کاتهدا ترافیکی شەقامەكان گلۆپى سەوزى مەرگىان بۇ
دا گىرساند بۇوم، بەلام من ھىنده شەكەت بۇوم، تەنانەت تاقەتم
لە مەرگىش چۈوبۇو.

كەچى تۇ، تف لە تۇ!

لەو کاتهدا لەبەر دەمى وىنەگرىيىكا بەۋېرلى بىشەرمىيەوە
خەندەت بۇ ژيان دەكرد. نەكا وىنەكانت جوان دەرنەچن. دەك
رەببى گشت وىنەكانت بسووتىن، وەك سووتانى جەستە
بىبەختەكەي من. بۇ مەگەر پىت وايە نزاي باشىت بۇ
دەخوازم؟ لەلات وايە دواى ئەو ھەموو تىرەي لە دىلمت دا،
ئىستاكەيش بە فيدات بىم؟ دە ئاخىر كەم نەبوو ئەو ھەموو
زۆرەي خۆشم ويستىت ... بەخودا كەم نەبوو!

بەلى ئەو ئىوارەي تۈيان بە بۇوك بىردى، کاتژمیر چوار بۇو.

ئۇف لە دەست ژانى ئىوارەكان ... وايى چەندە ئارەزووم بۇو
كە ئەم جىھىشتەت ئارەزووى دىلت نەبا، تا لە نامەيەكى
غەرييدا بۇم نۇوسىيابىت:

ئیوارهیه و، تو چووزانی

ئهوه رقزه ئاوا دهی يا بهختى من

ئهوه شهوه رهش دهپوشى، يا ژيانى من

نووسىيام:

ئهى شەدە لار

كوربانى عىشقى ناو سىنگت بىم

بە ورده دەمارەكانى سەر دلت بىم

بە ژيانى پې لە مەركى ناو رفحت بىم

بە بهختى بىبەختى ژيانات بىم

رەبى لە تاريكيي شەودا بىرى

ئهوهى واى كرد لىت ئاوا بىم

پیم گوتبايت:

خۆزگە شانه يەكى شكاو دەبۈوم

بەسەر قىزى ئالقۇزتەوه

ئاھىر چى بى لەوه جوانتر كەسم

نەرم نەرم بەسەر شانتا شۆپ بېمەوه

ئىوارەيە و، جارىكى تر

چاوه کانت نىگاي زەردىم ناخۇنەوه

چىدى مىھەبانىي پەنجەكانى

دەرگاي دلى پر لە دەردىم ناكەنەوه

ئىوارەيە و، ئىتىر دەرقىم

من نامق بۇوم بە شارەكەت

بەدكاران نەيانھىشت گولم

پاسەوانى جوانىيەكەت بىم لە ژۇورەكەت

هیوام وا بسو بەر لە چوونت

تاوی لە ئامىزتا بىتىمەوھ

ھىدى ھىدى ھەر وەكۈو مۆم

بە ھەناسەي ساردى غەمت بکۇزىمەوھ

توخوا ئەي گيان!

بەر لەوهى غەزىبى ئاوات بكا و،

بچىڭم دەردى جودايت

دەست ھەلېرە كزەي جەرگم

با بىبىن مالئاوايت

دەي ئىستا چىت پى بلېم؟ ئەي روختىنەرى دىوارە مەزنەكەي
عىشقم، ئەي چەوسىنەرى چاوه گرياوەكەي دەريايى ئەشكىم ...

بەلى، ئەو ئىوارەي تۆيان بە بسوک برد، كاتژمىز چوار بسو.

له گشت شوینیک کاتژمیر چوار بwoo. تهناهت له کاتژمیره
گهوره کهی له نده نیشدا ههر کاتژمیر چوار بwoo ...

بریندار پیرزاد

”قاوه خانه‌ی نیگا“

ئەم ئىواره دواى خواردنى كفته‌كانت، سواره بە پىكەنینه‌وھ گوتى: ”دەزانىت فەرە، عىشق بە كفته‌وھ جوانە. ئىتر بلى بە نازه چىتر گولمان ناوىت. دە ئاخى من بە سكى برسىيەوھ چى لە گول كەم؟ ئاوا جارجارە لەم شوقەيەدا مەنجەلى كفته‌مان بۇ بنىرىت، هەزار باخ قوربانى بىت. ديارە لە داخى ئەو پاركەي شاره‌وانى دەيەوېت لە جىنى كەلاوه‌كانى خىللان دروستى بکات، هەرچى گول هەيە لەپىش چاوى كەوتۈون. تەنانەت ئەم ماوهەيە عەتريش لە خۆى نادات.“

منىش گوتى: ”بابە، خەلکى زۇرن نازه‌نininian ھەيە، بەلام نازه‌كەي من شتىكى ترە.“

جا بەم بۇنەوھ بە سەرھاتى رەفيقىكى بۇ گىزامەوھ كە جەزاي ناوھ ...

جەزا گوتى: ”كاتى خۆى خەلکى بە گشتى گوزھرانىيان باش نەبوو، جا دراوسىتىيەكمان لەو رەوشە خراپەدا سەركىشىيان

گدد و، کفته یان دروست کرد. ئى کفته يش دەبىت ھەندىيک رۇن
و كشمىش و، شىتىك قىمه و گۆشتى تى بىكەيت تا نەرم
دەرچىت و بە لىو بخورىت. ئەو كاتىش گرانى بۇو، بە^{جۈزىيەك}، تەنەكەيەك رۇن بە سەد دينار و، كىلۇيەك گۆشت بە^{كۈلىيک} پارە.

”رۇزىكىيان دواى بانگى نيوهپق، يەكىيک لە دەرگايى دا و، منىش
چۈرم كىرىمەوه. سەيرم كرد باجى حەلاوى دراوسيمانە و،
مەنجەلېك كفته يى بۇ ھىئناوين.

”گوتم: ئەوھ چىيە، باجى حەلاۋ؟“

”گوتى: ”وھلا رۇلە ئەوھ پېرىيەتى لە كفته.“

”گوتم: ”يانى چۇن، بىخۇين؟“

”باجى حەلاويش گوتى: ”نەوھلا رۇلە، ھىچمان تىئى نەكردووه و
رەق دەرچۈرۈمە بىدەن بە مانگاكەتان.“

”سەرەتا من نكولىيم دەكىردى بىدەين بە مانگاكە، چونكە سالىيڭ
زىاتر بۇو كفته م نەخواردى بۇو. دايىكىشىم دوو دانەي بۇ خستە
قاپىيەكە و خستىيە بەر دەستم، بەلام چەندىم كرد كەوچكە كە
لەتى نەكىر، ھىنده رەق بۇو. ئىتىر ناچار بە مەنجەلە كەوھ
بىردىمان و خستىمانە بەر دەمى مانگاكە. مانگاكە يش لە ئىيە
برسىتىر بۇو، سەرى تىنما و وھك حەبى كەپسۈل دانەيەكى

خسته ده میه وه. کاتیکمان زانی مانگای بهسته زمان چاوه کانی سپی هله‌گه‌ران و دهستی کرد به لرخه لرخ. کفته که ئه ونده رهق بیو، تهناهه ت مانگاکه يش پیی ئاودیو نه ده کرا. يه ک به خۆی هله‌لده‌په‌ری و گه‌یشتبووه لیواری خنکان. جا ئه وکات مانگایش به بیست‌هزار دینار بیو. هه موومان به دیاریه وه وه ستابووین و نه ماندەزانی چى بکەین. باوکم ئىچگار شپرزه بیو بیو. له تاواندا گوتى: 'جهزا، خىراکە تا نه خنکاوه بېرق له دوکانه کەی حاجى عەولۇ پېپسیه کى بۇ بەھىئە.'

جا جهزا ده یگوت: "بۇ خۆیشمان چەند مانگ بیو پېپسیه کمان نه خوارد بیو وه. ئىتر بە راکردن چووم و پېپسیم ھىنا و، بە پەلەپەل بە گەروويماندا کرد. باش بیو بە هەر حالىك بیو، مەنگاکە کفته کەی ئاودیو کرد. دواى ئه وه مانگاکە هەر قرپىكى ده ھىنایە وه، ده تگوت هەلىكۈپتەرە لە مالى ئىمەدا نىشتۇوه تە وه. چى ده رو در اوسى هەبۈون لىيەن ئالا بۈون. هەر حەيى بىرىدىن.

"جا ئە مجارەيان حەسەنى برام يەك بە خۆی هله‌لده‌په‌ری و ده یگوت: 'ئىوه پېپسى دەدەن بە مانگا و نايدەن بە من،' باوکىشىم لە داخاندا كفته يەكى لە مەنجەلە كە دەرھىنا و داي بە پشت سەرييا. حەسەن رېك بیو بە تەرم.

"گوتمان بە قورئان حەسەن مرد! دايىكم بە دیارىيە وه كەوتە شىن و رۇرق. ئىتر ئەم جارەيان كەوتىنە چارەيى حەسەن.

هارچەندە دايىم زۇر ئەوهى پى ناخوش بۇو، بەلام باوكم
پۇرى كرده باجى حەلاؤ و پىئى گوت: ئا حەلاؤ خان، تۇو
ۋېزدانت ئەوه كفته بۇو بۇت ھىنایىن، يان بەردى مەنجەنىق؟
سەيد بىك خەريك بۇو بە ھۆيەوه مەرقۇچىك و مانگايىك بىرن،
“

دەي گىانم، ئەمە ھەر گالتكەيەك بۇو. خۇت دەزانىت سوارە ئەم
بەسەرھاتانەي لى نابېرىت.

نازەنин : ”ھاھاھاھا، ئا تۇو خوا لادىئى، ئەم حىكايهەتە و ئەم
جىڭىيان گوتۇوه، فەرھاد؟“

فەرھاد: ”ئى كە تۇ وەك پەيكەر لەبەردەمدا وەستابىت و ھېچ
نەلىت، من چى بلېم، لەو باسانە زىياتر؟ دەي واز لەوھ بىنە،
لەگەل زانكۇدا چۆنیت؟“

نازەنин: ”باشىم ... بەلام فەرھاد دەزانىت ... لەو ئىوارەي تۆيان
بە بوك بىر، كاتژمىر چوار بۇو، ئەها قەسىدەي ئەو
نووسەرەي لە ئەويىندا بلاوتان كردىبووه. بە راستى
ئىحساسى ئەو گەنجه زۇر سەرنجى راکىشام. تۇ دەيناسىت؟“

فەرھاد: ”دەزانم مەبەستت بىرىندارە. بەلى، ئەو رەفيقىكى
ئىچگار باشىمە. سەردەمى زانكۇ پىكەوه بۇوين. لاۋىكى تا بلېت
قۇز بۇو. زۇربەي كچانى زانكۇكەمان خوازىارى ئەوه بۇون

که بريندار سلاوېنگانلى بىكەت. ئەو كچەيشى كە لە قەسىدەكەيدا باسى دەكەت، هەر ھاوردىنى خۇمان بۇو، بەلام دواي ئەودى بريندار بە ھۇى سووتانى خاتوهكەيانه وە زۇربەي جەستەي سووتا و، روخسار و سىماي شىئوا، لەو ئىوارەيەي كە باسى دەكەت، بەبىن ھىچ مالئاوايىھەك، ئەو كچە جىنى ھىشت و كۆتاپى بە ھەموو شىئىك ھىتنا.“

نازەنин: ”واى لم دلبه رده! ئەوھە چ مەرقۇنگ بۇوە؟ خۇزگە بەو كارەساتەم نەزانىپا. بەلام فەرھاد، من گلەييم لىت ھەيە!“

فەرھاد: ”بۇ چى؟“

نازەنин: ”بۇچى ئەو و تارەي من كە تىندا گۈزارشتم لە خراپىي سىستەمى سىاسىي و كۆمەلايەتىي ئەم ولاته دەكرد، لە ئەويىندا داتنەبەزاند؟“

فەرھاد: ”نازە خۇ من سەرەتا پېيم گۈتىت كە بە ھۇى چىھەوھە لە زانقۇ دەركرام. دەرى نەموىست كە تو وا گەيشتۇۋى بە كۆتاپىيەكەي، سەرەنچام ھەمان چارەنۇوسى منت ھەبىت.“

نازەنин: ”بۇچى مەگەر من چىم لە تو زىاترە؟“

فەرھاد: ”با ھەتە ... چونكە تو بەلىنت بە شىھى خوشكت داوه كە بىيت بە دكتورىيەكى باش. وەك خۇت گوتت، كۆمەلېنگ

رەردەدار ھەن كە چاودەپى كەسىكىن لە زامەكانيان تىنگات،
بۇيە منىش نامەۋىت تويان لى بىكەم ...”

نازەنин: ”لەبەر خۇقتە يان لەبەر ئەوان؟“

فەرھاد: ”من ئەوھى لە تۇدا ويستم، بە دەستم ھىتا، تەنیا
خەوى سەر جىڭاكان نەبىت كە ئەویش ئەوھندە لام گىنگ
نىيە.“

نازەنин: ”دەرق مەكە، بۇچى مەگەر حەز ناكەيت رووتبوونەوەم
بىيىت؟“

فەرھاد: ”ئەگەر عىشق تەنیا واتاي ئەو دىمەنانە بىگەيەنەت،
كەواتە كويىرەكان ھەرگىز عاشق نابن.“

نازەنин: ”فەرھاد، دەمەۋىت شىنگ بلىم، بەلام شەرم دەكەم ...“

فەرھاد: ”قىسى قۇر مەكە، بۇچى مەگەر من ئەوھندە نامۇم، تا
شەرم لە روومدا بىكەيت؟“

نازەنин: ”ئەممەمم ... دەيى بە خوا ھەر دەيلىم، باشە فەرھاد،
راستە دەلىن پېشتر پياوهكان لە لارىكاندا سوارى كەر بۇونە؟“

فەرھاد: ”جا تۇ خودا ئەمە شەرمى بىق چىيە؟ بەلى، من خۆم
سەر جار سوارى بۇومە؟“

نازه‌نین: "فه‌رهاد، ئەوھ تو چى دەلىت، يانى تۆيش گاوتە؟"

فه‌رهاد: "هاهاهاها ... ئاي كە بىشەرمىت! نا ئەوھ زەمانى زوو بۇو. زۇرىك لە گەنجەكان ئەو كارهيان دەكرد، بەلام ئىستاكە نا."

نازه‌نین: "واي كە گوناھن ..."

فه‌رهاد: "چى گوناھە؟"

نازه‌نین: "ئەو كەرانە دەلىم!"

فه‌رهاد: "ئەها ... وام زانى مەبەستت لە گوناھى خۆتانە وەکوو ژن. چونكە بە داخەوھ ھېشتاكە زۇر ماون لەو پياوانەى كە پىگەى ژن لە ژيانىياندا تەنيا بۇ تىزىكىدىنى حەزى جەستە و كاركىرنە پىيان. رېك وەکوو ئەو كەرانەى زەمانى زوو كە هەم كاريyan پى دەكىدن و، هەميش بۇ مەرامى خالى كردنەوھى شەھوھتىان بەكارىيان دەھىنان."

نازه‌نین: "لىگەپى خەتاي خۆمانە، چونكە هەر كچىك نرخ بۇ فرۇشتى خۆى دابىتىت و، رۇح بخاتە لاوه كاتىك شوو دەكت، سەرەنjam لۆمەى هىچ پياويك ناكريت كە بەو جۇرە مامەلەيان لە گەلدا بکات، رېك وەك ئەوھى ئىستا بۇوھ بە باو."

فهراهاد: "ئەی تۇ بۇ لە يەكەم نامەتدا بۇت نۇوسييپۈوم كە
كەرم بۇويت؟"

نازەنин: "دە ئاخىر خۆ لە ويشدا باسمى كردووه كە من كەرى
جوانى و سادەيىت بۇوم، نەك كەرى سامان و زېر و دراول
ئەم دوو چەمكەيش ئىچگار لېكەوه دوورن."

فهراهاد: "دە خۆ راست دەكەيت. ھەندىك جار كەربۇون
ئىچگار شىقىمىندىرە لە مەرقۇقىبۇون. بۇ نمونە:

من پىيم خۆشە كەر بىم

چىكىن، گويدىرىت، دىز بىم!

نەك لە بارەگايى حىزبىيلىخائىندا

بۇ كەرىيکى دووپى لەسەر چۆك بىم ...

نازەنин: "چى لە بارەيى كويىرەكانەوه دەزانىت؟"

فهراهاد: "رەنگە گوزارشىتكانى من نەتوانى وەك ئەوهى ھەن،
پىناسەيان بىكەت. بەلام ئەگەر شەقامەكان زوبانيان ھەبا، باشتىر
بوولەوان بېرسىت. چونكە تەنيا شەقامەكانى لەوان تىڭەگەن
كە چەندە بە سەختى بە سەرياندا دىن و دەرۇن."

نازهنين: "باشه ئەگەر من چاوهکانم لەدەست بىدم، هەر خۆشت دەوييم؟"

فەرھاد: "دەبۇو من ئەو پرسىيارە بىكم، چونكە چاوهکانى خۆمت پىدەبەخشم. ئەوساكە ھاوکىشەكە پىچەوانە دەبىتەوە."

نازهنين: "جا چۆنە من يەك چاوتلى داوا بىكم تا ھاوسمەنگ بىن؟"

فەرھاد: "ھەرگىز ھاوسمەنگ نابىن، چونكە دىسانەوە ئەو چاوهى كە لام دەمېنىت، بەزەيى بەو چالەى تۆدا دېتەوە كە بىڭلەنەيە. جا پىم وايە ئەمە تاوانىكى ئىجگار مەزنىشە، چونكە چاوهکان دوو دوانەى ئەبەدىن، نابىت ھەرگىز لە يەكدى بىرىنەوە. بۆچى مەگەر ئەو گۆرانىيەى 'عەباسى كەمەندى' يىت بىر چووهو كە لە كويستان بۆم گوتىت؟

'تۆ چاوت نەيشى عالى و بە كەيفە'

با چاو من بىشى كەس نايژى حەيفە'

نازهنين: "ھىچ خەونت پىوه بىنيوم، فەرھاد؟"

فەرھاد: "گەمىزە مەبە، چونكە خەون بە كەسىكەوە دەبىنرىت كە لە چاوهکانتدا نەبووبىت بە گلىنە."

نازه‌نین: “ئەی پىت خۆشە يەكەم مەنالمان ناو بىنىن چى؟“

فەرھاد: “کور يان كچ؟“

نازه‌نین: “كچ!“

فەرھاد: “بىناو.“

نازه‌نین: “ئەوه واتاي چىيە؟“

فەرھاد: “چونكە ناوى كچەكانى ئەم ولاتە هەمووى درقۇن.“

نازه‌نین: “چۇن درقۇن؟“

فەرھاد: ”ھېيە ناوى شىرنە، بەلام تالە ژيانى. ھېيە ناوى گۈنگە، بەلام لە تارىكىي مالدا خنکاندوويانە. ھېيە ناوى گەلایە، كەچى گشت وەرزەكانى سال بۇي خەزانە. كچ ھېيە ناوى شەيە، بەلام تا دەمرىت سروھېكى شادى نايەت بە سەريدا.

”ئەوهى لە ھەموان سەيرترە، ھېيە ناوى ژيانە، بەلام لە ھەموان زووتر دەمرىت! ھېيە ناوى دەريايە، بەلام زۆرمان بىست بەم ناوه و، ماسىيەكانى دلخۆشىيان تىدا راوا كرد. بۆچى مەگەر ھەر ئەمانە نىن ناوى كچانى ئەم ولاتە؟“

نازه‌نین: “ئەي سەبارەت بە من چى؟ كەواتە منىش بىنازم؟“

فهراهاد: "لەگەل مندا هەست بە بىنازىي خۆت دەكەيت؟ پېت
وايە ئەو گومانەت راست بىت؟"

نازەنин: "ئا خر ئىستا نا، بەلام ئەي دواتر؟"

فهراهاد: "تا قىم بىكەرە وە ..."

نازەنин: "چ وە ختىك؟"

فهراهاد: "دواي بىست و پىنج سال لە هاوسمەركىريمان و، لە¹
شەۋىڭدا كە دەجار سىيكسىمان كردىتى؟"

نازەنин: "ئەي ئەمە واتاى چىيە؟"

فهراهاد: "چونكە زۆرىك لە پياوهكان، دواي ئەم كردەيە، دەبن
بە درېندەترىن مرقۇق و، تەنبا بە ئامانجى ئەوە دەچنە ژىز
بارى ھەلگرتى نازى هاوسمەركانيان تا شەھوھتى خۆيانيان
پى دامرکىتىن. ئىتىر دواي ئەوە لە ھەموو شتىك خالى دەبنەوە،
تەنانەت لە مرقۇق بۇونىش."

نازەنин: "عىشق لاي تو چى دەگەيەنىت؟"

فهراهاد: "ناكۆتايىبۇون، بە گەنجى مانەوە، ھەميشەيى و
ئەبەدەت."

نازەنин: "دل؟"

فهراهاد: ”بۇ من، تو.“

نازهنىن: ”خويىن؟“

فهراهاد: ”رەنكى ئەو فرمىسكانەي گەر مەرگت پىش مەرگم كەويت.“

نازهنىن: ”رۆح؟“

فهراهاد: ”بالندەيەكى بىللانە، دواى دەرچۈونى تو لە نىۋىدا.“

نازهنىن: ”ئاڭرى؟“

فهراهاد: ”ھەناسەي دواى لە دەستدانى يار.“

نازهنىن: ”وهفا؟“

فهراهاد: ”بە خشىنى سەر بەو كىلەي ھا لە ژۇور سەرى دىلدارھوھ.“

نازهنىن: ”گريان؟“

فهراهاد: ”جۆگەلەي چاويىكى ونبۇوى نىيگا.“

نازهنىن: ”نىشتىمان؟“

فهراهاد: ”ئەوهى كە ئىمە نىمانە.“

نازهనىن: "دايىك؟"

فەرھاد: "لە ھەر مالىكدا ئېنىك."

نازهنىن: "شەھىد؟"

فەرھاد: دىرىدىقى جەنگەكان.

نازهنىن: "ئاۋ؟"

فەرھاد: "تىنۇيىتى."

نازهنىن: "ھەزارى؟"

فەرھاد: "برسىتى."

نازهنىن: "جوانى؟"

فەرھاد: "دىيەنى باران لەنېو ھەتاودا."

نازهنىن: "مەر؟"

فەرھاد: "زۇرىك لە كۆمەلگا كان."

نازهنىن: "مەيخانە؟"

فەرھاد: "تۆ!"

نازهنىن: "پىئىك؟"

فهرهاد: "لیوھکانت."

نازهنهین: "مهززه؟"

فهرهاد: "ئىمە بە دەست ئىانەوھ."

نازهنهين: "كەر؟"

فهرهاد: "جوانتى لە زۆربەي سەرقەكانى دنيا؟"

نازهنهين: "بۇ نموته؟"

فهرهاد: "سەليم خان."

نازهنهين: "سەگ؟"

فهرهاد: "دەركاوانى بەرپرسەكان."

نازهنهين: "هاورى؟"

فهرهاد: "سوارە."

نازهنهين: "پىنۇوس؟"

فهرهاد: "بويرى."

نازهنهين: "ماچ؟"

فهرهاد: "توانەوھ."

نازه‌نین: "من؟"

فهره‌اد: "تو؟!"

نازه‌نین: "به‌لی، من!"

فهره‌اد: "تو عه‌رخت سوتاندوووم."

نازه‌نین: "هاهاهاها دهی به‌سه. بؤیه ئەم پرسیارانه‌م کرد،
ده‌مویست بزانم دیدگای تو بۇ ژیان چییه. به راستی
وەلامه‌کانت جوان بۇون."

فهره‌اد: "بۇچى ئەوهندە لیم دەپوانیت؟"

نازه‌نین: "نیگاکانم برسیيانه."

فهره‌اد: "ئەی دەسته‌کانت چى، وا ئالاون له پەنجەکانم؟"

نازه‌نین: "سەرمایانه."

فهره‌اد: "دەتھیست شتىڭ بلىيit؟"

نازه‌نین: "حەز دەكەم مەمکەکانم بىگرىت؟"

فهره‌اد: "بۇچى؟"

نازه‌نین: "خەریکە وەك هەنار شەق دەبەن. ئەگەر دەستىڭ
پىتىان نەگات، سەرنىجام بە بالامەوە دەپزىن."

فهراهاد: ”دیاره حەزیان بە زیندانە، وا ئارەزووی گرتنيان دەکەيت؟“

نازەنین: ”نا ... هەندىك گرتن ھەن ئازادىي رەھات پى دەبەخشىن. دەرى خۆزگە گشت كەلەپچەكانى دنيا، وەك دەستەكانى تۆ مىھرەبان دەبۇون.“

فهراهاد: ”دەزانى قوربانى كويىت بىم؟“

نازەنین: ”نا ...“

فهراهاد: ”ناوهەپاستى دلت كويىيە؟“

نازەنین: ”ئەو جىڭايەى كە تۆ لىنى دانىشتووى.“

فهراهاد: ”مەبەستت كورسييەكەي ژىرمە؟“

نازەنین: ”گەمزەي لادىيى ... دەرى فهراهاد، وا دابنى سېھى من دەمرەم. ئەمەرۇ چىم بۇ دەنۈوسىت؟“

فهراهاد: ”ئەگەر تۆ بىرىت، مەركىنامەت بە باى شەمالدا دەنېرم بۇ سېپىدەكان. لەو دەمەي يەكەم دلۋىپى شەونم لەسەر گۇنای ياسەمىنەكان دەتكىت، بە كۆترەكانى شار دەلىم: ’با لەسەر چنارى حەوشى مزگەوتەكان بە غەريپىرىن ئاوازى بالىنەكان قورئانت لەبۇ بچىن.’ بۇ ئەھىي گەردۇون لە رۆزانى پرسەكتەدا بە ئارامى پشۇو بىدات. بە شەپقىلەكان دەلىم: ’ئارام

ئارام شانه‌ی زولفی که نار بکەن، ئا لهو رۇزىدا ناهىلەم
ھەلۈكەن كەرويىشكى قەدپالى زۇزانەكان بکەن به نىچىر، لە¹
خودا دەپارىيمەوه گىرى دۇزەخەكەي خاموش بکات.

"خۆم دەكەم بە پارىزەر و، رېگە نادەم دادوھەر دلرەقەكان بە²
بيانووی كىشەيەكى بچووکەوه، چىتىر ئىمىزاي جىابۇونەوەي
ھىچ دلدارىك بکەن. سەد جار قوربانى لوولەي تفەنگەكانى
جەنگ دەبم، تا خويىنى ھىچ سەربازىك لە بەردەكان نەسۈون.
ھەموو پەتى سىدىارەكان دەكەم بە ملوانكە و دەيانخەمە
گەردنى جوانى ژيانەوه، تا بە مىھەرەبانى راپىن و دلى ھىچ
دايك و ۋىنچىك نەشكىتن. دەرۇم چى قەفەز ھەن، مەلەكانى
نېويان ئازاد دەكەم و باسى جوانىي فەريندىان بۇ دەكەم. دواتر
ھەرچى جوانى ھەيە، لە تۇرى گشت گولەكانى دنيا كۆيان
دەكەمەوه و دەيانھىنم لەسەر گۆرەكەت دەيانپەيىنم و، لەسەر
كىئەكەت دەنۇوسم:

"گول بىگە ئەرى دوقىت، تا ھەميشە باغەوانى مەزارىت بىم.

بىشىئە ئەرى يار، بەلكو بە بولبولى غەمگىنى سەرچلت بىم."

"وا دهکم له گوپهکه تدا ههست به تارمايی مردن نهکهيت.
لهنيو ئه و كفنه سپيهى له بالاته وه پيچراوه، مه مکولانت دهکم
به شه مع و، خويشم به په روانهى دورى گونات.

"خوم تهلىكت بق دهخوينم و پيت دهلىم: ئهى ناسكترين
نه سلى حهوا، ئهى دلدارى هه ميشه زيندوو، گوييم لى بگره.
به لام بهر له وهى هىچ بلېم، گواره كانت ماچ دهکم. دواتر دهلىم:
تا ئه و ساتهى هه ناسه يك مابيit لهm كهونهدا مانا بادات ژين،
تا ئه و رقزهى خور له ئاوابوون بىزار دهبي و، مانگ له نيو
جوانى خويدا ده توپته وه، من هه ر خوشم ده وييت! خوشم
ده وييت، چونكه ئه م وشه يه توپى پى ناساندم. ئه م وشه يه بهر
له وهى بمکات به عاشق، فيرى ئه وهى كردم بيم به مرقف.
واي لى كردم دلره قيم ببى به ئاو. ئا، فيرى ئه وهى كردم چون
بگه م به دنيا جوانه كهى ژنان. بهلى، من هه ر خوشم ده وييت.
چونكه خوشەويسىتىت فيرى رقىشتى كردم، واي كرد
شەقامەكانم لا ئازىزتر بن. بۇو به و بارانه بىبابانى دلمى كرد
بە باغ. بهو ئەستىرانهى له شەوه كانى دلتەنگىمدا ئارامىيان بق
دهەيىنام. وھك بۇنى چىشتىك كه مندالىكى هەزار له دوورى
دووره وھ هەستى پى دهکات، بۇنى ئه م ژيانهى لا خوش كردم.
وھك قاچاغچىه كى مىھرەبان له سنوره كانى دلتەنگىمدا
دهربازى كردم. جا خوشەويسىتىت چىي پى نە به خشىم، چىي بق
نە كردم؟ خوشم ده وييت تا ئه و رادهى خوشەويسىتى تىنى لى

دەبىرى. تا ئەو راھى مەلىك ھەبىت و بۇ جوانى بفرى.
دەزانىت تا كەي؟ تا ئەو رۇزەي شەمشىرى عىشقى دوورىت
دىت و كۆتا پارچەي دلەم دەبىرى.

”ئازىزم، ئەگەر فريشته كان ھاتنه سەرت، دوو دل مەبە.
چونكە ئەوان لە ئىلهامى عىشقى منهوه بالىان گرتۇوھ و، بولات
ھاتۇون. ھاتۇون دوا پەيامى منت پى دەگەيەنن و، پىت دەلىن:
’ھەستەوه ئەي پەپولە ونبۇوھكەي باغەكەي ئىرەم. ئادەمىك
وا چاوهرىتە. ئادەمىك ... لە تىرمىنالى سەفەرىيکدا جىماوه و
ناتوانىت پى ھەلگرىت. دەلىت گوايىھ ھاو سەفەرىيکى ون كردووه
و لە ناونىشانى ئەدرەسەكەيدا ناوى تۇ بەدى دەكرىت. بۇ
مەگەر تۇ نازەنин نىيت؟“

”دېن و وىنەيەكى منت پىشان دەدەن. تىنلىپراو، لە يار جىماو،
دل پى زووخاۋ، سىما شىۋاۋ، چاۋ پى لە ئاو. وەك ئەوهى ئەو
وينەيە ھەر من نەبىم! بەلام گيانە ئەگەر نەتناسىمەوه، لە دلەم
پابىنە و، گۈمى سوورى چاوهكانم بىللەقىنە. تا بزانىت لە
بنبەستى ئەم گۆمەدا كى نووستۇوھ؟ لەنىو لانەي ئەم دلەمدا،
ئەوه كىيە وا بە ئارامى پال كەوتۇوھ؟ لەسەر تەنافى ئەم رۇحە
سەودايەمدا جوانىي كام شۆخم ھەلخستۇوھ؟ ئەژنۇكانم بىنە
دوان. بزانە دوايى تۇ، رېيى چ ژۇوانىيکى تريان ھەلگرتۇوھ.

” ئەی کچە بەهارىيەكەي پايىزى دل. ئەي جوانلىرىن پەنگى سەر تابلو پەمەيىھەكەي ژن. سەرنج بده لە دواي تۇ، خونچەي نىڭاي كام چاوى تر لە دەوارى كىلگەي ئەم تەننیايدىدا، لەئىر پىزىنەي هەورى ئەم دلەمدا، لەسەر شەقامى پىگاي عىشقت بە ئارامى هەنگاو دەنى و، چەترى خۆشەويسىتى هەلكردۇوه، بېيىجە لە تو؟ بەلام گيانە ئەگەر ويىنەكەم لە پىش چاوت هەنگاوى نا، بە لاتەوه سەير نەبىت. ئەوه منم بەدواي تۇدا كە وا وىلەم. ئەوه منم لەپاي كۆچت وا پەشىئوم. ئەوه منم كە وەك مەندالىيکى جىئماوى جەنگ، لە ئانى ونبۇونى دايىكىدا، لەئىر دار و پەردووى كەلاوه رووخاوه كاندا بەدواي دەگەرىم. وەك ئاگرىيکى شىتى سووتان لە دوورىتىدا هەلدىھەقرچىم!

” مەترسى ئازىز، مەترسى. مەترسى لەوهى ئەگەر ويىنەكەم لەنيو دەستتىدا كلپەي ئاگرى لى هەلسا. ئەي من نەمگوت كە خۆشەويسىتىم ئاگرىكە و، مانا بە سووتان دەبەخشىت؟ خۆ وام گوت! بەلى ئەو ويىنەيە منم وا كىزكز دەسوتىت لە كۆلانەكانى نىيۇ پەنجهتا. ئەوه منم كە دواي تو مانايەك بۇ بۇونم نەماوه و، دلەم لە جىي پارچەيەك، هەزار لەتە.

” بە خودا! مەركى تو كوشتنىك دەمكۈزىت، مەگەر لەخاچدانى مەسيح لە ويىنەي بىت. وشك بۇونىك وشك دەكتات، مەگەر نىل لە سالانى بىئايدىا لە ئەو بچىت.

”بەلى گيام، ئەگەر تۆ بمرىت، وەك پىرە دارىئىكى بەسالاچۇو
بىزار دەبم لە ژيان. لە يەكەم شەھى دوورىتدا دىم لەسەر
گۇرپەكت دەنۈوم. تا باسى چاكىت بۇ فريشته و خودا و
ئەستىزەكان بىكەم. بە حوزنەوە پېيان دەلىم: ‘ئەم ژىنە مانگ
بۇ لە جوانىدا. كانى بۇ لە تەرىدا. تا لە ژياندا بۇ پرچەكانى
پە بۇون لە جريوهى پاسارى ئەوين. چاوهەكانىشى لە گەرمە
نىگاي بە تىن.’

”دەلىم كە وەك خۆم ئاگايان لە ناسكىت بىت، ئەگەر پرسىيان:
‘بۇچى؟’ دەلىم: ‘چونكە دلى يەك پارچە لە شووشەيە و،
رۇويشى ئاوىنەي قىنۇسى جوانى. تۇ خودا ئاگەدارى بن،
نەكا ورد بى!’

”بەلى، گەر تۆ بمرىت، مەرگنامەت بە باى شەمالدا دەنېرم بۇ
سېپىدەكان ... خودا نەكات بمرىت!

نازەنин: ”ياخوا مەرگم پىش مەرگت كەۋىت، فەرھاد. واى چ
دونيايەكى جوانە بەو جۆرە بمرىت!

فەرھاد: ”نازەكەم؟“

نازەنин: ”گياني نازە.“

فەرھاد: ”ياخوا هەر بەمېنىت.“

نازه‌نین: "له‌گه‌ل تۆدا!"

فەرھاد: "نازه، بۇ نەتپرسى كە بۇچى ئەمەرۆ ئەم پالتق رەشم
پۆشىوھ؟"

نازه‌نین: "ناكا ئەمەرۆ سالىيادى كۆچى دوايىي باوكى سوارە
بىت؟"

فەرھاد: "بەلى، ئەمەرۆ ئەو رۆژھيە."

نازه‌نین: "ئەى چۈن توانىت جىنى بەھىلىت؟"

فەرھاد: "خۆى پىيى گوتى كە تەنیا جىنى بەھىلەم."

نازه‌نین: "حەز دەكەم دواينىوهرۇق منىش بىم بۇلاي."

فەرھاد: "ئەوھم پى خۆشە، بەلام دامانناوه بىرىن بۇسەر
مەزارى باوكى."

نازه‌نین: "واى دەبىت ئەمەرۆ چەند دلى تەنگ بىت! تۇو خوا
فەرھاد، قەت مەھىلە ئەوھندە ھەست بە بىيکەسى خۆى بکات.
دەي كەوايە با من بىرۇمەوه جايىكى تايىھەت لەبەر بکەم، بەلكو
دوا نەكەوم."

فهراهاد: "زور باشه، منیش ده‌رقم چه‌پکه‌گولیک ئاماده ده‌کەم.
بپیار وايە ئايدايش به ئۆتۆمبىلەكەي باوکى بىت. كاتژمىز چوار
دېين بە دواتدا."

نازەنین: "باشه گيانم ... من رۇيىشتىم."

فهراهاد: "سپاردهى دلەت ده‌کەم."

مەركىڭى لە ناكاو...

”مەينىڭن توخودا مەينىڭن. ئەو گەورەترە لەوهى لە گۇرپىكى بچووكدا جىڭىاي بېيتەوە. خولياكانى مەخەنە ژىر گل، من بەوه دەمرم كە چىتر گويم لە دەنگى نەبىت. دەستەكانى مەخەنە سەر يەك، دەئاخر دواى ئەو كى دەستى سەتم بىرىت؟

”خۆ ئەمرق بىيار وا بۇو لەسەر مەزارى باوکى ياد بىگىرپىن. من چۈوزانم دەبىنە میوانى لاشە سارد و سرەكەي خۆى. تۇو خودا من لە جىڭىاي ئەو بنىڭن. واى چ گېرىكت خستە ھەناسەم سوارە. واى چەندە بىھىزىم بە دىارتەوە.

”دەپىم بلى ئەو تۆ نىيت. دەپى براكەم شتىك بلى ... بە خودا خەرىكە وەك شاخەكان لەتلەت دەبم.

”لىوەكانت ئاوا هىچ جوان نىن كەسم؛ دەپىكەنىنەكانتىم پىشان بىدە، سوارە.

ئیواره پیت گوتم: 'فهره سبهی دهمه ویت تهنيا بم.' دهی خه جالهت بم که ئاگام لیت نهبوو. من چووزانم ئه م تهنيا يیهت ئه به دیه؟ له کوی زانیبام ئه م سه گانه ریگات پی ده گرن؟ خۆزگه ئه و گوللانهی بەر سنگی تو کەوتن، دلی منیان بپیبا. سه د بريا من له جیگای تو شەلالی خوین کرابام.

"ئیستا من چون هەوالى مەرگت بە سروھکەت بگەيەنم؟ بە دایکم بلیم چى، سواره؟ هەروا بە ئاسانى بلیم: 'سواره مەد و تەواو؟' ده ئاخى شاخ چون دەرمیت؟ دەريا چون وشك دەکات؟ ده هەستەوه گیانى من. هەستەوه ئه و خەلکە چاوه پىيى هىممەتى تۇن. كەلاوه کانى خىلان بە تقوه جوانى، گیانم. ئەگەر تو نەبىت، كى هاوارى ئه و خەلکە بگەيەنىت؟ ده ئاخى دەنگى تو بەرزتر بۇو لە هەمووان. بىدەنگ مەبە كەسەكەم ... تو بىدەنگىتلى نايەت ... نا هاپرىيى جوانم ...

"دەي هەستەوه پیاو. تو كەى ئەوهندە بىمپرووهت بۇويت كە وەلام نەدەيتەوه؟ فەرەم، سوارە، فەرە. من ئىتر كى پشت و پەنام بىت؟ كى باشترين هاپرىيى ژيانم بىت؟ كى دەتوانىت بۇم بىت به تو و، جیگاکەت لە دل و رۆحىدا پې بکاتەوه؟

"بە خودا ئەم ژيانه بەبى تو زیاتر لە ويىرانەيەك دەچىت. ئەي بەلىن نەبۇو پىكەوه تا كۆتا يىپى ریگاکە بىرۇين؟ ئەي نياز وا نەبۇو ئەم شارە بکەين بە شارى هەلۋىست؟ بۇ دەنگت نىيە

هاورى؟ ده شتىك بلى گيانى من. قوربانى بۇنى سىنگت بىم.
ئەوھ كى بۇو چاوهكاني بەرايى نەھات كە بژىيەت؟ ئەوھ چ
ويژدانىك بۇو دەستى چووه گيانىت؟ ئەوھ چ سەگىك بۇو بەم
جوانيەت وەرى؟ بۇ مەگەر تۆ چىت گوت تا ئاوا وەلامت
بىدەنەوە؟ دەك خەجالەت بن، دەك شەرمەزار بن.“

نازەنин：“فەرھاد گيان، ھەستەوھ كەسى من. با ئەو جەللادانە
ھىنده بە لاۋازى نەتبىين.“

ئايدا：“فەرھاد گيان، ئىمەيش وا وەك ئاگر دەسووتنىن. بەسە
هاورى گيان. با ئەم سەگانە دلخوش نەبن.“

فەرھاد：“گريان خۆ شەرم نىيە ... لېم گەرین توو خودا، لېم
گەرین. با جارىك ھەر لە باوهشىدا بەمېننەتەوھ ... واي چەند بە
بىكەسى ژيايت، سوارە! چەند بە غەرەبى جىت ھىشتم هاورى!
دە ئاخر گيانى من، تۆ ئەم چاوداخستنەت لى نايەت، سەر
ھەلبە تۇو گيانى دايىكت، سەر ھەلبە.“

ئاوايى باران

پوره ئامين: "نازه گيان، خۆ هىچ نەبووه؟ بۆچى ئەوهنده
بىرەنگىت؟ ئەى دايكت بۆچى نەھات؟"

نازهنىن: "نازانم بلىم چى، پورى گيان!"

پوره ئامين: "ناكا بلىيت ياسەمین شتىكى لى ھاتووه؟"

نازهنىن: "نا دايكم باشه، سروه له كويىيە؟"

پوره ئامين: "بەيانى زوو رقىشت بۇ خويىندىنگا."

نازهنىن: "ھىچ ھەوالىكتان لە شارھوھ پى نەگەيشت؟"

پوره ئامين: "ناوه‌لا، چى بۇوه له شار؟"

"نازهنىن: "سوارەيان شەھيد كرد پورى ..."

پوره ئامين: "ئەى لال بىم بۇى. ئىوارە سروھ باسى ئەۋى بۇ دەكىدەم؛ گوايىھ يەكدىان خۆش دەۋىت. گوتى: 'قەرار وايىھ ئەم بەهارە بىتتە خوازبىتتىي.'"

نازهنىن: "بەلى، شىتانە عاشقى يەك بۇون. ئىستا چۇن ئەو هەوالەى پى بگەيەنىن؟"

پوره ئامين: "دەك دايىكى كويىر بىت. جا چۇن بتوانىت بەرگەي كەوتى ئەو كۆستەى بگەيت؟"

نازهنىن: "تۇو خودا پورى گيان، بە كاك ئازاد بلى رېڭايى بدا سەردانىيکى گۆرپەكەي بکات."

پوره ئامين: "بە خوا كچم، من هيچم لەدەست نايەت. بە باوكت بلى با ئازاد رازى بکات. ئەوسا خۆيىشم لەگەلتاندا دىم: من ئەو كورپەم زۇر خۆش دەۋىست."

نازهنىن: "باشه پورى گيان، بەلام فەرھاد گوتى: 'مالى ئەوانىش ئاگەدار بىكەينەوە.'"

پوره ئامين: "جا گەر غەزال بەمه بىزانىت، چۇن شىت نابىت؟"

نازهنهين: "تۇو خودا پورى گيان، سوارە كەسى نىيە كە لە^{كە}پرسەكەيدا دابىنىشىت، با ئىمە پرسەكەى بۇ بىكىرىن. ئاخىر زۇر
بە غەريبى تا ئىرە هات. بە خودا من لىرەدە وە خەرىكە كېر
دەگرم بۇى. واي چەندە دلىكى باشى هەبۇو!"

لەپاش مەرگت

لەو دەمەی ھەوالى مەرگتىان بۇ ھىنام، من خەرىك بۇوم لە كەۋاھى خەيالىكما خۆم بۇ تۇ بە بۇوك دەبىد. بە بۆيەى پەنجەكانمەوە سەرقاڭ بۇوم. لەبەردەمى ئاوىنەكەمدا خۆم لەو قسانە رادەھىتىنا كە لە يەكەم شەودا پىويسىت بۇق پىتى بلىم.

لە خەيالىمدا پېچەكانم تا سەر شانم ھىتابۇون، رېك بەو جۆرەي تۇ حەزىز دەكىد دايابىتىم. مەندالەكان لە حەوشى خويىندىنگاكەدا يارىيان دەكىد. منىش لەگەل نىڭاكانى تۇدا پىتىدەكەنیم. بىرم دەكرىدەوە كە ئاخۇ لەو شەوهدا يەكەم جار من باوهش لە تۇ دەگىرم، يا تۇ لە من؟ ئاخۇ دەبىت لەو شەوهدا دنيا ئارام بىت؟ تۇ بلىتىت ماچەكانى گۇناكانم نەپوشىنى؟ بەلى، من لە گىزلاۋى ئەم خەيالانەدا بە تەواوى پەنگم خواردىبووه. بەلام ھەر كە ھەوالى مەرگت هات، وەكۈو چەققۇ كەوتە گىانم. ئاگرېك بۇو و خەرمانى گشت ئارەزوویەكى گەر تىيەردا. زىندانىك بۇو و تا ھەتايم دىلى كىردىم.

من ئىتر چاوهپىي كى بىم سوارە؟ كە بىنايىي چاوهكانم لەگەل تۇدا رۇيىشتىن؟ بىم بە زولەيخاي كامە ئومىيد، كە عەزىزەكەم لى

گوم بۇوھ؟

چون پیت بگهمهوه که سهکهی من، که ئەزتوکانم به هه والى
مهرگت له پى كەوتى؟ من ئىدى به كى بلېم: "قوربانى ئەو قزە
لۇولانەت بىم"؟ كى بىت و جارىكى تر ئەم لادى غەمگىنەي دلم
بكا به خىوهتى خۆى؟ ئەى به خويىنى جىماوى جىئى مهرگت بىم.
ئەى به كىلى ئارەزووى سەر گۇرت بىم.

پىم بلى لە دواى مەرگت، لە كام گۇرستان تو بنىزم؟ كويىت بۇ
بىكم بە گلکۈرى پىرۇز، تا هەموو ئىوارانىك بىم و لەزۇور
سەرتا ئەشك بىرىزم؟

برىندارم. بە گيانى قەسەم زۆر نا، زياتر لە زۆر بىرىندارم ...
دەسا پەھميڭ ئەى مەرھەمى من، سوارەي ھەناسەي سوارم.

دەى درەنگ نىيە ئەى لاو. ئەى بارانى ئەويىنى لە دەريا خنكاو،
درەنگ نىيە باوانەكەم. ھىشتا مەجالى سلاۋىك ماوه لە ژيان.
ئەگەر دىيت، ھىشتا ئومىدى سارپىزىيەك ماوه بۇ برىنى عىشقى
گيان. دەى وەرە بىنايى دىدەكانم، ھىشتا ھەناسەكانم لە¹
تابۇوتدا قەد نەكراون. ھىشتا تالەكانى رەشى پرچم لەنىو
جەنگى سېبۈونا نەدۇرپاون. خۆ منىش دەمرم گەر تو نەيەيت.
بەلام گيانە، ئەى بە قوربانى گيانى، من بە ئومىدى گەرانەوەت
ھىشتا ماوم. درەنگ نىيە لاوهكەى من، چونكە ھىشتا ماوم و
رۇح لايەلايەي عىشقت دەلىتەوە. تاڭەي چاوم ئاو بۇ رەگى

مەرگت دەباتەوە. بەلى، بۆيە ماوم، بەلكو رۇخت لەنیو ئىنجانەى خەيالەكانما وەك گولىكى مىھەبان بژىيەتەوە.

ئەى جەنگاوهرا! دە ئاخىر كەى رۇڭ لە هەلاتن بىزار دەبىت؟ كەى ئەوەندە بىمپۇۋەت بۇوه ئاسمان تا لە مانگى چواردە ياخى بېيت؟ ئەى تۇ نەتكۈت: "من شىنە و سروھەكەى سېپىدەي گىانتىم؟" نەتكۈت: "من ئاسمانى پىشىنگەدارى پى نىگاتم؟" ئەى ئىستا چى، ئەى بىمپۇۋەت؟ ئەوەتا تۇ لەزىز گل و، منىش ماتەمكىرى سەر مەزارتم.

درەنگ نىيە سوارەي جوانم! چون ھىشتاكە پەنجهەرى ھيواكانم بۇ گەرانەوەت دانەخراون. دەي سەرىك بىدەرەوە كزەى جەرگم. ئىستايىش كلىلى دەرگاكانى دىلم بە خودا ھەر ئەوانەن خۆت بۇت دروستىردىن ... ئەوەتانى وەك خۆيان ماون و نەگۇرپاون.

دەي وەرەوە، ئەى پىاو! تا جەستەم لە پىشوازىتدا، موزىكى مىھەبانىت بۇ بەيان كات. وەرە و ئىدى بىكە بە بۇوكى راستەقىنهى مالەكتە. تا بنوارپىت چۈن ڦىبۈونم بۇ شەۋى زاوايىيەكتە سەما دەكات.

لەپاش مەرگت، بە خودا كراسى غەم تەنگە بە بەرم. ئىدى من ئازارەكانم بە چى بشارمەوە؟ دەلىم بىرۇم بۇ شارى شادى و ئەم لادى غەمگىنەى دل جى بەھىلەم، بەلام منى ئالوودەبۇوى

چاوه‌کانت، چون بژیم سواره گهر پوئی دوو پیک له نیگان
نه خۆمهوه؟

چى بکەم گیانم؟ بەدەست خۆم نیه، تو له دلدا نامريت. وەك
ھەزره‌تى يونس لهنیو سكى ئەم نەھەنگەي دلما ھەميشە
زىندوويت. گەرچى پرم له كلپە، له پريشكى ئاگرى جودايىت،
بەلام تو لهنیو خويىنى دەمارەكانمدا ھەر گەشىت ... بە گیانى
ئامەي دايىم ھەر گەشىت.

دەپىم بلى سواره، تو له نەسلى كام ئىبراھيمىت كە وا
بوونت لهنیو كانگاي ئەم دلە ئاگرىنەمدا، لهنیو پشکۈرى ئەم
رۇحە شەكەتەمدا، بەركەوتەي هىچ زامىك نىيە ...

توخوا پىم مەلى خائىن، ئەگەر لەدواى تو گريانەكانم خوش
ويست. گەر لەدواى تو خۆم خستە سەر جىڭاي غەريبىم. گەر
لەگەل تەنيايىيەكەمدا بۇوم بە دۆست.

گوتىم: "مەرۇ بق ئەو شارە." خۇ پىم گوتىت: "مەرۇ ..."

شەرتە ئىتر منىش بىرۇم. بىرۇم تا ئەۋپەرپى سنورى گريان. تا
دوا وىستىگەي مەنzelى غەريبان. بىرۇم لەگەل بىيکەسييەكەي
خۆمدا بژىم. ئا ئا دەرۇم. دەرۇم خۆم بە تەنيايى دەسپىزىم،
بەلكو له نىويدا بىم بە شازادەي بىدارانى ھەموو دنيا. دەرۇم و
وەك بىنازىرىن پەناھەندە، شىوهى قەرەجىك، خۆيىشىم نازانم

کوی دهکم به نیشتمان، ئەگەر هىچ ولاتىك دالدى ئەو
غەربىيە ئەدام، منه تبارى هىچ كەس نايم. دلم لە سينهدا
دەردەھىنم ئەو دلەي بۇ خۆى گەورەترين نیشتمانى دەردە
بۇ منى پىر ڙان. بەلام نازانم كويى بۇ بكم بە سنور. چون
دەمه وىت جگە لە هىرىشى خەيالەكانى تىق، كەس نەتوانىت
بىبەزىنیت. جگە لە چنگى يادەكانى، دەستى هىچ غەدرىك
نەتوانىت بىكەت بە وىرانە و جوانىيەكانى بخنکىنیت.

پىت چۈنە پەلكە زىرنەي دواى بارانى چاوهەكانى بكم بە
ئالاکەي؟ بىنم و شەي نىو نامەكانى، وەكۈو بەرد دانەدانە
لەسەر يەك دانىم و، بىانكەم بە كۆشك، تۆيش بە شاكەي؟
بەلام بەو مەرجەي هەر خۆم شازادە و خانمى يەكەمى
نیشتمانى ئەو دلە بىم. هەر خۆم و نابىت كەسى تىرىت و
بچىت لە حەرم سەراكەي!

دەبىنى سوارە چ شىتىكەم لى دەرچووھ؟ ئاگات لىيە ورپىنهكانى
چەندە نائۇمىدىيان پىوه ديارە؟

لەپاش تىق، تەنانەت ئاوىنەكانىش نامناسنەوە. وەها بىرەنگم،
ھەر دەلىت بؤيەي سەر دەرگايى كۆلانە پىرەكانى شارم—
ئەندە كال بومەوھ ...

گىانم، چۈن بەرأيى دا چاوهەكانى كە ئاوا پەزىمۇردى ئەم
ژينەم كات؟ چۈن دلت هات كەسم كە لەم دلە ھەشت

دۇنميەمدا سيماي گەشت بە ئىنجانەكانى پەوا نەبىنى و
زەردىيى كفنه كان لە نىويىدا قەدت بکات؟

گورانىت بۇ دەلىم ... لىم بىگەپى با گورانىت بۇ بلىم. دە ئاھر
من كىم دواى تۆ جىھە لەو كۆترانەى كە دلتەنگىي شەويان لە
سېپىدەكاندا دەكەن بە شىوه؟ من چىم زياڭلار لە ھاوارى ئەو
گولانەى بە پەشەباكانى دەلىن؟ من كىم جىھە لە ئاۋى ئەو
ھەورانەى لەژىر قامچىي بروسكەكاندا دەنالىن و، سەرەنچام
بە گريانەوە بەرەو زەمین ھەلدىن. پىم بلى من كىم جىھە لە
فرميسكى ئەو مندالە ھەزارانەى بە نانى دەلىن؟ دەى كەواتە
گويچىكەت بىنە و، با گورانىت بۇ بلىم.

ئەرى كەس ھەيە لىرە؟ كىيى تىايىه با وەلام بىداتەوە؟ دەبىنەت
سوارە بە بى تۆ چەند چۆلە دلە؟ پىيان گوتۈويت كە بەبى تۆ
چەند سارد و سېرە مالى دلە؟ گوتۈيانە پىت كە دواى تۆ ئەم
دەركايدى كەس پۇوى تىناكات؟ زانىوتە دواى ئەم سەفەرەت
سېنەكەى من ھەنبانەى كام مەراقە؟ ئەگەر پىيان نەگوتۈويت،
من پىت دەلىم: "خەراباتە و خەراباتە و خەرابات ..." دەى وەرە
گىانم بە ساقىت بىم.

نامه‌یهک له زیندانه،⁰⁹

له کوتایی يه‌که‌م نامه‌مدا بۆم نووسیت: "نازانم له شار چهند شه‌ممه‌یه." يادته؟ به‌لام ئیستاکه هر به راستی نازانم نه له شار و، نه له لادى و، نه له هیچ شویتتیک چهند شه‌ممه‌یه. چونکه له ژماردنی پۆزه‌کان بیزار بووم. له روانینی تاریکی ژووره‌که‌م ماندوو بووم. به‌لام هەرگیز ئەوھم بیر نه‌چووه‌تەوه که تو له دلی دیوانه‌مدا، ده‌زانیت چهند؟ هەزار شه‌میت.

پیم گوتیت: "نازانم له شار بارانه يان نا، به‌لام لیزه خوش ده‌باریت." ئەی ئەوھت بیر ماوه؟ دەی ئیستا چیت پى بلیم نازه‌نینم؟ خۆ لیزه جگه له کاژی غەم، ئەوھى بەدی دەکریت، تەنیا و تەنیا بنمیچى ژووریکى سارد و سره که خۆیشم نازانم بۆ له‌نیویدام.

وا بۇ شەش سال دەچىت، دىمەنلىكىم نەبىنى لە جوانىي
خۆرئاپۇونه وە. خەرىكە دەمرم بۇ ئەو وشانەي بۇم
دەنۇوسيت لە كويىستانى ئەوينه وە، چونكە وشەكان لەۋىدا
ئازادانە دەھاتنە خەيال، وەلى لىرە ئەوانىش كوت كراون.
پېنۇو سەكان لەۋىدا بۇ خۆيان دەھاتنە گۇ، بەلام لىرە ئەوانىش
لال كراون. بۇيە، ئەگەر ئەم نامەيەم تام و بۇي نامەكانى
جارانىان نەدا، جا نازانم پىت دەگات يان نا. هەرگىز لۇمەم
مەكە ئازىز. ئەگەر بۇنى وەنەوشە و يەكەم بارانى خەزانىان لە¹
بەرۇكت گىرى نەدا.

بىرت دەكەم، بە مەوداي دوورىي چاوت لە چاومە وە.

خۆشم دەويى، بە نىوانى رېڭايى هەنگاوت لە ژۇوانمە وە.

بىستۇوتە هەورەكان هەرگىز نابن بە ئاو، گەر قامچىي
برۇسکەكان بەر پشتىان نەكەون؟ دەي منىش لەم زىندانە وە،
بىباكم لە بىرە حىمىي جەللادەكان، لە دلرەقىي ژۇورەكانى
ئەشكەنچەدان. چونكە خەيال دەكەم من هەورىكەم و، گەر
قامچىي جەللادان پىتم شەقارشەقار نەكەن، ئەوا هەرگىز نابم
بەو بارانەي بۇ گولى رپوت بىتۈيمە وە.

بۇيە وەك چۈن لە يەكەم نامەمدا بۇم نۇوسيت: "لە كويىستانى
ئەوينه وە." ئا لىرە يىشدا هەر بۇت دەنۇوسم: "لە زىندانى
ئەوينه وە ...، بەلام جىاوازى ئىرە و ئەۋى لەھەدايە كە نازانم

چۇن ئەم نامەيەت پى بگەيەنم، چۇن بتوانم لە نىو ئەم ھەموو
پۆلىسە دلرەش و دەبەنگانەي زىنداندا، كۆتۈرىكى دلپاکى وەك
سوارە بە دەست بىئىم !

با دېمن باش بزانىت من ئەو رەگەم لەنىو ئاگردا دەپويمەوه.
ئەو ژيانەم لەنىو خويىنى سەر بەردەكان دەۋىتىمەوه. ئەو
رەشه بايەم، گەر دەرگاي ھەموو زىندانەكانيشىم لەسەر داخەن،
سەرەنجام لەنىو زريانى خەيالىكما وەكىو ھەلۆ بال دەگرم و
بۇنىو لانەكەي تو دىمەوه.

بۇچى مەگەر زىندانەكان توانىيىان چى بەو سەرانە بلىن كە
تەنانەت دواى كردىيان بە مىوانى سىدارەكانيش، ھەر نەوى
نەبوون، تا من سلىان لى كەمەوه؟ توانىيىان چى بەو دەنگانە
بلىن كە دواى خنكاپىشىان ھەر ھاوارىيان بۇ ئازادى دەكىد و،
لە گۆرپىشدا بىتەنگ نەبوون، تا ئازادى لە بىرى مندا بىرىنەوه؟

ئەى تو نەتكوت: "ئىمە ئەھلى گورانىي باو، ئاوازى پەنجهكاني
بارانىن؟ ئەھلى نىو گريانى كۆنسىرتەكانى ئەحمدە كایا و،
ناالەي غەرەبىي عودەكەي مەردانىن؟" دەي با دوئەمنەكانم باش
تىيىگەن، خەيالىان خاوه گەر وا بزانى كە دەتوانن باران و بالە
ئاسمانى بىر و ئەندىشەي مندا جيا كەنەوه.

نازانىم لە كويىت؟ بەلام لە ھەر جىيەك ھەيت، خۆشم دەۋىتىت!
ئەگەر بە قۇولايىي زەرياكانەوه ھەلۋاسرابىت، يَا لە جەنگەلى

جادووگەراندا بە رەگى دارە پىرەكانه وە لوولدرابىت. گەر لە ئاسمانرا كرابىت بە فريشته، يا لە زۇرى كردەي تاوانەكانت مەعدەنى ناو جەرگەي دۆزەخ بى و، لە ئاگردا هەلقرچابىت. گەر لەنیو دلى شەودا شەمعئاسا داگىرسابىت، يا بەفرى لووتکەي كىۋەكان بى و، بە تىشكى رۇز تىك شىكابىت. دەتھۆمەوە، گەر دلۇپىك بىت لە ئاوى كەوسەر، يا شەرابى كۈنه سالى سەر رەفەي مەيخانەيەك بىت. جوانترىنى لاي من، گەر گەلائى وەريوی پايىزىك بىت، ياخود چاوى نىرگۈزىك بە قەد پالى دەونىكەوە و لە ئامىزى بەهاردا لە خەودا بىت. شازادەي ھەموو گەردوون بىت، ياكچى گەدايەك كە بۇ لەتىك نان دەست لە ملانى ھەزارى بىت. ھەرچىيەك ھەيت، باكم نىيە بە پىناسەت—كچى گاور و راھىبەي كلىساكان، ياخود قورئان شارپىگاي باوهېت بىت. گرنگ نىيە گەر لە ئاسماندا داببارىت، يا قەتماغەي رۇوي سەحرايەك بۇ قومى ئاو لەتلەت بوبىت.

بەلى من ھەر خۆشم دەويىت ... ئەگەر وەك شارىكى خاپوركراو بۇنى دوكەل و بارووت لە سينەت بىت، يا باغەكەي ئىرەم بى و، چى گولى دنيا ھەن تىات رۇوابىت. رېڭاي ئەويىت بەرنادەم، گەر بە شاخەكانه وە ھۆگر بوبىت، يا دلبهرى كلاولارى شۆستەكانى شارەكەت بىت.

گەرچى عىشقت ھەزاران تىرى لە دل چەقاندووم، يادى نەرمە نىگاكانت وەكىو زريان ھەست و ھۆشيان لەلا بىردووم، بەلام

ئەی نازەنینى من، چى بىكەم گيامى كە زىندانى جەللادان دىلىان
كردوومى؟

ئازىزم، حەز دەكەم ئەوھت پى بلېم: "من لە لايمەك مە حکومم بە¹
نوسىنى نامەيەك كە شەش سال لەمەو بەر لە لايمەن ترۇزى
فرۇشىيەكەوە ئاراستەي چاوه شۇرۇكاني سەرفوك كرابۇو. لە²
لايمەكى دىش بە كوشتنى ئەو مەلا شاكرەي كە ئەوپىش ھەر
لەو سالدا جوامىرىك بە ناوى عەبە كوشتنى. ھەرچەندە
سوارە بەر لە شەھىدكردىنەمۇ راستىيەكى لەو بارەوە پىن
گوتىم كە عەبە كىيە و بۇ ئەو كارەي كردووھ؟ بەلام من بە³
خاترى ئەو، خۆم خستە ژىر بارى ئەو كوشتنە و، گوتىم ئەوھ
كارى من بۇوھ.⁴

ئىستا من پياوييکى بىشەھوھتم. راستىيەكەي بلېم، ئەشكەنجه كان
ئەو غەريزەيان تىا نەھىشتۇرم. بۇيە سەربارى هەمۇ ئەو
ھەستانەي لەم نامەدا بۇم نووسىيىت، سەربارى گشت ئەو
ھيوايانەي هەمە تا پىت بگەمەوھ، پىت دەلىم: "ئەگەر بىمە
دەرەوھى زىندانىش، من و تۆ ھەرگىز بە سەرينەكان ئاشنا
نابىن. ئەلقەكان لە پەنجهى من و تۆدا ئالوگۇرناكىرىن، چونكە
نامەۋىت بە ھۆى منهوھ ئارەزووى بۇون بە دايىت لە گۈر
بنىتىت. بۇيە لىزەوھ ئازاد بە و، گەورەترين خولىام ئەوھىيە: بە
تاراي سوورى زەماوەندەكان شاد بىت. چونكە دەزانم
بۇوكىيەكى جوان دەبىت. خەندەكانىت بىتەنەنە باوهش بە لىوتدا

دەگرن، دەبىت بە دايىكىكى باش. جا ئەو پياوهى تۆى دەبىت، لە^{*}
گەردووندا بەختە وەرتىينه.

ئەمانەت پى دەلىم واتاي ئەو نىن لەبىرت دەكەم، يا لەبىرم
دەكەيت، چونكە لاي من عىشق ئەبەدىھە و پېھ لە ناكۇتايىبۈزۈن.
بەلام كىانم با نەھىللىن ژيان لەۋىدا بوھستىت كە جەللادان
ئارەزووى دەكەن. چونكە ئەو كورانەى پەروھرەدى تۆ
وەردەگرن، بۇ ژيان پىّويسىتن. ئەو كچانەى لە ئامىزى تۇدا
گوش دەكرين، لە ئايىندهدا شىڭ بۇ ژن دەكىرپەنەوە. هەريەكەيان
دەبن بە فروعىيڭ، يا ئۇرپىانا، يا نەوالەكەى عەرەب. بەلام
ئەگەر كورپىكت بۇو، تکات لى دەكەم با سوارەى ناو بىت.

ھەرچەندە باش دەزانم تا ئەمرىم ئىرە جىمە، بەلام ئەگەر
رۇزىكەنەت و ئازاد كرام، لۆمەم مەكە گەر بۇت نەبوومەوە
بە فەرھادەكەى جاران—بەو شوانەى لە سەرەتاي گشت
نامەيەكتىدا كاكەى دلت بۇو. چونكە لەم نىۋەندەدا پياويىڭ ھەيە
و، وەك ھەموو پياوانى ترى دنيا ئارەزوویەتى ھاوسەرەكەى
تەنبا بۇ ئەو بىت و بەس. كە ئەمەيش رەواترىن ماھە پياوهكان
پىّويسىتە ھەيان بىت و، پىچەوانەكەيشى راستە.

بىر لەوە مەكەرەوە ئەگەر رۇزىكە لە رۇزان بە يەك گەيشتىن
لە كۈلانى زەمانەدا، چۈن دەبىن بە ئاو لە رپووی يەكدا. خەيالت
بۇ ئەوە نەچىت كە دواى تۆ، من چىم لى بەسەر دىت. چونكە

تۆ هەمیشە لە مندا بۇونت ھەيە و، تا ئەبەد لە خوینما سوورە رەنگت. سوور وەکوو ئەو تارایانەی سەر پەرچەمی تازە بوكىك نا كە حەزى دەستى پىاويك لە يەكم رۇڭى زەماوهندەكەيدا وەك شەنى شەمال بە ئەسپايى بۇي لا دەبا، كەچى دواى سالانىك ھەر ئەو دەستانەن بۇي دەبن بە ئاگر و ژيانى لى دەكەن بە دۇزەخ. بەلكو سوور وەکوو دل، وەکوو ئەو ترپانەي ھەرگىز ناوى راستەقىنهى مەعشوقەكانيان بىر ناچىتەوە. سوور وەکوو ئەو خونچانەي كە پەپولەكان تا دەمرن خيانەتىان لى ناكەن. وەکوو خۆر لەنىو لەپى كىۋەكاندا كە ئىواران شانازى بە بۇونيانەوە دەكا. بەلى سوور وەکوو خوينىكى بەناحەقرىزاو، وەکوو خوينەكەي حللاج كە تا ئەبەد نازانىت كال بۇونەوە چىيە. سوور وەکوو گۈمى مەنگى چاوهكانم بە خاترى بىچىوو ئەو ماسىيانەي لە سكى نىگاكانتدا دروست بۇون و هاتنه ناوى. وەك راژانى خوينەكەي سوارە لەپىناو ژيانى كەلاوەكانى خىللاندا.

ھەرچەندە دواى ئەوھى دەچىتە كەژاوهى ژيانىكى ترەوە، بەلام بەو مەرجەي من ئازاد بىرىم، رەنگە بويىرىي ئەوەم نەبىت ھىچت بۇ نەنووسم، يا تەركى نامەكانم بىكم. بەلام گيانە نەكەيت ... ئامان نەكەيت كە ھىچ وەلامىكىم بىدەيتەوە، چونكە وەك چۇن من نەمويىست بە خاترى ئازادىي عەبە، زىندان جى بەھىلەم و دانم بە خۆمدا گرت و راستىيەكانم نەگوت، ئاوايش

ئارهزوو مه تو بە خاترى ھاوسەرەكەت، سەر لە خۇت و مال
ومندالىت نەشىۋىننىت.

ژوورەكەم تەنگە و، دلىشەم تەنگ ...

تا بلىت ئارهزوو خۆكۈشتۈن دەكەم، وەلى بىباكم لەو كارە و
بويىرىي ئەوهىشەم ھەيە شەۋىك بە ئەسپايى خۆم بخنكىن،
چونكە پىم وانىيە مەركى خودا ھىندهى ئەشكەنجهى
جەللاڭەكانى زىندان سەخت بىت. ئىستايىش كە ئەو كارە ناكەم،
تەنیا بە خاترى تۆيە نازەننىن.

بىرمە جاريىكىان مامۆستايى مىزۇومان بۇي گىراماھوھ: "لەو
دەمەي شۇرۇشكىپانى فەرەنسا قەلاكەي باستىل دەپوخىن كە
سەدان ئازادىخواز لە پىناو سەربەستىي زىندانەكانى نىۋيدا
خۆيان بەخت كرد. پىرە پياوېك لە گۆشەيەكدا دەردەھىن و
سەير دەكەن درىزىي تالەكانى سەر و رېشى گەيشتووھەتە ژىر
پىي. چونكە زىاتر لەنيو سەدە لە ژوورىكى تەنیادا دىليان
كردبوو. ئەوساكە پادشا لويىسى شانزەيەم لەسەر تەخت بۇو،
بەلام ئەم مامە پىرە ھەر وادەزانتىت لويىسى پانزەھەم لەسەر
تەختە و، يەكەم قىسە كە دەيکات، لە ھەوالى لويىسى پانزەھەم
دەپرسىت." بۇيە منىش بە لايەنی كەمەوھ ئۇمىدىكەم ھەيە كە
رۇزىك دادىت و ئەم تارىكتانە كۆتايى پى دى و
ئازادىخوازانى وەكۈو عەبە كۆتايى بە گشت مەينەتىيەكانى دىنن

و، ده رگای هه موو زیندانه کانی ده شکیتن. ئه وساکه منیش
له گه ل هلمزینی يه كه م هه ناسه ه ازاد بونما، له هه والی تو
ده پرسم و پر به گه رووم بانگت ده كه م! به لام ره نگه تو
نه مناسیته وه، به هۆی پیر بون و شیواوی سیمامه وه. بؤیه با
نه بینیه كه مان ئه وه بیت، دیم و ده چرپینم به گویچکه تدا و پیت

ده لیم:

“به هه زار دل خوشم ده ویت.

فه رهاد

گروپی کتیّبخانه‌ی (PDF)

ئىمە ھەمېشە بەردىھوامىن لە خزمەت كەدنتان
وھ بەرھەم و كارى نوي

> (PDF) كتىبخانەي

Public group · 90K Members

کتابخانهی (PDF)

کعر دهرسن کموا من گیم؟ من بارانم باران. بهلام خنگان پیناسمه.
پرم له ناو، کمچی ناکر همناسمه. من نمو کسم تا پیکمنیکم
لەدایك دەبىت سەد كريام لەبار دەجىت. تا خۇزكەمپەن چەنەنەكىرىت
ھەزار خولىام نەزەنۇي دەشكىت.
نەگعر نەم چارە خۇرى دومىد بەيانى كرد. بلىن نامەرد بە كىن ھەلدىيد?
لەپاش مەركى سېيدەي كول لەكەمل خونچەي كام پاخ دەدۋىت?
پىس بلىن ھەتا دىلم بەستووئى غەم بۇو. نەمەن لەكۈي بۇو؟ لە ناسغانى
كام خودادا وەك سەكمەكەي ماكسىعېلىان لە خەمودا بۇو؟

کتابخانەی گۇلن بۇوك

بۇ جاب و بىلۆرەندەوە

07701598762 - 07501444434

f/Goldenbook @ktebfroshe_warzer

